త్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి తొమ్మిదవ అధ్యాయము.

(ఈ అధ్యాయము నుండి 35వ అధ్యాయము వరకు శ్రీకృష్ణడు గోపకాంతలతో సలిపిన రాసలీలల గులంచి వివలంచ బడింది. రాసలీలలు అంటే కృష్ణడు గోపకాంతలతో సలిపిన శృంగార (రతి)క్రీడలు. అప్పటికి కృష్ణని వయసు 7,8 సంవత్యరాలు. ఈ వయసులో రతిక్రీడల గులంచి అసలు ఆలోచన వస్తుందా. అలా జలగే అవకాశం ఉందా! అని కొంతమంది వాదన.

కొంత మంచి ఈ వాదనను కొట్టి పారేస్తున్నారు. కృష్ణుడు పసి వయసులోనే పూతనను చంపాడు. తరువాత బండిని తలకిందులుగా తన్నాడు. ఎంతో మంచి రాక్షసులను సునాయాసంగా చంపాడు. కాతీయుని మర్దించాడు. గోవర్ధన పర్వతమును ఎత్తాడు. ఇవన్నీ 7 ఏళ్ల వయసు లోపలే జలగాయి. ఇన్నిపనులు చేసిన కృష్ణుడికి అసాధ్యం ఏముంటుంచి అని వాల వాదన. రెండు వాదనలు బాగానే ఉన్నాయి.

ఈ రాసలీలలను ఆధారంగా చేసుకొని 12వ శతాబ్దానికి చెందిన జయదేవుడు అనే మహాకవి గీతాగోవిందం అనే శృంగార కావ్యాన్నిరచించాడు. అది ఈనాటికీ ఆ కావ్యం అష్టపదుల రూపంలో బహుళ ప్రచారంలో ఉన్నాయి.

జయదేవుని అష్టపదులలో నాయకుడు శ్రీకృష్ణుడు. నాయిక రాధ. ఈ రాధ ఎవరు? వ్యాసుడు రాసిన భాగవత పురాణంలో రాధ అనే మాట ఎక్కడా కనిపించదు. గోపికలలో ఒక గోపిక పేరు రాధ అని పెట్టి ఆమెతో శృంగారకావ్య రచన సాగించి ఉంటాడు జయదేవుడు.

ఈ సందర్థంలో మనకు ఒక సినీగీతం గుర్తుకొస్తుంది. "నాలీ నాలీ నడుమ మురాలీ, హలకీ హలకీ నడుమ వయాలీ, తానొకడైనా తలకొక రూపై, సాగెను రాధామాధవ కేళ లీలా". కృష్ణుడు ఒకడే. కానీ అందలి ఎదుటా తానే ఉన్నట్టు భ్రమకర్మించాడు. అంటే ఈ రాసలీలల ఘట్టం అంతా గోపికల మానసిక భ్రమ అనుకోవచ్చా. శ్రీకృష్ణుని తమ ప్రియుడిగా ఊహించుకొని ఆయనతో రాసలీలలు జలిపారని అనుకోవచ్చా! తాము కృష్ణునితో రమించామని మానసికంగా అనుభూతి చెందారా! లేక ఇదంతా కృష్ణమాయ అనుకోవచ్చా! ఇవన్నీ రాసలీలల గులించి మనకు కలిగే భావనా బీచికలు.

బీటన్నిటికీ సమాధానం వ్యాసుడు ఈ అధ్యాయంలో మొదటి శ్లోకం. మీ సౌలభ్యం కోసరం ఆ శ్లోకాన్ని కింద ఇస్తున్నాను.

శ్లో॥భగవానపి తా రాత్రీ: శరదోత్ళల్ల మల్లికా॥ వీక్ష్య రస్తుమనశ్రక్రే యోగమాయాముపాశ్రిత:॥

ఈ శ్లోకంలో రెండు పదాలు మనకు కనిపిస్తాయి. మొదటి పదము "భగవానపి".రెండవ పదము "యోగమాయాముపాశ్రిత:" అంతే భగవంతుడు యోగమాయను ఆశ్రయించాడు. అని అర్థం. ఇక్కడ రాసతీలలు సాగించింది భగవంతుని అంశ అయిన కృష్ణడు. ఆ కృష్ణడు యోగేశ్వరేశ్వరుడు. యోగమాయ అంటే మనకు తెలుసు. కృష్ణడితో పాటుపుట్టింది యోగమాయ. మథురా నగర వాసులను, నందగోకులంలో ఉన్న వాలని తన మాయతో మోహితులను చేసింది. అదే యోగమాయను ఇక్కడ కూడా ఆశ్రయించాడు భగవానుడు అయిన కృష్ణడు. యోగ మాయా ప్రభావం చేత గోపికలు అంతా కృష్ణని మాయామోహంలో పడ్డారు. ఎవలకి వాళ్లు కృష్ణడు తమ వాడే అని ఊహించుకున్నారు.

ఇదే కృష్ణమాయ మనకు 13,14 అధ్యాయాలలో కనిపించింది. బ్రహ్మదేవుడు గోపబాలురను, గోవత్యములను మాయ చేసి ఒక గుహలో బంధించినపుడు కృష్ణడు యోగమాయను ఆశ్రయించాడు. తానే అందరు గోపకులుగానూ, గోవత్యములు గానూ మాలి పోయాడు. ఆ ప్రకారంగా ఒక సంవత్యరం పాటు గడిపాడు. ఇదే యోగ మాయ రాబోవు అధ్యాయములలో కనపడుతుంది.

ఒక సాల నారదుడు కృష్ణుని సంసారములను చూడాలని కృష్ణుని భార్యల అందలి ఇళ్లకు వెళతాడు. ప్రతి ఇంట్లో కృష్ణుడు కనపడతాడు. నారదునికి మతి పోతుంది. అఫ్ఫుడు కృష్ణుడు నారదుని ముందు నిలబడి నేను అంతటా ఉన్నాను కానీ ఎక్కడా లేను అదే యోగ మాయ అని నారదునికి బోధ చేస్తాడు. ఇక్కడా అంతే జలిగింది. గోపికల అందల ముందు కృష్ణుడు ఉన్నాడు. కాని ఎవలి దగ్గరా లేడు. అదే కృష్ణమాయ.

పరమాత్త అందలిలోనూ ఆత్తస్వరూపుడుగా ఉన్నాడు. దేహములు మాత్రము వేరుగా ఉన్నాయి. మానవ మాత్రులకు నీవు, నేను అనే భేదబుబ్ధి ఉంటుంబి కానీ, పరమాత్త స్వరూపుడు అయిన కృష్ణునికి అందరూ ఒకటే! అందరూ తానే అయినపుడు కృష్ణుడు గోపికలతో రమించడం ఏమిటి? రాసలీల ఏమిటి? అంతా మాయ కాకపోతే! ఇలా అనుకుంటే ఏ చిక్కూలేదు కదా!

ఈ భావనా వీచికల మధ్య విహలస్తూ మనము వ్యాసుడు అందించిన రాసలీలలను ఆస్వాదిద్దాం.)

ත්ජ ක්රිව් ක්රිඩ්ම් ක්රීට ක්ර

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! భగవానుడు అయిన శ్రీకృష్ణడు తన యోగ మాయను ఆశ్రయించాడు. శరత్కాల వెన్నెల రాత్రులలో వ్రజవాసులకు ఆనందాన్ని కలుగజేద్దామని మనసులో అనుకున్నాడు. ఆ సమయంలో చంద్రుడు నిండుగా ఆకాశంలో ప్రకాశిస్తున్నాడు. చల్లని వెన్నెలలు కులిపిస్తున్నాడు. శరత్కాలములో పగలంతా సూర్యుని తీక్షణతకు గులి అయిన మానవుల తాపమును పోగొడుతున్నాడు.

మధురమైన ఆ శారదరాత్ర్రులలో కృష్ణుడు బృందావనములో యమునా నటితీరంలో, ఒక చెట్టు కింద కూర్చుని వేణువును ఊదుతున్నాడు. ఆవేణుగానానికి ప్రకృతి పరవశించిపోయింది. కృష్ణుని అధరముల నుండి వెలువడుతున్న వేణుగానము అలలు అలలుగా గాలిలో తేలుతూ నందవ్రజము నిండా వ్యాపించింది. ఆ వేణుగానమును విన్న గోప కాంతల మనస్సులు కృష్ణుని మీద మోహంతో పరవశించి పోయాయి. వాల మనస్సులు కృష్ణుని మీద పలపూర్ణంగా లగ్నం అయి ఉన్నాయి.

ఆ చల్లని వెన్నెలలో కృష్ణుని వేణుగానమును విని వాలలో కామం ఉద్దిపనము అయింది. ఒకలకి తెలియకకుండా ఒకరు కృష్ణుడు ఉన్న చోటికి చేరుకుంటున్నారు. పాలు పితుకుతున్న గోపకాంతలు, కృష్ణుని వేణుగానమును విని, ఆ పాలగిన్నె అక్కడే వచిలి కృష్ణుడు ఉన్న చోటికి వెళ్లింబి. మరొక కాంత పాయ్కి మీద అన్నం ఉ డుకుటూ ఉంటే, దానిని అలాగే వబిలేసి పరుగు పరుగున కృష్ణుని చేరుకోడానికి వెళ్లంది. మలకొందరు భర్తలకు అన్నం వడ్డిస్తూ, వేణుగానము విని, చేతిలో ఉన్న గిన్నె గలటతో సహా వేణుగానము వినవచ్చిన వంకకు పరుగెత్తారు. అలాగే అలంకారము చేసుకుంటున్న వారు, స్వానం చేసి ఒక్లు తుడుచుకుంటున్నవారు, కళ్లకు కాటుకపెట్టుకుంటున్న వారు, ఆయాపసులను విడిచిపెట్టి, కృష్ణుని ක්රසු ක්රා සාට සාව කව මවූ මට යුව, අරුවා, බි්සරාවා, బంధువులు వద్దంటున్నా వినకుండా కృష్ణుని వద్దకు పరుగెత్తారు. వారందల మనసులు కృష్ణుని చేత ఆకల్షంపబడ్డాయి. వేణుగానమును విన్న గోపికలు కృష్ణుని మాయలో పడిపాయారు.

మల కొందరు గోపకాంతల మనసులు కృష్ణని మీద లగ్నం అయి ఉన్నప్పటికీ, ఇంటి నుండి బయటకు వెళ్లలేకపోయారు. వాల భర్తలు, తల్లి తండ్రులు వాలని ఇంట్లో పెట్టి బంధించారు. అటువంటి వారు ఇంటిలోనే ఉండి, కళ్లుమూసుకొని మనసులోనే కృష్ణని ధ్యానిస్తున్నారు. వాల శలీరములు ఇంట్లో ఉన్నాయి కానీ వాల మనసులు కృష్ణని వద్దకు పరుగెత్తాయి. శ్రీకృష్ణని మీద ఉన్న విరహతాపాన్ని భలంచలేక, వారు మనసులోనే కృష్ణని కౌగరించుకున్న సుఖాన్ని అనుభవిస్తున్నారు. ఆ అనుభవంతో వాల కర్తబంధనములు తొలగిపోయాయి. వాలకి ప్రాపంచిక బంధనములు నచించాయి. ఎల్లప్పుడూ శ్రీకృష్ణుని ఆలోచించడం చేత, కృష్ణుని ధ్యానించడం చేత, వాల పుణ్యఫలములు కూడా నచించిపోయాయి. ప్రాపంచిక బంధనములు, పుణ్యఫలములు నచించి పోవడం చేత, వారు నిర్తల మనస్కులైనారు. వారు సత్య,రజస్తమో గుణములతో కూడిన ఈ దేహమును వటిలి, సూక్ష్మశలీరంతో పరమాత్తను చేరుకున్నారు." అని శుక మహల్న చెప్పగా పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఒక సందేహం కలిగింటి.

"ఓ శుకయోగేంద్రా! నందవ్రజములో ఉన్న గోపికలు, గోపకాంతలు కృష్ణుని తమ ప్రియుడిగా భావించారు అని చెప్మారు. అంటే గోపకాంతలు కృష్ణుని మానవ మాత్రునిగా చూచారే గానీ పరమాత్తుడిగా భావించలేదు. వాల మనసులు రజోగుణము, తమోగుణములతో నిండి ఉన్నాయి. గోపికలకు కృష్ణుని మీద కామవాంఛలు తప్ప మరొకటి లేవు. అటువంటఫ్మడు వారు ఎలా ముక్తిని పాందగలిగారు. తెలియజేయండి." అని అడిగాడు.

అఫ్ఫడు శుక మహల్న ఈ విధంగాసమాధానం చెప్పాడు. "పలీక్షిత్ మహారాజా! శిశుపాలుడు తన జీవితం అంతా కృష్ణని ద్వేషించాడు. కృష్ణని నిందించాడు. అంటే కృష్ణని తన పరమ శత్రువుగా భావిస్తూ కూడా, కృష్ణనామం జపిస్తూనేఉన్నాడు. కృష్ణని ద్వేషభావంతో తన మనసులో నిలుపుకున్నాడు. అలాగే ఈ గోపికలు కూడా కృష్ణని యందు కామంతో కూడి కోలకలతో నిరతంరము కృష్ణుని తమ మనసులలో నిలుపుకొని ధ్యానించారు. ఆ కారణం చేత గోపికలకు ముక్తిలభించింది. ఇందులో ఆశ్చర్యంఏముంది.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పరమాత్త్ష స్వరూపమైన కృష్ణుడికి ప్రాపంచిక గుణములైన సత్వ గుణము, రజోగుణము, తమోగుణము లేవు. ఈ ప్రపంచంలో ఉన్న ఐశ్వర్యగుణములు అన్నీ ఆయన స్వరూపాలే. ఆయనకు నాశనము లేదు. ఆయన ఎందులోనూ లేనం కాడు. శిష్ఠరక్షణ, దుష్ఠ శిక్షణ ఆయన కర్తవ్యము. కాబట్టి మానవులు కామముతో కానీ, క్రోధముతో గానీ, భయముతోగానీ, స్నేహముతోగానీ, బంధుత్యముతోగానీ, భక్తితోగానీ, ఆయనను సేవిస్తే, స్త్వలిస్తే, ఆయన వాలకి ముక్తిని పసాబస్తాడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణుడు యోగులకు యోగి. అన్ని ఐశ్వర్యములు ఆయనయందే ఉన్నాయి. ఆయనకు పుట్టుకలేదు. దేవకీదేవి గర్భవాసాన జన్హిం-చడం ఆయన లీల. అటువంటి కృష్ణునికి గోపికలు కామంతో కృష్ణునికి దగ్గర కావడంలోనూ, ముక్తిని పాందడంలోనూ ఆశ్చర్యం ఏమీ లేదు. కేవలము మానవులే కాదు, పశువులు, పక్షులు, వృక్షములు కూడా ఆయన యందు తమ ప్రేమను ప్రకటించి ముక్తిని పాందాయి.

పలీక్షిత్ మహారాజా! నీసందేహము తీలిందనుకుంటాను. ఆ ప్రకారంగా తమ వాలని విడిచి వచ్చిన గోపికలను, గోప కాంతలను చూచి కృష్ణుడు ఇలా అన్వాడు. "మహాభాగుతారా! నా వద్దకు వచ్చిన మీ అందరకూ స్వాగతం. మీకు నేను ఏమి చేయగలను. వ్రజములో అందరూక్షేమంగా ఉన్నారు కదా! ఇంతకూ ఇంత రాత్రిపూట మీరు ఇక్కడకు రావడానికి కారణం ఏమి? చూడండి. ఇప్పడు బాగా చీకటి పడింది. రాత్రి భయంకరంగా ఉంది. ఈ అడవిలో క్రూరమ్మగములు రాత్రిపూట విహలస్తుంటాయి. మీరు స్త్రీలు. ఇంటి పట్టున ఉండవలసిన వారు. ఈ రాత్రిపూట మీరు ఒంటలగా ఈ అడవిలో తిరగడం మంచిది కాదు. వెంటనే మీ మీ గృహములకు వెళ్లండి. మీ కోసరం మీ తల్లితండ్రులు, మీ భర్తలు, మీ సంతానము వెదుక్కుంటూ ఉంటారు. మీ బంధువులు మీకు ఏమయిందో అని భయపడుతుంటారు. మీరు ఇక్కడే ఉంటే అక్కడ మీ బంధువులకు, ఇక్కడ నాకూ, మీకూ భయంగా ఉంటుంది. కాబట్టి మీరు తొందరగా ఇళ్లకు వెళ్లండి.

మీరందరూ, శరత్కాలములో ప్రకాశించే చంద్రుని వెన్నెలను, యమునానటి తరంగముల మీబి నుండి వచ్చే చల్లని గాలులను అనుభవించడానికి వచ్చారు కదా! వచ్చారు, అనుభవించారు. ఇంక మీ మీ ఇళ్లకు వెళ్లండి. మీ భర్తలకు సేవచేయండి. మీకోసరము మీ పిల్లలు, గోమాతలు, ఆవు దూడలు ఎదురుచూస్తుంటాయి. మీ పిల్లలకు ఆకలి వేస్తూ ఉంటుంబి. వాలకిపాలు తాగించండి. దూడలను ఆవుల వద్దకు వబిలి, తరువాత పాలు పితకండి.

మీరు నా మీద అనురాగంతో వచ్చాను అంటున్నారు. మీరే కాదు ఈ జగత్తులో ఉన్న సకల ప్రాణులు నా మీద ప్రేమకలిగి ఉన్నాయి. మీకు నా మీద ప్రేమ ఉండటంలో ఆశ్చర్యం ఏమీ లేదు. ఓ గోపకాంతలారా! నిష్టపట భావంతో భర్తలను, బంధువులను సేవించడం, సంతానమును పాందడం సాధ్యీమణుల పరమ ధర్తము. ఓ గోపకాంతలారా! భర్త దుష్టుడు, దుర్మార్గుడు, ముసలివాడు, ఏ పనీ చేయలేని వాడు, రోగగ్రస్థుడు, పేదవాడు అయి నష్టటికినీ, భర్త పతితుడు కాకపోతే, ప్రతి భార్త, తన భర్తను సేవించవలసిందే! అదేలోకధర్తము.

ఓ గోపకాంతలారా! మీరు నన్ను కామించి వచ్చారు. మీ భర్తలు ఉండగా నన్ను కామించడం తగదు. భర్త ఉండగా పరపురుషునితో సుఖించడం లోక విరుద్ధము. బీని వలన మీకు అపకీల్త వస్తుంట. ఇటువంటి కోలక తుచ్ఛమైనటి, దు:ఖదాయకము. ఇంకా భయాన్ని కలిగిస్తుంటి. మీరు పరపురుషుని పాందుకోలతే మీకు ఈ లోకములోనే కాదు పరలోకములో కూడా సుఖము లభించదు. మీకు నా మీద నిజంగా ప్రేమ ఉంటే, నా పేరు స్త్వరించండి. నా కథలను వినండి. నన్ను మనసులో నిలుపుకోండి. అంతేగానీ నా వద్దకు రావడానికి ప్రయత్నించకండి. నన్ను మానసికంగా స్త్వలించడం వలన కలిగే ఎటువంటి ఆనందం కలుగుతుందో, నన్ను ప్రత్యక్షంగా చూడటంవలన, నాసమీపములో ఉన్నందువలన, అటువంటి ఆనందం కలుగదు. కాబట్టి నా మాట విని మీరందరూ మీ మీ గృహములకు వెళ్లిపొండి." అని కృష్ణుడు గోపకాంతలకు మంచి మాటలు చెప్పాడు.

కృష్ణుని మీద వల్లమాలిన ప్రేమ, కామము పెంచుకున్న గోపికలకు కృష్ణుని మాటలు రుచించలేదు. పైగా దు:ఖమును కలిగించాయి. వారందరూ కళ్లనీళ్లు కుక్కుకుంటూ, నేల చూపులుచూస్తూ, కాలి బొటనవేలితో నేల మీద రాస్తూ, కదలకుండా మౌనంగానిలబడ్డారు. కృష్ణునియందు తమ మనసు నిలిపిన వారు, కృష్ణుని తోసం తమ సమస్త తోలకలను వబిలినవారు, అయిన ఆ గోపకాంతలు ఏడుస్తూ, కళ్లుతుడుచుకుంటూ, బొంగురుపోయిన గొంతుకలతో, కృష్ణుడితో ఇలా అన్వారు.

"భగవాన్! నీవు ఇలా మాట్లాడటం బాగా లేదు. మేము మా వాలనందలనీ విడిచిపెట్టి నీ పాదములను సేవించడానికి వచ్చాము. కాబట్టి మమ్ము "వెళ్లి పా!" అని మాత్రం చెప్ప వద్దు. మమ్ములను స్మీకలించు. పరమాత్త ఋషుల మీద తన అనుగ్రహాన్ని చూపినట్టు నీవు కూడా మా మీద నీ కరుణ చూపించు.

ఓ దేవా! నీకు అన్నీ ధర్మాలు తెలుసు. భర్తను సేవించడం, సంతానమును కని పెంచడం, బంధువులను ఆదలంచడం, స్ర్తీలయొక్క ధర్తము అని చెప్మావు. నీవు సాక్షాత్తు పరమాత్త, స్వరూపుడవు. నీవు అందలలోనూ ఆత్తస్వరూపుడుగా ఉన్నావు. మాభర్తలలోనూ, బంధువులలోనూ, సంతానములోనూ నీవే ఉన్నావు కదా! నిన్ను సేవిస్తే వారందలనీ సేవించినట్టే కదా! ఎందుకంటే నీవు సకల ప్రాణులలో ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నావు.

ఓ దేవా! ఆత్తతత్వమును తెలిసిన వారు, ఆత్త స్వరూపుడవు, సచ్చిదానందమయుడవు అయిన నీ మీద అనన్యమైన భక్తి కలిగి ఉంటారు. అటువంటి వారే నీ మీద తమ అనన్య భక్తిని చూపినపుడు, మాబోటి వారము కేవలము భర్త, సంతానము అంటూ వాల మీద మాత్రమే ప్రేమ చూపడం వలన ఏమిఫలము! నిన్ను సేవిస్తే ఫలితం

కలుగుతుంది కానీ, భర్తను సేవిస్తే, పిల్లలను పెంచితే ఏం ఫలితం దక్కుతుంది. ఈ సంసారము, భర్త, సంతానము నిరంతరము దు:ఖములను కలుగజేస్తారు కానీ, వాల వలన ఎటువంటిసుఖము కలుగదు. కాబట్టి నీ మీద మాకు చాలా కాలమునుండి ఉన్న ఆశను పాడుచేయడవద్దు.

కృష్ణి! ఇంత కాలము మేమందరము ఇల్లు, వాకిలి, మొగుడు, పిల్లలు అంటూ వాల తోడిదే లోకంగా గడిపాము. ఈనాటికి నీ సాంగత్యముతో మాకు ఈ సంసార బంధనములు తెగిపోయాయి. మా మనస్సులు నీ యందే లగ్నం అయ్యాయి. మాకు భర్త, పిల్లలు, బంధువుల అక్కరలేదు. మాకు నీవే కావాలి. మా పాదములు ఇక్కడ అతుక్కుపోయాయి. మేము వెళదామన్నా మా పాదాలు కదలడం లేదు. ఇంక మేము వ్రజమునకు ఎలా వెళ్లగలము. మా మనసులను ఇక్కడి విడిచిపెట్టి, కేవలము దేహములు మాత్రము అక్కడకు వెళ్లినందు వలన ఏమి పయోజనము.

కృష్ణి! సీ చిరునవ్వు, సీ వేణుగానము, సీ మీద మాకు ఉన్న ఆసక్తిని, కామాగ్నిని మలింతగా పెంచాయి. మాలో రేగిన కామాగ్నిని సీ అధరామృతముతో చల్లార్తు. లేకపోతే సీ విరహాగ్నిలో పడి మా శలీరాలు కాలిపోతాయి. మా ఆత్తలు మాత్రము సర్వసంగపలిత్యాగులైన యోగుల వలె సీ పాదముల చెంతనే ఉండి పోతాయి.

చాలు మా జన్హలు ధన్యమవుతాయి. మా మనసులు అలౌకికానందాన్ని పాందుతాయి. బ్రహ్హ మొదలగు దేవతాగణములు లక్ష్మీదేవి అనుగ్రహం కోసరం నిరంతరం తాపత్రయపడుతుంటారు. ఆ లక్ష్మీదేవి నిన్ను క్షణకాలం కూడా విడువలేక, నీ వక్షస్థలములో తన నివాసము ఏర్వరచుకొంది. నీవు మాకు లక్ష్మీదేవి వలె నీ వక్షస్థలములో చోటు ఇవ్వనక్కరలేదు. నీ పాదముల చెంత కాస్త చోటు ఇస్తే చాలు. మా జన్మలు ధన్యమవుతాయి.

కృష్ణి! మేమందరము మా ఇళ్లను వబిలిపెట్టి నీ పాదముల వద్ద పడి ఉండటానికి వచ్చాము. నీ సేవను కోరుకుంటున్నాము. మా మీద నీ దయచూపించు. నీ మధురమోహనమైన మందహాసమును మా మీద ప్రసలింపజేయి. నీ మీద కామంతో వేగిపోతున్న మాకు నీకు దాస్కాన్ని చేసే భాగ్యాన్ని ప్రసాబించు.

కృష్ణి! నీ సుందరవదనార విందము ఎంత చూసినా తనివితీరడం లేదు. నీవు ధలంచిన కుండలముల కాంతి నీ చెక్కిళ్లమీద పడి మెలసిపోతుంటే, అధరామృతముతో కూడిన నీ మందహాసము ఈ లోకాన్నే సమ్మోహితము చేస్తుంటే, చెటలన నీ ముంగురులు పద్తము వంటి నీ ముఖము మీదపడి అల్లల్లాడుతుంటే, సాధుజనులకు అభయమిచ్చే నీ చేతిని చూస్తుంటే, లక్ష్మీదేవికి మాత్రమే ఆవాసమైన నీ వక్షస్థలమును దల్శస్తుంటే, మమ్ము మేము మలచిపోయి, నీకు దాసీలుగా మాలిపోయాము.

కృష్ణి! నీ వేణుగానము అమృతతుల్వము. నీ వేణుగానముతో మూడులోకములలో ఉన్న స్త్రీలు మోహపరవశులౌతున్నారు. తమ తమ పనులను వదిలిపెట్టి నీ యందు తమ మనసులను లగ్నం చేస్తున్నారు. తున్నాయి. నీవేణుగానమును ఆస్వాదించి నీమోహములో పడని ఆడవారు మూడులోకములలో ఎవరుంటారు. నీ వేణుగానమునకు మానవులే కాదు, గోవులు, పశువులు, పక్షులు, వృక్షములు కూడా పులకించి ఎలా తలలు ఊపుతూ నీ వేణుగానమును ఆస్వాదిస్తున్నాయో చూడు.

ఓ భగవాన్! విష్ణవు దేవతలను రక్షించినట్టు, నువ్వు ఈ వ్రజములో అవతలించి, వ్రజవాసులను రక్షిస్తున్నావు. మేము కూడా వ్రజవాసులమే కాబట్టి, మా తల మీద నీ అభయహస్తమును ఉంచి మమ్ములను కరుణించు" అని కృష్ణని గోపికలు వేడుకున్నారు.

(ఈ అఖరి శ్లోకంలో వ్యాసుడు కృష్ణుని "భగవాన్" అని సంబోధించాడు. తరువాతి శ్లోకంలో కృష్ణుని "యోగేశ్వరేశ్వరుడు" అని స్తుతించాడు. ఈ మాటలతో గోపికలు కృష్ణుని మధ్య ఉన్నది కేవలం కామ వాంఛ కాదనీ, అలౌకికమైన ప్రేమ, భక్తి అని అర్థం చేసుకోవాలి.)

వాల మాటలను విన్న యోగీశ్య రేశ్వరుడైన కృష్ణుడు గోపకాంతల ఆత్తలతో ఆత్తారాముడై రమించాడు. గోపికల మధ్య కూర్చుని వేణువును ఊదుతున్న కృష్ణుడు నక్షత్రముల మధ్య ప్రకాశిస్తున్న చంద్రుని మాటల శోభిల్లాడు. మధ్యలో కృష్ణుడు మురఇ ఊదుతుంటే, చుట్టు చేలన గోపికలు కృష్ణుని వంక తదేకంగా చూస్తూ కృష్ణుని మహిమలను గానం చేస్తున్నారు. యమునా నటి జలముల మీబ నుండి చల్లని గాలులు వీస్తూ వాల శరీరములకు ఆహ్లాదాన్ని కలుగజేస్తున్నాయి. ఆ గాలితో కూడా వాల ముక్కుపుటములు చేలన సుగంధపుష్టముల పలముళము గోపకాంతల కామమును మలంతగా పెంచుతున్నాయి. అటువంటి యమునా నటి తీరంలో గోపికల భుజములను తూకుతూ, ఆలింగనము చేసుకుంటూ, గోపికల ముంగురులు సవలస్తూ, గోపికల అంగాంగములు తాకుతూ, తనమధురమైన చూపులను వాల మీద ప్రసలస్తూ, గోపికలలోని కామభావనలను ప్రత్యోపింపజేస్తూ, కృష్ణుడు గోపకాంతలతో విహలస్తున్నాడు..

భగవానుడైన కృష్ణడు తమతో విహలస్తుంటే, తమ మనోరథములు పూల్తగా తీలన గోపికలు, గోపకాంతలు, మూడులోకములలో తమను మించిన భాగ్యశాలురు లేరని గర్యంతో పాంగిపోతున్నారు. ఇబి గమనించాడు కృష్ణడు. వాలలోని గర్యమును పోగొట్టి వాలని అనుగ్రహించాలని అనుకున్నాడు. అష్టటి దాకా వాల మధ్య ఆడి పాడిన కృష్ణడు అదృశ్యమయ్యాడు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణని రాసలీలా విశేషములను వివలస్తున్నాడు.

(ఇక్కడ ఒక విషయం మనం గమనించాలి. మనలో చాలా మంది బాగా చదువుకున్న వాళ్లు, గొప్పకులములో పుట్టిన వాళ్లు, పండితులు, యోగులు, నేడు మన మధ్య ఉన్న స్వామీజీలు, వారు తమ ప్రతిభతో సంపాదించిన విధ్యల వలన కలిగిన గర్యంతో అంధులవుతుంటారు. తమకు అంతా తెలుసనీ, తమకంటే గొప్పవారు లేరనీ విర్రవీగుతుంటారు. అప్పటి దాకా వాలకి దగ్గరవుతున్న పరమాత్త్య ఎప్పుడైతే వాలకి గర్యం కలిగిందో, వాల వద్దనుండి అద్భశ్యం అవుతాడు. వాలకి దూరం అవుతాడు. గోపికల విషయంలో కూడా అదే జలగింది. అప్పటి దాకా తమ నిర్మలమైన మనస్సులను కృష్ణుని పరం చేసి "నీవే తప్ప నిత:పరంబెరుగ" అన్న భావనతో ఉన్న గోపికలలో, ఎఫ్ఫుడైతే కృష్ణుడు తమ వాడు, కృష్ణుడు తమ చెంతనే ఉన్నాడు, తాము కృష్ణుని అనుగ్రహం పాందామని, తమకంటే గొప్పవారు లేరనే గర్యం కలిగిందో, వెంటనే కృష్ణుడు వాలకి కనపడకుండా పోయాడు. ఎంత చదువు చబివినా, ఎంత జ్ఞానం సంపాబించినా, భగవంతుని చేరుకోవాలంటే, వినయం, విధేయత, భగవంతుని మీద అచంచలమైన మనస్సు, ఏకాగ్రత ముఖ్యం అని ఈ శ్లోకం మనకు తెలియజేస్తుంది.)

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ఇరువబి తొమ్మిదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓంతత్వత్ ఓం తత్వత్

> ළික්සූ රික්සි ක්රීම්කා ක්රීම්කා කා ක්රීඩ රහස් මෙතු රහසා.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! అప్పటిదాకా తమతో ఆడి, పాడి, తమతో రమించి, తమను ఆనందడోలికలలో ఊయులలూగించిన కృష్ణుడు హటాత్తుగా అంతర్థానం కావడం చూచి గోపికలు హతాను లయ్యారు. కృష్ణుడు తమతో చేసిన చిలిపి చేష్టలను, శృంగార భంగిమలను తలచుకుంటూ వాలలో వారు తమ ఎదురుగా కృష్ణుడు ఉన్నాడనుకొని ఆయనతో ఆడటం పాడటం సాగిస్తున్నారు. కొంత మంబిగోపికలు తామే కృష్ణుడు అనే భ్రమలో ఉండి, కృష్ణుని హావ,భావములను, కృష్ణుని చేతలను అనుకలస్తున్నారు. మల కొందరు గుంపుగా చేల "కృష్ణి! కృష్ణి! ఎక్కడున్నావయ్యా! రావయ్యా!" అంటూ జగ్గరగా, పిచ్చిగా అరుస్తూ అటు ఇటు పరుగెడుతున్నారు. కనిపించిన ప్రతివృక్షమును, లతలను కృష్ణుని మీరు చూచారా అని అడుగుతున్నారు.

(ఈ సందర్భంలో పోతన గారు తన ఘంటాన్ని తేనెలోనో, అమృతంలోనూ ముంచి రాసాడా అన్నట్టు ఉన్న ఈ మధురమైన పద్యములను ఆస్వాదించండి.)

సీ॥ పున్నాగ! కానవే పున్నాగవంబతు, బలకంబ! కానవే తిలకనిటలు, ఘనసార! కానవే ఘనసారశోభతు, బంధూక! కానవే బంధుమిత్రు, మన్మథ! కానవే మన్మథాకారుని, వంశంబ! కానవే వంశధరుని, జందన! కానవే చందన శీతలు, గుందంబ! కానవే కుందరదను,

తే။ నింద్రభూజమ! కానవే యింద్రవిభవు, గువలవృక్షమ! కానవే కువలయేశు, బ్రయకపాదప కానవే ప్రియవిహారు, ననుచు గృష్ణని వెదకి రయ్యబ్జముఖులు

ఉ॥ నల్లని వాడు పద్తనయనంబుల వాడు కృపారసంబు పై జల్లెడివాడు మౌఆపలసల్వత పింఛము వాడు నవ్వు రా జిల్లెడి మోమువా డొకడు చెల్వల మానధనంబు దెచ్చె నో మల్లియలారా! మీ పాదలమాటున లేడు గదమ్మ చెప్పరే?

ఓ అశ్వత్థ వృక్షమా! ఓ జువ్విచెట్టా! ఓ మల్రచెట్టా! ఇక్కడ కృష్ణుడు అనే దొంగ మా మనసులను దొంగిలించి ఎటోపాలిపోయాడు. మీరేమన్నా కృష్ణుని చూచారా! ఓ గోలింట చెట్టా! ఓ అశోక వృక్షమా! ఓ గన్నేరు చెట్టా! ఓ పున్నాగా! చంపకమా! మా వంటి స్త్రీల కామముతో కూడిన గర్వాన్ని అణచేవాడు, ఎల్లప్పడూ నవ్యుతూ హాస్యభలతపలుకులు పలికేవాడు.. అదేనమ్మా..మా చిలిపి కృష్ణుడు... ఈ పక్కకు ఏమన్నా వచ్చాడా!

ఓ తులసీ మాతా! కృష్ణుడు నీ మాలను ఎల్లప్పుడూ ధలస్తూ ఉంటాడు కదా! కృష్ణుడి జాడ నీకేమైనాతెలుసా! ఓ మాలతీ! మల్లికా! యూథికా! తన చేయిపడితేనే ఒళ్లంతా పులకలంచి పోతుందే! ఆ కృష్ణుడిని మీరు చూచారా! ఓ గున్న మామిడి వృక్షమా! పనస చెట్టా! కోవిదారమా! జంబూవృక్షమా! అర్కవృక్షమా, జిల్వవృక్షమా, పకుళవృక్షమా! మామిడి చెట్టా! కదంబ వృక్షమా! ఈ యమునా నటితీరంలో ఉండే వృక్షములారా! అబ్జా! చెప్పండే! కృష్ణుడు ఎటు వెళ్లాడు. కృష్ణుడు లేకపోతే మేము బతకలేము. కృష్ణుని మీచి విరహవేదనతో మేము రగిలిపోతున్నాము. మామనసంతా కృష్ణునితో నిండి పోయింది. ఆ కృష్ణుడు లేకపోతే మా మనసులన్నీ చూన్యంగా ఉన్నట్టు ఉంది.

ఓ భూమాతా! నీవు ఎంతపుణ్యం చేసుకున్నాపోకదా! ఎల్లప్పడూ కృష్ణుని పాద స్వర్శను నిరంతరమూ అనుభవిస్తున్నావు. శ్రీకృష్ణుని పాద స్వర్శతో నీకు కలిగే ఆనందము నీకు ఇఫ్పడే కలిగిందా లేక వామనావతారములో విష్ణవు త్రివిక్రముడై తన పాదముతో నిన్ను పూల్తగా ఆక్రమించినపుడు కలిగిందా! లేక వరహావతారములో స్వామి నిన్ను నీటిలోనుండి బయటకు తీసుకొని వచ్చేటప్పడు నిన్ను గట్టిగా కౌగరించుకున్నాడు కదా! అఫ్ఫడు కరిగిందా! ఎఫ్ఫడో ఒకఫ్ఫడు నువ్వ ఎల్లఫ్ఫడూ ఆయన పాదములను తాకుతూనే ఉంటావు కదా! నువ్వ ఎంతటి ధన్కురాలవు. ఇఫ్ఫడు కూడా కృష్ణని పాదములనునువ్వు తాకుతున్నావు కదా! కృష్ణడు ఎక్కడ దాక్కున్నాడో కాస్త చెప్పవా!"అని గోపికలు చెట్లను,పుట్టలను,భూమిని అడుగుతూ, అక్కడే బిత్తర చూపులు చూస్తున్న లేళ్లను చూచారు.

"ఏమే! అటు చూడు. ఆ లేళ్లు కృష్ణుని చూచినట్టున్నాయి. అందుకే దొంగచూపులు చూస్తున్నాయి. అవేమన్నా కృష్ణుని జాడ చెబుతాయేమో అడుగుదాము పదండి" అని గోపికలు ఆ లేళ్ల దగ్గర చేల "ఓ లేడి కూనలారా! నల్లని వాడు, అందమైన వాడు. పాడుగాటి చేతులు కలవాడు, తలమీద పింఛము కలవాడు, ఎవరైనా అమ్మాయితో సరసాలాడుతూ మీకు కనిపించాడా! ఎందు కంటే శ్రీకృష్ణుడు ధలించిన పూల మాలల వాసనలు ఇక్కడ వస్తున్నాయి. అందుకని అడుగుతున్నాను. చెప్పండే! కృష్ణుడు ఎక్కడ ఉన్నాడు." అని అడిగింది.

ఇంతొక గోపిక ఫలములతో నిండి ఉన్న ఒక వృక్షము వద్దకు పోయి "ఓ వృక్షమా! మీరు మీకు కాచిన ఫలముల భారముతో వంగినట్టు కనపడుతున్నారు. కృష్ణుడు ఈ పక్కగా వెళుతుంటే మీరే మైనా ఒంగి నమస్కారముచేసారా! అయితే కృష్ణుడు ఎటువైపు వెళ్లాడో చెప్పగలరా!"అని అడిగింది.

ఇంకొంత మంది పల్లెపడుచులు తమ సఖులతో ఇలా అంటున్నారు. "ఏమే! ఇటు చూడండే! ఈ తీగలను కృష్ణుడు తాకి ఉంటాడు. అందుకే అవి పులకించి పోయి ఊగుతున్నాయి. మనం వెళ్ల ఆ తీగలను కృష్ణని గులించి అడుగుదాము పదండి. ఈ తీగలు చూడండే! ఆ వృక్షములను ఎలాకౌగలించుకొని ఉన్నాయో! మనకు కూడా కృష్ణని కౌగలించుకొని ఆయన గాఢపలష్యంగనా సుఖమును ఆస్వాచించే అదృష్టము ఎఫ్మడు కలుగుతుందోకదా!" అని కృష్ణనికోసరం వెతుకుతూ, చెట్లు వెంట తిరుగుతూ పిచ్చి పిచ్చిగా మాట్లాడుకుంటున్నారు ఆ గోపకాంతలు.

ఎంతకూ వాలకికృష్ణుడు కనపడలేదు. అఫ్పడు వారు తమలో తాము కృష్ణలీలలను అనుకలంచి అభినయించసాగారు. ఒక గోపిక కృష్ణుని వలె నేలమీదపడుకొంది. మరొక గోపిక పూతన వలె కృష్ణుని పక్కన కూర్చుంది. కృష్ణని వలె పడుకున్న గోపిక పూతన వలె ఉన్న గోపిక స్తన్యము తాగసాగింది.

మరొక గోపిక తాను కృష్ణుడి వలె అనుకలస్తూ, మరొక గోపికను కృష్ణుడు బండిని తన్నినట్టు ఒక తాపు తన్నింది. ఆ గోపిక కుయ్యో మని అరుస్తూ ఆ బండి దొల్లనట్టు కిందపడి దొల్లంది.

మరొక గోపిక తానే తృణావర్తుడు అనే రాక్షసుడు అంటూ మరొక గోపికను కృష్ణుడిగా భావించి తన బుజం మీదకు ఎత్తుకొని పోయింది. కృష్ణుడు మోకాళ్ల మీద జోగాడినట్టు మరొక గోపిక నేలమీద ఉంగా ఉంగా అంటూ జోగాడుతూ ఉంది. ఇద్దరు గోపికలు తాము బలరాముడు, శ్రీకృష్ణడు అంటూ అటు ఇటు తిరగసాగారు. మరొక గోపిక తాను వత్యాసురుడిని అంటూ మరొక గోపికను కాళ్లతో తన్నసాగింది. మరొక గోపిక తాను బకాసురుడిని అంటూ ఒంటి కాలి మీద నిలబడింది. ఈ ప్రకారంగా గోపికలు కృష్ణలీలలను అనుకలించసాగారు.

మరొక గోపిక తానే కృష్ణుడిని అంటూ, తన చుట్టు ఆవులను నిలబెట్టుకొని మురఇని మధురంగా వాయించసాగింది. ఆమె వేణుగానమును విని ఆవులు తలలు ఊపుతుంటే, మిగిలిన గోపికలు ఆహా ఏమి వాయిస్తున్నావే! అంటూ పాగుడుతున్నారు.

ఇంతిక సుందల మరిక సుందల బుజాల మీద చేతులు వేసి మయ్యారంగా నడుస్తూ "చూడండే నేను కృష్ణుని బుజాల మీద చేతులు వేసి ఎలానడుస్తున్నానో" అంటూ వయ్యారాలు ఒలకబోస్తూ ఉంది. మరిక గోపిక తన పమిటను ఎత్తి పట్టుకొని "ఒసేయ్ మొద్దుల్లారా! నేనే కృష్ణుడను. నాపమిట గోవర్ధన పర్వతము. మీరంతా వచ్చి నా పమిటచాటున దాత్కొండే. నేను మిమ్మల్నదలనీ రక్షిస్తాను." అంటూ అల్లలి అల్లలిగా పిలుస్తూ ఉంది.

ఇంతొక గోపిక మరొక గోపికను నేల మీద ఒంగోబెట్టి దాని తల మీద తన కాలు పెట్టి "ఓసీ! కాళీయ సర్వమా! నేను కృష్ణుడను. నిన్ను ఆజ్ఞాపిస్తున్నాను. వెంటనే ఇక్కడి నుండి వెళ్లిపా?" అని అభినయించసాగింది. మరొక గోపిక భయంతో అటు ఇటు పరుగెడుతూ "గోపాలులారా! ఈ దావానలమును చూడండి. భయపడకండి. నేనుమీ అందలినీ రక్షిస్తాను." అంటూ కృష్ణుడి లాగా ఇతర గోపికలను తన కౌగిట్లోకి లాక్కుంటూ ఉంది.

మరొక గోపిక ఒక తాడుతీసుకొని అటు ఇటు తిరుగుతూ "ఏడీ! ఈ కొంటె కృష్ణుడు ఏడీ! కుండలు పగులగొట్టి వెన్న తినే వెన్న దొంగ ఏడీ! ఈ రోజు వాడిని కట్టేస్తాను." అంటూ యనోద మాటల అటు ఇటు కృష్ణుని కోసరం వెదకసాగింటి. కృష్ణుడు తన చేతికి చిక్కినట్టు మరొక గోపికను పట్టుకొంటి. ఆ గోపిక నడుముకు తన చేతిలోని తాడును గట్టిగా జగించి కట్టింటి. పక్కనే ఉన్న రాతికి, కృష్ణుని యనోద రోటికి కట్టినట్టు ఆ గోపికను కట్టేసింటి. ఆ కట్టబడిన గోపిక కళ్లు నులుముకుంటూ "అమ్మా అమ్మా కట్టకే!" అని కృష్ణుడు ఏడ్డినట్టు ఏడుపును అభినయించింది.

ఈ ప్రకారంగా గోపికలు కృష్ణలీలలను అభనయిస్తూ ఉండగా వాలకి కృష్ణని పాదముల గుర్తులు కనపడ్డాయి. ఆ పాదముల గుర్తులను కృష్ణడివిగా పోల్చుకున్నారు గోపకాంతలు. కాని ఆ పాదముల గుర్తుల పక్కన మరొక అమ్మాయి పాదగుర్తులు చూచి "అమ్మో!ఈ మానస చేరుడు మరొక అమ్మాయితో ఇటుగా వెళ్లనట్టున్నాడు!" అని అసూయ చెందారు.

మరొక గోపిక "సందేహము లేదు. ఈ వెన్న దొంగ మరొక అమ్కాయితో ఇటుగా వెళ్లాడు. ఆమె బుజాల మీద చేతులు వేసి ఆమె మెడమీద తలపెట్టి నడిచినట్టుగా కనపడుతూ ఉంది." అని తన మనోభావమును వెలిబుచ్చింది.

మరొక గోపిక "అవునే! నిజమే! కృష్ణుడు ఈ అమ్మాయి మీద ఎక్కువ అనురాగము కలిగినట్టున్నాడు. అందుకే మనందలనీ వటిలిపెట్టి ఈ అమ్మాయిని తీసుకొని ఎవరూ లేని చోటికి వెళ్లపోయాడు." అని అసూయతో మూతి ముడిచింది.

మరొక వనిత కృష్ణని మీద భక్తితో "చూచావుటే! కృష్ణని పాదరేణువులు ఎంత పవిత్రమైనవో! అందుకనే బ్రహ్హా, ఈశ్వరుడు, లక్ష్మీదేవి ఈ పాదరేణువులను తమ శిరస్సుల మీద ధలస్తారు. కృష్ణని పక్కన నడిచిన ఈ గోపిక ఎంతటి అదృష్టవంతురాలో కదా!" అని కృష్ణని మీద తన భక్తిభావాన్ని వెలిబుచ్చింది.

మరొక గోపిక ఇలా అంది. "కృష్ణుని పక్కన నడిచిన ఈమెను చూస్తే, ఆ అదృష్టం నాకు పట్టలేదని నా మనసులో ఎంతో బాధగా ఉంది. మనం ఇంతమంది ఇక్కడ ఉండగా ఆమె ఒక్కత్తే కృష్ణుని అధరామృతమును తాగడం నాకు చాలా అసూయగా ఉ ంది."అని బాధపడింది ఒక పడుచు.

ఇంకొక గోపిక పెద్దగా కేక పెట్టింది. "ఇటుచూడండే. కాస్త ఇటు చూడండి. కృష్ణని పాదముద్రలు, ఆమె పాదముద్రలు కొంచెం దూరం మాత్రమే ఉన్నాయి. తరువాత ఆమె పాద ముద్రలు కనిపించడం లేదు. అంటే ఆమె కృష్ణని బుజాల మీద ఎక్కిందన్న మాట. అమ్మా! ఎంత పని చేసింది." అని వాపోయింది ఆ గోపిక. మరొక గోపిక కలుగజేసుకొని "ఇదే ఎక్కిందంటావా లేక కృష్ణుడే దానిని తనబుజాల మీద ఎక్కించుకున్నాడా!" అని సందేహము వెలిబుచ్చింది మరొక వనిత.

ఆమాటలు విన్న ఇందాకటి వనిత "ఎవరు ఎవల మీద ఎక్కినా ఒకటి మాత్రం సత్యం. కృష్ణుడు ఆమెను తన బుజాల మీద మోస్తున్నాడు. ఎందుకంటే ఇక్కడ కృష్ణుని పాదముద్రలు బాగా లోతుగా దిగబడి ఉన్నాయి. బరువు మోసే వాళ్ల పాదముద్రలు ఇలా ఇసుకలో దిగబడి ఉంటాయి."అని తనపలిజ్ఞానాన్ని బయటపెట్టింది ఆ గోపిక.

కాస్తముందుకు వెళ్లన మరొక గోపిక ఒక్క కేకపెట్టింది. అందరూ అక్కడకు పరుగెత్తారు. "చూడండి. ఇక్కడ కృష్ణుని పాదముద్రలు, ఆమె పాదముద్రలు కనపడుతున్నాయి. అంటే ఇక్కడ పూలు కోసుకోడానికి వీలుగా కృష్ణుడు ఆమెను కిందికి దింపి ఉంటాడు. పాపం కృష్ణుడు ఆమెకు కష్టపడి పూలుకోసి ఇచ్చి ఉంటాడు. ఆమె కులుక్కుంటూ సింగాలంచుకొని ఉంటుంది. మనకు ఎప్పడన్నా కృష్ణుడు పూలు కోసి తలలోపెట్టాడా"అని నిట్టూల్చింది.

"ఓసిమొద్దూ! పూలుతోసి ఇవ్వడం కాదే. ఇటు చూడండి. ఇక్కడ కేవలం కృష్ణడి పాదముల వేళ్ల ముద్రలు మాత్రమే కనపడుతున్నాయి. పాదముద్రలు పూల్తగాలేవు. అంటే ఇక్కడ కృష్ణడు ఆమెను తన ఒడిలో కూర్చోపెట్టుకొని ఆమె తలలో పూలు తులమి ఉంటాడు. అందుకే ఇక్కడ కృష్ణడు కూర్చన్న గుర్తులు, కృష్ణడి తొడలమీద ఆమె కూర్చన్న గుర్తులు కనపడుతున్నాయి." అని మరొక (ఇక్కడ ఒక విషయం మనం గమనించాలి. గోపికలు కృష్ణుని మీద ప్రేమతో, భక్తితో ఆయనలో తాదాత్త్యం పాందారు. తామే కృష్ణుడు అని అనుకున్నారు. తమ మనసులను ఏకాగ్రతతో కృష్ణుని మీద లగ్నం చేసారు. ఎల్లప్పుడూ కృష్ణనామస్కరణ, కృష్ణుని మనసునిండా నింపుకోవడం, కృష్ణుడు తప్ప వేరే ఎవరూ లేరనుతోవడం, కృష్ణుడే తమకు బిక్కు అనుకోవడం.... ఇవన్నీ ఒక భక్తునికి ఉండవలసిన లక్షణాలు. మానవుడైన వాడు ఈ రకమైన భక్తిని అలవరచుకుంటే మోక్షం దానంతట అదే వస్తుంబి. ఎటువంటి పూజలు, వ్రతాలు అక్కర లేదు. కాని మనం పూజలు, వ్రతాల దగ్గరే ఆగిపోతున్నాము. ఎంత ఘనంగా పూజలు వ్రతాలు చేసామో గర్యంగా చెప్పుకుంటున్నాము. అటువంటి వాల మనసులలో నుండి భగవంతుడు మాయం అవుతాడు అని ఈ అధ్యాయం నిరూపించింది. ఆ గోపికలను చూచి మనం ఎంత నేర్చుకోవాలో ఆలోచించుకోవాలి.)

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఈ ప్రకారంగా గోపికలు కృష్ణుని మీద కామంతో, వ్యామోహంతో వివేకమును కోల్వోయి నేల మీద పడ్డ పాద గుర్తులు కృష్ణుని పాద గుర్తులుగా భావించి ఇతరులకు చూపిస్తూ ఎవలికి తోచినట్టు వారు వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు.

ఇక్కడ ఇలా ఉండగా, గోపికలను అందలినీ వబిలిపెట్టి ఒకేఒక గోపికతో కృష్ణుడు మాయం అయ్యాడు. ఆమెతో కొంచెం సేపు విహలించాడు. "ఆహా! నేను ఎంద అదృష్టవంతురాలిని. కృష్ణుడు అందలినీ వటిలి పెట్టి నన్నుమాత్రమే వెంటబెట్టుకొని తిరుగుతున్నాడు. అందలిలోకీ నేనే గొప్పదానను." అని గర్యంతో తలఎగరేసింది.

ఆగర్యంతో కృష్ణుని చూచి "కృష్ణి! నేను ఇంక నడవలేను. నన్ను ఎత్తుకొని తీసుకెళ్లవా!" అని ప్రేమగా అడిగింది. ప్రియురాలు అడిగితే కృష్ణుడు కాదంటాడా! "లలనా! నువ్వు నా బుజం మీద ఎక్కు. నిన్ను మోసుకుంటూ తీసుకెళతాను" అని అన్నాడు. ఆ గోపిక పరమ సంతోషంతో కృష్ణుని బుజం మీద ఎక్కబోయింది. అంతే. కృష్ణుడు మాయం అయ్యాడు. బుజం మీద ఎక్కబోయిన ఆ గోపిక దబ్బన కిందపడింది.

(ఈరోజుల్లో కూడా చాలా మంది దేవీ ఉపాసకులము, అంజనేయస్వామి ఉపాసకులము, అనీ, మాకు సిద్ధులు సంక్రమించా యనీ, సిద్ధయోగులమనీ, మాతో దేవుడు మాట్లాడతాడనీ, గర్వంగా చెప్పకుంటూ ఉంటారు. రకరకాల మహిమలు చేస్తుంటారు. ఆ మహిమలు చూచి వాళ్ల వెంట జనం తిరుగుతుంటారు. కాని ఇటువంటి వాళ్ల దగ్గర భగవంతుడు ఉండడని మనకు భాగవతంలో ఈ సంఘటన స్వష్ఠంగా చెబుతూ ఉంది. గమనించండి.)

ఆ గోపిక అటు ఇటు చూచింది. కృష్ణుడు కనపడలేదు. ఆమెకు ఏడుపు వచ్చింది. ఏడుస్తూ "కృష్ణి! ప్రియా! నాథా! రమణా! నీవు ఎక్కడున్నావు? ఎక్కడికివెళ్లావు? దీనురాలయిన ఈ దాసిని వదిలి వెళ్లిపోయావా!" అంటూ నేలమీద పడి దొర్లుతూ ఏడుస్తూ ఉంది.

ఇంతలో కృష్ణుని పాదముదల జాడలను బట్టి వస్తున్న గోపికలు ఆమె వద్దకు వచ్చారు. ఏడుస్తున్న ఆమెను చూచారు. తామందలనీ వదిలిపెట్టి, ఆమెతో వెళ్లన కృష్ణుడు ఆమెను కూడా వదిలిపెట్టి ವಿಕ್ಲವಿಯಾಡನಿ ತಿಲಿಸಿ ಆಕ್ಷರ್ಯವಿಯಾರು. ಆ ಗಿಿಸಿಕತ್ ಸವ್ ಅಂದರು గోపికలు ఆ పున్నమి వెన్నెలలో అడవి అంతా కృష్ణుని కొరకు వెదకసాగారు. కాని దట్టంగా అల్లుకొన్న ఆ చెట్లమధ్య చీకటిగా ఉండటం వలన వారు కృష్ణుని కొరకు వెదకలేకపోయారు. అందరూ ವಿನಕ್ಕು ತಿಲಗಿ ವಿಕ್ಲವಿಯಾರು. ಅಂದರು ಯಮುನಾ ನಟಿ ತಿರಂಲ್ ಇಸುತ తిన్నెల మీదకూర్చుని, ఇల్లు వాకిలి, మొగుడు, సంతానము, బంధువులు అందలినీ మలచిపోయి, కృష్ణుని మీది మోహంతో, కృష్ణి!కృష్ణి అంటూ కృష్ణనామం జపిస్తూ విరహతాపంతో వేగిపోతున్నారు. కృష్ణలీలలను మధురంగా గానం చేస్తున్నారు." అంటూ శుకమహల్న పలీక్షిత్మమహారాజుకు కృష్ణుని కొరకు గోపికలు వనం అంతా వెదకడం **ෆාවට- කක්වට- ක්රියා**.

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ముష్పబియవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్ ఓం తత్వత్

శ్రీమద్యాగవతము దశమస్కంధము ముప్పబిఒకటవ అధ్యాయము

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణుడు కనపడకపాయేసలకి, గోపికలందరూ యమునా నటీ తీరానికి చేరుకొని, ఇసుక తిన్నెల మీద కూర్చుని కృష్ణుని మహిమలను గానం చేస్తున్నారు.

"కృష్ణి! మా వ్రజములో నీవు పుట్టి, వ్రజమును వైకుంఠముతో సమానంగా చేసావు. నీవు ఎక్కడ ఉంటే అక్కడ మహాలక్ష్మి ఉంటుంబ కదా! అందుచేతనేమో నీవు పుట్టినప్పటినుండి ఈ వ్రజము సమస్త సంపదలతో తులతూగుతూ ఉంది. మాకు దేనికీ కొరత లేదు. అన్నీ సమృద్ధిగా దొరుకుతున్నాయి.

ఈ వ్రజములో ఉన్న గోపికలము అందరమూ నీ కోసరము మా ప్రాణాలు కూడా ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. నీ మీదనే మా ప్రాణాలు పెట్టుకొని బతుకుతున్నాము. నీకోసం వెదకి వెదకి వేసాలపోతున్నాము.

కృష్ణి! మాకు కనిపించవా! మాకు నీ బివ్వదర్శనభాగ్యం కలిగించవా! ఓ కృష్ణి! మేమందరము నీకు వేతనము లేని దాసీలము. ఊలకే నీకు సేవలు చేస్తున్నాము తెలుసా! కాని నువ్వు ఏంచేస్తున్నావు? నీ క్రీగంటి చూపులతో మా అందలనీ చంపుతున్నావు? ఎందుకమ్మా అలా చేస్తావు? మా మనసులను ఇలా బాధపెట్టడం నీకు న్యాయమా! కృష్ణి! యమునా నబిలో కాశీయుడు అనే సర్వము తన విషాన్ని చిమ్మి నీటిని విషపూలతం చేస్తున్నదని తెలిసి ఆ సర్వమును అక్కడి నుండి వెళ్లగొట్టి వ్రజవాసులను రక్షించావు. అఘాసురుని, తృణావర్తుని మొదలగు రాక్షసులను చంపావు. ఇంద్రుడు కులపించిన వర్నము నుండి మా అందలినీ రక్షించావు. మాకు ఎప్పడు ఎవలవలన ఎలాంటి భయం కలిగినా నీవు మా పక్కనే ఉండి మమ్ములను రక్షించావు. ఇప్పడు మన్హధుడు తన బాణములతో మా అందలినీ వేభిస్తుంటే, మా అందలినీ ఎందుకు రక్షించవు?

ఓ దేవా! నీవు మాకే కాదు ఈ అనంత విశ్వమున కంతకూ అనందాన్ని కలిగిస్తున్నావు. అందలిలోనూ అంతర్యామిగా వెలుగుతున్నావు. దేవతల ప్రార్థనలను మన్నించి మా వ్రజములో అవతలంచావు. మానవులందరూ ఈ సంసార భయంనుండి తప్పించుకోడానికి నీ పాదములను ఆశ్రయిస్తున్నారు. వారందలికీ నీవు అభయము ఇచ్చి రక్షిస్తున్నావు. వారందలికీ అభయం ఇచ్చిన వాడివి మా తలల మీద కూడా నీ చేతులను ఉంచి మా అందలినీ రక్షించరాదా!

ఓ వీరుడా! నీవు ప్రజవాసుల కష్టములు అన్నీ తీరుస్తున్నావు. నీ చిరునవ్వుతో మేమందరమూ నీ దాసులము అయ్యాము. నీ మీద విరహంతో వేగిపోతున్నాము. ఒక్కసాల నీ అందమైన ముఖపద్తమును మాకు చూపి మాకు ఆనందం కలుగచేయవా!

తోలుకుంటూ గోవుల వెంట వెళ్లాయి. ఆ పాదాలే కాళీయుని పడగల మీద నృత్యం చేసాయి. అటువంటి నీ పాదములను మా హృదయముల మీద ఉంచి, మా కామబాధను తొలగించి, మమ్ములను ధన్యులను చేయవా!

కృష్ణి! నీ మధురమైన వాక్కులు విని పండితులు నీ పట్ల ఆకల్షతులవుతున్నారు. నీ మృదుమధురమైన మాటలు విని మేము కూడా నీ మీద ప్రేమను పెంచుకున్నాము. నీ మీద మోహంతో నీకు దాసీలము అయ్యాము. మా మీద కరుణించి నీ అధరామృతమును మాకు పంచి ఇవ్వవా!

ఓ దేవా! నీ గులంచి తపించే వాలకి నీ కథలను వినడం చెవులకు అమృతం లాంటిబి. నీ కథలను వినడం మాత్రం చేతనే పాపములన్నీ నాశనం అవుతాయి. సకల శుభాలు కలుగుతాయి. నీ కథలను విన్న వారు నీ ప్రేమకు పాత్రులవుతారు. అట్టి నీ కథలను మేము కూడా గానం చేసాము.

కాని నీవు ఏం చేసావు? ప్రేమతో కూడిన నీ క్రీగంటి చూపులతో మాలో కామాగ్నిని ప్రజ్వలల్లచేసావు. మా అందలతో తిలగావు. ఏకాంతంగా గడిపావు. నీ మనోహరమైన మాటలతో మమ్ములను సమ్మోహితులను చేసావు. ఉన్నట్టుండి కనపడకుండా పోయావు. నీవు కనపడకపోతే మా మనసులు అన్నీ కలతచెంటి ఉన్నాయి. మాకు నీ దర్శనభాగ్తము కలుగజేయవా కృష్ణి! ఓ కృష్ణి! నీకోవిషయంతెలుసా! నీవు గోవులను తోలుకొని అడవికి వెళుతుంటే, నీ పాదములకు రాళ్లు గుచ్చుకొని కంబిపోతాయేమో అని మా మనసులు విలవిలలాడిపోయేవి. నీవు సాయంత్రము మరలా గోవులను తోలుకొని వ్రజమునకు వచ్చేదాకా మా ప్రాణాలు నీ కోసరం తల్లడిల్లిపోయేవి. నీముఖపద్తమును చూచిన తరువాత మా మనసులు కుదుటపడేవి.

ఓ దేవదేవా! సీ నాభిలోనుండి వచ్చిన పద్షములో నుండి పుట్టిన బ్రహ్మకూడా నిన్ను పూజిస్తాడు. సీ భక్తులు నిన్ను ధ్యానం చేసినంత మాత్రం చేతనే నీవు వాలి బాధలను పోగొడతావు. నిన్ను సేవించిన వాలి కోలకలు తీల్చి వాలికి పరమసుఖమును కలుగజేస్తావు. సీ పాదములు ఈ భూమి మీద తిరుగుతుంటే, అవి భూమికే ఆభరణములుగా ప్రకాశిస్తాయి. అటువంటి నీ పాదములను మా హృదయములలో నిలిపి మమ్ము కరుణించవా కృష్ణి!

ఓ కృష్ణి! నీ వేణునాదము వింటుంటే నీ మీద మోహం కలుగుతుంది. అట్టి వేణువు నీ పెదాలకు తగిలి, నీ అధరామృతమును గ్రోలి, మధురమైన నాదమును సృష్టించి ధన్యమైంది. ఆ వేణువుకు కలిగిన అదృష్టమును మాకు కూడా ప్రసాదించి, మాకు నీ అధరామృతపానమును అందివ్వవా! కృష్ణి!

పగలంతా నీవు గోవులను మేపుతూ అడవిలో ఉంటావు. నిన్ను తలచుకుంటూ, నీవు ఏమి చేస్తుంటావో అని ఆలోచిస్తూ, నీమీద విరహంతో పగలంతా గడుపుతాము. సాయంత్రం నీవు గోవులను తోలుకొని వ్రజమునకు వచ్చినపుడు, నిన్ను కళ్లారా చూచుకుంటూ ఆసందాంబుబిలో మునిగిపోతాము. రెప్వపాటు కాలం కూడా వృధా కానివ్వము. కానీ నిన్ను మా కనురెప్వలను కొట్టుకునేటట్టు చేసి ఆ క్షణకాలము కూడా నీ దర్శనభాగ్యమునకు అంతరాయము కలిగిస్తున్న ఆ బ్రహ్హదేవుని ఏమనాలి? ఆ బ్రహ్హ ఒట్టి తెలివితక్కువాడు కదా!

ఓ కృష్ణి!నీ కోసరము మేమందరము మా భర్తలను, పిల్లలను, అక్క చెల్లెళ్లను, అన్నదమ్ములను, అత్తమామలను, ఇతర బంధువులను, వబిలిపెట్టి వారు వద్దంటున్నా వినకుండా నీమీబి మోహంతో నీ వద్దకు వచ్చాము. మేము ఎందుకు వచ్చామో నీకు తెలుసు? నీ మురతోగానమునకు మోహపరవనులమై వచ్చాము కదా! అన్ని తెలిసి కూడా, నీ కోసరం అర్ధరాత్రి అని కూడా చూడకుండా పరుగు పరుగున వచ్చిన మా అందలినీ ఈ రాత్రి పూట అడవిలో, వంటలగా వబిలి వెళ్లడా న్యాయమా! ధర్తమా! వలచివచ్చిన వనితలను ఎవరైనా ఈ ప్రకారంగా ఒంటలగా వబిలివెళతారా!

ఓ కృష్ణి! నీ మధురమైన మాటలు వింటుంటే, మనోహరమైన నీ చిరునవ్వు చూస్తుంటే, నీ క్రీగంటి చూపులు మా మీద ప్రసలస్తుంటే, మాకు నీ మీద మోహం అంతకంతకూ అభికం అవుతూ ఉంది. మా మనసులు నీ యందు లగ్నం అవుతున్నాయి.

ఓ కృష్ణి! నీవు ఈ వ్రజములో మాకోసమే పుట్టావు. మేమందరము నీమీద మోహపరవశులమై ఉన్నాము. మా మనసులో ఉన్న బాధలను తొలగించు. మా కోలకలు తీరే ఓషధము నీవద్దనే ఉంది. నీ అధరామృతము అనే ఓషధమును మాకు ప్రసాదించు. నీ సుకుమారమైన పాదపద్తములను, కర్కశములైన మా హృదయముల మీద ఉంచు. మాకు జీవితాన్ని ప్రసాబించు. మమ్ములను ఉద్ధలించు. మా మనసులలో ఉన్న బాధలను తొలగించు." అని గోపికలు కృష్ణుని దర్శనం కోసరం రకరకాలుగా పలతపిస్తున్నారు." అని శుకమహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు గోపికా గీతికలను వినిపించాడు.

శ్రీమద్యాగవతము దశమస్కంధము ముప్పబి ఒకటవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

> శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ముప్పబి రెండవ అధ్యాయము

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఈ ప్రకారంగా గోపికలు కృష్ణని వెదుక్కుంటూ వనమంతా తిరుగుతూ శోకిస్తున్నారు. ఇంతలో కృష్ణడు పీతాంబరధాలయై, చేతిలో మురఇతో, తలమీద నెమలిపింఛముతో, పెదాల మీద చిరునవ్వుతో, గోపికల ముందు ప్రత్యక్షం అయ్యాడు.

కృష్ణుడు తమ కళ్లెదుట కనపడగానే గోపికలకు కళ్లవెంట ఆనందాశ్రువులు జలా జలా రాలాయి. పోయిన ప్రాణాలు తిలిగి వచ్చినట్టయింది. అప్పటి వరకూ స్తబ్ధుగా ఉన్న గోపికలలో ఒక్కసాలగా చైతన్వం వచ్చింది. అందరూ ఒకేసాలి దిగ్గున లేచారు. కృష్ణుడి వంకకు పరుగెట్హారు. ఒక గోపిక ఆనందంతో కృష్ణుడి చేతులు పట్టుకుంది. మరొక గోపిక కృష్ణుడి చేతులు తన బుజాల మీద వేసుకుంది. ఒక గోపిక తన చేతిలోని తాంబూలమును కృష్ణుని నోట్లో పెట్టింది. మరొక గోపిక కృష్ణని కాళ్లను చుట్టేసింది. మరొక విరహిణి ప్రణయకోపంతో మూతి మూడువంకరలు తిప్పింది. నిన్ను కొడతా అంటూ వేలు ఆడించింది.

ఆ గోపికలలో కృష్ణుని ఎడల ప్రేమ, భక్తి రెండూ కలిసిపోయి కృష్ణుని ఎంతసేపు సేవించినా వాలకి తనివితీరడం లేదు. అలాగే రెష్ఠవాల్చకుండా, కృష్ణుని చూస్తూ నిలబడిపోయారు. అయినా వాలకి తృప్తి కలగలేదు. ఒక గోపిక కళ్లుమూసుకొని తాను కృష్ణుని తన బాహువులలో గట్టిగా బంధించినట్టు ఆనందంపాందుతూ ఉంది. అష్టటి దాకా కృష్ణుని మీద విరహతాపంతో వేగిపోయిన ఆ గోపికలు ఒక్కసాలగా కృష్ణుడు తమ కళ్లముందు నిలువగానే, వాల విరహం అంతా గాలిలో కలిసిపోయింది.

తమ కళ్లనిండా ఆనందాన్ని, సంతోషాన్ని నింపుకొని తన వంకే కన్నార్వకుండా చూస్తున్న గోపకల మధ్య కృష్ణుడు తారల మధ్య చంద్రుడిలా శోభిల్లాడు. తాను ఒకడే అయినా, అందలముందు ఒక్కొక్క కృష్ణుడు నిలబడిఉన్నట్టు భ్రమకలిగించాడు. అందల చేతులు పట్టుకొని చంద్రుడు చల్లని వెన్నెల ప్రసలస్తుంటే, సుగంధ భలతమైన పిల్ల వాయువులు వీస్తుంటే, ఆ యమునానటీ తీరంలో ఇసుక తిన్నెల మీద విహలస్తున్నాడు. కృష్ణదర్శనము కలగగానే గోపికలలో ఉన్న మానసిక వేదనలు తొలగి పోయాయి. వాలి మనసులు ఆనందంతో ఓలలాడాయి. కృష్ణడు కూర్చోడానికి ఇసుక తిన్నెల మీద తాము వేసుకున్న వల్లెవాటులను (పమిటెలను) తీసి పలచారు. కృష్ణడు వారు పలచిన వస్ర్తముల మీద కూర్చోగానే గోపికలు కూడా ఆయనచుట్టు గుండ్రంగా కూర్చున్నారు. గోపికల సభలో కృష్ణడు పూజింపబడుతున్నాడు.

ఒకతె కృష్ణుని చేతులను తనతొడల మీద పెట్టుకుంది. మరొక గోపిక కృష్ణుని పాదములు తన ఒడిలో పెట్టుకొని పిసుకుతూ ఉంది. కృష్ణుడు హటాత్తుగా కనపడకపోవడంతో ఆ గోపికలు అందరూ కృష్ణుని మీద ప్రణయ కోపం చూపించసాగారు.

"కృష్ణి! మానవుల్లో మూడు రకాలు ఉన్నారు. కొంత మంబి మానవులు తమను సేవించే వాల వెంట తిరుగుతుంటారు. తనకు సేవలు చేసే వాలకి తాము కూడా సేవలు చేస్తారు. ఇంక రెండవ జాతిమానవులు, టీనికి విరుద్ధంగా ఉంటారు. ఎదుటి వాడు తమను సేవించకపోయినా, వారు తమ సేవలను అందలకీ అంబిస్తుంటారు. వాలకి సేవాభావమే పరమార్థము. ఇంక మూడవ జాతి మానవులు ఉన్నారు. వారు తమను సేవించిన సేవింకపోయినా పట్టించుకోరు. ఎవలకీ తమ సేవలు అంబించరు. కేవలం తమ స్వార్ధమే చూసుకుంటారు. వీలలో ఎవరు ఉత్తములో చెప్పగలవా? అని అడిగారు.

(ఈ సందర్జంతో పోతనగాల పద్యం చదవండి. కంబకొలిచిన గొలుతురు కొందఱు

> గొలుతురు దము గొలువకున్న గొందఱు పతులం గొలిచినను గొలువకున్నను గొలువరు మలికొంద టేలమి గోపకుమారా!

గోపికల ప్రశ్నకు కృష్ణుడు ఇలా సమాధానం చెప్పాడు. "గోపికలారా! తాము ఎదుటి వాలకి సేవచేస్తే, వారు కూడా తమకు సేవచేస్తారనే ప్రత్యుపకారవాంఛతో చేసే సేవ స్వార్ధపూలతమైన సేవ. అటువంటి వారు తమకు తాము సాయం చేసుకుంటారే తష్ట ఎదుటి వాలకి సాయం చేయరు. అటువంటి సేవ ధర్తబద్ధము కాదు.

కొందరు పుత్రులు, పుత్రికలు ఉంటారు. వాలకి తమ తల్లితండ్రులంటే ఇష్టంఉండదు. వార్ధక్కంలో తమ తల్లితండ్రులను నిర్లక్ష్యం చేసారు. కాని అటువంటి వాల పట్లకూడా వాల తల్లితండ్రులు ప్రేమ,ఆప్యాయత చూపిస్తారు. వాల క్షేమం కోసరం తల్లడిల్లిపోతుంటారు. ఇటువంటి సేవనే నిస్వార్ధసేవ అంటారు. ఇబి ధర్తబద్ధమైన సేవ. సౌహార్దముతో కూడిన సేవ.

వీల సంగతి అటుంచితే, మల కొందరు ఉన్నారు. వీరు ఎదుటి వారు తమను సేవించినా వాలి మొహం కూడా చూడరు. వాలికి ఎటువంటి ఉపకారము చెయ్యరు.

ఒక పేదవాడికి కొంత ధనం లభించింది. లభించిన ధనము వెంటనే పోయింది. అఫ్ఫడు ఆ పేదవాడు పోయిన ధనం కోసరం వెంపర్లాడతాడు. ఆకలి దష్టిక మల్చిపోయి పోయిన ధనం కోసరం పలతపిస్తుంటాడు. అదే మాటల, నేను కూడా నా గులంచి పలతపించే సాధకులకు ఓ పట్టాన దర్శనం ఇవ్వను. మీకు కూడా అంతే. మీరందరూ నా కోసరం మీ భర్తలను, సంతానమును, అత్తమామలను, మీ గృహములను వటిలిపెట్టి వచ్చారు. నేను ఎల్లఫ్ఫుడూ మీ ఎదుటనే ఉంటే మీకు నా యందు ఆసక్తి ఉండదు. అందుకే వెళ్లపోయాను. నేను మీకు కనపడకుండా మీ వెంటనే ఉండి మీరు నా గులంచి అనుకున్న మాటలన్నీ విన్నాను. మీరు నా గులంచి పడే ఆవేదన గుల్తించాను.

నేను ఎల్లప్పుడూ మీ వాడనే. కాబట్టి మీరు నా మీద అలుకపూన పనిలేదు. మీకు నాకు మధ్య ఉన్నబి పలిశుద్ధమైన ప్రేమ. దానిలో తుచ్ఛమైన కామమునకు తావు లేదు. ఎవలికీ మీలు కానటువంటి సంసారబంధములను మీరు ఛేబించుకొని నా వద్దకు వచ్చారు. మీరు చేసిన ఈ త్యాగమునకు నేను మీకు ఏమి ప్రత్యుపకారము చేయగలను. అందుకని మీకు, మీమనసులకు ఏబి ఇష్టం అయితే అబి చేసి మీకు ఆనందం కలుగజేస్తాను." అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

శ్రీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము ముప్పబి రెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ముప్పబి మూడవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఎఫ్ఫడై కృష్ణుడు తమ మసోరథమును తీరుస్తాను అని అన్నాడో గోపకాంతల మనసులు ఆనందడోలికలలో తేలియాడాయి. వారందరూ కృష్ణని చేతులు కాళ్లు పట్టుకొనడం ద్వారా, కృష్ణని కౌగలించుకోడం ద్వారా, అప్పటి వరకు కృష్ణని నియోగం వలన కలిగిన నిరహతాపాన్ని పోగొట్టుకున్నారు.

తరువాత కృష్ణుడు గోపికలతో, గోపకాంతలతో యమునానటి ఇసుకతిన్నెలమీద, పున్నమివెన్నెలలో రాసక్రీడలు సలిపాడు. కృష్ణుడు తన మాయాశక్తిని ప్రదర్శించాడు. తాను అనేకముగా మాలి పోయాడు. ఇద్దరు గోపకాంతల మధ్య ఒకడుగా ఉన్నాడు. ప్రతి గోపకాంత పక్కన తాను ఉన్నట్టు భ్రమకలిగించాడు. ఆ కారణంగా ప్రతి గోపికా, గోపకాంతా కృష్ణుడు తమ పక్కనే ఉన్నాడని భ్రమచెందారు. ఇద్దరు గోపికల మధ్య కృష్ణుడు, ఇద్దరు కృష్ణుల మధ్య ఒక గోపిక, అలా అందరూ వలయాకారంలో నిలబడ్డారు. ఆ వలయం మధ్యలో వేణువును ఊదుతూ ఒంటలగా కృష్ణుడు తన రాసలీలను ప్రదర్శించాడు.

(నాలీ నాలీ నడుమ మురాలీ, హలకీ హలకీ మధ్య వయాలీ, తానొకడైనా తలకొక రూపై, సాగెను రాధామాధవకేశీలీలా). ఈ రాసలీలను చూడటానికి ఆకాశంలో దేవతాగణములు బారులుతీరారు. దేవ దుందుభులు మోగించారు. పూలవాన కులిపించారు. గంధర్యులు తమ భార్యలతో కూడి శ్రీకృష్ణని లీలలను గానం చేస్తున్నారు. ఆ రాసలీలలో పాల్గొన్న గోపికల, గోపకాంతల కాలి అందియలు, చేతులకు ధరించిన గాజులు, మెడలో వేసుకున్న ఆభరణములు గలగలమంటూ మధురంగా ధ్వనిచేయసాగాయి. బంగారంతో చేసిన హారం మధ్యలో పాబిగిన నీలమణిలాగా, గోపకాంతల మధ్యలో కృష్ణుడు ప్రకాశిస్తున్నాడు.

గోప కాంతలు, గోపికలు నృత్యం చేస్తున్నారు. చేతులు కాళ్లు ఆడిస్తున్నారు. నవ్వుతున్నారు. తుక్లుతున్నారు. కళ్లు తిఫ్ఘుతున్నారు. అనేక రకములైన నృత్యభంగిమలను ప్రదల్శస్తున్నారు. వాని నడుములు ఆడుతున్నాయి. పైటలుచెబిలపోతున్నాయి. చెవికి పెట్టుకున్న లోలాకులు ఊగుతున్నాయి. వాల ముఖములు చెమటతో తడిసిపోయాయి. వారు ముడివేసుకున్న జుట్టు చెబిలపోయింది.

కాని వాలకి ఇవేమీ తెలియడం లేదు. కృష్ణలీలలను గానం చేస్తూ మైమరచిపోయారు. ఆకాశంలో మెరుపులలాగా మెరుస్తున్నారు. రకరకాలైన రాగములతో కృష్ణగీతికలను ఆలాపిస్తున్నారు. తాము నృత్యం చేస్తూ, కృష్ణని తాకుతూ, ఆ స్టర్శకు పులకించి పోతూ నానావిధములైన నృత్య భంగిమలు ప్రదల్శస్తున్నారు. గొంతెత్తి పాడుతున్నారు. ఆ ప్రశాంత వాతావరణంలో, నిశ్శబ్ద నిశీభిలో, వాల గొంతుకలు నలుబిక్కులా ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి. వాలి గాత్రసౌరభము బహ్హాండమంతా వ్యాపించింది. ఒక గోపిక షడ్జమంలో స్వరాలాపాన చేస్తూ ఉంది. ఆమె గానామృతమును తాగిన కృష్ణడు "ఆహా! ఓహెూ! ఎంతో బాగుంది" అని ప్రశంసిస్తున్నాడు. మరొక గోపిక అదే రాగమును తాళము మాల్ల పాడసాగింది. ఆమెను కూడా కృష్ణడు ప్రశంసించాడు. ఒక గోపిక కృష్ణడి చుట్టు తిలిగి, ఆడి, పాడి, అలసి పోయింది. ఆమె జుట్టు ముడి బీడిపోయింది. ఆమె పక్కనే ఉన్న కృష్ణని బుజముల మీద వాలి పోయింది. మరొక గోపిక కూడా అదేమాదిలి కృష్ణని చేతులను పట్టుకొని వాటేసుకొని ఆ చేతుల మీద ముద్దలు పెడుతూ ఉంది.

మరొక గోపిక తన చెక్కిళ్లను కృష్ణుని చెక్కిళ్లకు చేల్చి, కృష్ణుడు నోటిలో నములుతున్న తాంబూలమును తాను కూడా స్వీకలించింది. మరొక గోపిక ఆడి పాడి అలసి పోయి కృష్ణుని చేతులు తీసి తన గుండెల మీద వేసుకొని సేదతీరుతూ ఉంది. ఇతర గోపికలు, గోప కాంతలు కూడా కృష్ణుని తమ భర్తవలె మనులో తలంచుకొనుచూ, కృష్ణుని కౌగిట్లో ఉన్నట్టు భ్రమిస్తూ తన్మయత్వంలో మునిగిపోయారు.

వాల చుట్టు చేలన భ్రమరములు రుుమ్మని నాదం చేస్తూ సంగీతం వినిపిస్తుంటే ఆ సంగీతానికి అనుగుణంగా గోపికలు నృత్యం చేస్తున్నారు. చిన్ని బాలుడు తనను తాను అద్దములో చూచుకొని ఆ ప్రతిబింబముతో ఆడుకున్నట్టు, కృష్ణడు కూడా ప్రతి గోపికలో ఆత్తస్వరూపంగా ఉన్న తనను తాను చూచుకుంటూ ఆగోపికలతో ఆడుతూ పాడుతూ ఆరింగనము చేసుకుంటూ కరచాలనము చేస్తూ నవ్వుతూ, నవ్విస్తూ వాలతో ఆ బృందావనములో విహలస్తున్నాడు. ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణుడు తమను అంగాంగము తాకుతూ ఉంటే ఆ ఆనందములో గోపికల అవయవములు తమతమ పట్టు తప్వాయి. వారు ఇష్టంవచ్చినట్టు ఆడుతుంటే వాల జుట్టు ముడులు వీడిపోయాయి. వాల వస్త్రములుజాలిపోతున్నాయి. ఆ తస్త్రయత్వంలో వారు ఇవేమీ పట్టించుకోవడంలేదు.

కృష్ణడు గోపికలు ఆడుతున్న ఈ రాసలీల చూచి ఆకాశంలో ఉన్న దేవతలు కూడా మన్హధపరవశులయ్యారు. శ్రీకృష్ణడు తాను ఒక్కడే అయినప్పటికినీ, తన మాయాశక్తితో, అక్కడ ఎంత మంది గోపికలు, గోపకాంతలుఉన్నారో, తాను కూడా అంతమంది అయిపోయి, వాలతో విహలస్తున్నాడు.

తనతో సాగిస్తున్న రతివిహారంలో గోపికల ముఖములు చెమటతో తడిసిపోగా, కృష్ణడు ఆప్యాయంగా వాల ముఖములను తుడుస్తున్నాడు. కృష్ణని చేతులు తమ చెక్కిళ్ల మీద పడగానే, ఆగోపికలు పరమానందము పాందారు. వాల మనసులో కృష్ణని తమ భర్తగా పూజిస్తున్నారు.

యమునా తీరంలో ఆడిపాడి అలసిపోయిన గోపికలు, గోపకాంతలు, తమ చెంత ఉన్న కృష్ణుడితో కలిసి యమునానటీ జలములలో ప్రవేశించి జలక్రీడలు ఆడసాగారు. గోపికలు కృష్ణుని చుట్టు చేల ఆయన మీద నీళ్లు చల్లుతున్నారు. కృష్ణుడు కూడా వాలని ప్రేమతో చూస్తూ తాను కూడా వాలి మీద జలమును చిమ్ముతున్నాడు. ఆ వనములో ఉన్న సుగంధపుష్ఠముల మీది నుండి వచ్చే పలమళమును ఆస్వాచిస్తూ గోపికలు కృష్ణుని తో కూడి జలకాలాడుతున్నారు. ఆ శరత్కాలములో ప్రసరించే చంద్రకిరణముల కాంతిని సేవిస్తున్నారు." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్నడు గోపికలతో సలిపిన రాసలీలలను వివలించాడు.

అఫ్ఘడు పలీక్షిత్తును ఒకసందేహము కలిగింది.

"ఓ శుకయోగీంద్రా! కృష్ణుడు తన అన్న బలరామునితో కలిసి దుష్టరక్షణ శిష్టరక్షణ తొరకు ఈ భూమి మీద అవతరించాడు గదా! ధర్తాని కాపాడేవాడు, ధర్తాన్ని తాను ఆచరించి, ఇతరులకు మార్గదర్శకం కావలసిన వాడు, ఈ విధంగా పరస్త్రీలయిన గోపికలను, గోప కాంతలను ఆలించనం చేసుకోవడం, వాలతో ఆడడం, పాడడం, క్రీడించడం మొదలగు అధర్మకార్యములను ఎలా చేయగలిగాడు? కృష్ణుడు పరమాత్త అవతారము. ఆయనకు కోలకలు కానీ, కోరుకోవలసినవి కానీ ఏమీలేవు కదా! ఆయనకు అనుభవించ వలసినవి ఏమీ లేవు కదా! మలి అటువంటి కృష్ణుడు ఈ విధంగా లోకము నించించే పనులుఎలా చేయగలిగాడు? మాకు ఈ సందేహములను తీర్చండి." అని అడిగాడు.

మత్తకోకిల:

ధర్మకర్తయు ధర్మభర్తయు ధర్మమూల్తయు నైన స త్కర్ముడు ధర్మ శిక్షయు ధర్మరక్షయు జేయగా నల్మిలిన్ ధరమీద బుట్టి పరాంగనాజనసంగ మే ధర్మమంచు దలంచి చేసి నుదాత్తమానస చెప్పమా! (ధర్తమును ఆచరించే వాడు, ధర్తమునకు అధిపతి అయిన వాడు, ధర్తమే తన స్వరూపముగా కలవాడు, ఎల్లప్పడూ సత్కర్తలు ఆచరించేవాడు అయిన కృష్ణడు, అధర్తమును అణచివేసి, ధర్తమును రక్షించుట కొరకు ఈ భూమి మీద అవతరించిన కృష్ణడు, ఇతరుల భార్యలతోనూ, ఇతర గోపికలతోనూ ఆడటం, పాడటం, క్రీడించడం ఏ పాటి ధర్తము అంటూ చేసాడు. కొంచెం మాకు చెప్పండి. అని మెత్త మెత్తగా చురక అంటించినట్టు మనందరి పక్షాన అడిగాడు పరీక్షిత్తు.)

అఫ్ఫుడు శుక మహాల్ని ఈ విధంగా సమాధానం చెప్పాడు.

"అగ్నిలో ఏమి వేసినా కాలి పోతుంది. అగ్ని సర్వభక్షకుడు. కాని అగ్ని పవిత్రుడు. అలాగే కృష్ణుడు పరమాత్త స్వరూపుడు. స్వయం ప్రకాశకుడు. అయన ధర్మమును తప్పినట్టు మనకు కనిపించినా, అది అయన పట్ల దోషము కాదు. ఎందుకంటే ఆయన ఈ పనులన్నీ నిర్మికారంగా చేసాడు. గోపికల పట్ల కోలకతో, కామంతో చేయలేదు. కాబట్టి ఆ కర్తఫలము ఆయనకు అంటదు.

మానవులు అంతటి నిల్వకారులు కారు. కృష్ణుడు చేసాడు కాబట్టి మేము అలాగే చేస్తాము అనడం తప్ప. పరస్త్రీలను మనసులో కూడా చెడుగా ఊహించడం తప్ప, దోషము, పాపము. పాలసముద్రములో నుండి హాలాహలముపుట్టింది. దానిని ఈశ్వరుడు తాగాడు. తన కంఠములో నిలుపుకున్నాడు. మలి అటువంటి పని సామాన్య మానవుడు చేయగలడా! కాబట్టి కొన్ని పనులు భగవంతుడు మాత్రమే చేయగలడు. వాలిని అనుకలించడం మానవులకు మంచిది కాదు. కొందరు మానవులు సత్యవాక్కుకు కట్టుబడి ఉంటారు. సత్యం పలకడానికి ఎన్ని కష్టనష్టములు కలిగినా వెనుకాడరు. అటువంటి వాలని మానవులు అనుకలంచాలే గానీ, కృష్ణుడు చేసాడు కదా అని మానవులు కూడా అనుకలిస్తే కష్టాలపాలవుతారు.

ఈ లోకంలో అహంకారము లేని వారు, ఏ పని అయినా సమర్థతతో నిర్వహించే వారు, లోక హితము కోల ఏ ధర్తాన్ని ఆచలస్తారో, అదే ధర్తాన్ని మానవులు కూడా ఆచలంచాలి. ఎందుకంటే అటువంటి వారు ఆచలంచే ధర్తములో ఎటువంటి స్వార్ధబుబ్ధి ఉండదు. అటువంటి వారు ఏదో ఒక సమయమున ధర్తము తప్పి, అధర్తము ఆచలంచినా, దానివలన ఎటువంటి అనర్థము కలుగదు.

ఎల్లఫ్ఫుడు పరమాత్త్తను మనసులో ఆరాధించేవారు, అహంకారము లేని వారు, ఏ పని చేసినా ఆ కర్త్తఫలములు వాలికి అంటవు. ఆ కర్త్తలతో వాలికి ఎటువంటి సంబంధము ఉండదు. శ్రీకృష్ణడు అటువంటి వాడే. కాబట్టి కృష్ణడు ఇతరుల భార్యలతో తిలిగినట్టు కనపడినా ఆయనకు ఆ కర్తల ఫలితము అంటదు. ఆ కర్తల వలన ఆయనకు పాపము గానీ, పుణ్యము గానీ సంక్రమించదు.

ప్ భగవానుని పాదములను ఆశ్రయించి ముక్తిని పాందుతున్నారో, ప్ భగవానుని ప్రభావముచేత యోగులు సమస్త కర్తబంధనముల నుండి విడివడుతున్నారో, అటువంటి యోగులు, జ్ఞానులు తాము చేసిన కర్తల వలన బంధింపబడరు. అటువంటప్పడు తనకు అవసరం లేకపోయినా, ధర్తస్థాపన కొరకు తనకు తానుగా

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పరమాత్త అనగా ఎవరు? సాక్షాత్తు విష్ణస్వరూపుడు. విష్ణపు అనగా సర్వవ్యాపి. అందలిలో ఆత్త స్థరూపుడుగా వెలుగుతున్నాడు. ఆ విష్ణవే కృష్ణుడు. ఆ కృష్ణుడు ఇటు గోపికలు, గోపకాంతలలోనూ, వాల భర్తలలోనూ, అంతర్వామిగా ఉన్నాడు. అంటే తన ఆత్తతో తానే క్రీడిస్తున్నాడు. సామాన్య మానవులకు కృష్ణుని శలీరం వేరు, గోపికల శలీరాలు వేరు అని కనిపిస్తున్నాయి. కాని వాలలో ఉన్న శుద్ధచైతన్యము అంతా ఒక్కటే. అన్నిటా తానే అయి వెలుగుతూ ఉంది. ఆ శుద్ధసత్వగుణ చైతన్యము అందలిలోనూ ఉంది. మానవులు చేసే పనులను బట్టి ఆ చైతన్తము రజోగుణము, తమోగుణముతో మలినపడుతూ ఉంది. అందుకనే మానవులు కృష్ణుడు, వేరు గోపికలు, గోపకాంతలు వేరు అని భేదభావమును పాంది కృష్ణుడు తప్పుచేసాడు, అధర్తము చేసాడు అని అనుకుంటూ ఉంటారు. అందలలో తానే ఉన్నాడు అని లోకానికి చాటి చెప్పడానికే కృష్ణడు ఈ రాసలీలను ప్రకటించాడు.ఈ రాసలీలను పరమాత్త నిర్గుణత్వంగా అర్థం చేసుకోవాలే గానీ, కామక్రీడగా కాదు. ఇదంతా కృష్ణమాయ అనుకుంటే భగవంతుని మీద భక్తి పెరుగుతుంది. అలా కాకుండా కామదృష్టితో చూస్తే, తాను కూడా అటువంటి పనులను చేసి కష్టాలపాలవుతాడు మానవుడు.

నీకు ఇంకొక రహస్యము కూడా చెబుతాను విను. యమునా తీరంలో ప్రతి గోపిక పక్కన ఒక కృష్ణుడు ఎలా కనిపించాడో, అలాగే ఆ గోపికల, గోప కాంతలు కూడా తమ తమ భర్తల పక్కన, వాల సంతానము పక్కన, అత్త మామల పక్కన ఉన్నారు. ఆ గోపకాంతల భర్తలు తమ తమభార్యలు తమ పక్కనే ఉన్నట్టు భావించారు కాబట్టి వాలకి కృష్ణుని పట్ల ఎటువంటి దోషభావము లేదు.

ఇంతలో తెల్లవారుజాము అయింది. గోపికలు, గోపకాంతలు కృష్ణుని విడిచి తమ తమగృహములకు వెళ్లిపోయారు. కృష్ణుడు కూడా తన ఇంటికి వెళ్లాడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పైన చెప్పబడిన రాసలీలలను శ్రద్ధతో గురువు ముఖతా అధ్యయనం చేసి, అందులో ఉన్న అంతరార్థమును గ్రహిస్తే, వాలలో ఉన్న తుచ్ఛమైన కామ తోలకలు నచిస్తాయి. వారు పరమాత్త అనుగ్రహం పాందుతారు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణని రాసలీలలను వివలంచాడు.

శ్రీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము ముప్పబిమూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓంతత్వత్ ఓం తత్వత్

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ముప్పదినాలుగవ అధ్యాయము

శుక మహల్న పలీక్షేత్ మహారాజుతో ఈ విధంగా చెబుతున్నాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఒక రోజు సందవ్రజములో శివపూజలు జరుగుతున్నాయి. సందుడు, గోపకులు కలిసి ఎద్దుల బండ్లు కట్టారు. ఆ బండ్ల మీద అందరూ అంజుకా వసము అనే వసమునకు వెళ్లారు. అందరూ సరస్వతీ నటిలో స్వానం చేసారు. సదాశివుని, అంజుకా దేవిని పుష్టములతో పూజించారు. నివేదనలు సమర్వించారు. బ్రాహ్మణులకు గోవులను, బంగారమును, వస్త్రములను దానంగా ఇచ్చారు. అందలికీ షడ్రసోపేతమైన భోజనములు వడ్డించారు. వ్రతం చేసే వాళ్లు మాత్రం కేవలం నీరు ఆహారంగా తీసుకున్నారు. ఆ రాత్రి అంతా సరస్వతీ నటి తీరంలో గడిపారు.

ఆ రోజు అర్ధరాత్ర్రి అవుతుండగా ఒక భయంకరమైన పాము అక్కడికి వచ్చింది. దానికి ఆకలిగాఉంది. ఆహారము ఎక్కడా దొరకలేదు. నేల మీద పడుకొని ఉన్న నందరాజు కనిపించాడు. ఆయనను పట్టుకుంది ఆ పాము. నందరాజు భయంతో కేకలు వేసాడు. "కృష్ణి! రామా! రండి. నన్ను పాము పట్టుకుంది. రక్షించండి." అని కేకలు వేసాడు.

ఆ కేకలు విన్న గోపకులు పరుగు పరుగున అక్కడకు వచ్చారు. జంతువులు రాకుండా వేసుకున్న నెగడు లో నుండి మండుతున్న కట్టెలను తీసుకొని ఆ పామును కొట్టసాగారు. ఎంత కొట్టినా ఆ పాము నందుని విడిచిపెట్టలేదు. అసలు విషయం తెలిసిన కృష్ణుడు ఆ పాము దగ్గరకు పోయి ఆ పామును తన పాదముతో తాకాడు. వెంటనే ఆ పాము తన సర్వరూపము వదిలిపెట్టి విద్యాధరుడిగా మాల పోయింది. కృష్ణుడికి నమస్కలంచి ఈ విధంగా పలికాడు ఆ విద్యాధరుడు.

"కృష్ణి! నేను ఒక విద్యాధరుడను. నా పేరు సుదర్శనుడు. నేను నా విమానము మీద అన్ని చోట్లా తిరుగుతుంటాను. ఒక చోట కొంత మంది ఋషులు తపస్సు చేసుకుంటున్నారు. నేను చాలా అందగాడిని. గడ్డాలు మీసాలు పెలగి వికృతంగా ఉన్న ఆ ఋషులను చూచి నేను వాలని పలహాసం చేసాను. వాలకి కోపం వచ్చింది. నన్ను పాముగా బతకమని శపించారు. ఇప్పడు నీ పాదస్వర్శ సాకగానే నాపాపము పోయి నా నిజస్వరూపము వచ్చింది. నిన్ను చూడగానే నాకు బాహ్మణ శాపము నుండి విముక్తి లభించింది. కేవలం నీ నామము జపించ గానే మానవులు పవిత్తులు అవుతుంటారు. అటువంటిది నీ పాదస్వర్మతోనే నేను పవిత్రుడను అయ్యాను అనడంలో ఆశ్చర్యం ఏముంది! నాకు ఆ ఋషులు మహీూపకారం చేసారు. లేకపోతే నాకు నీ పాదములను తాకే అదృష్టం కలగదు కదా! తమరు నా మీద దయయుంది నా లోకమునకు పోవుటకు అనుమతి ఇవ్వండి." అని ప్రార్థించాడు. కృష్ణుడు చిరునవ్వుతో అలాగే అని తలూపాడు. విద్యాధరుడు తన లోకానికి వెళ్లపాయాడు.

నందుడు పాము బాల నుండి బయట పడ్డందుకు గోపకులు అందరూ సంతోషించారు. వ్రజవాసులందరూ ఆ అంజకా వనములో మూడు రోజులు ఉండి పూజలు చేసి, తిలగి సందవ్రజమునకు చేరుకున్నారు.

తరువాత ఒక రోజు రాత్ర్రి కృష్ణుడు, బలరాముడు యమునా నబీ తీరంలో వన విహారం చేస్తున్నారు. వాలని చూచి వ్రజములో ఉన్న గోపికలు కూడా అక్కడకు వచ్చారు. అందరూ కృష్ణుని మహిమలను గానం చేస్తూ విహలస్తున్నారు. కృష్ణుడు, బలరాముడు కూడా వాలతో గొంతు కలిపిపాడుతున్నారు. కృష్ణుడు, బలరాముడు పాడటం చూచి గోపికలు పరవచించిపోయారు. వారు కూడా ఒక్లు తెలియకుండా నృత్త్యగానాలతో వినోబిస్తున్నారు.

ఆ సమయంలో శంఖచూడుడు అనే యక్షుడు అక్కడకు వచ్చాడు. ఆ శంఖచూడుని తలలో ఒకమణి ఉంది. తన శిఖలో మణి ఉందని, తనను ఎవరూ ఎటిలంచే వాడు లేడని వాడికి గర్వం ఎక్కువ. వీడి రాకను బలరాముడు, కృష్ణడు చూచారు కానీ, వీడు ఏం చేస్తాడో చూద్దాం అని గమనిస్తున్నారు. ఆ యక్షుడు రామకృష్ణలను చూచి ఏ మాత్రం భయపడకుండా, వాలి ఎదురుగానే గోపికలను పట్టుకొని దూరంగా తీసుకొని పోయాడు. యక్షుని చేత పట్టుబడ్డ గోపికలు పెద్దగా ఏడుస్తున్నారు. కాపాడమని జిగ్గరగా కేకలు వేస్తున్నారు.

అబి చూచిన బలరామ కృష్ణులు ఆ యక్షుని వెంబడించారు. "భయపడకండి. మేమున్నాము మిమ్ములను రక్షిస్తాము" అని అరుస్తూ కృష్ణుడు ఆ యక్షుడు పోయిన బిక్కుకు పరుగెట్టాడు. బలరాముడు మాత్రం మిగిలిన స్త్రీలకు రక్షణగా అక్కడే ఉండిపోయాడు.

యక్షుడు ఏ బిక్కుకు పోతే ఆ బిక్కుకు పరుగెడుతున్నాడు కృష్ణుడు. అఖరుకు కృష్ణుడు ఆ యక్షుని పట్టుకున్నాడు. వాడిని తల బద్దలు కొట్టాడు. వాడి శిఖలో ఉన్న మణిని తీసుకున్నాడు. ఆ విధంగా శంఖచూడుడు అనే ఆ యక్షుడు తాను చేసిన తప్పకు కృష్ణుడిచేతిలో శిక్ష అనుభవించాడు. కృష్ణుడు గోపికలను, మణిని తీసుకొని బలరాముడు ఉన్నచోటికి వచ్చాడు. ఆ మణిని తన అన్నగారైన బలరామునికి ఇచ్చాడు." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు, సుదర్శన, శంఖచూడుల వృత్తాంతమును వివలంచాడు.

శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ముప్పది నాలుగవ అధ్యాయముసంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

> శ్రీమద్భాగవతము దశమస్కంధము ముప్పబిఐదవ అధ్యాయము.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఆ ప్రకారంగా రోజులు గడుస్తున్నాయి. కృష్ణుడు, బలరాముడు గోప బాలురు పాద్దుటే ఆవులను తోలుకొని సమీపములోని అడవిలోకి వెళ్తారు. సాయంత్రం దాకా ఆవులను మేపి, సాయంత్రము గోధూ వేళ ఇంటికితిలగి వస్తారు. పగలంతా కృష్ణుడు తమ కళ్లకు కనపడడు కాబట్టి, నందవ్రజములో ఉన్న గోపికలు కృష్ణుని మీద విరహ వేదనతో కుమిలిపోతున్నారు. ఆ విరహిణులు అయిన గోపికలు అందరూ ఒక చోట చేలి ఇలా తమ విరహాన్ని ఒకలితో

ఒకరు పంచుకుంటున్నారు. వాలిలో ఒకగోపిక ఇలా అంది.

"ఓ గోపికలారా! కృష్ణుడు వేణువును ఊదుతుంటే ఆ మధురమంజుల గానమును విని ఏ స్త్రీ ఊరుకుంటుంచి చెప్పు. పరుగు పరుగున కృష్ణుని ముందు వాలిపోదూ! అటువంటిచి మనం అంతా కృష్ణుని మీచి విరహమును ఎలా సహిస్తున్నామో అర్థం కావడం లేదే!" అని నిట్మాల్చించి.

"అబి సరే! మరొక ఆశ్ఘర్యకరమైన విషయం ఏమిటంటే…ఆ కృష్ణుని నవ్వుచూచావు. అచ్చు ముత్యాలహారం మెలసిపోతున్నట్టు ఉంటుందే! కృష్ణుడు తన పెదాల మీద మురఇని ఆనించి వాయిస్తుంటే, ఒక్క మనుషులే కాదు, ఆవులు, ఎద్దులు, ఆవు దూడలు, దూరం నుండి ఆ మురశీరవమును విని, మోరలెత్తి, ఎలా వింటున్నాయో చూడు! అవి గడ్డి తినడం కూడా మలచిపోయి, నోటిలో ఉన్న గడ్డి నోటిలో ఉండగా, ఎలా కృష్ణుని వేణుగానం వింటున్నాయో కదా! అసలు అవి పశువుల మాటల లేవు. ఎవరో చిత్రకారుడు గీచిన బొమ్మల్లా కదలకమెదలక కృష్ణుని మురశీగానమును వింటున్నాయి." అని ఆశ్వర్యపోయింది మరొక గోపిక.

"ఇదేం చూచావు. కృష్ణుడు ఆవులను, ఆవు దూడలను పిలవడానికి అరవడట. కేవలం వేణువు వాయిస్తాడట. అంటే ఆ వేణుగానము విని ఆ ధేనువులు కృష్ణుని వద్దకు పరుగు పరుగున వస్తాయట. అంతే కాదు. యమునా నటి తీరంలో నిలబడి కృష్ణుడు వేణువు ఊదుతుంటే, యమునా నటి తరంగాలు కృష్ణుని మురతిగానమును విని ఎలా ఎగిరెగిల పడుతున్నాయో చూడు!" అని కృష్ణని వేణుగానానికి పశువులే కాదు, నదులు కూడా పరవశిస్తున్నాయి." అని చెప్పించి మరొక గోపిక.

"ఇదేం చూచావు. మన కృష్ణుడు అడవిలో తిరుగుతూ వేణువు ఊదుతూ పశువులను పేరుపేరునా పిలుస్తుంటే, ఆ పిలుపులు విని పశువులే కాదు, వృక్షములు, తీగలు, మొక్కలు కూడా పులకించి పోయి ఎలా తలలు ఊపుతున్నాయో చూడండే!" అని ములసిపోయింది మరొక ప్రకృతి ప్రేమికురాలు.

"అక్కడ చూడండే! కృష్ణుని మురశీగానమాధుర్వమునకు ములసి పోయి, ఆ మడుగులో ఈదుతున్న హంసలు, సారసములు, మొదలగు నీటి పక్షులు, ఈదడం, ఎగరడం మాని, కృష్ణగానామృతాన్ని ఎలా ఆస్వాబిస్తున్నాయో చూడండే!" అంబి మరొక వనిత.

"సఖులారా! ఆకాశం వంక చూడండే! కృష్ణుడు కొండలమీద ఎక్కి బండలమీద కూర్పుని మనోహరంగా మురఇ వాయిస్తుంటే, ఆకాశంలో కటిలే మేఘాలు కూడా కదలకుండా నిలిచిపోయి కృష్ణుని వేణుగానమును ఆస్వాచిస్తున్నాయి. అంతే కాదు కృష్ణుని వేణుగానానికి ఆటంకం కలిగించడం ఇష్టంలేక, ఆకాశంలో మేఘాలు గల్టించడం కూడా మానుకున్నాయి. ఇంకా చూడండే. ఎక్కడ కృష్ణుని మీద ఎండ పడి కంటిపోతాడేమో అని మేఘాలు సూర్కుడికి అడ్డంగా నిలబడి కృష్ణుని మీద ఎండపడకుండా గొడుగుపడుతున్నట్టున్నాయికదూ!" అని తన భావకనితను వినిపించింది మరొక భామ.

"ఇవగ్నీ ఒకటైతే మరొక విచిత్రం కూడా జరుగుతూ ఉంది. కృష్ణుని వేణుగానామృతమును విన్న దేవతా గణములు, ఇంద్రుడు మొదలగు లోక పాలకులు, తాము స్వయంగా స్వరజ్ఞానము కలవారయ్యును, కృష్ణుని వేణుగానానికి పరవశించి పోయి, తలలు వంచుకొని తదేకంగా కృష్ణుని గానామృతాన్ని ఆస్వాబిస్తున్నారు. పరవశించిపోతున్నారు." అంది మరొక వనిత.

"అబి కాదే! కృష్ణుడు ఆవుల వెంట మురఇ ఊదుతూ మెల్లిగా ఏనుగు నడిచినట్టు నడుస్తుంటే, వెనుక నుండి చూచిన వారు, ఆ మనోహరాకారుడి ముగ్ధమోహన గానమును విని ఒంటిమీది బట్టలు జాలిపోయేది కూడా తెలియకుండా అలాగే నిలబడి పోతున్నారు." అంది మరొక గొల్లభామ.

"ఆ సమయంలో కృష్ణుడు పక్కనే ఉన్న గోపబాలుని బుజం మీద చెయ్యి ఆనించి వయ్యారంగా నిలబడి వేణువు ఊదుతున్నప్పుడు చూడాలి అబ్జ! కృష్ణుడు ఎంత అందంగా ఉంటాడో! ఆ మోహానాకారుడి మురళీరవమును విన్న లేళ్లు మన మాబిరే తమ వారందలినీ వబిలిపెట్టి కృష్ణుని చుట్టు చేల, వేణుగానాన్ని ఆస్వాబిస్తు అక్కడి నుండి కదలడం లేదు! అవి కూడా మన మాబిరే ఎంతటి అదృష్టాన్ని చేసుకున్నాయో!" అంబి మరొక గోపకాంత.

"సువ్యు మలీసూ! ఆవులు, దూడలు,పక్షులు, లేళ్లు, కొండలు, మేఘములు, నదులు వీటి గులంచే చెప్పావు. కృష్ణుడు వేణువు ఊదుతుంటే, గాలి కూడా మెల్లి మెల్లిగా వీస్తూ, వేణువు ఊదే కృష్ణునికి, వినే పశుపక్ష్యాదులకు ఆహ్లాదాన్ని, ఆనందాన్నికలుగ చేస్తూ ఉంది.. పంచభూతములు కృష్ణగానామృతానికి స్వందించడం చూచి, దేవతలు, గంధర్యులు కూడా తామూ గొంతు కలిపి పాడుతున్నారు. ఆడుతున్నారు." అంది మరొక వనిత భావోద్వేగంతో.

బీరు ఇలా మాట్లడుకుంటూ ఉండగా సాయం కాలం అయింది. కృష్ణుడు ఆవులను తోలుకుంటూ, మురఇ వాయిస్తూ వస్తున్నాడు. కృష్ణుడిని చూడగానే గోపికలకు ప్రాణాలు లేచి వచ్చాయి. కృష్ణుడి వంక తదేకంగా చూస్తున్నారు.

"అటు చూడండే! కృష్ణడు మురఇవాయిస్తూ ఎలా వస్తున్నాడో! అమ్మో! పెద్ద వాళ్లు కూడా ఆయనకు దండాలు పెడుతున్నారు. పెట్టరూ మలి! కృష్ణడు ఎన్ని పనులు చేసాడు. ఈ వ్రజ ప్రజలను ఎలాకాపాడాడు. కృష్ణడు వయసులో చిన్నవాడైనా తాను చేసిన పనులలో పెద్దవాడు. అందుకే దండాలుపెట్టినా తప్పలేదు." అంది ఒక గోప కాంత.

"అవునే! గోవులు ఇంటికి వచ్చే ఆనందంతో పరుగెడుతుంటే, గోవుల కాలిగిట్టల నుండి రేగిన ధూశి కృష్ణుని ముఖం మీదపడుతుంటే ఎలా తుడుచుకుంటున్నాడో చూడండే! అయినా ఆ ముఖంలో కళ, పెదాల మీద చిరునవ్వు మాసిపోలేదే! కృష్ణుని ముఖారవిందమును కనులారా చూస్తుంటే, పగలంతా పడ్డ విరహవేదన క్షణాలలో మటుమాయం అయిందే! మనసంతా ఆనందంతో నిండి పోయింది." అంచి మరొక వనిత. ఇంతలో కృష్ణుడు వాల సమీపానికి వచ్చాడు. ఆ ఆనందానికి తట్టుకోలేక ఒకగోపిక "ఆహా! కృష్ణుడి కళ్లు చూడవే ఎంత మత్తుగా ఉన్నాయో! ఆ నడక, ఆ హెంయలు, ఆ చిరునవ్వు, రాత్ర్రి కాగానే వచ్చే పున్నమి చంద్రుడిలా ప్రకాశిస్తున్న ఆ ముద్దు ముఖముతో వస్తున్న నల్లని అల్లలి కృష్ణయ్మను చూస్తుంటే పగలంతా ఈ అల్లలి కృష్ణయ్మను చూస్తుంటే పగలంతా ఈ అల్లలి కృష్ణడిని చూడలేదే అన్న బాధ తొలగిపోయిందే!" అంది మరొక మాతృమూల్తి.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! సాక్షాత్తు విష్ణ్యంశ సంభూతుడైన కృష్ణుని చూచి ఈ వ్రజవాసులు ఆ ప్రకారంగా పరవశించిపోతున్నారు. కృష్ణుని సాహచర్యంలో వాల జీవితాలు ధన్యం అయ్యాయి." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు గోపికల మనోభావాలను వివలించాడు.

శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ముప్పబి ఐదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్

(ఈ అధ్యాయంతో శ్రీకృష్ణుని రాసలీలలు గోపికలతో విహారాలు, గోపికల విరహ గీతాలు ముగిసాయి. తరువాత కృష్ణుడు మధుర వెళ్లాడు. అక్కడి నుండి ద్వారక వెళ్లాడు. మరలా సందవ్రజమునకు తిలిగి రాలేదు.)

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము

ముప్పబి ఆరవ అధ్యాయము

" ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! నంద వ్రజములో ఒక రోజు ఒక పాగరెక్కిన ఎద్దు తన గిట్టలతో భూమిని తవ్వుతూ, కొమ్ములతో అడ్డు వచ్చిన వాలని కుమ్ముతూ నందవ్రజములోకి ప్రవేశించింది. ఆ ఎద్దు పెద్ద పెద్దగా రంకెలు వేస్తూ ఉంది. తోక పైకెత్తి కొమ్ముల చివరలతో పాడుస్తూ ఉంది. ఆ ఎద్దుకు భయపడి గోప స్త్రీలు, పిల్లలు భయంతో ఇళ్లలోకి వెళ్లి తలుపులు వేసుకున్నారు. గోప బాలురు, ఆ ఊల వారు కూడా భయపడి దానిని ఎదుర్కోలేకపోయారు. భయం భయంగా పక్కల నిలబడి చూస్తున్నారు.

మనుషుల పని ఇలా ఉంటే, ఆ ఎద్దు రంకెలకు భయపడి గోశాలలో ఉన్న గోవులు, దూడలు కట్టు తెంచుకొని భయంతో బిక్కు తోచకుండా పరుగెడుతున్నాయి. అంబా అంబా అని తమ భాషలో మమ్ములను రక్షించండి అని అరుస్తున్నాయి. ఈ విషయం కృష్ణునికి బలరామునికి తెలిసింది. వెంటనే ఆ ఎద్దు దగ్గరకు వచ్చారు. అందలనీ భయపడవద్దని అభయం ఇచ్చాడు. ఆ ఎద్దు వంక చూచాడు.

"ఓసి వృషభమా! అమాయకులైన గోపాలురను ఆడవాళ్లను భయపెడితే లాభం ఏముంటుంది. ఇక్కడ నేను ఉన్నాను, నా మీదికి రా."అంటూ ఆ ఎద్దును పోరాటానికి ఆహ్యానించాడు కృష్ణుడు. ఆ ఎద్దు ఎదురుగా నిలబడ్డాడు. చేతులు చరుస్తూ, బుజాలు చరుచుకుంటూ ఆ ఎద్దు ఎటు తిలిగితే అటు తిరుగుతున్నాడు. ఒక చిన్న బాలుడు తన మీటికి రావడం చూచి కోపంతో రగిలిపోయింటి ఆ వృషభము. . తన తల ముందుకు చాచి కృష్ణుని తన వాడి అయినకొమ్ములతో పాడవబోయింటి. కృష్ణుడు ఒడుపుగా ఆ ఎద్దు కొమ్ములు పట్టుకున్నాడు. ఆ ఎద్దు కృష్ణుని వెనక్కు నెట్టింటి. కృష్ణుడు వెనక్కు వచ్చినట్టే వచ్చి ముందుకు దూకాడు. ఆ ఎద్దు కొమ్ములనుపట్టుకొని విలిచాడు. దాని తలను తిప్పాడు. కొమ్ములు అాగేసాడు. తల విలిచాడు. ఆ ఎద్దును నేల మీద పడేసి తొక్కాడు. ఆ ఎద్దు గీలా గీలా కొట్టుకుంటూ మరణించింది. ఆ ప్రకారంగా ఎద్దును చంపిన కృష్ణుడు పాలిపోయిన ఆవులను తోలుకుంటూ గోశాలలోకి వచ్చాడు. వ్రజములో ఉన్న గోపకులు అందరూ కృష్ణుని రకరకాలుగా స్తుతించారు.

సందర్రజములో ఇలా ఉండగా, ఒకరోజు మధురా సగరరాజైన కంసుని అంత:పురములోకి నారదుడు ప్రవేశించాడు. కంసుడు నారదుని సాదరంగా ఆహ్యానించి, అర్హ్హముపాద్యము ఇచ్చి సత్కలించాడు. ఉచితాసనము మీద కూర్చోపెట్మడు. అఫ్ఫడు నారదుడు కంసునితో ఇలా అన్నాడు.

(కంసుడు అంటే ఎవరో తెలుసు కదా! మరలా ఒకసాల గుర్తు చేస్తాను. కంసుడు దేవకీదేవి అన్నగారు. కృష్ణునికి స్వయానా మేనమామ. విష్ణువు కంసుడిని చంపడానికి దేవకీదేవి అష్టమ గర్థంలో కృష్ణుడిగా అవతలంచాడు. ఈ విషయాన్ని ఆకాశ వాణి పలికితే, దేవకీదేవిని చంపబోయాడు కంసుడు. తరువాత పిల్లల మాల్విడి జలగింది. కృష్ణుడు నందవ్రజానికి వచ్చాడు. యోగమాయ దేవకీదేవి వద్దకు చేలంది. యోగమాయను కంసుడు చంపబోతే, ఆమె తన నిజరూపంతో కనపడి కంసుని చంపేవాడు పుట్టి పెరుగుతున్నాడు అని చెప్పింది. కంసునికి తనను చంపేవాడు ఎక్కడు పుట్టి పెరుగుతున్నాడో తెలియదు. అందుకని తనరాజ్యంలో పుట్టిన వాలనందలనీ చంపుతున్నాడు కంసుడు. ఇంక చదవండి.)

నారదుడు కంసుని చూచి ఇలా అన్నాడు. "కంసరాజా! నీకు గర్థంలో ఆడపిల్ల పుట్టిందని అన్నారు కదా! నిజానికి ఆ ఆడపిల్ల నందవ్రజములో ఉన్న నందుని భార్త, యనోదకు పుట్టిన జుడ్డ. నీ చెల్లి దేవకీదేవికి ఎనిమిదవ గర్భంలో మగపిల్లవాడు పుట్టాడు. ఆ కుమారుడు పస్తుతము నందవజములో యశోదా నందుల ఇంట్లో కృష్ణుడు అనే పేరుతో పెరుగుతున్నాడు. నీకు ఇంకో విషయం కూడా ත්තාධ්තුව තාලී ද අාරු ල්වී සහ රජුරණි හි වින් වෙන් පරිස් దేవకీదేవి ఏడవ గర్భంలో పుట్టిన వాడు కూడా రోహిణి వద్ద బలరాముడు అనే పేరుతో పెరుగుతున్నాడు. ఇద౦తా వసుదేవునికి తెలుసు. నీవు చంపుతావు అని భయపడి వసుదేవుడు తనకు పుట్టిన అక్కడ పెంచుతున్నాడు. అంటే దేవకీవసుదేవుల కుమారులు, బలరాముడు, కృష్ణుడు అనే పేర్లతో నందవ్రజములో నందుని ఇంట పెరుగుతున్నారు. నీవు పంపుతున్న రాక్షసుల నందలినీ ఈ బలరామకృష్ణులే చంపుతున్నారు. నీరాజ్యం అంతా ఎదురులేకుండా මවරීත් ති මතා-ස්රාවා මටස්රා ම ත්ටස්ස්ස් සාවේ යි යටසා හ మరణిస్తారు. ఆలోచించు. ఉన్న విషయం చెప్పాను. తరువాత నీ ఇష్టం." అని చెప్మాడు నారదుడు.

తన వెనుక ఇంతటి కుట్ర జలగిందని తెలిసిన కంసుడు కోపంతోమండి పడ్డాడు. వెంటనే కత్తి తీసుకొని వసుదేవుని చంపడానికి బయలు దేరాడు. వెంటనే నారదుడు కంసుని చెయ్యిపట్టుకొని ఆపాడు.

"కంసరాణా! ఈ తొందరపాటే నీకు చేటుతెచ్చింది. ఇప్పుడు నీవు వసుదేవుని చంపావనుకో. అక్కడ నందుడు, బలరామకృష్ణులు పాల పోతారు. నీ శత్రువులు బలరామ కృష్ణులు కానీ, వసుదేవుడు కాదు కదా! అందుకని వసుదేవుని చంపే కార్యక్రమం వద్దు." అని వాలంచాడు. కంసుని చావు కబురు చల్లగా చెప్పిన నారదుడు అక్కడినుండి వెళ్లపోయాడు.

తన చావుకు కారకులైన వాలకి జన్హనిచ్చినందుకు, దేవకీ వసుదేవులను కారాగారంలో బంధించాడు కంసుడు. బలరామ కృష్ణులను వెంటనే అంతమొందించాలనుకున్నాడు కంసుడు. ఆలస్యం చేయకుండా కేశి అనే రాక్షసుని పిలిచాడు. "నీవు వెంటనే నందవ్రజమునకుపోయి అక్కడ నందుని ఇంటిలో పెరుగుతున్న బలరాముడు, కృష్ణుడు అనే బాలురను చంపెయ్యి."అని ఆజ్ఞాపించాడు.

అంతటితో తృప్తి చెందలేదు కంసుడు. చాణూరుడు, ముష్టికుడు అనే మల్లయోధులను, శలుడు, తోషలకుడు అనే మంత్రులను, ఏనుగులను నడిపే మావటి వాండ్లను పిలిపించాడు. వాలతో ఇలా అన్వాడు. "బలరాముడు, కృష్ణడు అనే బాలురు మనకు శత్ర్రవులు. వాలిని మనం చంపాలి. నేను ఆ బాలకులను ఇక్కడు పిలిపిస్తున్నాను. ఓ చాణూరా! ముష్టికా! వారు రాగానే మీరు వాలితో మల్లయుద్ధము చేసి వాలిని చంపేయాలి. దానికి తగిన ఏర్వాట్లు చేయండి. మల్లయుద్ధ పోటీలు ఏర్వాటు చేయండి. బలరామకృష్ణులను మల్లయుద్ధమునకు ఆహ్యానించండి. చంపండి." అనిఆదేశించాడు.

మావటి వాడు అయిన భద్రుని చూచి ఇలా అన్నాడు. "మల్లయోధుల నుండి వారు తప్పించుకుంటే నీవు వాలని చంపాలి. ఎలాగంటే......నీవు నీ దగ్గర ఉన్న మదపు టేనుగు కువలయాపీడమును ఆ మల్లయుద్ధము జలగే స్థలములో నిలుపు. వారు రాగానే నీ ఏనుగును వాలమీటికి ఉసిగొలిపి, ఆ ఇరువుల బాలురను. నీ ఏనుగు కాళ్లకిందపడేసి, తొక్కి, చంపించు.

మంత్ర్రులారా! ఈ కార్యక్రమాలు జరగడానికి ఏదో కారణం ఉండాలి కదా! అందుకని రాబోయే చతుర్థని నాడు మధురలో ధనుర్యాగము జలిపించండి. ఈశ్వరుని పూజించండి. ఈశ్వరునికి ప్రీతిగా పశువులను బలి ఇవ్వండి. ఈ ధనుర్యాగము చూడటానికి నేను నంద్రవ్రజము వాలకి ఆహ్వానము పంపుతాను. వారందరూ వస్తారు. వాలతో పాటు బలరామ కృష్ణులు వస్తారు. అఫ్మడు వాలని చంపండి." అని ఆజ్ఞలను ఇచ్చాడు కంసుడు. వారందరూ వెళ్లి పోయిన తరువాత కంసుడు యాదవులలో ప్రముఖుడైన అక్రూరుడిని పిలిపించాడు. అక్రూరుడు వచ్చి కంసుని ముందు చేతులు కట్టుకొని నిలబడ్డాడు. అక్రూరుని చూచి కంసుడు ఇలా అన్వాడు.

"అక్రూరుడా! నీవు నాకు మంచి స్నేహితుడవు. ఆ స్నేహధర్తంలో నాకు ఒక పని చేసిపెట్టు. మన భోజవంశంలో, వృష్టివంశములో, నిన్ను మించిన స్నేహితులు నాకు ఎవరున్నారు చెప్పు! నా మీద ప్రేమ అభిమానము చూపేవారు, నా మేలు గోరేవారు నీవు తప్ప వేరే ఎవరూ లేరు కదా! నీవు నావాడివి, నా ఆంతరంగికుడివి అని నమ్మి నీ మీద ఒక పెద్దబాధ్యత పెడుతున్నాను. ఆ పని నీవు తప్ప వేరెవ్వరూ సక్రమంగా నిర్వల్తించలేరు అని నా నమ్మకం.

ఏమీ లేదు అక్రూరా! నీవు ఇఫ్ఫడు సందవ్రజమునకు వెళ్లాలి. రథం మీద వెళ్లు. సందవ్రజములో బలరాముడు, కృష్ణుడు అనే ఇద్దరు బాలురు ఉన్నారటా. వాలని మధులకు తీసుకొని రావాలి. అసలు విషయం నీకు తప్ప వేరే ఎవలకిచెప్పుకుంటాను. అదేమిటంటే... ఈ బాలురు ఇద్దరూ విష్ణు అంశలో నన్ను చంపడానికి పుట్టారు అని నారదుడు చెప్పాడు. వారు నన్ను చంపక ముందే నేను వాలని చంపుతాను. ముందు ఏనుగును ఉసిగొలుపుతాను. ఏనుగు వాలని తొక్కి చంపుతుంది. అక్కడ తప్పించుకుంటే. ఇద్దరు మల్లయోధులు వాలని మల్లయుద్దంలో చంపుతారు. ఇటీ ప్రణాశక.

అక్రూరా! ఆ ఇద్దలినీ తీసుకొని వస్తే అనుమానం వస్తుంది. అందుకని నందుని, అతని పలివారమును ధనుర్వాగమునకు ఆహ్వానించు. వాలని కానుకలు పట్టుకు రమ్మనిచెప్పు. వాలతో పాటు బలరాముడు, కృష్ణుని కూడా తీసుకొని రా!

నీకు ఇంతో రహస్యం కూడా చెబుతాను. ఆ ఇద్దరు బాలురు నందుని కుమారులు కారు. వసుదేవుని కుమారులు. నేను వాలని చంపగానే, సహజంగా వసుదేవుడు, దేవకీదేని, వృష్టివంశీయులు, భోజ, దాశార్డ్ల వంశమువారు వాల బంధువులు, మిత్రులు ఏడుస్తారు. తిరగ బడతారు. వెంటనే వాలసందలనీ కూడా చంపేస్తాను. తరువాత నా తండ్రి అయిన ఉగ్రసేనుని, అతని తమ్ముడు దేవకుని వాల మిత్రులను అందలనీ చంపేస్తాను. అఫ్ఘడు నాకు ఎదురు చెప్మేవాళ్లు ఉండరు.

ఇంకా ఎవరైనా నా మీద తిరగబడితే, నా గురువుగారు జరాసంధుడు, నా మిత్రుడు బ్వివిదుడు, శంబరుడు, సరకుడు, బాణుడు మొదలగు రాజుల అండతో నాకు ఎదురు తిలిగిన రాజులను సంహలిస్తాను. నా మార్గము నిష్కంటకం చేసుకుంటాను. ఈ భూమినంతా ఏక ఛ్హత్రాథిపత్యముగా పలిపాలిస్తాను. చూసావా! నీవు బలరామ కృష్ణులను మధురకు తీసుకురావడంతో నాకు ఎన్ని లాభాలు చేకూరుతాయో! నీ మిత్రుడైన నాకు మంచి జలిగితే, నీకూ మంచి జలిగినట్టే కదా! నువ్వు నాకు ఈ పని చేసి పెడితే, నీకు ఉన్నతమైన పదవినిచ్చి గౌరవిస్తాను. కాబట్టి ధనుర్యాగము చూడటానికీ, మధురా నగరంలో పర్మటించడానికి అని చెప్పి నందుని, అతని పలవారమును, బలరామ కృష్ణులను వెంటనే మధురకు తీసుకొని వచ్చే బాధ్యతను నీకు అష్పగిస్తున్నాను." అని ఉన్న విషయాన్ని కుండబద్దలు కొట్టినట్టు చెప్పాడు కంసుడు. కంసుని మాటలను సావధానంగావిన్న అక్రూరుడు కంసునితో ఇలా అన్నాడు.

"కంస మహారాజా! బలరాముడు కృష్ణుని చేతిలో చావు తస్మించుతోడానికి మంచి పధకమే వేసావు. చాలా బాగుంది. నీ పథకం ఫలించినా, ఫలించకపోయినా, నీవు ఏమీ చింతించ వద్దు. ఎందుకంటే మనము ఒకటి తలిస్తే విభి మరొకటి తలుస్తుంది కదా! పనులు చేయడమే మన కర్తమ్మం. దానికి తగిన ఫలమును దైవం ఇస్తుంది. మానవుడు ఏమేమో ఊహించుతొని, ఏవేపో కార్యములు చేస్తుంటాడు. ఆ కార్యముల వలన ఒత్కోసాల సుఖం ఆనందం కలుగుతుంది. మరొకసాల అంతులేని దు:ఖం కలుగుతుంది. ఏది ఏమైనా కానీ, నీవు చెప్పావు కాబట్టి నీవు చెప్పిన పని నేను చేస్తాను. ఎలా జరగాలో అలా జరుగుతుంది." అని అన్నాడు అక్రూరుడు. ఆ ప్రకారంగా అక్రూరుని ఆదేశించిన కంసుడు తన అంత:పురమునకు వెళ్లపోయాడు." అని శుక మహల్న పలిక్షిత్ మహారాజుకు కంసుని అంతరంగాన్ని విపులీకలంచాడు.

శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము ముప్ఘెఆరవ అధ్కాయము సంపూర్ణము ఓం తత్తత్ ఓం తత్తత్ ఓం తత్తత్

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ముష్టెఏడవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కంసుడు పంపిన కేశి అనే రాక్షసుడు గోకులమునకు వెళ్లాడు. తాను రాక్షసుడిని, తనను ఎవరూ ఏమీ చెయ్యలేరు ఈ గోపకులను చీమలను నలిపినట్టు నలిపేస్తాను, అసలు ఇద్దరు చిన్న బాలురను చంపడానికి కంసమహారాజు నన్ను ఎందుకు పంపాడో ఏమో, అయినా ఏముంచిలే చిటికలో పనిముగించుకొని పోవచ్చు అనుకుంటూ వల్లమాలిన గర్యంతో గోకులంలోకి ప్రవేశించాడు.

కామరూపుడైన ఆ రాక్షసుడు గుర్రం రూపం ధరించాడు. పెద్దగా సకిలించాడు. తోకను పైకెత్తి గిట్టలతో నేలను తవ్వుతూ, ఈ కృష్ణుడు, బలరాముడు అనే బాలురు ఎక్కడ ఉన్నారా అని వెతుకుతూ గోకులం అంతా ఎగురుతూ గెంతుతున్నాడు. వీడెవరో రాక్షసుడు అగున్నాడు వీడి సంగతి చూద్దాం అనుకుంటూ కృష్ణుడు వాడికి ఎదురు పోయి "నువ్వు వెదుకుతున్న కృష్ణుడు నేనే. ఏం చేస్తావు" అన్నట్టు భీమాగా వాడికి ఎదురుగా నిలబడ్డాడు.

లడ్ములాగా దొలకాడురా కుర్రాడు అనుకుంటూ కేని కృష్ణుని మీబికి పరుగెత్తాడు. వెనక్కు తిలగి తన వెనకకాళ్లతో కృష్ణుని ఒక తాపు తన్నాడు. కృష్ణుడు పక్కకు తిలగి తప్పించుకున్నాడు. కాని తనను తన్నడానికి ఎత్తిన వాడి రెండు వెనక కాళ్లను రెండు చేతులతో పట్టుకున్నాడు. గాలిలోకి లేపాడు. గిరా గిరా తిప్పాడు. నేలకేసి బాదాడు. మరలా పైకెత్తి గిరా గిరా తిప్పి దూరంగా విసిలవేసాడు.

కేశికి బిమ్మతిలగింది. బీడు సామాన్యుడు కాడు. బీడికి తన ప్రతాపం చూపించాల్గిందే అనుకున్నాడు కేసి. కిందపడ్డవాడు లేచి నిలబడ్డాడు. మరలా గిట్టలతో నేలను తన్నాడు. నోరు తెలచి హో అని అరుస్తూ కృష్ణుని మీదికి పరుగెత్తాడు. ఈసాల కృష్ణుడు, నోరు తెరుచుకొని వేగంగా తన మీదికి వస్తున్న కేశి నోట్లోకి తన ఎడమ చేతిని దోపాడు. దొలకాడు కదా అని కృష్ణుని ఎడమ చేతిని తన పళ్లతో కరా కరా నములుదామనుకున్నాడు కేసి. కాని కృష్ణుని చేయి మండుతున్న ఇనపగుండులాగా వాడి నోటిని కాలుస్తూ ఉంది. ఆ దెబ్బకు వాటి నోట్లోని పళ్లు రాలి కిందపడ్డాయి.

కృష్ణుడు తన చేతిని బాగా పెంచాడు. కేసి నోరు పగిలిపోయేటట్టు ఉంది. నోటినిండా కృష్ణుడు చేయి ఉండటం వలన, కేశికి ఊపిల ఆడటం లేదు. అటు ఇటు కొట్టుకుంటున్నాడు. వాడి ఒళ్లంతా చెమటతో తడిసిపోయింది. కృష్ణుడి చేయి తీస్తేగానీ వాడికి ఊపిల ఆడదు. కృష్ణుడు తియ్యడు. కేశి కనుగుడ్లు తేలేసాడు. గీలా గీలా కొట్టుకుంటూ కిందపడి పోయాడు. వాడి ప్రాణాలు గాలిలో కలిసిపోయాయి.

కిందపడ్డ కేసి నోట్లో నుండి కృష్ణుడు తన చేతిని బయటకు లాగాడు. చేతులు దులుపుకుంటూ ఏమీ ఎరగ నట్టు అక్కడి నుండి వెళ్లిపోయాడు. ఇదంతా అదృశ్యరూపంలో ఉండి గమనిస్తున్న నారదుడు కృష్ణని వద్దకు వచ్చి ఆయనను ఈ ప్రకారంగా "కృష్ణి! యోగేశా! జగటేశ్వరా! వాసుదేవా! ప్రభో! నీకు సమస్కారము. నీవు పరమాత్త స్వరూపుడవు. అందల హృదయాలలో ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నావు. నీవు మానవుల బుబ్ధికి, వాక్కుకు, మనసుకు అందవు. నీవు సర్వసాక్షివి. జగత్తును శాసించేవాడివి. మహాపురుషుడవు. ఈశ్వరుడవు. సత్వ,రజస్తమోగుణములు నీ మాయ చేత సృష్టించ బడ్డాయి. ఆ గుణములతో కూడిన ఈ అనంత సృష్టి స్థితి లయము అనే కార్యములను అవలీలగా చేస్తున్నావు. నీవు ఏదైనా సంకల్మిస్తే అది జలగి తీరుతుంది. ఎందుకంటే నీవు సర్వశక్తిమంతుడవు. అట్టినీవు, మానవలోకంలో పెలగిపోయిన పాపములను ప్రక్షాళన చేసి, ధర్మమును స్థాపించడానికి, దుష్టనిక్షణ, నిష్ట రక్షణ చేయడానికి మానవ రూపంలో అవతలంచావు.

ఇఫ్ఫడు నీవు చంపిన కేశి సామాన్యుడు కాదు. వాడు ఇప్పటిదాకా దేవతలను కేవలం తన అరుపులతోనే భయపెట్టేవాడు. వాడి అరుపులకు దేవతలు గడగడవణికిపోయేవారు. అట్టి కేశిని నీవు అవలీలగా ఏ మాత్రం శ్రమలేకుండా సంహరించావు. వీడితో నీ శత్రునాశనం మొదలయింది. చాణూరుడు, ముష్టికుడు, కువలయాపీడము, కంసుడు నీ చేతిలో మరణించడం త్వరలోనే చూడగలను.

ఆహా! పరమాత్తా! నీ దయ వలన నాకు భవిష్యత్తు గోచరమౌతూ ఉంది. కంస వధ తరువాత నీవు శంఖుడు, యవనుడు, ముర, నరకుడు మొదలగు రాక్షసులను సంహలస్తావు. పాలణాత వృక్షమును బివి నుండి భువికి తీసుకొని వస్తావు. ఇంద్రుడి గర్యము అణుస్తావు. క్షత్రియు కన్యలను వివాహం చేసుకుంటావు. ద్యారకలో నృగమహారాజును శాపవిముక్తుడిని చేస్తావు. శ్వమంతక మణితో సహా జాంబవతిని వివాహం చేసుకుంటావు. చనిపోయిన బ్రాహ్హణ బాలకుని యమలోకం నుండి తిలిగి తీసుకొని వస్తావు. పౌండ్రకుని, దంతవక్త్యని చంపుతావు. రాజసూయ యాగ సందర్భంలో నిన్ను అకారణంగా దూషించిన శిశుపాలుని నీ చక్రంతో వభిస్తావు. ఈ అవతారములో నీవు చేసే లీలలు అన్నీ నేను కళ్లారా చూడగలను. నీ కథలను కవులు వివిధరూపములతో కీల్తస్తుంటారు.

పాపభూయిష్టమైన రాజకులమును నాశనం చేయడానికి కురుక్షేత్ర మహా సంగ్రామమునకు బీజం వేస్తావు. నరుడైన అర్జునునికి సారథిగా ఉండి కురుక్షేత్రమును స్వయంగా నడిపిస్తావు. నీవు ఏ అయుధము ధలించకుండా, 18 అక్షౌహిణుల సైన్యమును వాలిలో వారు కొట్టుకొని చచ్టేట్టు చేస్తావు. నీ ఈ లీలలన్నీ చూచే భాగ్యము నాకు కలగబోతోంది. నీవు విశుద్ధమైన విజ్ఞాన స్వరూపుడవు. నీవు ఏమీ చేయకుండానే కేవలం నీ సంకల్టం చేతనే అన్ని కార్యములు జలిపిస్తుంటావు. నీవు ఏబి కోలతే అబి జలిగి తీరుతుంది. మూడుగుణములతో నిండిన ఈ జగత్తు నీ కనుసన్నలలో నడుస్తూ ఉంది. అట్టి నిన్ను నేను శరణువేడుతున్నాను.

ఓ దేవా! నీవు సర్వస్వతంత్రుడవు. నీవు అన్ని కర్తలు చేస్తుంటావు. కాని ఆ కర్తఫలములు నీకు అంటవు. వైకుంఠము కైలాసము సత్యలోకము అన్నీ నీవు కర్వించినవే! నీవు నిరాకారుడవు అయినా ధర్మసంస్థాపన కొరకు మానవుల మధ్య మానవుడిగా అవతలంచావు. యదు వంశము, సాత్వత వంశము, వృష్ణి వంశములను ఉద్ధలంచావు. అట్టి నీకు నమస్కారము." అని నారదుడు కృష్ణని స్తుతించాడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కేశి అనే రాక్షసుని సంహలంచిన కృష్ణని చూడగానే నారదుడు పరమానందంతో ఈ విధంగా స్తుతించి, లోక సంచారమునకు వెళ్లపోయాడు. కృష్ణడు ఏమీ తెలియనట్టు గోవులను తోలుకొని వాటిని మేపడానికి గోప బాలురతో సహా అడవిలోకి వెళ్లాడు. తన తోటి గోపబాలురతో ఆడుకుంటున్నాడు. పాడుకుంటున్నాడు. నృత్యం చేస్తున్నాడు. అల్లలి చేస్తున్నాడు.

కేసి మీద సమ్మకం లేని కంసుడు కృష్ణుడిని చంపడానికి మయుడి కుమారుడైన వ్యోముడు అనే దానవుని కూడా పంపాడు. వాడు కృష్ణుని వెతుక్కుంటూ అడవిలోకి వచ్చాడు. ఆ సమయంలో కృష్ణుడు, గోపబాలురు, దొంగను పట్టుకోవడం ఆట ఆడుకకుంటున్నారు. కొంత మంచి గోపబాలురు మేకలను దొంగిలించే దొంగలుగానూ, మలి కొందరు మేకలు గానూ, మిగిలిన వాళ్లు వాళ్లను పట్టుకునేవారు గానూ ఆడుకుంటున్నారు.

ఈ వ్యోముడు కూడా మేక వేషంలో వాలతో కలిసిపోయాడు. వాలతో ఆడుకుంటున్నట్టే ఆడుకుంటూ దూరంగా పాలపోయాడు. ఆ మేకను తరుముకుంటూ గోప బాలురు కూడా పరుగెత్తారు. ఆ దైత్యుడు గోపబాలురను అందలకీ ఒక కొండ గుహలోకి తీసుకెళ్ల బంధించాడు. రాతితో గుహ ద్వారము మూసివేసాడు. కృష్ణుని వద్ద కేవలము నలుగురు బాలురు మాత్రము ఆడుకుంటున్నారు.

కృష్ణడికి అనుమానం వచ్చింది. తమలోకి వచ్చిన ఆ తోడేలు వంటి మేకను చూచాడు. ఇది రాక్షసుల పని అనుకున్నాడు. మేక రూపంలో ఉన్న రాక్షసుని పీక పట్టుకున్నాడు. కృష్ణని పట్టు విడిపించుకోడానికి ఆ రాక్షసుడు గిలా గిలా కొట్టుకుంటున్నాడు. వాడి శలీరం అంతకంతకూ బలహీనమై పోతూ ఉంది. కృష్ణడి పట్టు విడిపించుకోలేక పోతున్నాడు. కృష్ణడు ఆ రాక్షసుని ఒంటి చేత్తో పైకెత్తి నేలకేసి మోదసాగాడు. ఆ దెబ్బలకు తట్టుకోలేక ఆ రాక్షసుడు రక్తం కక్కుకొని మరణించాడు.

వాడిని అక్కడే వబలేసి గోపబాలురు బంధించపడ్డ గుహ వద్దకు వెళ్లాడు కృష్ణుడు. గుహకు అడ్డం పెట్టిన బండరాతిని తొలగించి గోపబాలురను బంధవిముక్తులనుచేసాడు. అందరూ కలిసి ఆవులను తోలుకుంటూ సాయంత్రానికి నందవ్రజమునకు చేరుకున్నారు." అని ను కుడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణుడు కేశిని, వ్యోముడిని వధించడం గులించి చెప్పాడు.

త్రీమద్యాగవతము

దశమస్కంధము ముప్పబి ఏడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము ముప్పబి ఎనిమిదవ అధ్యాయము.

0

శుక యోగీంద్రుడు పలీక్షిత్ మహారాజుతో అక్రూరుడు నందవ్రజమునకు వెళ్లన విషయాన్ని వివలంచాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కంసుని ఆదేశము మేరకు అక్రూరుడు రథం మీద గోకులమునకు వెళుతున్నాడు. అక్రూరుడికి శ్రీకృష్ణడు అంటే అపలిమితమైన భక్తి. ఆయన తన మనసులో ఎల్లఫ్ళడూ కృష్ణని గులంచి ఆలోచిస్తుంటాడు. ఇఫ్ఫడూ అక్రూరుని మనసు కృష్ణని మీదనే లగ్నం అయి ఉంది. ఆయన తనలో తాను ఇలా అనుకుంటున్నాడు.

"ఆహా! నేను పూర్వ జన్మలో ఎన్ని మంచి పనులు చేసానో! ఎంత పుణ్యం మూటగట్టుకున్నానో! ఏమి తపస్సు చేసానో! ఎన్ని దాన ధర్తాలు చేసానో! ఈనాడు నాకు అయాచితంగా శ్రీకృష్ణ పరమాత్త్య దర్శనం కలుగబోతోంది. ఎల్లప్పుడూ ప్రాపంచిక విషయములలో, విషయ వాంఛలలో మునిగితేలే అధముడికి వేదము చదవడానికి, అధ్యయనం చేయడానికి అవకాశం లేనట్లు, నాకు కూడా ఈ జన్హలో కృష్ణదర్శనం కావడానికి అసలు అవకాశమే లేదు అని అనుకున్నాను. కంసుని దురాలోచన వలన నాకు కృష్ణదర్శన భాగ్యం సిద్ధించింది.

ఎన్నో గడ్డి పరకలు ప్రవాహంలో కొట్టుకుపాతుంటే అందులో ఒక గడ్డిపోచ గట్టుకు చేలనట్టు, అలాగే ఈ కర్తప్రవాహంలో కొట్టుకుబోయే మానవులలో, నావంటి వాడు ఒక్కడైనా కృష్ణసందర్శన భాగ్యంతో ఈ సంసార సాగరాన్ని దాటగలడు కదా! ఈ రోజుతో నేను చేసిన పాపములు అన్నీ నచించిపోయాయి. నేను పుట్టినందుకు నా జన్మ సార్థకం అయింది. నేడు నాకు శ్రీకృష్ణపరమాత్త పాదపద్తములను సేవించే భాగ్యం కలుగబోతోంది.

ఇదంతా తలచుకుంటేనే ఆశ్వర్యం వేస్తోంది. కంసుడు పరమ దుర్మార్గుడు. దుష్టుడు. కృష్ణుని చంపడానికి ప్రయత్నించాడు. కృష్ణుడికి ఈ విషయం చెప్పడానికి నన్నుపంపించాడు. అది నాకు మహోపతారంగా పలణమించింది. ఈ కారణంగా నైనా కలలో కూడా ఊహించని కృష్ణదర్శనభాగ్యం లభించబోతోంది. శ్రీకృష్ణపరమాత్త్య పొదపద్ధములు అంతులేని ఐశ్వర్యములకు ఆలవాలమని బ్రహ్మాచి దేవతలు, పరమసౌభాగ్యప్రదమని లక్ష్మీడేవి, సకలపురుషార్థపథములని మునులు, ఎంతో దయగలవి అని గోకులంలో ఉన్నగోపకులు, అంటూ ఉంటారు. ఆ కారణం చేతనో వ్రజములోని గోపకాంతలు కృష్ణుని పొదపద్ధములను సేవిస్తుంటారు.

ఆహా! ఆ కృష్ణుని పద్తము వంటి ముఖము, ఆ ముక్కు, ఎఫ్మడూ చిరునవ్వులు చిందించే ఆ పెదవులు, తామరరేకుల వంటికళ్లు, ముఖంమీద పడే ముంగురులు, ఎంత సేపు చూచినా తనివి తీరదు కదా! నాకు అన్నీ శుభశకునములే గోచలస్తున్నాయి. నా కోలక తీరే సమయం ఆసన్నం కాబోతోంది. దుష్టశిక్షణ, శిష్ట రక్షణ కొరకు మానవుడిగా ఈ భూమి మీద అవతలంచిన ఆ పరమాత్త దర్శనం నాకు లభించబోతోంది. నాకు నేత్రానందము కలగబోతోంది.

నిజానికి ప్రతి కార్యానికి, కారణానికి తానే మూలము అయినా ఏ మాత్రము అహంకారము లేని వాడు. తన యొక్క చిచ్ఛక్తి ప్రభావంతో మానవులలోని అజ్ఞానమును పోగొట్టి జ్ఞానమును కలుగచేస్తాడు. ఈ దేహములో ఉండే ప్రాణములు, ఇంబ్రియములు, బుద్ధుల రూపంలో ప్రతి దేహంలో ఆత్త్వస్వరూపంగా వెలుగుతున్నాడు. ఎవరు ఏ రూపంలో కోరుకుంటే ఆ రూపంలో వాలకి సాక్షాత్కలిస్తాడు. సాత్వత వంశమును ఉద్ధలించుటకు ఆ వంశములో అవతలించాడు. సందవ్రజములో ఉండే గోపకులను, గోపకాంతలకు సంతోషాన్ని కలుగచేస్తున్నాడు. అటువంటి శ్రీకృష్ణుని కీల్తని దేవతలు ఎల్లప్పడూ గానం చేస్తుంటారు.

సాధుజనులకు ఆర్రయం ఇచ్చేవాడు, లోకానికే గురువు అయిన వాడు, మూడులోకములలో కెల్లా అందగాడు, తన చూపులతోటే ఎదుటి వాలమనస్సులను సంతోషంతో నింపేవాడు, సకలైశ్వర్యములను ఆలవాలమైన లక్ష్మీదేవిని తనవక్షస్థలములో నిలుపుకున్నవాడు, సాక్షాత్తు శ్రీహల అవతారమైన కృష్ణుని నేను ఈ నాడు దర్శించబోతున్నాను.

ఎవల దర్శన మాత్రం చేతనే ఎంతటివారైన తమ తమ వాహనముల నుండి బిగి, వాల పాదపద్తములకు ప్రణమిల్లుతారో, ఆ బలరామ కృష్ణుల పాదములను నేను సేవించబోతున్నాను. వారే కాదు, వాల సాన్నిధ్యంలో ప్రతిరోజూ పునీతులవుతున్న గోపబాలుర పాదములకు కూడా నమస్కలిస్తాను. తన పాదములకు నమస్కలిస్తున్న నా తలమీద కృష్ణుడు తన చేతులు పెట్టి ఆశీర్యబిస్తాడు.

ఏదో ఇదంతా ఆలోచిస్తున్నాను కానీ, ఇప్పుడు నేను కంసుని దూతగా కృష్ణుని వద్దకు వెళుతున్నాను. కంసుడు దుర్మార్గుడు. నేను కూడా అటువంటిదుర్మార్గుడను అని భావించి కృష్ణుడు నన్ను ద్వేషించడుకదా! అలా ఎన్నటికీ జరగదు. ఎందుకంటే కృష్ణుడు సర్వాంతర్మామి. అందలి మనసులలో ఉన్న ఆలోచనలను పసిగట్ట గల నేర్వలి. నా మనసులో ఉన్న కృష్ణభక్తిని తెలుసుకోలేడా! నన్ను తప్పకుండా ఆదలిస్తాడు.

కృష్ణుని చూడగానే నేను వంగి ఆయన పాదములకు నమస్కలిస్తాను. చేతులు జోడించి నిలబడతాను. ఆయన చిరునవ్మ్మతో నన్ను తన దయగల కనులతో చూస్తాడు. ఆయన చూపులు నా మీద ప్రసలించగానే నేను సర్వపాపముల నుండి విముక్తుడను అవుతాను. నాలో ఉన్న సమస్త భయములు తొలగి పోతాయి. నేను పరమానంద భలతుడను అవుతాను. తరువాత కృష్ణుడు నన్ను తన చేతులు చాచి నన్ను కౌగరించుకుంటాడు. కృష్ణుని దేహము స్వల్మంచిన నా దేహము పరమ పవిత్రమౌతుంచి. నా కర్తబంధనములు అన్నీ తొలగి పోతాయి.

తన కౌగిలిలో ఒబిగిపోయిన నన్ను కృష్ణుడు "అక్రూరా! నా కోసం వచ్చావా!" అని ప్రేమగా పిలుస్తాడు. ఆ పిలుపుతో నా జన్ష సార్థకం అవుతుంది. శ్రీకృష్ణుని ఆలింగన సౌభాగ్యము పాందని వాడిజన్ష ఎందుకు? వృధా! శ్రీకృష్ణునికి ఒకరు ఇష్టుడు అని కానీ, మరొకడు అయిష్టుడు అని కానీ లేరు. ఆయన దృష్టిలో అందరూ సమానమే. ఎవరు ఏ లీతిగా ప్రాల్థిస్తే వాలకి ఆయాఫలములను ప్రసాబిస్తుంటాడు. ఎవరెవరు ఏ యే రూపుములతో కొలిస్తే వాల ఆయా రూపములతో సాక్షాత్కలిస్తాడు.

నేను రావడం చూచి బలరాముడు కూడా నా దగ్గరగా వస్తాడు. నేను ఆయనకు చేతులు జోడించి నమస్కలిస్తాను. ఆయన కూడా చిరునవ్వుతో నన్ను ఆలించనం చేసుకుంటాడు. నన్ను తగులీతిగా సత్కలిస్తాడు. తరువాత నా యోగక్షేమములు, తన తల్లి తండ్రులైన దేవకీ వసుదేవుల యోగక్షేమముల గులంచి అడుగుతాడు."

ఈ ప్రకారంగా అక్రూరుడు తనలో తాను ఆలోచిస్తూ రథం మీద మధుర నుండి నందవ్రజమునకు వెళుతున్నాడు. అఫ్ఫడు సాయంత్రం అయింది. అక్రూరుని రథము నందవ్రజము చేరుకుంది. గోశాలలో ఉన్న కృష్ణుని చూచాడు అక్రూరుడు. అక్రూరుని దృష్టి కృష్ణుని పాదాల మీద పడింది. ఒక్కసాలగా కృష్ణుని పాదములను చూచిన అక్రూరునికి ఒళ్లు పులకలంచింది. మనసు అదుపు తప్పింది. శలీరం గగుర్వాటు చెందింది. కళ్ల నుండి కన్నీళ్లు కారుతున్నాయి.

వెంటనే అక్రూరుడు రథం బగాడు. కాళ్లు తడబడుతుంటే కృష్ణుని వద్దకు వచ్చాడు. శలీరం స్వాభీనంలో లేకపోవడం వలన కింద పడుతున్నాడు. పైకి లేస్తున్నాడు. "ఆహా! ఇవేనా నా ప్రభువు పాదములు." అంటూ కృష్ణుని పాదాల మీద పడ్డాడు. ఆ సమయంలో కృష్ణుడు బలరాముడు గోవుల పాలు పితుకుతున్నారు. అక్రూరుడు పరుగు పరుగున బలరామ కృష్ణుల వద్దకు వెళ్లాడు. వాల కాళ్ల మీద సాష్టాంగ పడ్డాడు. "నేను అక్రూరుడను మీకు నమస్కలస్తున్నాను." అని నమస్కలంచాడు. కృష్ణుడు అక్రూరుని బుజములు పట్టుకొని పైకి లేవనెత్తి ఆయనను గట్టిగా కౌగరించుకున్నాడు. తరువాత బలరాముడు కూడా అక్రూరుని కౌగరించుకున్నాడు. బలరామ కృష్ణులు అక్రూరుని చెల ఒక పక్క పటుకొని తమ ఇంటిలోనికి తీసుకొని వెళ్లారు. కాళ్లు కడుక్కోడానికి నీళ్లు ఇచ్చి ఉచిత ఆసనము ఇచ్చి సత్కలించారు. ఒక ఆవును తీసుకొని వచ్చి అక్రూరునికి ఇచ్చారు. బలరామ కృష్ణులు కింద కూర్చుని అక్రూరుని పాదములు పత్తుతున్నారు.

తరువాత సందుడు, బలరామ కృష్ణులు అక్రూరునికి భోజనము వడ్డించారు. భోజనము చేసిన తరువాత తాంబూలము ఇచ్చి అక్రూరుని సుఖమైన ఆసనము మీద కూర్చోబెట్టారు. ఆయనకు గంధము, పుష్వములు ఇచ్చి సత్కలించారు.

నందుడు అక్రూరుని పక్కనే కూర్చుని ఆయనకు విసన కర్రతో విసురుతూ ఈ విధంగా అడిగాడు.

"అక్రూరా! మధురలో అందరూ క్షేమమే కదా! క్రూరుడైన కంసుని పాలనలో మీ వంటి ధర్మాత్తులు ఎలా జీవిస్తున్నారు? కేవలము తనను తాను రక్షించుకోడానికి, తన సోదల కుమారులను ఏమాత్రము దయాదాక్షిణ్యములు లేకుండా సంహలించిన ఆ క్రూరుని పంచన మీకు శుభం ఎలా జరుగుతుందని ఊహించగలను." అని నందుడు అక్రూరుని క్షేమసమాచారములు అడిగి తెలుసుకుంటున్నాడు." అని శుకుడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు భాగవత కథను వినిపిస్తున్నాడు.

<u> శ్రీ</u>మద్జాగవతము

దశమస్కంధము ముప్పది ఎనిమిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్యాగవతము దశమస్కంధము ముష్టబి తొమ్మిదవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! నందుడు అడిగిన తరువాత కృష్ణుడు అక్రూరునితో ఇలా అన్నాడు.

" మహాశయా! తమల ప్రయాణము బాగా జలగిందా! మీరు క్షేమంగా ప్రయాణము సాగించారా! మధురలో మా బంధువులు క్షేమంగా ఉన్నారా! మా మిత్రులు సుఖంగా ఉన్నారా! అయినా ఇలా అడగడం నా పారపాటు. మా వంశమునకు రాచపుండులా పలణమించిన నా మేనమామ కంసుడు క్షేమంగా ఉండగా మీరు క్షేమంగా ఎలా ఉండగలరు? మా గులించి మా తల్లితండ్రులు చెరసాలలో మగ్గుతున్నారు. నా అన్నలను పసికూనలుగా ఉండగానే కంసుడు నిర్దాక్షిణ్యంగా చంపాడు. ఇన్నాళ్లు మా బంధువులు ఎవరన్నా కనపడతారా అని ఎదురుచూస్తున్న మాకు నీవు కనపడటం పండుగ లాంటిబి. ఇంతకూ తమరు ఇక్కడకు రావడానికి కారణం తెలుపగలరా!" అని అడిగాడు.

ఆ మాటలు విన్న అక్రూరుడు, కంసుని వద్దకు నారదుడు రావడం, బలరామకృష్ణలు నందవ్రజంతో పెరగడం, వాలిని చంపడానికి కంసుడు ప్రయత్నాలు చేయడం గులించి కంసుడు తనతో పలికిన పలుకులు యథాతథంగా చెప్పాడు. "ఆ కారణం చేత నిన్ను బలరాముని మధురకు వెంటనే తీసుకొని రమ్మని కంసుడు నా ద్వారా మీకు సందేశము పంపించాడు." అని ముగించాడు.

కృష్ణుడు తన తండ్రి నందుని పిలిచి కంసుని ఆదేశమును వినిపించాడు. అందరూ మధురకు పోవలెనని నిశ్చయించుకున్నారు. నందుడు ఊలి పెద్దలను పిలిపించాడు. బండ్లు కట్టమన్నాడు. పాలు పెరుగు వెన్న నెయ్యి కుండలలో సిద్ధం చేయమన్నాడు. మంచి మంచి వస్త్రములను సిద్ధం చేయమన్నాడు.

"మనమంతా రేపు ఉదయమే బయలుదేల మధురకు వెళ్లాలి. కంస మహారాజు ఒక యజ్ఞము చేస్తున్నాడు. మనమందరము ఆ యజ్ఞం చూడటానికి వెళుతున్నాము. కంస మహారాజుకు మనము తీసుకొని వెళుతున్న కానుకలను సమల్థంచాలి. మనతో పాటు మన గ్రామస్థులు కూడా మనతో వస్తున్నారు." అని అన్నాడు నందుడు.

. మధుర నుండి ఎవరో అక్రూరుడు అనే వాడు వచ్చాడు. కృష్ణుని మధురకు తీసుకొని వెళుతున్నాడు అనే వార్త నందవ్రజము అంతా క్షణాల్లో పాకి పోయింది. ఈ వార్త విని గోపికలు గోపకాంతలు చింతాక్రాంతులయ్యారు. వాల ముఖములు వాడిపోయాయి. ఎక్కడ ఉన్న వారు అక్కడే కూలబడిపోయారు. ఎవలకీ ఒంటి మీద స్టృహ లేదు. కృష్ణుడి మాటలు, కృష్ణుడి శృంగార చేష్టలు తలచుకుంటూ వాలలో వారు మోహపరవశులౌతున్వారు.

శ్రీకృష్ణుని మీదనే తమ ప్రాణములను నిలుపుకున్న గోపికలు కృష్ణుడి నడకను, ఆయన మధురమైన మాటలను, ఆయన చిరునవ్వును, ఆయన ప్రేమతో కూడిన చూపులను, ఆయన చేసిన పనులను తలచుకుంటూ కన్నీరు కారుస్తూ విరహబాధను అనుభవిస్తున్నారు. మల కొందరు గోపికలు తమలో తాము ఇలా అనుకుంటున్నారు.

"ఆహా! ఈ బ్రహ్మదేవుడికి మా మీద దయ ఉన్నట్టు లేదు. ప్రాణుల మధ్య అంతలోనే స్నేహమును, ప్రేమను కలుగచేస్తాడు. ఆ స్నేహమును ప్రేమను పూల్తగా ఆస్వాదించక ముందే, విడబీస్తాడు. అంతా చిన్న పిల్లవాడే మాటిలి అర్థం లేని పనులు చేస్తుంటాడు. అందమైన చెక్కిళ్లతోనూ, నుదుటి మీద జీరాడే నల్లని ముంగురులతోనూ, ఆహ్లాదాన్ని కలిగించే చిరునవ్వుతోనూ, ఉన్న కృష్ణుని ముఖపద్తమును మాకు ఒక సాల చూపించి అంతలోనే మాయం చేస్తున్నావు. ఇబి నీకు ధర్తమా బ్రహ్హుదేవా!

ఆహా! బ్రహ్హ దేవా! కృష్ణుని ఎంత అందంగా సృష్టించావయ్యా! నీవు సృష్టించిన అందమైన కృష్ణుని అందచందాలను తనివిటీరా ఈ కళ్లతో ఆస్వాబిస్తుంటే, అమితమైన క్రూరత్యంతో అక్రూరుడి రూపంలో వచ్చి కృష్ణుని మాకు దూరం చేస్తావా! ఇదేమన్నా న్యాయంగా ఉందా! " అని బ్రహ్హాదేవుని తిట్టుకుంటున్నారు గోపికలు. ఇంకా కొంతమంది గోప కాంతలు వాలలో వారు ఇలా అనుకుంటున్నారు.

"మన సంగతి అటుండనీ! మధురానగరంలో ఉండే అందమైన అమ్మాయిలకు రేపటి నుండి ప్రతిరోజూ సుప్రభాతమే కదా! ఇన్వాళ్లు వారు నోచిన నోములు, పాంటన బ్రాహ్హణుల ఆశీర్యాదములు ఫలించినట్టున్నాయి. నేటి నుండి మధురా నగరములో ఉన్న స్త్రీలందరూ కృష్ణుని అందాలను తమ కళ్లతో జుర్రుకుంటారు అనుకుంటాను. అవునే! నాకు తెలియక అడుగుతాను. మనమా పల్లెపడుచులము. వారా నగర వాసులు. కృష్ణుడు ఒక సాలి ఆ నగర వాసుల అందచందాలు, హెంయలు, వగలు చూచిన తరువాత మన ముఖాలు చూస్తాడంటావా!" అని మరొక గోపిక పలికింటి.

"అవునే! అబీ నిజమే! మధురలో దాశార్మ్మలు, భోజులు, అంధకులు, వృష్ణులు, సాత్యతులు, ఇంకా ఇతర జాతుల వాళ్లు, మధురా నగర వాసులందరూ కృష్ణుని దర్శన భాగ్యము పాందబోతున్నారు. వాల అదృష్టము ఏమని చెప్మాలి? ఇంకమీదట వాలకి ప్రతిరోజూ కృష్ణుడు కనువిందు చేస్తుంటాడు." అని పలికించి మరొక గోపిక.

గోపికలందలకీ కృష్ణుడిని తమ నుండి దూరంగా తీసుకొని పోతున్న అక్రూరుడిమీద కోపం వచ్చింది. "క్రూరాత్త్ముడైన వీడికి అక్రూరుడు అనిపేరు ఎవరు పెట్టారే! కనీసం కృష్ణుడు మన దగ్గరకు వచ్చి మనలను ఓదార్చే సమయం కూడా ఇవ్వకుండా కృష్ణుని మన వద్దనుండి మధురకు తీసుకొని పోతున్నాడు. ఒసేవ్! చూడండే! కృష్ణుడు రథం ఎక్కుతున్నాడే! మనవాళ్లకేం పుట్టిందే! వాళ్లు కూడా కృష్ణునితో కూడా రథం ఎక్కుతున్నారు. అంటే ఊరంతా కట్టకట్టుకొని మధురకు వెళుతున్నారా! పాసీ ఈ ముసలి వాళ్లయినా కృష్ణుని ఆపవచ్చు కదా! వారు కూడా ఆనందంగా చూస్తూ నిలబడి ఉన్నారు. ఏమే! ఈ సమయంలో దేవుడు ఏదైనా ఆటంకము సృష్టించి కృష్ణుని ప్రయాణము ఆపవచ్చు కదా! అయినా మనకంత అదృష్టమా!" అని తలొక విధంగా మాట్లాడుకుంటూ నిట్మార్పులు విడుస్తున్నారు.

ఇంతలో మరొక సాహస వనిత ముందుకు వచ్చి ఇలా అంది. "ఎవరో ఎందుకే! మనమే వెళదాం పదండి. కృష్ణని మధురకు వెళ్లకుండా ఆపుదాము. అసలు కృష్ణడిని మన నుండి విడబీయడానికి వీళ్లెవరు! కనుక్కుందాం పదండి. ఆ యాదవులు, పెద్దవాళ్లు, ముసలి వాళ్లు మనల్నేం చేస్తారు. కృష్ణని విడిచి మేము క్షణకాలం కూడా ఉండలేము అని కుండబద్దలుకొట్టినట్టు చెబుదాము. మనకేం భయం. పం చేస్తారు. చంపుతారు. అంతేగా. కృష్ణడే మనలను విడిచి వెళు తుంటే, ఇంక ఈ శలీరంలో ప్రాణాలు ఉన్నా లేకున్నా ఒకటే కదా! పదండి వెళదాం." అని సాహసంతో ముందుకు దూకింది.

ఇంతలో మరొక విరహిణి ఇలా పలికింది. "అబ్బ ఉండండే మీ మాటలు మీరూను. ఆ కృష్ణుని మందహాసము, ఆయన క్రీగంటిచూపులు, ఆరింగనములు, రాసలీలలలో మనం గంటలు క్షణాల్లా గడిపిన రాత్రులు, అవన్నీ గుర్తుకు వస్తుంటే ఏడుపాస్తోందే! ఈ కృష్ణవియోగాన్ని ఎలా తట్టుకోవాలో అర్థం కావడం లేదే!" అంటూ మరొక గోపిక వాపోయింది. "అవునే! సంధ్యవేళలో మురళి వాయిస్తూ గోవులను తోలుకుంటూ వస్తున్న కృష్ణుని ముఖార విందము ఎన్ని రోజులు చూచినా తనివితీరదే. రేపటి నుండి ఎవల ముఖం చూస్తాము. కృష్ణుడు వ్రజంలో లేకుండా ఎలా బతకాలో తెలియడం లేదే!" అంటూ తన కళ్లనిండా కృష్ణని ప్రేమ నింపుకొని విలపిస్తూ ఉంది మరొక రోపకాంత.

గోపికలు గోపకాంతలు ఇంక తట్టుకోలేక "కృష్ణి! మాధవా!"అని పిలుస్తూ జగ్గరగా ఏడుస్తున్నారు. కృష్ణుడు తన కోసరం విలపిస్తున్న గోపిల వంక కూడా చూడకుండా అక్రూరుడు తెచ్చిన రథం ఎక్కి కూర్చున్నాడు. పక్కనే బలరాముడు కూర్చున్నాడు. గోపకులు బళ్ల నిండా పాలు, పెరుగు, వెన్న నిండిన కుండలను ఎక్కించారు. అందరూ బండ్లు ఎక్కి కూర్చున్నారు. రథం బయలుదేలంది. రథం వెనక బండ్లు బయలుదేరాయి. రథం వెనక గోపికలు, గోపకాంతలు పరుగెడుతున్నారు. కృష్ణుని కడసాల చూచుకుంటున్నారు. కొంత దూరం వెళ్ల ఆగి పోయారు.

కృష్ణుడు వెనక్కు తిలగి చూచాడు. తన కోసరం పలతపిస్తున్న గోపికలను, గోప కాంతలను చూచి కళ్లతోనే "త్వరలోనే మీ వద్దకు వస్తాను" అని సందేశాన్ని పంపాడు. (కాని కృష్ణుడు తన జీవితకాలంలో మరలా నందవ్రజమునకు తిలగి రాలేదు.) ఆ సందేశమునే మహాప్రసాదంగా భావించిన గోపికలు రథం కనపడేవరకు అలా చూస్తూనే నిలబడి పోయారు. తరువాత ఎవల ఇళ్లకు వాళ్లు పెళ్లి పోర్లయారు. బలరామ కృష్ణులు ఎక్కిన రథము వేగంగా మధుర వైపు పోసాగింది. రథం యమునా నది వద్ద ఆగింది. బలరామ కృష్ణులు, రథం దిగి కాళ్లు కడుక్కొని ఆచమించి, స్వచ్ఛమైన నీటినితాగారు. మరలా రథం ఎక్కారు. తరువాత అక్రూరుడు రథం దిగాడు. యమునా నదిని చూగానే అక్రూరుడికి స్వానం చేయాలని అనిపించింది. యమునా నది వద్దకు వెళ్లాడు. నదిలోకి దిగాడు. వేద మంత్రములు జపిస్తూ నీటిలో మునిగాడు.

అక్రూరునకు నీటి అడుగున బలరామ కృష్ణులు కనిపించారు. అక్రూరుడికి ఆశ్వర్యం వేసింది. "ఇదేమిటి. బలరామకృష్ణలు రథంలో కూర్పుని ఉన్నారు కదా. నీటి అడుక్కు ఎలా వచ్చారు. ఇదేదో వింతగా ఉందే!" అని అనుకున్నాడు. నీటి లో నుండి పైకి లేచాడు. రథం వంక చూచాడు. రథంలో బలరామకృష్ణులు కూర్చుని ఉన్నారు. మరలా నీటిలో మునిగాడు. ఈ సాల వేయి పడగలతో ఉన్న అనంతుడు, ఆ అనంతుని మీద అర్థనిమీలిత నేత్రాలతో పడుకొని ఉన్న శ్రీమహావిష్ణవును నీటి అడుగున దల్శంచాడు.

నీల మేఘశ్యాముడు, పీతాంబరధారుడు, నాలుగు భుజములు కలవాడు, తామర రేకుల వంటి కన్నులు కలవాడు, శుద్ధసత్యగుణ సంపన్నుడు, సుందర మైన ప్రసన్నమైన ముఖము కలవాడు, పెదవుల మీద చిరునవ్వు చిందించేవాడు, వక్షస్థలములో లక్ష్మీదేవిని నిలుపుకున్నవాడు, శంఖము వంటి మెడ గలవాడు, బ్రహ్మకు జన్మస్థానమైన నాభి కలవాడు, మునులకు, ఋషులకు, సత్వరుషులకు ఆశ్రయమిచ్చే పాదపద్ధములు కలవాడు, మణిమయుకిలీటము కలవాడు, కటిసూత్రము, యజ్హీపవీతము, హారములు, నూపురములు, కుండలములు ధలంచిన వాడు, శంఖు,చద్ర,గదా,పద్రములు నాలుగు చేతులలో కలవాడు, శ్రీవత్యము అనే పుట్టు మచ్చతోనూ, కౌస్తుభమణితోనూ శోభిల్లువాడు, మెడలో వనమాలను ధలంచిన వాడు, ఋషులతోనూ, సనకాబి మునులతోనూ, బ్రహ్హే, రుద్రుడు మొదలగు దేవతాగణములతోనూ, మలీచి మొదలగు ప్రజాపతులతోనూ, ప్రహ్లాదుడు, నారదుడు మొదలగు భక్తులతోనూ స్తుతింపబడుతున్న వాడూ, అయిన శ్రీమహావిష్ణువును ఆబిశేషువు మీద దర్శించాడు అక్తూరుడు.

ఆయన శలీరం పులకించింది. తల వంచి చేతులు జోడించి నమస్కలంచాడు. శ్రీమహావిష్ణవును ఈ విధంగా స్తుతించాడు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణని మధురానగర ప్రయాణాన్ని వల్లిస్తున్నాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

దశమస్కంధము ముప్పబి తొబ్మిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము నలుబదవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! అక్రూరుడు తన ఎదుట సాక్షాత్కలంచిన విష్ణమూల్తని ఈ విధంగా ప్రాల్థిస్తున్నాడు.

"ఓ దేవా! ఈ చరాచర జగత్తుకు ఒకే ఒక కారణం నువ్వే! నువ్వ మొట్టమొదటి నుండి ఉన్నావు. నువ్వ నచించేవాడిని కాదు. సాక్షాత్తు నారాయణుడిని. (జలములో ఉండేవాడిని). నీకు నా నమస్కారము. నీ నాభిలోనుండి బ్రహ్మ గారు జన్షించి మా కళ్లకు కనపడుతున్న ఈ సకల జగత్తును సృష్టించాడు.

ఓ దేవా! పంచభూతములు, మహత్తత్వము, ప్రకృతి, పురుషుడు, మనస్సు, పబి ఇంద్రియములు, పంచ తన్మాత్రలు అన్నీ కూడా నీ విరాట్ స్వరూపము నుండి పుట్టినవే! మేమంతా ఈ ప్రకృతి విషయములు, విషయవాంఛలు, కాలము, కర్తమునకు లోబడి నీ గులంచి తెలుసుకోలేకపోతున్నాము. నీ మాయాగుణము చేత బంధింప బడ్డ మానవుడికే నీ గులంచి తెలియనఫ్ఫడు, ఇంక పశు పక్ష్యాదుల గులంచి చెప్పేదేముంటి!

హిరణ్యగర్భుడు మొదలగు దేవతాగణములు, ఋషులు, సాధువులు, అధ్యాత్తము, అభిభూతము, అభిదైవము అనే పదార్థములకు సాక్షీభూతంగా ఉన్న నిన్ను, సకల జీవులలో ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్న నిన్ను, నిరంతరము ఉపాసిస్తుంటారు. వేదములలో చెప్పబడిన కర్తకాండలైన యజ్ఞములు, యాగములు చేసే బ్రాహ్తణులు, ద్విజులు, నిన్ను వివిధ రూపములతో, వివిధ నామములతో ఆరాభిస్తున్నారు. వారు చేసే యజ్ఞయాగములు, పూజలు వ్రతములు అన్నీ నీ ఉపాసనే కదా!

అలా కాకుండా, సకల కర్తలను విడిచి పెట్టి, ఈ ప్రపంచము మీద విరక్తి చెంబ సన్యాసాశ్రమము స్మీకలంచిన సన్యాసులు, యోగులు, జ్ఞానులు, ఏ జ్ఞాన యజ్ఞంతో ఉపాసిస్తారో, ఆ జ్ఞానమూల్తవి నీవే కదా! వీరే కాకుండా నిర్తల చిత్తంతో నీ మీద మనసు లగ్నం చేసి నిన్ను ఉపాసించే వాలని కూడా నీవు అనుగ్రహిస్తున్నావు.

వీరే కాకుండా శివారాధకులు, పాశుపతులు మొదలగు వారు రకరకాల పద్ధతులలో పరమశివుని ఆరాభిస్తుంటారు. ఉపాసిస్తుంటారు. ఆ ఆరాధనలన్నీ నిన్ను ఆరాభించడమే కదా! ఓ దేవా! పర్వతముల మీద కొండలలో పుట్టిన నదులు, వర్నములతో నిండిన నదులు, అనేక బిక్కుల నుండి వచ్చి సముద్రములో కలిసినట్టు, నిన్ను ఎవరు, ఏ రూపంతో, ఏ పేరుతో, ఏ విధంగా ఆరాభించినా, ఆ ఆరాధనలన్నీ నీకే చెందుతాయి అనడంలో సందేహము లేదు.

(ఆకాశాత్వతితం తోయం యథా గచ్ఛతి సాగరం. సర్వదేవ నమస్కార: కేశవం ప్రతిగచ్ఛతి....ఇబి ప్రతి బిసం సంధ్యావందనం చేసేటప్పుడు చెప్ముకునే శ్లోకము.) ఓ దేవా! సత్వ గుణము, రజోగుణము, తమోగుణము ఇవీ ప్రకృతి గుణములు. ప్రకృతిలో ఉన్న అన్ని జీవరాసులు ఈ మూడు గుణములకు లోబడి ప్రవల్తిస్తున్నాయి. ఈ జీవ రాసులు అన్నింటిలోనూ నీవు ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నావు. నీవే సత్యము. మిగిలినవి అన్నీ మార్పు చెందేవే. అవిద్యతో, ఆజ్ఞానంతో జీవులు చేసే కర్తలు అన్నింటినీ నీవు సాక్షీభూతంగా చూస్తుంటావు. ఆ కర్తలు నీకు అంటవు.

ఓ దేవా! అగ్ని నీ ముఖము. భూమి నీ పాదములు. సూర్యుడు నీ కంటి చూపు. ఆకాశమే నీ నాభి. బిక్కులే నీ చెవులు. స్వర్గమే నీ తల. దేవతలు నీ బాహువులు. సముద్రములు నీ ఉదరము. వాయువు నీ ఊపిల. వృక్షములు, ఓషధులు నీ శలీరము మీబి వెంట్రుకలు. మేఘములు నీ తలమీబి జుట్టు. పర్వతములు నీ ఎముకలు. రాత్రి పగలు నీ కంటి రెష్టల కదలికలు. ప్రణాపతి నీ జననాంగము. ఇదే నీ విరాట్ స్వరూపము.

హే భగవాన్! అత్యంత సూక్ష్మములు అయిన జీవులు నీటిలోనూ, మేడిపండులో ఉన్న సూక్ష్మజీవులు, ఒకదానితో ఒకటి సంబంధం లేకుండా జీవించినట్టు, నీ విరాట్ స్వరూపములో ఉన్న లోకములు, వాటిని పాలించే పాలకులు, ఒకదానితో ఒకటి సంబంధము లేకుండా ప్రవర్తిస్తుంటాయి. అధర్మప్రవర్తకులైన మధు,కైటభులు మొదలగు దైత్య, దానవులను సంహలించడానికి నీవు ప్రకటించిన అవతార విశేషములను కీల్తించడం ద్వారా మానవుల దు:ఖములు, మోహములు నచించిపోతాయి. ఆ కారణం గానే మానవులు నీ కీల్తని, నీ లీలలను సదా స్త్వలించుకుంటూ ఉంటారు.

ప్రకరుకాలంలో సంచలంచిన మత్య్యవతారా, మధుకైటభులను సంహలంచిన హయగ్రీవరూపా! నీకు నమస్కారము. మంథర పర్వతమును వీపుమీద ధలించిన కూర్తావతారా! పాతాళము నుండి భూమిని ఉద్ధలంచిన వరహావతారా! నీకు నమస్కారము. సాధుజనులను రక్షించడానికి అవతలంచిన నృసింహావతారా! మూడులోకములను ఆక్రమించిన వామనావతారా! నీకు నమస్కారము. గర్వాంధులు, అధర్తపరులు అయిన క్షత్రియులను సంహలంచిన పరశురామావతారా! రావణుడు మొదలగు రాక్షస సంహారంచిన చేసిన రామావతారా! నీకు నమస్కారము.

వాసుదేవ, సంకర్నణ, ప్రద్యుమ్మ, అనిరుద్ధరూపుడవు, సాత్వతపతివి అయిన నీకు నమస్కారము. ఓ దేవా! నీవు శుద్ధుడవు. బుద్ధుడవు. దైత్తులను, దానవులను మోహింప జేసినవాడవు. పవిత్రుడవు. అధర్మపరులు, క్రూరులు అయిన క్షత్రియులను నాశనం చేసిన వాడవు అయిన నీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! సకల జీవులు నీ మాయకు లోబడి, మోహితులై, ఈ దేహము శాశ్వతము కాదు అని తెలియక, నేను, నాబి అనే అహంకారంతో, పెదో ఒక కర్తచేస్తూనే ఉంటారు. నేను కూడా నీ మహిమ పూల్తగా తెలుసుకోలేక, స్వష్టము వలె అస్థిరములైన భార్త, జిడ్డలు, బంధువులు, స్నేహితులు, మొదలగు వాల మోహములో పడి, వాలి యందు ప్రేమ, ఆసక్తి పెంచుకున్నాను. నేను చేసే కర్తలన్నీ అనిత్యములు అనీ, అశాశ్వతము అయిన దేహము శాశ్వతము అనీ, దు:ఖములు తెచ్చిపెట్టే కర్తలు, గృహములు, ధనము, సుఖాలు కలుగచేస్తాయనీ, ఎల్లప్పుడు సుఖము, దు:ఖము అనే ద్వంద్వములలో

పడి కొట్టుకుంటూ, తమోగుణముచేత ప్రభావితుడనుఅయి ఉన్నాను. పరమానంద స్వరూపుడవు అయిన నిన్ను తెలుసుకోలేకపోతున్నాను. నీటి మీద గడ్డి మొలిస్తే నీరు కనపడదు. అక్కడ నీరు లేదు కదా అని ఆ గడ్డిమీద నడుస్తారు. నీటిలో పడి మునిగి పోతారు. అలాగే మాయతో కష్టబడిన నీ అసలు స్వరూపమును చూడలేక, ఈ దేహమే శాశ్వతము అని నమ్మి, అష్టకష్టాల పాలవుతారు.

నీటి కోసరం ఎండమావుల వెంట పరుగెత్తినట్టు, నేను ప్రాపంచిక విషయముల కొరకు పరుగెత్తుతున్నాను. నా మనస్సు, బుద్ధి ప్రాపంచిక విషయములలోనూ, కామ వాంఛలతోనూ నిండి పోయింది. నా మనస్ము, ఇంద్రియములు ప్రాపంచిక విషయముల వెంట పరుగెడుతూ ఉంది. వాటిని ఆపలేకపోతున్నాను. నా వంటి సామాన్కులకు లభ్యం కాని నీ పాదములను ఆశ్రయించాను. నీవు నాకు దర్శనం ఇవ్వడం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. మానవుడికి ఈ సంసారము మీద విరక్తి కలిగినప్పుడే, నీ మీద భక్తి, శ్రద్ధకలుగుతాయి.

ఓ దేవా! నీవు జ్ఞానస్వరూపుడవు. సమస్తజీవులకు సుఖము, దు:ఖము కలిగించే కాలస్వరూపుడవు. పలపూర్ణుడవు. అనంతశక్తిమంతుడవు. అట్టి నీకు నమస్కారము.

నమస్తే వాసుదేవాయ సర్వభూతక్షయాయ చ హృషీకేశ నమస్తుభ్యం ప్రపన్నం పాహి మాం ప్రభో అంటూ అక్రూరుడు పరమాత్తను స్తుతించాడు."

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము నలభయ్యవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము నలభై ఒకటవ అధ్వాయము.

"ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! అక్రూరునకు నీటిలో తన స్వస్వరూపమును చూపించిన, పరమాత్త అంశతో జిస్తించిన, శ్రీకృష్ణడు తన మాయారూపమును ఉపసంహలించాడు. అక్రూరుడు అప్పటి దాకా చూచిన విరాట్ రూపము మాయమైపాయింది. అక్రూరుడు నీటిలో నుండి బయటకు వచ్చాడు. స్వానము, సంధ్య మొదలగు వాటిని నిర్వల్తించుకొని రథం దగ్గరకు వచ్చాడు. రథం ఎక్కికూర్చున్నాడు.

అఫ్ఫడు శ్రీకృష్ణడు అక్రూరుని చూచి ఇలా అన్నాడు. "అక్రూరమహాశయా! నీ ముఖకళవళికలు చూస్తుంటే నీవు నీటిలో మునిగినఫ్మడు ఏదో ఒక అద్భతమును చూచినట్టు అనిపిస్తూ ఉంది. నిజమేనా!" అని అడిగాడు. అక్రూరుడు కృష్ణుని వంక తిలగి చేతులు జోడించి "కృష్ణి! ఒక్కజలములోనే కాదు, భూమి మీద, ఆకాశంలోనూ, జలములోనూ కనపడే అన్ని చిత్ర విచిత్రములు నీ యందే ఉన్నాయి. నిన్ను చూస్తే అనంతవిశ్వంలోని అన్ని చిత్రవిచిత్రములు చూచినట్టే కదా! ఇంక చూడటానికి ఏమి మిగిలి ఉంటుంది.

ఓ పరమాత్త స్వరూపా! నీ యందే అన్ని విచిత్రములు దాగి ఉన్నాయి. నిన్ను చూడకపోతే ఏ విచిత్రమునూ చూచినట్టు కాదు. నిన్ను చూస్తే అన్ని విచిత్రములు చూచినట్టే!" అని అన్నాడు. ఆ మాటలకు కృష్ణుడు చిరునవ్పునవ్వాడు.

సాయంకాలానికి రథం మధురానగరము చేరుకొంటి. రథం మీద వస్తున్న బలరామ కృష్ణులను మధురా నగర ము సమీపములో ఉన్న గ్రామప్రజలు చూపు మరల్టకుండా చూస్తున్నారు. నందుడు మొదలగు గోపకులు అంతకు ముందే మధురా నగరము పాలిమేరలలో ఉన్న వనమునకు(తోపులు, తోటలు అనుకోవచ్చు) చేరుకున్నారు. అక్కడ వారు బండ్లు ఆపి, బలరామ కృష్ణుల కొరకు ఎదురుచూస్తున్నారు.

కృష్ణుడు రథం మీద నందుడు ఉన్న చోటికి వచ్చాడు. అక్రూరుని చెయ్యిపట్టుకొని ఇలా అన్నాడు. "అక్రూరా! నీవు రథము మీద మధురకు వెళ్లు. నేను ఇక్కడ కొంత సేపు మా వాల దగ్గర విశ్రాంతి తీసుకొని తరువాత మధురా నగరము చూడటానికి వస్తాము." అని అన్నాడు. ఆ మాటలు విన్న అక్రూరుడు ఇలా అన్నాడు. "కృష్ణి! నిన్ను విడిచిపెట్టి నేను ఎక్కడకూ పోను. నీ వెంటనే ఉంటాను. నేను నీ భక్తుడను. నన్ను విడిచిపెట్టవద్దు." అని వేడుకున్నాడు. ఇంకా ఇలా అన్నాడు.

"కృష్ణి! మీరందరూ మా ఇంటికి రండి. మీకు నా శక్తికొలబి అతిథి సత్కారములు చేస్తాను. నీ పాద ధూశితో మా పితృదేవతలు, దేవతా గణములు, తృప్తిపడతారు. ఓ కృష్ణి! నీ పాదములు మా ఇంట మోపి మా ఇంటిని పవిత్రం చెయ్యి. పూర్వము బలి చక్రవల్తి నీ పాదములను కడిగి పుణ్యచలతుడయ్యాడు. ఇంద్రపదవితో సమానమైన పదవిని పాందాడు. అఖండైశ్వర్యసంపన్నుడయ్యాడు. నీకు భక్తుడయ్యాడు.

ఓ దేవా! నీ పాదముల నుండి పుట్టిన గంగ మూడులోకములనో పవిత్రం చేసింది. ఆ గంగాప్రవాహ స్థర్మతోనే సగర పుత్రులు ఉత్తమగతులు పాందారు. దేవ దేవ జగన్నాధ పుణ్యశ్రవణ కీర్తన యదూత్తమ: శ్లోక నారాయణ నమోస్తుతే॥" అని అక్రూరుడు కృష్ణుని కీల్తించాడు.

అక్రూరుని ప్రార్థనలను మన్నించాడు కృష్ణుడు. "అక్రూరా! నేను, నా అన్న బలరాముడు నీ గృహమునకు తరువాత వస్తాము. యాదవ వంశమునకు ద్రోహము చేసిన ఆ కంసుని బంధువుల ఇళ్లకు వెళ్లడం వాలకి ఆనందాన్ని చేకూర్చడం నా కర్తవ్యం కదా! ఇష్టటికి నీవు నీ గృహమునకు పామ్ము." అని అన్నాడు.

చేసేబి లేక అక్రూరుడు విచారవదనంతో తన గృహమునకు వెళ్లాడు. మధ్యాహ్న భోజనము అయిన తరువాత కృష్ణుడు బలరామునితోనూ, తన స్నేహితులతోనూ కలిసి మధురానగరంలోకి ప్రవేశించాడు.

మధురానగరము సుందరమైన నగరము. పురద్వారము ఎత్తుగా ఉంది. అంతా స్థటికములు తాపడం చేసి ఉంది. గృహములకు ದ್ವಾರಮುಲು ಕನ್ನಾಯ. ವಾಟಿಕಿ ಬಂಗಾರು ತಲುಪುಲು ಜಿಗಿಂ-ಬಿ ಕನ್ನಾಯ. మధురా నగరము కోట గుమ్మము లోహములతో చేయబడిఉంది. నగరము చుట్టు లోతైన అగడ్త ఉంది. నగరములో అందమైన ఉద్యానవనములు ఉన్నాయి. నగరములో వీధులు పాడవుగా, అక్కడక్కడా నాలుగు వీధులు కలిసే కూడలులు ఉన్నాయి. మేడలు ఎత్తుగా ఉన్నాయి. బాటసారులు విశాంతి తీసుకోడానికి విశాంతి గృహములు నిల్హించబడి ఉన్నాయి. నగరంలో అందమైన కట్టడములు నిల్హించు శిల్వలు ఉన్నారు. ఇంటి పైభాగములు మరకతములు, మాణిక్యములతో పాదగబడి ఉన్నాయి. ఇళ్ల పైభాగముల మీద, ఎత్లైన అరుగుల మీద, కిటికీలలోనూ, పావురాళ్లు, నెమళ్లు తిరుగుతున్నాయి. వీధులన్<mark>నీ</mark> నీటితో తడుప బడి చల్లగా ఉన్నాయి. పూలమాలలతో **ම**වරජිවරపబడి ఉన్నాయి.

రాత్ర్రి కాగానే బీపముల తోరణములతో వెలిగిపోతోంబ మధురా నగరము. అక్కడక్కడ అరటిపళ్లగెలలు వేలాడుతున్న అరటి చెట్లు ఇళ్లముందు ఉన్న స్తంభములకు కట్టబడి ఉన్నాయి. అటువంటి రాజ మార్గములో ప్రవేశించాడు కృష్ణుడు.

సంద వ్రజము నుండి కృష్ణుడు వచ్చాడని తెలియగానే మధురానగరములోని స్త్రీలందరూ వాల వాల ఇళ్ల పైభాగములమీద చేల ఉత్యాహంతో కృష్ణుని చూస్తున్నారు. వస్త్రములు సలగా ఉన్నాయో లేదో కూడా చూచుకోకుండా, ఎలా ఉన్నవారు అలాగే గబగబా మేడల మీబికి ఎక్కుతున్నారు. కొంత మంబి భోజనం చేస్తూ, కృష్ణుడు వస్తున్నాడని తెలిసి సగం భోజనంలో లేచి వచ్చారు. తైలం మర్దన చేయించుకుంటున్న వాళ్లు స్వానం కూడా చేయకుండా, ఈ కోలాహలం విన్న వాళ్లు సగం నిద్ర నుండి లేచి గబగబా మేడలు ఎక్కారు. కొందరైతే పసిబడ్డలకు పాలు ఇస్తూ అలాగే బిడ్డలను ఎత్తుకొని కృష్ణుని చూడటానికి ఆతురతగా వచ్చారు.

చిరునవ్ములు చింబిస్తూ విలాసంగా వీధులలో నడుచుకుంటూ వెళుతున్న కృష్ణుడు మధురానగరవాసుల మనసులను ఆకల్పించాడు. వాలి కనులకు విందుచేస్తున్నాడు. మధురానగర వాసులు కృష్ణుని గులించి ఆయన లీలలను గులించి, ఆయన సాధించిన విజయముల గులించి వినిఉన్నారు. ఇఫ్ఫుడు కృష్ణుని ప్రత్యక్షంగా చూస్తుంటే వాలి మనసులు ఆనందంతో నిండిపోయాయి. కృష్ణుని చూపు తమ మీద పడితే చాలు అనుకొని తహతహలాడి పోతున్నారు.

కొంత మంది యువతులు కృష్ణుని శలీరం అంతా తమ చూపులతో తడుముతూ ఆయన తమను ఆరింగనము చేసుకున్నట్టు అనుభూతి పాందుతున్నారు. ప్రత్యక్షంగా కృష్ణుని కౌగరించుకొనే అవకాశం లేనందుకు మనసులోనే బాధపడుతున్నారు. కొంత మంది స్త్రీలు మేడపైన నిలబడి కింద వీథిలో వెకుతున్న కృష్ణుని మీద పూలు చల్లుతున్నారు.

రాజమార్గములో బ్రాహ్త్షణులు, అక్షితలు, పూర్ణకుంభములు, పేలాలు, రకరకాల ఉపాహారములు తమ చేతులలో పట్టుకొని కృష్ణుని పూజిస్తున్నారు. ఇదంతా చూస్తున్న మధురానగరమగువలు తమలో తాము ఇలా అనుకుంటున్నారు.

"ఆహా! నందవ్రజములో గోపికలు ఎంత పుణ్యం చేసుకున్నారో కదా! పుట్టినప్పటి నుండి ఇప్పటి వరకూ కృష్ణుని ప్రతిరోజూ కనులవిందుగా చూస్తున్నారు. ఆ అదృష్టం మనకు లేదు కదా" అని ఆవేదన చెందుతున్నారు.

ఆ సమయంలో బలరామ కృష్ణలు దాలలో ఉన్న ఒక రజకుని వద్దకు వెళ్లాడు. ఆ రజకుడు కొత్త వస్త్రములకు చిత్రవిచిత్రములైన రంగులు వేస్తున్నాడు. మాసిన వస్త్రములను ఉతికి నూతనవస్త్రముల మాటిలి చేస్తున్నాడు.కృష్ణడు ఆ రజకుని వద్దకు పోయి "రజకుడా! మేము రాజదర్శనం కోసరం వచ్చాము. మాకు విలువైన వస్త్రములు ఇమ్ము. మాకు వస్త్రములు ఇస్తే నీకు సకల శుభములు కలుగుతాయి." అని అడిగారు. దానికి ఆ రజకుడు కోపించి ఇలా అన్నాడు. "ఓల మూర్ఖులారా! మీరు గ్రామముల నుండి, పర్వతప్రాంతముల నుండి వచ్చినట్టున్నారు. మీరు ఎఫ్ఫుడైనా ఇటువంటి విలువైన వస్త్రములను చూచారా! ధలంచారా! ఇవి రాజుగాల వస్త్రములు. ఇవి మీకెందుకు? ఇష్పటికే మీరు మహాపరాధం చేసారు. తొందరగా ఇక్కడినుండి వెళ్లపాండి. బతుకుమీద ఆశ ఉంటే మరలా ఇటువంటి దురాశాపూలతమైన కోలక కోరకండి. రాజభటులకు తెలిస్తే మీ వంటి అహంకారులను బంధించి మీ వద్దఉన్న వస్తువులను లాక్కుంటారు. మిమ్ములను చంపుతారు." అని అన్నాడు.

ఆ మాటలకు కృష్ణునికి కోపం వచ్చింది. తన చేతిని పైకెత్తి ఆ రజకుని మెడమీద ఒకే దెబ్ట వేసాడు. ఆ దెబ్టకు వాడు చచ్చి కిందపడ్డాడు. ఆ రజకుని అనుచరులు ఇది చూచి వస్త్రములను అక్కడ వదిలి తలొకటిక్కుగా పాలిపోయారు. కృష్ణుడు, బలరాముడు ఆ వస్త్రములలో నుండి తమకు కావలసిన వస్త్రములను తీసుకొని ధరించారు. మిగిలిన వస్త్రములను తమతో వచ్చిన గోపాలురకు ఇచ్చారు. వారు కూడా ఆ వస్త్రములను ధరించారు.

తరువాత కృష్ణుడు ఒక ఆభరణములు అమ్మే దుకాణము వద్దకు వెళ్లాడు. రజకునికి పట్టిన గతిని చూసిన ఆ దుకాణాదారు, వారు అడగకుండానే వాలకి కావలసిన ఆభరణములు ఇచ్చాడు. రామకృష్ణలు ఆ ఆభరణములను అలంకలంచుకున్నారు. పరమాత్తస్వరూపుడైన కృష్ణడు ఆ దుకాణము యజమానికి సకల ఐశ్వర్తములను పసాబించాడు. తరువాత బలరామ కృష్ణులు సుదాముడు అనే పూలమాలలు అమ్మేవాడిదగ్గరకు వెళ్లారు. పూలమాలలు అమ్మేవాడు బలరామకృష్ణులను చూచి ఎదురేగి నమస్కలించి, లోపలకు తీసుకొని వచ్చి వాలికి అర్హ్హము, పాద్యము ఉచితాసనములను ఇచ్చి సత్కలించాడు. ఉపాహారములను సమల్వంచుకున్నాడు. వాలితో ఇలా అన్నాడు.

"మహానుభావులారా! మీ రాకతో నా గృహము పావనమైంది. దేవతలు, మా పిత్యదేవతలు, ఋషులు తృప్తిచెందారు. సృష్టి, స్థితి లయములకు కారణభూతులైన మీరు లోకకల్యాణము కొరకు ఈ మానవ రూపములు ధలంచారు. మీరు ఆత్త్యస్వరూపులుగా ఈ జగత్తు అంతా నిండి ఉన్నారు. మీకు నావాడు, పరాయి వాడు అనే భేదములేదు. అందరూ మీకు సమానులే. మా వంటి టీనుల మీద మీరు ఎక్కువ ప్రేమ చూపిస్తున్నారు అనే కారణం చేత మీకు ఇష్టాయిష్టాలు ఉన్నాయి అనడం అవివేకము. తమలకి నేను ఏమి సేవచేయగలనో ఆజ్ఞాపించండి. మీ ఆజ్ఞలను అనుసలంచడమే మానవులకు గొప్ప అనుగహము.

ఉ॥ పావన మయ్యై నా కులము పండె దపంబు గృహంబు లక్ష్మికిన్ సేవితమయ్యే నిష్టములు సేకుఱె విశ్వనిదానమూర్తులై భూవలయంబు గావ నిటు పుట్టిన మీరలు రాకజేసి నే నేవిధ మాచలంతు బనులెయ్యని బంట నెఱుంగ జెప్టరే!

అని పలికిన సుదాముడు బలరామకృష్ణలకు చిత్రవిచిత్రములుగా కట్టబడిన పూలమాలలు ఇచ్చాడు. బలరామకృష్ణలు ఆ మాలలు అలంకలించుకున్నారు. సుదామునికి ఒక వరం ఇవ్వాలని అనుకున్నాడు కృష్ణుడు.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఆ మాలలు కట్టేవాడు, జ్ఞానము వివేకము లేని వాడు కోలన వరము వింటే ఆశ్చర్యపోతావు. ఆ సుదాముడు ఏమని అడిగాడో తెలుసా! "కృష్ణి! నాకు ఏవరమూ అక్కరలేదు. నీమీద అచంచలమైన ఏకాగ్రతతో కూడిన భక్తి, నీ భక్తులయందు సుహృద్ఖావము, సకల భూతముల యందు కరుణ నాకు ఉండేటట్టు నన్ను అనుగ్రహించు" అని ప్రాల్థించాడు. (ఈ సందర్భంలో పోతన గారు ఒక అమృతతుల్యమైన పద్యం రాసారు.)

కం॥ నీ పాదకమలసేవయు నీ పాదార్హకులతోడి నెయ్యమును నితాం తాపార భూతదయయును దాపసమందార నాకు దయసేయగదే॥

నా చిన్న తనంలో, గజేంద్రమోక్షములోని "ఎవ్వనిచేజనించు జగము" అనే పద్యము, ఈ పద్యమూ, మాకు 1వ తరగతి నుండి 5వ తరగతి వరకు ప్రార్థనా పద్యాలుగా ఉండేది. ఐదేళ్లపాటు ఈ పద్యాలు చటివి చటివి జీల్ణంచుకుపోయాయి. 70 ఏళ్ల తరువాత ఆ పద్యాలను మీకు అందించే భాగ్యాన్ని నాకు కలిగించిన ఆ పరమాత్త పాదార విందములకు, ఆదలస్తున్న మీకు, భక్తితో నమస్కలించి నా జన్హ సార్థకం చేసుకున్నాను.)

కృష్ణుడు సవ్వి సుదాముడు కోలన వరమును ప్రసాబించి, అంతే కాకుండా వాల వంశములో వాలకి అనంత ఐశ్వర్తములను, సంపదలను, ఆయువును, కీల్తని ప్రసాబించాడు. తరువాత బలరామకృష్ణులు అక్కడి నుండి వెళ్లిపోయారు." అని శు కమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు బలరామకృష్ణుల మధురానగర విహారమును గులంచి వివలంచాడు.

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము నలభైఒకటవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము నలభైరెండవ అధ్వాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణుడు సుదాముని అనుగ్రహించిన తరువాత ఆయన ఇంటి నుండి బయలు దేలి రాజ మార్గములో వెళుతున్నాడు. ఆ సమయంలో ఒక కురూపి అయిన వనిత సుగంధ ద్రవ్యములను మోసుకుంటూ వెళుతూ ఉంది. ఆమెను చూచిన కృష్ణడు ఆమెతో ఇలా అన్నాడు.

"సుందలీ! నీవు ఎవరు? ఎవల కోసరం ఈ సుగంధ ద్రవ్యములు తీసుకొని వెళుతున్నావు? మాకు ఈ వస్తువులు కావాలి. ఇస్తావా. నీకు శుభం కలుగుతుంది." అనిఅడిగాడు.

ఆ మాటలకు ఆ కురూపి ఇలా అంది. "ఓ సుందరాకారా! నా పేరు త్రివక్త, నా శలీరం సలగా ఉండగ మూడు వంకరలు తిలగి ఉంది. అందుకే నాకు ఆ పేరు సార్థకం అయింది. నేను ఈ సుగంధ ద్రవ్యములను కంస మహారాజు సేవ కొరకు తీసుకొని వెళుతున్నాను. నేను సుగంధ ద్రవ్యములు తయారు చేయడంలో, వాటిని ఒకదానితో ఒకటి కలిపి కొత్త కొత్త పలమళములు సృష్టించడంలో నేర్వలని. నేను తయారు చేసిన పలమళ ద్రవ్యములు అంటే కంసమహారాజుగారు చాలా ఇష్టపడతారు. అంతటి గొప్పవాడిని నిన్నే చూస్తున్నాను. నీవు కంసుడు తప్ప ఈ అపురూపమైన పలమళద్రవ్యములను ఉపయోగించడానికి అర్హులు ఇంకెవరుంటారు? మీకు కావలసినవి ఇస్తాను తీసుకోండి." అని ఆ త్రివక్ర తన వద్ద ఉన్న సుగంధ లేపనములు వాలకి ఇచ్చింది.

ఆ లేపనములు పూసుకున్న బలరామ కృష్ణులు నూతన కాంతితో ప్రకాశించారు. తీసుకున్న దానికి ఏదో ఒక ప్రతిఫలము ఇవ్వాలి కదా. అందుకని కృష్ణుడు మూడు వంకరలు తిలగిన త్రివక్ర శలీరమును, సక్రమంగా, అందంగా చేయదలిచాడు. వెంటనే కృష్ణుడు తన కాలి పాదములతో త్రివక్ర కాలి వేళ్లను నొక్కిపట్టి ఆమె గడ్డము కింద చెప్పిపెట్టి ఆమె శలీరమును నిటారుగా చేసాడు. కృష్ణబివ్యస్వర్శతో ఆమె వంకర శలీరం నిటారుగా అయింది. అప్పటి వరకు వికారంగా ఉన్న ఆమె ఒక అందమైన వనితగా రూపాంచింది. ఆమె మనసు కూడా మాలి పోయింది. ఆమెకు కృష్ణుని మీద మోహము కలిగింది.

ఆమె కృష్ణుని ఉత్తలీయము పట్టుకొని ఇలా అంది. "నాకు అందమైన రూపము ఇచ్చావు. నేను నీకు ఏమి సేవ చేయగలను. ఒక్కసాలి మా ఇంటికి దయచేయండి. నిన్ను దాలలో విడిచి వెళ్లడానికి నా మనసు ఒప్పు కోవడం లేదు. ఎందుకో నిన్ను చూస్తుంటే నా మనసు నీ వైపే లాగుతూ ఉంది. ఒక్కసాలి మా ఇంటికి వచ్చి నన్ను ధన్కురాలిని చేయవా!" అని బీనంగా అడిగింది.

అఫ్ఫడు కృష్ణుడు బలరాముని వంక చూచాడు. పక్కనే ఉన్న గోపాలుర వంక చూచాడు. ఆమెతో ఇలా అన్నాడు. "నీ ఇంటికి రావడానికి మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరము లేదు. ఎందుకంటే నీ ఇల్లు పురుషుల మానసిక బాధలను ఉపశమింపజేస్తుంది. ఎంతోమంది బాటసారులు నీ ఇంటికి వస్తుంటారు. నేను కూడా మధుర చూడటానికి వచ్చాను. మధురలో నా పని అయిన తరువాత తప్పకుండా నీ ఇంటి వస్తాను. నీ కోలక తీరుస్తాను." అని అన్నాడు. అదే మహాప్రసాదము అనుకుంది త్రివక్ర. కృష్ణుడు బలరామునితో సహా అక్కడి నుండి వెళ్లిపోయాడు.

ఇదంతా చూస్తున్న మధురా పుర వాసులు ఆశ్చర్యచకితు లయ్యారు. కృష్ణుని దైవసమానుడిగా పూజించారు. వాల పూజలు అందుకుంటూ కృష్ణుడు ధనుర్యాగము ఎక్కడ జరుగుతుందో అని పురజనులను అడిగి తెలుసుకుంటూ, ఆ ధనుర్యాగము జలగే ప్రదేశమునకు చేరుకున్నాడు. అక్కడ ఒక విచిత్రమైన ధనుస్సు పెట్టబడి ఉంది. ఆ ధనుస్సును అందరూ పూజిస్తున్నారు. ఆ ధనుస్సును చాలా మంచి రాజభటులు చుట్టు ముట్టి రక్షిస్తున్నారు.

శ్రీకృష్ణుడు ఆ ధనుస్సును తాకబోయాడు. రాజభటులు అతనిని వాలించారు. భటులను పక్కకు నెట్టి, కృష్ణుడు ఆ ధనుస్సును పట్టుకున్నాడు. భటులందరూ ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ ఉండగా కృష్ణుడు ఆ ధనుస్సును అవలీలగా పైకెత్తాడు. దానికి కట్టిన నాలని లాగి విల్లు సంధించాడు. కృష్ణుని బలానికి తట్టుకోలేక ఆ విల్లు నడిమికి విలగిపోయింది. ఆ విల్లు విలగేటప్పడు వెలువడిన శబ్దానికి భూమి ఆకాశం దద్దలల్లిపోయింది. ఆ శబ్దం విని కంసుడుకూడా ఒక్కసాలగా ఉలిక్కి పడ్డాడు. అతని మనసు అల్లకల్లోలం అయింది.

అప్పటి దాకా బొమ్మలవలె నిలబడి చూస్తున్న రాజభటులు ఒక్కసాలగా "వీడెవడో రాజుగాల ధనుస్సు విలచాడు. వీడిని పట్టుకోండి. కొట్టండి. వదలకండి." అని అరుస్తూ కృష్ణుని మీటికి వచ్చారు. వీల వలన తమకు ప్రమాదం జరుగుతుంటి అని భావించిన బలరామకృష్ణులు రెండుగా విలగి కిందపడి ఉన్న ఆ ధనుస్సు ముక్కలను చెల ఒకటి తీసుకున్నారు. తమ మీటికి వస్తున్న రాజభటులను ఆ ముక్కలతో బాదారు. ఆ దెబ్బలకు తట్టుకోలేక చచ్చిన వారు చావగా మిగిలిన రాజభటులు పాలపోయారు.

బలరామకృష్ణలు ఆ యజ్ఞముచేసే ప్రదేశమును విడిచిపెట్టి మరలా మధురానగర సౌందర్యమును చూస్తూ రాజమార్గములో వెళుతున్నారు. అప్పటికి సాయంత్రం అయింది. ఈరోజుకు చాలు అనుకొని బలరామకృష్ణలు గోపాలురతో సహా తాము విడిది చేసిన వనమునకు చేరుకున్నారు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! కృష్ణని రాకతో మధురానగరములో మరొక సూర్యుడు ఉదయిం-చినట్టయింది. "ఈ రోజునుంది మధురానగరములో ఉన్న స్త్రీలకు ప్రతిరోజూ సుప్రభాతమే" అన్న వ్రజస్త్రీల వాక్కులు నిజమయ్యాయి. ఆ రాత్రి బలరామ కృష్ణులు తమ వాలతో కలిసి భోజనము చేసి, విశ్రాంతి తీసుకున్నారు.

బలరామ కృష్ణులు మధురా నగరంలో ప్రవేశించడం, తన పలచారకుడైన రజకుని చంపడం, ధనుస్సును విరవడం, తన సైనికులను చంపడం అన్నీ విన్నాడు కంసుడు. కంసుని మనసులో ఆందోళన మొదలయింది. ఆరాత్రి కంసుడికి నిద్రపట్టలేదు. భయంతో వణికిపోతున్నాడు.

కంసునికి మేలుకొని ఉన్నా, కలత నిద్రలో కలలు కన్నా అందులో తనకు అశుభాన్ని సూచించే లక్షణాలు గోచలిస్తున్నాయి. నీటిలో చూస్తే తల లేకుండా శలీరం మాత్రమే కనపడుతూ ఉంది. కళ్లముందు అన్ని వస్తువులు రెండు రెండుగా కనపడుతున్నాయి. తన నీడ తనకు కనిపించడం లేదు. చెట్లు పచ్చగా కాకుండా బంగారంలా మెరుస్తున్నాయి. తాను నడుస్తుంటే తన పాదముల గుర్తులు కనపడటం లేదు. ఈ బాధలు లేకుండా నిద్రపోదామంటే కలత నిద్రలో కలలు వస్తున్నాయి. ఆ కలలో చచ్చిన శవాన్ని కౌగలించుకున్నట్టు, గాడిదనెక్కి ఉంరేగినట్టు, విషమును తిన్నట్టు, ఒంటి మీద బట్టలు లేకుండా, నూనె పూసుకొని తిరుగుతున్న మనుషులను చూస్తున్నట్టు, ఇలా కలలు వస్తున్నాయి. అటు మెలుకువగా ఉండలేక, ఇటు నిద్రపోలేక, కంసుడు ఆ రాతి అంతా జాగారం చేసాడు.

మరునాడు సూర్త్వోదయం కాగానే, కృష్ణుని చంపడానికి ప్రయత్నాలు ముమ్మరం చేసాడు కంసుడు. మొదటి ప్రయత్నంగా మల్లయుద్ధపోటీలు ప్రారంభించమని ఆదేశించాడు. కంసుని భటులు మల్లయుద్ధపోటీలు జలగే ప్రాంగణము చేరుకున్నారు. ఆ ప్రాంగణమును చక్కగా అలంకలించారు. ప్రారంభోత్నవానికి తగిన ఏర్వాట్లు చేసారు. మల్లయుద్ధపోటీలు చూడటానికి వచ్చే జనాలు కూర్చోడానికి తగిన ఆసనములను ఏర్వాటు చేసారు. చుట్టు రంగు రంగులపతాకములు, పచ్చని తోరణములు కట్టారు. మంగళవాద్యములు మోగుతున్నాయి.

ఆ పోటీలు చూడటానికి మధురా నగర వాసులు భాలీగా తరలి వచ్చారు. తమకు కేటాయించిన ఆసనములలో కూర్చున్నారు. కంసుడు వచ్చి తన సింహాసనము మీద కూర్చున్నాడు. ఆయన మంత్రులు అందరూ తమతమ ఆసనముల మీద కూర్చున్నారు. పైకి చిరునవ్వులు చిందిస్తున్నా, కంసుని మనసులో తెలియని భయం పట్టుకుంది. చాణూరుడు, ముష్టికుడు, కూటుడు, తోశలుడు మొదలగు మల్లవీరులు తమ చేతులు చరుస్తూ రంగంలోకి దిగారు. తమకు కూడా ఆహ్యానం ఉంది కాబట్టి నందుడు, తన పలివారముతో వచ్చి, తాము తెచ్చిన కానుకలు కంసునికి సమర్మించి, తమకు నిర్దేశించిన ఆసనముల మీద కూర్చున్నారు. " అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు త్రివక్ర వృత్తాంతము, ధనుర్థంగము గులించి వివలించాడు.

శ్రీమద్భాగవతము

దశమస్కంధము నలభైరెండవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము నలభైమూడవ అధ్యాయము

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! సందుడు అతని పలవారము ముందు వెళ్లగా, తరువాత బలరాముడు, కృష్ణుడు స్వానము, సంధ్య మొదలగు కార్యక్రమములు నిర్వల్తించుకొని, చక్కగా అలంకలించు కొన్నారు. ఇంతలో మల్లయుద్ధపోటీలు మొదలవుతున్నట్టు దుందుభులు మోగాయి. ఆ శబ్దములు విని, బలరామ కృష్ణులు కూడా మల్లయుద్ధ పోటీలు జలిగే ప్రదేశమునకు బయలు దేరారు.

వారు రంగస్థల ద్వారము వద్దకు చేరుకున్నారు. ద్వారము వద్ద కువలయాపీడము అనే ఏనుగు నిలబడి ఉంది. కృష్ణుడు ఆ ఏనుగును చూచాడు. అక్రూరుని మాటలు గుర్తుకు వచ్చాయి. ఆ ఏనుగు తనను చంపడానికే అక్కడ ఉంచబడినది అని గ్రహించాడు కృష్ణుడు.

మావటివానితో ఇలా అన్నాడు. "ఓ మావటీ! నీ ఏనుగును దోవకు అడ్డంగా నిలబెట్టావు. మేము లోపలకు వెళ్లాలి. నీ ఏనుగును పక్కకు తీస్తే మేమువెళతాము." అని సౌమ్యంగా అడిగాడు. మావటి వాడు నిర్లక్ష్యంగా కృష్ణుని మాటలు వినీ విననట్టు ఉన్నాడు. కృష్ణుడికి కోపం వచ్చింది. "ఓ మావటీ! ఏమిటా నిర్లక్ష్యం. పోటీలు మొదలయ్యాయి. మేము లోపలకు వెల్లాలి. ముందు ఏనుగును పక్కకు తియ్మి లేకపోతే ఈ ఏనుగును నిన్ను ఇద్దలని కలిపి చంపుతాను. జాగ్రత్త!" అని హెచ్చలించాడు.

ఇఫ్ఫడు మానటి వానికి కోపం వచ్చింది. "చంపుతావా! చంపు చూద్దాం!" అంటూ ఏనుగును కృష్ణని మీదికి నడిపించాడు. ఆ మదపుటేనుగు ఘీంకలస్తూ కృష్ణని మీదికి వచ్చింది. కృష్ణని పట్టుకోడానికి తన తొండము పైకెత్తింది. కృష్ణడు ఆ తొండము మీద ఒక గుద్దు గుద్ది, దాని తొండమునకు దొరక కుండా దాని ముందల కాళ్ల వెనక దాక్కున్నాడు. ఏనుగుకు ముందు చూపు తప్ప వెనక్కు తిరగలేదు. దానిక కంటికి కృష్ణడు కనపడటంలేదు. మానటి వాడు వెనక్కు తిరగమని అంకుశంతో పాడిచాడు.

ఏసుగుకు కోపం వచ్చింది. విసురుగా వెనక్కు తిలగింది. తొండము విదిలించి కృష్ణుని మీదికి విసిలంది. కృష్ణుడు ఏసుగు వెనక్కు వెళ్లాడు. దాని తోక పట్టుకొని బలంగా వెనక్కు లాగాడు. ఏసుగు వెనక్కు వెనక్కు వెళుతూ ఉంది. కృష్ణుడు ఆవుదూడను తోకపట్టుకొని లాగుతున్నట్టు ఆ ఏసుగును లాగుతున్నాడు. ఏసుగు ఎటు తిలగితే అటు తిరుగుతున్నాడు. ఏసుగుకు కృష్ణుడు కనిపించడం లేదు. అది కుడివైపు తిలగితే కృష్ణుడు ఎడమ వైపుకు, అది ఎడమ వైపుకు తిలగితే తాను కుడి వైపుకు తిరుగుతూ ఆడుకుంటున్నాడు.

ఉన్నట్టుండి కృష్ణుడు ఏనుగు ముందుకు వచ్చి హేయ్ అని అలిచి దాని ముఖం మీద ఒక గుద్దు గుబ్ది మరలా వెనక్కు పాలపాతున్నాడు. ఏనుగు కూడా కృష్ణుని వెంట పరుగెత్తింది. కృష్ణుడు ఏనుగు తొండానికి అందినట్టే అంది తప్పించుకుంటున్నాడు. ఒక్కోసాల ఏనుగుకు చిక్కినట్టు నటించి కిందపడుతున్నాడు. ఏనుగు దగ్గరకు రాగానే లేచి పరుగెడుతున్నాడు. ఏనుగు కోపంతో తన దంతములతో కృష్ణుడు పడ్డచోట కోపంతో భూమిని తవ్వుతోంది.

తనకు చిక్కకుండా కృష్ణుడు పరుగెత్తడంతో ఏనుగుకు, మావటికి కోపం తారస్థాయికి చేరుకుంది. కృష్ణుని ఏనుగుతో చంపించకపోతే కంసుని చేతిలో తనకు చావు ఖాయం అని భయపడుతున్నాడు మావటీడు. ఏనుగుకు ఆ భయంలేదు కాబట్టి రోషంతో కృష్ణుని వెంట తరుముతూ ఉంది.

ఆట ఇంకచాలు అనుకున్నాడు కృష్ణుడు. ఏనుగు ముందు నిలబడ్డాడు. దాని తొండము పట్టుకొని తిప్పి ఏనుగును కిందపడేసాడు. ఒక కాలు ఏనుగు మెడ మీద పెట్టి అబిమాడు. రెండు చేతులతో దాని దంతములను ఊడపీకాడు. ఆ దంతములనే ఆయుధంగా చేసుకొని కిందపడ్డ మావటి వాడిని చంపాడు. దంతములు పెరకగా గీలగీల కొట్టుకుంటున్న ఏనుగును దాని దంతములతోనే పాడిచి పాడిచి చంపాడు కృష్ణుడు.

రక్తసిక్తములైన దాని దంతములను గదల మాబిలి బుజం మీద పెట్టుకొని మల్లయుద్ధముజలిగే రంగస్థలములోకి ప్రవేశించాడు కృష్ణుడు. కృష్ణుని వెంట బలరాముడు, గోప బాలురు కూడా ఎగురుకుంటూ వెళ్లారు. ఏనుగుదంతములను బుజం మీద పెట్టుకొని వస్తున్న కృష్ణుని చూచి మల్లయోధులకు మతిపోయింది. ఏనుగునే చంపిన వాడికి మనము ఒక లెక్కా అని మనసులో అనుకున్నారు. దూరంగా కూర్చున్న కంసుడికి ఈ వార్త తెలిసింది. కువలయా పీడమును కృష్ణుడు చంపాడు అన్న వార్త విని కంసుడు కలవరపడ్డాడు. కంసుని మనసంతా అల్లకల్లోలం అయింది. వీళ్లు అంత సులభంగా చావరు అని అనుకున్నాడు.

రామకృష్ణులు రంగస్థలంలో బీరుల మాటిల నిలబడ్డారు. ప్రేక్షకుల కళ్లన్నీ వాల మీదనే ఉన్నాయి. వారందరూ కృష్ణుని కాళీయమర్దనము, గోవర్ధనోద్ధరణము గులంచి వినిఉన్నారు. ఇఫ్ఫడు ప్రత్యక్షంగా చూస్తున్నారు. అక్కడ ఉన్న స్త్రీలు "అబ్బా ఎంత బాగున్నాడో! ఎంత ముద్దుగా ఉన్నాడో" అని మనసులోనే కృష్ణుని కౌగలించుకున్నారు. కొందరైతే ఇలా అనుకుంటున్నారు.

"ఈ కృష్ణుడు సాక్షాత్తు శ్రీహల అవతారము. మనలను ఉద్ధలించడానికి వసుదేవుని కుమారుడుగా జన్మించాడు. కంసునికి భయపడి గోకులంలో పెలగాడు. అవతార పురుషుడు కాకపోతే పూతనను, తృణావర్తుని, శంఖచూడుని, కేశుని, ధేనుకుడిని ఎలా చంపగలడు? దావానలము నుండి గోపబాలురను ఎలా రక్షించగలడు? కాకీయుని ఎలా మల్దించగలడు? గోవర్ధన పర్వతమును ఎత్తి వ్రజవాసులను, గోవులను ఎలా రక్షించగలడు? ఈయనే కాదు ఈయన అన్నగారు బలరాముడు కూడా ప్రలంబుడు, వత్సుడు మొదలగు రాక్షసులను సంహలించాడు. నిజంగా కృష్ణుడు ఆ శ్రీహలి అవతారమే! అటు చూడండి. పెదాల మీద ఆ చిరునవృస్టను చూచి కదా గోపకాంతలు కృష్ణుని మీద ప్రేమను పెంచుకున్నారు.

యదువంశము అంతా కృష్ణుని రక్షణలో దినదినప్రవర్ధమానమౌతూ ఉంది." అని మధురా నగర వాసులు తమలో తాము అనుకుంటున్నారు. పెద్దగా అంటే కంసుని ఆగ్రహానికి గులకావలసి వస్తుందని గుసగుసలాడుకుంటున్నారు.

ఇంతలో చాణూరుడు అనే మల్లయోధుడు తీవిగా నిలబడి ఉన్న బలరామ కృష్ణులను చూచి ఇలా అన్నాడు. "ఓ వీరుతారా! మీరు ఏనుగును చంపడం చూచాము. మీ వీరత్వము వెల్లడయింది. మీరు మల్లయుద్ధములో కూడా ప్రవీణులు అనుకుంటున్నాము. అందుకే మీ ఇద్దలినీ ఈ పోటీలకు పిలిపించారు. మనకందలికీ కంసుడు మహారాజు. మేమందరమూ కంసమహారాజుకు ప్రియమైన పనులే చేస్తుంటాము. మీరు గోవులను మేపుకొనేటప్పడు ఒకలితో ఒకరు మల్లయుద్ధము చేసుకుంటుంటారని విన్నాము. ఆ యుద్ధ విద్యను ఇక్కడ ప్రదల్శంచి కంసమహారాజుకు వినోదం కలిగించండి. దానివలన మీరు కూడా రాజానుగ్రహమునకు పాత్రులవుతారు. రాజు ప్రసన్నడయితే సకల భూతములు కూడా మనకు ప్రసన్నమవుతాయి కదా!" అని కంసుని పాగుడుతూ బలరామకృష్ణులను చాతుర్యంగా మల్లయుద్ధమునకు ఆహ్మానించాడు చాణూరుడు.

చాణూరుని ఆంతర్యం అర్థం చేసుకున్నాడు కృష్ణుడు. అతని మాటలకు తగిన విధంగా ఇలా అన్నాడు. "మాదేముంది. పల్లెలతో ఉంటూ అడవులతో పశువులను మేపుకొనేవాళ్లము. మీ మీదిల మేము కూడా కంసుని పాలనలో ఉన్నాము. రాజుకు వినోదం చేకూర్చడం ఆనందాన్ని కలిగించడం మా విధి. దాని వలన మాకు కంసరాజు అనుగ్రహం లభిస్తుంది. కాకపోతే మేము 10 ఏళ్లు కూడా నిండని బాలురము. మీరు ఆలితేలిన మల్లయోధులు. మీకూ మాకూ సమత్వము లేదు. మేము మా వయసువాలతోనే మల్లయుద్ధము చేయగలము. అఫ్పడే అది ధర్తయుద్ధము అవుతుంది. ధర్తాత్త్మడైన కంసుని సమక్షంలో అధర్తము జరగరాదు కదా!" అని తాను కూడా నేర్ముగా బదులు చెప్పాడు కృష్ణుడు.

ఆ మాటలకు చాణూరుడు గవ్వి "మీరు వయసులో బాలురు కానీ మీరు చేతలలో పెద్దవాళ్లని మించి పోయారు. మీరు చంపిన కువలయాపీడము సాధారణమైన ఏనుగు కాదు. దానికి వేయి ఏనుగుల బలం ఉంది. అటువంటి ఏనుగును మీరు చంపారు. అటువంటి మీకు మాతో మల్లయుద్ధం చేయడం ఒక లెక్కా! ఇక్కడ బలాబలాలు ముఖ్యం కానీ, వయసుకాదు. కాబట్టి మీరు ఇద్దరూ మాతో యుద్ధం చేయడం అధర్మం అనిపించుకోదు. మీ ఇద్దలినీ మేము పోటీకి ఆహ్యానిస్తున్నాము. మీరు మాతో మల్లయుద్ధం చేయండి. ఒకలితో ఒకరమే పోటీకి బగుదాము. నేను నీతో మల్లయుద్ధం చేస్తాను. బలరాముడు ముష్టికునితో మల్లయుద్ధం చేస్తాడు." అని తన నిర్ణయం ప్రకటించాడు చాణూరుడు." అని ను కమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణుడు కువలయాపీడమును సంహలించడం గులించి వివలించాడు.

<u>శ్రీ</u>మద్జాగవతము

దశమస్కంధము నలభైమూడవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము నలభైనాలుగవ అధ్యాయము.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! చాణూరుడు చెప్పిన విధంగా ముష్టికుని బలరాముడు, చాణూరుడిని కృష్ణడు మల్లయుద్ధంలో ఎదుర్కొన్నారు. మల్లయుద్ధం మొదలయింది. చేతులతో, కాళ్లతో కొట్టుకుంటున్నారు. చేతులు చరుచుకుంటున్నారు. ఒకలి పెదములు ఒకరు పట్టుకొని పైకెత్తి కిందపడవేస్తున్నారు. పిడికిళ్లతో గుద్దుకుంటున్నారు. ఒకలి తలతో ఒకరు ఢీకొట్టుకుంటున్నారు. గుండెలకు గుండెలు గుద్దుకుంటున్నాయి. చుట్టు తిరుగుతున్నారు. ఒకలిని ఒకరు ఎలా దెబ్బతియ్యాలా అని అదునుకోసరం ఎదురుచూస్తున్నారు. నలుగులి దేహములు దెబ్బలతో కమిలిపోతున్నాయి.

చూచే వాళ్లు అయ్యో ఇదేమిటి. వారు బాలురు, వీళ్లు దున్నపోతుల్లా ఉన్నారు. వీళ్లమధ్యపోటీ ఏమిటి దుర్తార్గం కాకపోతే! అని నోళ్లు సొక్కుకుంటున్నారు. కంసుడికి భయపడి ఎవరూ నోరుమెదపడం లేదు. మల కొందరయితే బాహాటంగా "ఇబి అన్యాయం. అధర్తం. చిన్న పిల్లలకు, పెద్ద వాళ్లకు జలగే ఈ మల్లయుద్ధమును ఆపడానికి రాజు కూడా ప్రయత్నించడం లేదు. ఇదేం రాజ్యం. వీడేం రాజు." అని విమల్మస్తున్నారు. మల కొందరయితే "బండరాళ్ల వంటి మల్లయోధుల శలీరాలెక్కడ! కోమలమయిన ఈ బాలుర శలీరాలెక్కడ! ఏమైనా పాంలిక ఉందా! ఇంకా ఈ యుద్ధాన్ని ఇలాగే కొనసాగనిస్తే సభలో అధర్తం చెలరేగిపోతుంది. ఇటువంటి అధర్తం జలగే చోట ఉండటం కూడా మంచిబి కాదు." అనుకుంటూ కొందరు పెళ్లపోతున్నారు.

మగవాళ్ల పలిస్థితి ఇలా ఉంటే ఆడవాళ్ల సంగతి మలీ ఫూరోరంగా ఉంది. వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్నారు. మలి కొందరు ఇలా అనుకుంటున్నారు. "ఎక్కడైనా, ఏ సభలోనైనా అధర్తం జరుగుతుంటే, ధర్తం తెలిసిన వాళ్లు, ఆ అధర్తాన్ని అలికట్టాలి. అలాకాకుండా చూస్తూ ఊరుకున్నా, లేక ఆ అధర్తాన్ని సమల్ధంచినా, ఆ మానవుడు పాపం పొందుతాడు. ఆ కారణం చేత బుబ్ధిమంతులు, ధర్తపరులు ఇటువంటి రాజుల సభలకు రారు. అటు చూడండి. పాపం కృష్ణుడు ఆ దున్నలాంటి చాణూరునితో పోరాడి ఎలా అలసిపోయాడో!" అని ఒకామె అంటే "అదేం చూచావు. ఆ ముష్టికుడి చుట్టు తిలిగి తిలిగి అలసి పోయిన బలరాముడిని చూడండే!" అని మరొకామె అంటె.

బలరాముడు, కృష్ణుడు, చాణూర ముష్టికులు ఏ మల్లయుద్ధవిధానములను అనుసలించి పోరాడుతున్నారో, అదే క్రమంలో వాలకి తమ తమ ముష్టిఘాతములలో సమాధానం చెబుతున్నారు. కృష్ణుడు తన శలీరాన్ని రాయిలాగా, ఉక్కులాగా చేసాడు. కృష్ణుడు బలమైన తన ఉక్కు పిడికిలితో ఒక్కొక్క గుద్దుగుద్దుతుంటే చాణూరుడు హడలిపోతున్నాడు. మెల్లిగా ధైర్యం కూడబీసుకొని రెండు చేతులతో కృష్ణని గుండెల మీద బలంగా మోదాడు. ఆ దెబ్బ కృష్ణుడికి పూవు మాటిల తగిలింది. కృష్ణుడు చాణూరుడి రెండు చేతులు పట్టుకున్నాడు. గిరా గిరా గాలిలో తిప్పాడు. వాడి శలీరాన్ని నేలకేసి మోదాడు. చాణూరుడు నేలకరుచుకున్నాడు. మల లేవలేదు. ముష్టికుడు కూడా అదే తప్ప చేసాడు. తన రెండు చేతులు కలిపి బలరాముని గుండెల మీదమోదాడు. బలరాముడు వాడి రెండు చేతులను పట్టుకొని కిందపడేసాడు. వాడి గుండెల మీద కూర్చుని తన రెండుచేతులలో వాడి గుండెల మీద మోదాడు. ముష్టికుడి నోటి నుండి రక్తం కక్కుకుని చచ్చాడు.

ఇంతలో కూటుడు అనే మల్లయోధుడు బలరాముని మీటికి వచ్చాడు. బలరాముడు బలంగా పిడికిలి జిగించి కూటుని గుండెలమీద కొట్టగా, వాడు రక్తం కక్కుకొని చచ్చాడు. శలుడు, తోశలుడు అనే వారు కృష్ణుని మీద కలియబడ్డారు. కృష్ణుడు వాలద్దలనీ కిందపడేసి వాల మెడల మీద కాళ్లు పెట్టి తొక్కాడు. వారు ఊపిల ఆడక మరణించారు. ఈ ప్రకారంగా చాణూరుడు, ముష్టికుడు, కూటుడు, శలుడు, తోలుడు చావగా మిగిలిన మల్లయోధులు పాలిపోయారు.

ఇబి చూచి కృష్ణుని స్నేహితులు అయిన గోపాలురు కృష్ణుని వద్దకు వచ్చారు. అందరూ ఆనందంతో నృత్యం చేస్తున్నారు. వాలని చూచి వాద్యకారులు వాద్యాలు వాయించారు. అంతా ఆనంద కోలాహలంగా ఉంది. వచ్చినవారు ఆనందంతో కేలంతలు కొడుతున్నారు. బ్రాహ్మణులు బలరామ కృష్ణులను ఆశీర్వబిస్తున్నారు. కంసుని గుండెలు మండిపోతున్నాయి. తాను పంపిన ఏనుగు పీనుగయింది. మల్లయోధులు మట్టికలచారు. కంసుడికి కన్నీళ్లు

ಮಿಗಿಲಾಯ.

"ఆగండి. అన్నీ ఆపండి." అని పెద్దగా అలచాడు కంసుడు. అందరూ ఆగిపోయారు. అంతా నిశ్శబ్దం. "నందుని వాడి కొడుకులను, గోపాలకులను బంధించండి. వాల వద్దనున్న ధనమును లాక్కోండి. నా బావ వసుదేవుని, నా తండ్రి ఉగ్రసేనుని చంపెయ్యండి. వెళ్లండి." అని గట్టిగా అలచాడు.

అపలమితమైన దుర్మార్గానికి ఒడిగడుతున్న కంసుని మాటలను విన్నాడు కృష్ణుడు. ఇంక ఊరుకుంటే లాభంలేదనుకున్నాడు. ఒక్క ఎగురు ఎగిల కంసుని సింహాసనము దగ్గరకు దూకాడు. కంసుడికి మృత్యువు తన ఎదురుగా నిలబడినట్టయింది. వెంటనే తన ఆసనము మీది నుండి లేచి కత్తి చేతిలోకి తీసుకున్నాడు. కృష్ణుని మీదికి ఉలకాడు. కృష్ణుని చంపడానికి అటు ఇటు కత్తి విసురుతున్నాడు.

గరుడుడు పాము తల పట్టుకున్నట్టు కృష్ణుడు ఒడుపుగా కంసుడి మెడ పట్టుకున్నాడు. కంసుని కిలీటము జాల కింద పడింది. కృష్ణుడు కంసుని జుట్టుపట్టుకొని కిందకు లాగాడు. కంసుడు కింద పడ్డాడు. కృష్ణుడు కంసుడి గుండెల మీద కూర్చున్నాడు. రెండు చేతులతో కంసుని గుండెల మీద మోది కంసుని చంపాడు కృష్ణుడు. చాచ్చిన కంసుని జుట్టు పట్టుకొని కిందికి లాగేసాడు. కంసుడు దొర్లుకుంటూ వచ్చి నేలమీద పడ్డాడు. హటాత్తుగా జలగిన ఈ సంఘటనను చూచి జనాలు హాహాకారాలు చేసారు. ఇబి చూచిన కంసుని తమ్ముళ్లు అయిన కంకుడు, న్యగ్రోధుడు మొదలగు వారు ఎనిమిబిమంబి కృష్ణుని మీబికి వచ్చారు. ఇబి చూచిన బలరాముడు అక్కడే ఉన్న పలిఘను తీసుకొని వాలిని ఎదుర్కొన్నాడు. బలరాముడు ఆ ఎనిమిబి మంచి తలలను పలిఘతో నలకాడు. దేవతలు దుందుభులు మోగించారు. పుష్మవృష్టి కులిపించారు. అష్ఠరసలు నృత్యం చేసారు. గంధర్యులు ఆడారు పాడారు.

ఈ విషయం దావానలంలా అంత:పురానికి పాకింది. కంసుని భార్యలు గుండెలు బాదుకుంటూ కంసుడు పడిఉన్నచోటికి వచ్చారు. కంసుని శవం మీద పడి ఏడుస్తున్నారు. "ఓ ప్రభూ!నాధా! మమ్ములని వదిలిపెట్టి పోయావా! మా అందలనీ అనాధలను చేసి వెళ్లిపోయావా! నీవు లేని మధుర భర్తలేని ప్రియురాలిలా ఉంది. ఏ పాపమూ చెయ్యని వాలని బాధపెట్టిన ఫలితం వలననే కదా నీకు ఈనాడు ఇటువంటి గతి పట్టింది. అకారణంగా సాటి ప్రాణులను హింసించిన వాడు ఎవరైనా బాగుపడ్డాడా! కృష్ణుడు విష్ణు అంశ అని తెలిసి కూడా ఆయనతో విరోధం ఎందుకు పెట్టుకున్నావు? కృష్ణుని ఎదిలంచి ఎవరైనా బతికారా! అంతా మన ఖర్త." అంటూ ఏడుస్తున్నారు.

కృష్ణుడు వాలని యధోచితంగా ఓదార్చాడు. కంసునికి రాజలాంఛనాలతో దహన క్రియలు, కర్షకాండలు చేయించాడు. కృష్ణుడు, బలరాముడు వెంటనే కారాగారమునకు పోయి తన తల్లి తండ్ర్రులను బంధనిముక్తులను చేసారు. వాల పాదాలకు నమస్కలంచారు. బలరామ కృష్ణులను చూచిన దేవకీ వసుదేవులు, వాలని దేవతామూర్తులుగా భావించి, వాలని లేవనెత్తి, ఆరింగనము చేసుకొంటే ఏమవుతుందో అని, వెనక్కు తగ్గారు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు కంసవధను గులంచి వివలంచాడు.

> శ్రీమధ్యాగవతము దశమస్కంధము నలుబబి నాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము నలుబబి ఐదవ అధ్యాయము.

శ్రీకృష్ణుడు తన తల్లి తండ్రులు అయిన దేవకీ వసుదేవుల వద్దకు వచ్చి వాలకి భక్తితో నమస్కలంచాడు. "అమ్మా! నాన్నా!" అంటూ ప్రేమతో పలకలంచాడు.

"అమ్మా! నేను పుట్టినప్పటి నుండి మీ నుండి దూరంగా ఉండటం వలన మాత్యప్రేమకు పితృప్రేమకు నోచుకోలేకపోయాను. మీరు కూడా నా బాల్యము, పౌగండము, కిశోరము మొదలగు అవస్థలను చూచి ఆనందించే అదృష్టాన్ని కోల్మోయారు. అది మీ దురదృష్టమో, యశోద అదృష్టమో కానీ, నేను మీ వద్ద పెరగలేదు. నాకు కూడా నా తండ్రి వద్ద బాల్యంలో అనుభవిచే సుఖములను దూరం అయ్యాను. అమ్మా! నాన్నా! ఈ శలీరము మీరు ఇచ్చారు. మీ వలననే ఏర్వడిన ఈ శలీరముతో సూరు సంవత్సరములు జీవించినను, ఈ సూరు సంవత్సరములు మీకు సేవలు చేసిననూ, జన్హనిచ్చిన తల్లి తండ్రుల ఋణం తీర్చుకోలేదు.

ప్ కుమారుడైనా తనకు శక్తి ఉండి కూడా, తన తల్లి తండ్రులను పోషించకుండా నిర్లక్ష్యం చేస్తే, నరక లోకంలో యమభటులు, వాడి మాంసమును, వాడిచేతనే తినిపిస్తారు. తల్లితండ్రులను, భార్మను, సంతానమును, తన కులములోని వృద్ధులను, గురువుగాలని, బ్రాహ్మణులను, తనను ఆశ్రయించిన వాలని, పోషించే శక్తి ఉండి కూడా, నిర్లక్ష్యం చేస్తే, వాలని పోషించకుండా వాల మానానా వాలని వటిలివేస్తే, అటువంటి వారు, బతికినా చచ్చినట్టే.

అమ్మా! నేను, అన్నగారు ఇప్పటి వరకు కంసుని భయముతో మీ వద్దకు వచ్చి, మిమ్ములను పూజించే అవకాశమును కోల్వోయాము. మా జీవితములో ఇన్ని రోజులు వృధాగా గడిచిపోయాయి. అటి కాకుండా మేము ఇద్దరమూ యాసోదా నందుల గృహంలో పెరుగుతున్నాము. వాళ్లపోషణలో ఉన్నాము. అనుబినము ఏ రాక్షసుడు వచ్చి చంపుతాడో అనే భయంతో బతికాము. ఆ కారణం చేత తల్లితండ్రులయిన మిమ్ములను సేవించలేకపోయాము. మా అపరాధమును క్షమించండి. మమ్ములను ఆశీర్యబించండి." అని బలరాముడు, శ్రీకృష్ణడు తమ తల్లితండ్రులయిన దేవకీ వసుదేవుల ముందు మోకలల్లారు. తమ కుమారులు తమ ఆశీర్యాదము కోరుతూ పలికిన మాటలు విన్న దేవకీ వసుదేవులు తమ కుమారులను ప్రేమతో కౌగలించుకున్నారు. ఒడిలో కూర్చోపెట్టుకున్నారు. వాల తలలు ఆప్కాయంగా నిమిరారు. దేవకీ వసుదేవుల కళ్ల నుండి ఆనందభాష్టాలు ధారగా కారుతున్నాయి. వాల కంఠములు బొంగురుపోయాయి. ఆనందంతో నోటి వెంట మాటలు రావడం లేదు. అలా ఎంతో సేపు ఉండి పోయారు.

తరువాత బలరామ కృష్ణులు తమ తాతగారైన ఉగ్రసేసులవాల వద్దకు పోయి వాల ఆశీర్యాదము తీసుకున్నారు. ఉ గ్రసేసుని తిలగి సింహాసనము మీద కూర్చోబెట్టి రాజుగా అభిషేకించారు. కృష్ణుడు ఉగ్రసేసుని ముందు వినయంగా చేతులు జోడించి నిలబడి ఇలా అన్నాడు. "ఉగ్రసేన మహారాజా! మేము నీ ప్రజలము. మీ సేవకులము. మమ్ములను ఆజ్ఞాపించండి. మీ ఆజ్ఞలను శిరసావహించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. యదు వంశము వాలకి సింహాసనము మీద కూర్చునే అర్హత లేదు అని యయాతి మహారాజు ఆదేశించాడు. కాని అది తమలకి వల్తించదు. మీరు మా మహారాజులు. దేవతలు కూడా మీకు కానుకలు సమల్విస్తారు. ఇంక మనుషుల సంగతి చెప్పేదేముంది. తమరు నిర్భయంగా రాజ్యపాలన సాగించండి."

తరువాత కృష్ణుడు, కంసుని భయంతో నలుబిక్కులకు పాలపాయి, వివిధ దేశములలో తలదాచుకుంటున్న యాదవులను, వృష్ణులను, అంధకులను, మాధవులను, కుకురులను ఇంకా ఇతర వంశస్థులను అందలనీ తిలగి మధురకు రావలసినబిగా వర్తమానం పంపాడు. వాలని అందలనీ పిలిపించి గౌరవించాడు. వాలకి అందలకీ పునరావాసము కల్వించాడు. పేరుకు ఉగ్రసేనుడు మహారాజు అయినా, మధురా నగర సంరక్షణను బలరామ కృష్ణులు వహించారు. ప్రజల కోలకలు తీర్వారు. మధురా నగర ప్రజలు కూడా ప్రతిరోజూ కృష్ణని బివ్వమంగళవిగ్రహమును దల్మస్తూ ఆనందంతో కాలం గడుపుతున్నారు. మధురా నగరంలో ఉన్న వృద్ధులు కూడా శ్రీకృష్ణని బివ్వసందర్శన భాగ్యంతో తిలగి యౌవన్నాని పాంబినట్టు అనుభూతి పాందారు.

అప్పటి వరకు నందుడు మధురా నగరములోనే ఉన్నాడు. మధురలో పలిస్థితులు చక్కబడిన తరువాత, బలరామ కృష్ణులు నందుని వద్దకు వెళ్లారు. ఆయనకు నమస్కలించి ఇలా అన్నారు. "తండ్రీ! నీవు, మా తల్లి యనోద, నన్ను, అన్న బలరాముని మీ ప్రేమామృతంలో ముంచారు. లాలించారు. పోషించారు. మేము ఎంత అల్లలి చేసినా భలించారు. సాధారణంగా తల్లి తండ్రులకు తమ శలీరముల మీద కంటే, తమ సంతానము మీద ఎక్కువ ప్రేమ ఉంటుందంటారు. కాని మీరు ఇద్దరూ మా మీద అంతకంటే ఎక్కువ ప్రేమ చూపించారు.

ఏ కారణం చేతనైనా కన్న తల్లి తండ్రులు తమ సంతానమును పెంచడానికి అశక్తులైతే, ఆ పిల్లలను పెంచిన తల్లి తండ్రులను కన్న తల్లి తండ్రుల వలెనే పలగణించాలి. మీరు మాకు కన్న తల్లి తండ్రుల కంటే ఎక్కువ. మీరు క్షేమంగా వ్రజమునకు వెళ్లండి. మేము ఇక్కడ చేయవలసిన కార్యములను అన్నిటినీ నిర్వల్తించి, తీలక చూచుకొని, మిమ్ములను తల్లి యశోదను చూడటానికి వస్తాము." అని అన్నాడు. తరువాత కృష్ణుడు నందునికి, గోపబాలురకు గోపకులకు, వాల పలవారమునకు అనేక విలువైన కానుకలు ఇచ్చాడు. ఆభరణములను, వస్త్రములను, పాత్రలను సమల్వంచాడు. సందుడు కూడా బలరామ కృష్ణులను ప్రేమగా కౌగరించుకొని, వాలని వదలలేక వదలలేక వటిలి పెట్టి వ్రజమునకు తన పలవారముతో సహా వెళ్లిపోయాడు.

తరువాత వసుదేవుడు తమ పురోహితుడైన గర్గుని పిలిపించాడు. బలరామ కృష్ణులకు ఉపనయన సంస్కారములు జలిపించాడు. ఆ సమయంలో బ్రాహ్మణులకు గోవులను, వస్త్రములను, ధనమును దానం చేసాడు. శ్రీకృష్ణుడు పుట్టినప్పుడు తాను మనసులో అనుకున్న వేయిగోవుల దానమును గుర్తు చేసుకొని, బ్రాహ్మణులకు వేయి గోవులను చక్కగా అలంకలంచి దానం చేసాడు. గర్గముని చేత ఉపనయన సంస్కారమును పాంబి, బలరామ కృష్ణులు బ్యిజులు అయ్యారు. వారు బ్రహ్మచర్యవ్రతమును స్వీకలంచారు.

తరువాత వారు విద్య నేర్చుకోడానికి కాశీపండితుడు అయిన సాంబీపుడు అనే ముని ఆశ్రమమునకు వెళ్లారు. అక్కడ గురుకుల వాసము చేస్తున్నారు. తమ గురువైన సాంబీపుని భక్తితో సేవిస్తూ విద్య నేర్చుకుంటున్నారు. గురువైన సాంబీపముని కూడా వీల భక్తి శ్రద్ధలకు సంతోషించి, వాలకి వేదములు, షడంగములు, ఉపనిషత్తులు, మంత్రములతో సహా ధనుర్వేదము, మనుధర్మశాస్త్రము, తర్మము, మీమాంస, మొదలగు శాస్త్రములను, రాజనీతిని ఉపదేశించాడు. బలరామ కృష్ణులు కూడా గురువుగారు బోథించిన వేదములను, శాస్త్రములను భక్తితో, శ్రద్ధతో, ఏకాగ్రబుబ్ధతో, ఒక్కసాల చెబితే చాలు, ఇట్టే గ్రహించారు. అంతే కాకుండా వారు అరవైనాలుగు కళలను అభ్యసించారు. బలరామ కృష్ణుల విద్యాభ్యాసము పూల్త అయింది. వారు గురువుగారైన సాందీపని వద్దకు పోయి "గురువుగారూ! తమలకి గురుదక్షిణ సమల్వంచుకోవాలని అనుకుంటున్నాము. తమలకి ఏమి కావాలో కోరుకోండి." అని వినయంగా అడిగారు.

సాందీపుడు తన శిష్యలైన బలరామకృష్ణులను వాత్యల్యంతో చూచి "కుమారుతారా! నా కుమారుడు ప్రభాసక్షేత్రంలో సముద్రంలో పడిచనిపోయాడు. వాడిని తిలగి బతికించి ఇవ్వగలరా! అదే మీరు నాకు, మీ గురుపత్నికి ఇచ్చే గురుదక్షిణ." అని అడిగాడు. మారుమాటాడకుండా బలరామ కృష్ణులు రథం ఎక్కి ప్రభాస క్షేత్రం దగ్గర ఉన్న సముద్రతీరానికి వెళ్లారు. సాక్షాత్తు శ్రీహల అవతారమైన కృష్ణుడు వచ్చాడని తెలుసుకొని సముద్రుడు వాల దగ్గరకు వచ్చాడు.

సముద్రుని చూచిన కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. "నీవు నీ తరంగములలో మా గురువుగాల కుమారుని ముంచి నీలో కలుపుకున్నావట. మా గురు పుత్రుని తిలగిమాకు ఇచ్చెయ్యి." అని తాను వచ్చిన పని మూడుముక్కలలో చెప్పాడు. ఆమాటలకు సముద్రుడు ఇలా అన్నాడు. "దేవా! నేను మీ గురుపుత్రుని నాలో కలుపుకోలేదు. ఈ సముద్రంలో పంచజనుడు అనే రాక్షసుడు ఒక శంఖం రూపంలో నివసిస్తున్నాడు. మీ గురుపుత్రుడిని అతడే అపహలంచాడు." అని అన్నాడు. వెంటనే కృష్ణుడు సముద్రజలములలోకి దూకాడు. పంచజనుడికి వెతుక్కుంటూ వెళ్లాడు. వాడిని పట్టుకున్నాడు. కాని వాడి వద్ద గురు పుత్రుడు కనపడలేదు. కృష్ణుడు ఆ అసురుడి నుండి పుట్టిన శంఖమును తీసుకొని యముడి దగ్గరకు వెళ్లాడు. యమపుల ద్వారము వద్ద నిలబడి ఆ శంఖమును గట్టిగా ఊదాడు. ఆ శంఖధ్యనిని విన్న యమధర్తరాజు పరుగు పరుగున శ్రీకృష్ణుని వద్దకు వచ్చాడు. ఆయనకు అర్హ్మము పాద్యము ఆసనము ఇచ్చి సత్కలించాడు.

"ఓ మహావిష్ణు! మీరు ఈ మానవదేహములలో అవతరించారని నాకు తెలుసు. నేను మీకు ఏమి సేవచేయగలనో తెలుపండి." అని వినయంగా అడిగాడు. "ఓ యమధర్తరాణు! నీవు నీ విధి నిర్వహణలో భాగంగా మా గురువుగాల పుత్రుని తీసుకొని వచ్చావు. మా గురువు గాల కుమారుని తిలగి మాకు అష్టగించు." అని అడిగారు. వెంటనే యమధర్తరాజు గురుపుత్రుని తీసుకొచ్చి బలరామకృష్ణలకు అష్టగించాడు. బలరామకృష్ణలు గురుపుత్రుని తీసుకొని వచ్చి తమ గురువుగారు సాంటీపునికి అష్టగించారు. ఇలా అన్నారు. "గురువుగారూ! తమరు ఇంకేమన్నా కోరుకోండి. తమల కోలక తీరుస్తాము." అని వినయంగా అడిగారు.

బలరామ కృష్ణుల మాటలకు సంతోషించిన సాందీపుడు వాలితో ఇలా అన్నాడు. "కుమారులారా! మీవంటి శిష్కులకు గురువైన నాకు కోరుకోవడానికి ఇంకేం మిగులుతుంది. అయినా మీరు నాకు గురుదక్షిణ ఇచ్చారు. అది చాలు. మీ విద్యలు పూల్త అయ్యాయి. ఇంక మీరు మీ గృహమునకు వెళ్లండి. వివాహములు చేసుకొని పుత్రపౌత్రాభివృద్ధి పాందండి. మీ కీల్త మూడులోకములలో వృద్ధిచెందుతుంది." అని ఆశీర్వదించాడు.

గురువుగాల ఆశీర్వాదములను పాంబిన బలరామకృష్ణులు రథము ఎక్కి మథురానగరము వెళ్లిపోయారు. తమ విద్యాభ్యాసము పూల్తి చేసుకొని వచ్చిన బలరామకృష్ణులను చూచి దేవకీ వసుదేవులు, మధురా నగర ప్రజలు ఎంతో సంతోషించారు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు బలరామకృష్ణుల విద్యాభ్యాసము గులంచి వివలంచాడు.

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము నలభై ఐదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము. ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము నలభై ఆరవ అధ్యాయము.

శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఇలా చెబుతున్నాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! వృష్ఠివంశంలో ఉద్ధవుడు అనే ఉత్తమ వ్యక్తి ఉన్నాడు. ఉద్ధవుడు కృష్ణుడికి ఆంతరంగిక మిత్రుడు. ఒకరోజు కృష్ణుడు తన మిత్రుడు ఉద్ధవుని పిలిచాడు. ఎవరూ లేని చోట ఉద్ధవుని చేతులు పట్టుకొని ఇలా అన్నాడు. "బుత్రమా! నీవు నాకు మారుగా నందుడు మొదలగు గోపకులు గోపికలు నివసించే వ్రజమునకు వెళ్లాలి. నా తల్లి తండ్రులు అయిన యానోదా నందులకు నా క్షేమ సమాచారములు చెప్పి వాలి మనస్యులకు సంతోషాన్ని కలుగచెయ్యి. ఆ ఊలిలో ఉన్న గోపకాంతలు గోపికలు నేను లేని విరహంతో బాధపడుతుంటారు. వాలికి నా గులించి చెప్పి ఓదార్చు. నందవ్రజములో ఉన్న గోపికలు వాలి మనస్యులను నాకు అల్దించారు. నన్ను వాలి ప్రాణం కన్నా ఎక్కువగా చూసుకుంటున్నారు. నా కోసరం వాలి భర్తలను సంతానాన్ని, బంధువులను కూడా వటిలిపెట్టడానికి సిద్ధపడ్డారు. నన్ను వాల ఆత్త్వస్వరూపుడుగా భావించారు. నా కోసరము సకల ధర్తములను వటిలిన వాలి యోగక్షేమములు చూడవలసిన బాధ్యత నామీద ఉంది.

ఓ ఉద్ధవా! నేను వాలకి అత్యంత ప్రియము చేకూర్వే వాడిని. నేను వాలని వటిలివచ్చి చాలా కాలం అయింది. వారు నన్నే తలచుకుంటూ విరహవేదన చెందుతుంటారు. నేను గోకులము నుండి మధురకు వచ్చేటప్పడు వాలకి త్వరలోనే గోకులమునకు తిలగి వస్తానని చెప్పాను. నేను మరలా గోకులమునకు వస్తాననే ధైర్యముతోనే తమతమ శలీరములలో ప్రాణములు నిలుపుకొని ఉన్నారు. కాబట్టి నీవు పోయి వాలకి నా క్షేమ సమాచారములు చెప్పి వాలని ఓదార్సు." అని అన్నాడు.

కృష్ణుని ఆదేశము మేరకు ఉద్ధవుడు రథం ఎక్కి గోకులానికి బయలుదేరాడు. సూర్వాస్తమయము కాలానికి ఉద్ధవుడు గోకులం చేరుకున్నాడు. అఫ్ఘడు ఆవులు, దూడలు గోశాలలు చేరుకుంటున్నాయి. గోవుల కాలి గిట్టల నుండి లేచిన ధూఇలో ఉద్ధవుని రథం కప్పబడి పోయింది. అందు గోకులములో ఉన్న వాలకి ఉద్ధవుని రాక తెలియదు.

ఉద్ధవుడు నందుని గృహము చేరుకున్నాడు. ఆ సమయంలో గోపికలు గోప కాంతలు చల్ల చిలుకుతూ కృష్ణుని లీలలను గీతములుగా పాడుకుంటున్నారు. నందవ్రజములోని అన్ని గృహములలో అగ్ని, సూర్కుడు, అతిధులు, గోవులు, బ్రాహ్మణులు, పితృదేవతలు నిత్యము పూజింపబడుతున్నారు. సాయంసమయములో దేవతాగృహములలో వేసిన సుగంధ ధూపములతో వ్రజము సుగంధభలతమయింది.

మధురనుండి కృష్ణుడు పంపగా వచ్చిన ఉద్ధవుని రాకను గులంచి విన్న నందుడు పరుగు పరుగున ఉద్ధవుని రథం వద్దకు వచ్చాడు. ఉద్ధవుని సాదరంగా ఆహ్యానించాడు. ఆలింగనము చేసుకున్నాడు. అర్హ్మపాద్యములు ఇచ్చి సత్కలించాడు. మంచి భోజనం పెట్టాడు. ఆయన సుఖంగా పడుకోడానికి పక్కపలిచాడు. ఉద్ధవుడు పడుకోగానే ఆయన కాళ్లు పడుతున్నాడు. ఆ విధంగా ఉద్ధవుడు విశ్రాంతి తీసుకుంటున్న సమయంలో నందుడు ఇలా అడిగాడు.

"మహాత్తా! కంసుని చెరనుండి విముక్తి పాందిన దేవకీ వసుదేవులు సుఖంగా ఉన్నారా! వాలి బంధుమిత్రులు సుఖంగా ఉన్నారా! ఆ కంసుడు ధర్తపరులు, సాధువులు అయిన యాదవుల మీద అకారణంగా విరోధం పెంచుకున్నాడు. అతని పాపమే అతని మరణానికి కారణం అయింది. కంసుని మరణం యాదవులందలికీ అదృష్టంగా పలిణమించింది.

ఉద్ధవా! మా కుమారుడు కృష్ణుడు, బలరాముడు క్షేమంగా ఉన్నారా! వాళ్లు ఎఫ్ఫుడైనా నన్ను, తల్లి యసోదను, గోపాలురను, బంధువులను, మిత్రులను, ఈ వ్రజములోని ప్రజలను, గోవులను, తాను ఆడుకున్న బృందావనమును, గోవర్ధనగిలిని ఎఫ్ఫుడన్నా తలచుకుంటూ ఉంటారా! కృష్ణుడు మా అందలినీ, తన ఆత్త్తియులను చూడటానికి ఒక్కసారైనా నందగోకులము రావచ్చు కదా! ఉద్ధవా! సుందరమైన ఆ కృష్ణుని ముఖపద్మము మాకు మరలా కనపడుతుందంటావా! ఆ శ్వామసుందరుని మేము ఎఫ్ఫుడు చూస్తామో ఏమో!

కృష్ణడు మా అందలినీ గోవర్ధన పర్వతము ఎత్తి రక్షించడం, కాళీయుని బాలి నుండి రక్షించడం, దావానలము నుండి రక్షించడం, రాక్షసుల బాలి నుండి రక్షించడం మేము ఎన్నటికీ మలచిపోలేము. మా చిన్ని కృష్ణడు ఈ గోకులములో చేసిన అద్భతమైన లీలలను, కృష్ణడి మాటలను, చిలిపిపనులను, తలచుకుంటూ ఉంటే మేము ఆకలి, దష్టలు కూడా మలచిపోతున్నాము. మా కృష్ణడు తన పాదములతో నడిచిన ఈ నందవ్రజము, బృందావనము, యమునా తీరము, అడవులు, కొండలు, ఇసుక తిన్నెలు, చూచినప్పడు ఈ లోకమంతా కృష్ణమయంగా కనిపిస్తుంది.

గర్గమహాముని చెప్పిన దానిని బట్టి, కృష్ణుని మేమందరమూ, దేవతల కార్తము నెరవేర్చడానికి, మా అదృష్టము కొబ్ది, మా ఇంట పుట్టిన పరమాత్త్తస్వరూపుడిగా భావించాము. కృష్ణుడు చిన్నప్పటి నుండి, తన వయసుకు మించి చేసిన లీలలు అన్నీ ఆ విషయాన్ని రూఢిచేసాయి. లేకపోతే అమిత బలవంతులైన చాణూర,ముష్టికులను, కువలయాపీడము అనే ఏనుగును, బాలురైన బలరామకృష్ణులు చంపడం సాధ్యమా! అత్యంత బలిష్ఠమైన ఆ ధనుస్సును, ఏనుగు చెరకు గడను విలచినట్టు, అవలీలగా విలచారు కదా! ఏడు సంవత్సరముల బాలుడు, ఏడు రోజులు గోవర్ధన పర్వతమును తన చేతి మీద నిలపడం మానవమాత్రులకు సాధ్యమా!

ఇబి అంతా ఒక ఎత్తు. దేవతలకు కూడా జయింప అలవి కాని ధేనుకుని, అలష్టుని, తృణావర్తుని, బకుడిని సంహలంచడం మరొక ఎత్తు. ఇవన్నీ చూస్తుంటే బలరామ కృష్ణలు మానవ మాత్ర్రలు కారనీ, అవతార పురుషులు అని తెలుస్తూ ఉంది కదా! తమరేమంటారు?" అని తన మనసులో మాట బయటపెట్టాడు నందుడు.

నందుడు కృష్ణుని పరమాత్ష స్వరూపుడుగా, భగవదవతారంగా భావిస్తుంటే, తల్లి యసోదకు మాత్రము చిన్ని కృష్ణుడు తన ఒడిలో పడుకొని పాలుతాగుతున్న పసిబాలుడులాగా గోచలించాడు. కృష్ణుని ముద్దుమాటలు తలచుకుంటేనే ఆమెకు స్తనములలో నుండి పాలుకారుతున్నాయి. ఆ మాతృహృదయము కృష్ణుని సందర్శనము కోసరం తల్లడిలిపోతూ ఉంది. వాలద్దలకీ కృష్ణుని మీద ఉన్న అనురాగం ఒక్కటే. నందుడికి కృష్ణుని మీద అవతారపురుషుడు అన్న నమ్మకం, భక్తి. యసోదకు కృష్ణుని మీద వాల మాటలు విన్న ఉద్ధవుడు ఇలా అన్నాడు. "మాన్కుడా! సాక్షాత్తు అవతారపురుషుడైన కృష్ణుని మీద మీకు ఉన్న ప్రేమానురాగాల వలన మీరు ఈ లోకంలో పూజనీయులయ్యారు. శ్రీకృష్ణుడు, బలరాముడు పురుషుడు, ప్రకృతి. మీరు సకల జీవులలో ఆత్తస్వరూపులుగా వెలుగుతున్నారు. (31 నుండి 33) శ్రీకృష్ణుడు త్వరలోనే ఇక్కడకు వచ్చి మీకు సంతోషాన్ని కలుగజేస్తాడు. కంసుని సంహలంచిన తరువాత కృష్ణుడు మీతో ఏం చెప్పాడో అవన్నీ తప్పకుండా నెరవేరుస్తాడు. మీరు కృష్ణుని గులంచి దు:ఖించకండి. కొబ్దికాలంలోనే కృష్ణుడు మీ వద్దకు వస్తాడు.

కృష్ణుడు అగ్ని ప్రాణుల హృదయములతో ఉన్నట్టు మీ హృదయములతో కూడా ఆత్తన్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నాడు. ఇంక కృష్ణుడు మీ వద్ద లేడు అన్న భావన మీకు ఎందుకు కలుగుతుంది. సందా! కృష్ణుడికి అందరూ సమానమే. ఒకరు ఎక్కువ ఒకరు తక్కువ లేదు. ఒకల మీద మమకారము, మరొకల మీద ద్వేషము లేదు. ఒకరు గొప్ప వాడు, మరొకడు అధముడు అన్న భావన కృష్ణునికి లేదు. ఆయన దృష్టితో తల్లి, తండ్రి, భార్త, పుత్రులు, బంధువులు, మిత్రులు, శత్రువులు అందరూ ఒకటే. అసలు ఆయనకు ఈ భౌతిక శలీరం అంటూ ఏమీ లేదు. ఆయనకు జన్హకూడా లేదు. మనమధ్య జన్హించడం, తిరగడం కేవలం ఆయన లీల. అసలు పరమాత్తకు చేయవలసిన కర్త అంటూ ఏటీ ఉండదు. అన్నీ మనకోసమే చేస్తుంటాడు. ఆయన దేవతలో కానీ, మనుష్కలలో కానీ, మత్హ్ల, కూర్త, వరాహములు గా అవతలంచాడంటే దానికి కారణం కేవలం దుష్టులను శిక్షించి, సాధువులను రక్షించడానికే కానీ వేరు కాదు. ఆయనకు జన్హతంటూ లేదు. ఆయనను ఏ గుణాలు అంటవు. కాని అన్ని గుణాలలో ఉంటాడు. ఆయనకు ఎవలతోనూ సంగమం లేదు. కానీ తనను నమ్ముకున్న సత్వరుషులను రక్షించడానికి వాల వెంటనే ఉంటాడు. సృష్టి, స్థితి, లయము కేవలం వినోదం కొరకే చేస్తుంటాడు. (41)

కృష్ణుడు మీ ఇద్దలకే కుమారుడు కాదు. అయన ఈ అనంత సృష్టిలో ఉన్న తల్లితండ్రులందలకీ కుమారుడు. అయనే అందలకీ తల్లి, తండ్రి, కుమారుడు, బంధువు మిత్రుడు. ఎవరు ఏ విధంగా భావిస్తే ఆ విధంగా గోచలస్తాడు. భూత, భవిష్యత్, వర్తమాన కాలములు, ఉండడం, లేకపోవడం, కాలం గడపడం, అత్యంత పెద్దబి, అత్యంత చిన్నబి, చూచేబి, చూడబడేబి, వినేబి, వినపడేబి ఇవన్నీ ఆ పరమాత్త, స్వరూపాలే. వీటన్నిటికీ మూలం ఆ పరమాత్త, పరమాత్త, లేనిదే ఇవన్నీ లేవు. ఆ పరమాత్త, కృష్ణుడిగా అవతలంచాడు. కృష్ణుడు మీ కుమారుడు కావడం మీ అదృష్టం, నాకు సఖుడు కావడం నా అదృష్టం." అని అన్నాడు ఉద్దవుడు.

ఆ ప్రకారంగా కృష్ణుని లీలలను గులించి ముచ్చటించుకుంటూ ఆ రాత్రి గడిపారు నందుడు, ఉద్ధవుడు. తెల్లవారుజాము అయింది. గోపికలు, గోపకాంతలు నిద్రలేచారు. కాలకృత్యములు తీర్చుకొని, భూదేవిని, గోమాతలను పూజించి పెరుగు చిలకడంలో మునిగిపోయారు. వారు అలా పెరుగు చిలుకుతూ కృష్ణలీలలను పాటలుగా పాడుకుంటున్నారు. వాల గాత్రసౌరభముతో ఆ పల్లె అంతా పులకించి పోయింది.

ఇంతలో సూర్కోదయం అయింది. చీకట్లు తొలగిపోయి వెలుతురు వచ్చింది. వారందరూ సందుని వాకిట్లో ఒక రథం నిలబడి ఉండటం చూచారు. (ముందురోజు సాయం సంధ్యాసమయంలో గోధూశిలో వాలికి రథం కనపడలేదు అని చెప్పుకున్నాము కదా!)

"ఈ రథం ఎవలబి? సందుని ఇంటికి ఎవరిిచ్చారు? తమ మధ్యలో నుండి కృష్ణుని విడబీసి, మధురా నగరమునకు తీసుతొని పోయిర ఆ క్రూరుడైన అక్రూరుడు మరలా రాలేదు కదా! ఆ అక్రూరుడు కంసుని సంతోష పెట్టడానికి కృష్ణుని మననుండి విడబీసి, మన మనసులను కూడా విడబీసాడు. ఇప్పడు కేవలం శలీరాలతో బతుకుతున్నాము. ఇప్పడు ఆ శలీరాలను కూడా ఛిన్నాభిన్నం చేసి మన మాంసంతో ఆ కంసునికి పిండములు పెట్టడు కదా!" అని కసిగా అనుకుంటున్నారు. వీరు ఇలా అనుకుంటూ ఉండగా ఉద్ధవుడు స్నానం సంధ్య మొదలగు అనుష్ఠానములను పూల్తి చేసుతొని, నందుని ఇంటి నుండి బయలు దేలి గోపికల వద్దకు వచ్చాడు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు కృష్ణుడు పంపగా నందవ్రజమునకు వచ్చిన ఉద్దవుని గులంచి వివలంచాడు.

శ్రీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము నలభై ఆరవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము నలభై ఏడవ అధ్యాయము

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పీతాంబరమును ధలించి, పద్షమాలను మెడలో వేసుకొని, చెవులకు కుండలములను ధలించి, ఉద్ధవుడు వ్రజములో ఉన్న గోపకాంతల వద్దకు వెళ్లాడు. ఆయనను చూచి గోపికలు, గోపకాంతలు ఆశ్చర్యపోయారు.

"అచ్చం కృష్ణుడి మాబిల ఉన్నాడు. ఆ మాబిల వేషం వేసుకున్నాడు. ఎవరబ్జా ఈయన. ఎక్కడి నుండి వచ్చాడు? ఈ పల్లెలో ఈయనకు ఆత్త్తీయులు ఎవరు? ఎవలింటికి వచ్చాడు?" అని ఒకలితో ఒకరు గుసగుసలాడుకుంటున్నారు.

ఉద్ధవుడు ఒక ఏకాంత ప్రదేశంలో కూర్చుని ఉంటే, గోపికలు, గోపకాంతలు ఆయన చుట్టు చేరారు. ఉద్ధవునికి నమస్కరించారు. ఆయనతో ఇలా అన్వారు.

"మహాత్తా! మీరు ఎవరో కానీ అచ్చు మా కృష్ణని మాటల ఉన్నారు. మిమ్ములను మా కృష్ణని స్నేహితునిగా భావించుచున్నాము. శ్రీకృష్ణడు తన క్షేమ సమాచారములను తన తల్లి యశోదకు, తండ్రి నందునికి తెలుపడానికి తమలని ఇక్కడకు పంపించాడా! అయినా ఈ వ్రజములో కృష్ణని గులంచి తలచుకోడానికి ఈ వ్రజములో ఆయన తల్లి తండ్రులు తప్ప వేరే ఎవరున్నారు చెప్పండి. ఆయన తల్లితండ్రులు తప్ప కృష్ణుని గులించి తలుచుకొనే వాళ్లు మా కైతే ఎవరూ కనపడటం లేదు. ఎందుకంటే కృష్ణుని బంధువులు యశోదా నందులే కదా.

మాదంతా, ఒక పురుషుడు, ఒక స్త్రీ మధ్య ఉన్న స్నేహబంధమే కాని వేరు కాదు. తేనె ఉన్న పుష్టముల వద్దకు భ్రమరము వెళుతుంది. తేనె తాగుతుంది. వెళ్లపోతుంది. మాతో కృష్ణుని అనుబంధము అటువంటిదే! కృష్ణునికి మా మీద ఉన్న అనుబంధాన్ని స్నేహము అనుకోడానికి వీలు లేదు. ఇక్కడ ఉన్నన్ని రోజులు మాతో తిలగాడు, ఆడాడు, పాడాడు. ఆయన ప్రయోజనము నెరవేర్చుకున్నాడు. వెళ్లపోయాడు. మాకు కృష్ణునికి ఉన్న స్నేహము ఆయన కోలక తీరునంతవరకే. తరువాత ఆ స్నేహము నానించిపోతుంది. కృష్ణునికి మాకు ఉన్న స్నేహము, కేవలము స్వేహితులుగా నటించడం వరకే కాని అది నిజమైన స్నేహం కాదు.

డబ్బులేని వాళ్లను వేశ్వలు దగ్గరకు కూడా రానివ్వరు. అసమర్ధుడగు రాజును ప్రజలు తిరస్కలిస్తారు. విద్యాభ్యాసము పూల్త అయిన తరువాత శిష్కులు గురువును మలిచిపోతారు. తమకు రావలసిన దక్షిణ ముట్టగానే పురోహితులు యజమాని మొహం కూడా చూడరు. పండ్లులేని చెట్టు మీద పక్షులు వాలతాయా చెప్పండి. తృప్తిగా భోజనం చేసిన తరువాత అతిథులు ఆ ఇల్లు విడిచి వెళ్లపోతారు కదా! దావానలంచే కాలిపోయిన అడవిని మృగములు విడిచిపెట్టి వెళ్లపోతాయి కదా! వ్యభిచారం అలవాటుగా కల పురుషులు, దొలకిన స్త్రీలను అనుభవించి, తరువాత వాల ముఖం కూడా చూడరు కదా! అలాగే, కృష్ణుడు కూడా ఇక్కడ ఉన్నన్నాళ్లు మాతో ఆడీ పాడీ మా అవసరం తీరగానే వెళ్లపోయాడు. ఇన్వాళ్లయినా మా ముఖం కూడా చూడలేదు." అని గోపకాంతలు గోపికలు, పరాయి పురుషుడు అన్న భావన కూడా లేకుండా, సిగ్గు, మర్వాద వబిలెపెట్టి, కృష్ణుని మీద తమకు ఉన్న అక్కసును ఉద్ధవుని ముందు వెళ్లగక్కారు. కృష్ణుని విరహమును తట్టుకోలేక ఏడుపు మొదలెట్టారు.

కొందరు గోపికలు ఆ తోటలో పూలకోసం తిరుగుతున్న ఒక భ్రమరమును చూచి, ఆ భ్రమరము కృష్ణుడు తమ వద్దకు పంపాడని తలచి ఇలా అంటున్నారు. "ఓసీ భ్రమరమా! నీవు మమ్ములను తాక వద్దు. నీవు ఆ దుష్టుడైన కృష్ణునికి మిత్రుడవు. మధురలో ఉన్న స్త్రీలవ్యామోహంంలో పడ్డాడు నీ మిత్రుడైన కృష్ణుడు. పోనీలే! వాళ్లతో నన్నా సుఖంగా ఉండనీ! నీవు కూడా అంతేకదా! దొలకిన ప్రతిపూవు లోనుండి తేనె తాగుతున్నావు. నీ మాబిరే ఆ కృష్ణుడు కూడా మా అందల మీదా ప్రేమ నటించి, మా అథరామృతమును తాగి, ఆయన అథరామృతమును మా చేత తాగించి, వెంటనే మా అందలనీ ನಿರ್ಧಾಕ್ಷಿಣ್ಯಂಗಾ ಕದಿಲಿಪಾಟ್ಟಿ ವಿಕ್ಲಾವ್ ಯಾಡು. ಇಂತ ಹಂಕಲ್ಲಾನ ವಾಡಿನಿ ಆ లక్ష్మీదేవి ఎలా భలస్తూ ఉందో? పాపం ఆ లక్ష్మీదేవి కూడా కృష్ణుడు చెప్పే అబద్దాలకు మోసపోయి ఉంటుంది. మేము మాత్రము లక్ష్మీదేవి వంటి తెలినితక్కువవాళ్లము కాము కృష్ణుడి మాయమాటలకు మోసపోవడానికి.

ఓ భ్రమరమా! నీవు ఎందుకు ఈ పూల వెంట తిరుగుతూ కృష్ణుని కథలను గానంచేస్తున్నావు? కృష్ణుని మీద నీకంత ప్రేమ ఉంటే కృష్ణుని కథలను మధురలో ఉన్న అమ్మాయిల దగ్గర వినిపించు. కృష్ణుని పాందులో సుఖాలను అనుభవిస్తున్న మధురానగర కాంతలు నీవు పాడే కృష్ణుడి పాటలను సంతోషంగా వింటారు. నీ కోలకలు తీరుస్తారు.

అయినా మా పిచ్చిగానీ, స్వర్గంలోకంలో, మానవలోకంలో, రసాతలంలో కృష్ణుడు మాయలో, కృష్ణుని మోహంలో పడని వారు ఎవరున్నారు చెప్పు? ఇంతెందుకు! సాక్షాత్తు లక్ష్మీడేవి కూడా ఎప్పుడూ ఆయన పాదపద్తములను సేవిస్తూ ఉంటుంది కదా! అటువంటప్పుడు ఎక్కడో ఈ చిన్ని పల్లెలో ఉన్న మేము ఆయనకు ఎలా జ్ఞాపకం ఉంటాము! " అని ఈసడింపుగా మాట్లాడింది ఒక గోపిక.

ఇంతలో అక్కడ ఎగురుతున్న భ్రమరము ఒకటి ఆ గోపిక పాదాల మీద వాలింది. ఆ భ్రమరము తనను క్షమించమని వేడుకుంటున్నది అని అర్థం చేసుకున్న ఆ గోపిక ఇలా అంది. "ఓసి భ్రమరమా! మా కాళ్లకు ఎందుకే మొక్కుతావు. విడిచిపెట్టు. సీవు మాత్రము సామాన్కురాలివా! నీ ప్రియమిత్రుడు కృష్ణుడి మాటిల ఎవలితో ఎలా మాట్లాడాలో బాగా నేర్వావు! నీ సంగతి నీ మిత్రుడు కృష్ణుడి సంగతి మాకు తెలుసులే! నీవు మాకు కృష్ణుడికి మధ్య సంధి కుదర్వడానికి వచ్చినట్టున్నావు. మేమంతా ఆ కృష్ణుడి కోసరం మా తల్లి తండ్రులను, అత్తమామలను, భర్తలను, సంతానమును వటిలివేసాము. కాని కృష్ణుడు మా అందలనీ వటిలివేసాడు. ఇటువంటి స్వార్ధపరుడితో మాకు సంధి ఎలా కుదురుతుంది? ఓ భ్రమరమా! నీ మిత్రుడు కృష్ణుడు ఈ అవతారములోనే కాదు, రామావతారములో కూడా ఒక వేటకాడి వలె చెట్టు చాటున నిలబడి, వాలిని కొట్టాడు. తన భార్త, సీత మీద ప్రేమతో అమాయకురాలైన చూర్వణఖ ముక్కు చెవులు కోయించాడు. వామనావతారంలో బలి చక్రవల్తి పెట్టిన తినుబండారములు అన్నీ మెక్కి, ఆ బలిని కాకిని కట్టినట్టు కట్టేసాడు. ఇటువంటి వాడితో స్నేహం చేయడం వల్ల మాకేమీ ప్రయోజనం లేదు.

కాని ఏం చేస్తాం! కృష్ణుని మలచిపాలేక విరహంతో వేగిపాతున్నాము. కృష్ణలీలలను మలచిపాలేకపోతున్నాము. కృష్ణుని కథలను గానం చేయకుండా ఉండలేకపోతున్నాము. బుద్ధిమంతులైన వాళ్లు, భగవంతుడైన కృష్ణుని లీలలను వీసులవిందుగా వింటూ, సోరారా పాడుతూ, రాగద్వేషములను విడిచిపెట్టి, దు:ఖభాజనమైన సంసారమును వదిలిపెట్టి, భిక్షాటన చేస్తూ జీవిస్తున్నారు. అటువంటి కృష్ణలీలామృతమును మేము ఎలా విడిచిపెట్టగలము.

జింకలను పట్టుకోవాలని, వేటగాడు వలపన్ని, వేణువు ఊదుతూ వాటిని ఆకల్షిస్తాడు. పాపం ఆ జింకలు ఆ వేణునాదము విని అమాయకంగా వచ్చి వేటగాడి వలలో పడతాయి. మేమూ అంతే. మసోహరమైన కృష్ణుని వేణుగానమును విని, కృష్ణుడి మాయమాటలు నమ్మి, ఆయన వలలో పడి, ఇప్పడు ఆయన మా అందలినీ వచిలివెళ్లగానే, ఆయన విరహంతో బాధపడుతున్నాము. కాబట్టి నీవు ఇంక ఆ కృష్ణుని కీల్తించడంమాని వేరే గీతికలు ఆలాపించు." అని భమరం మీద పెట్టి కృష్ణుని సూటీపోటీ మాటలు అంటున్నారు ఆ గోపికలు. ఆ గోపికల గోల భరించలేక, ఆ భ్రమరములు అక్కడినుండి పాలిపోయాయి. కాని ఆ భ్రమరములకు కూడా గోపికల విరహవేదనను వినాలని మనసు పీకుతూ ఉంది. అందుకని పోయినట్టే పోయి, అక్కడక్కడా ఎగిలి మరలా ఆ గోపికల వద్దకు వచ్చాయి. మరలా వచ్చిన ఆ భ్రమరములను చూచి గోపికలు ఇలా అంటున్నారు.

"సొంటి! మీరంతా మీ సఖుడు కృష్ణుని వద్దకు పోయి మరలా కొత్త సంగతులు ఏమైనా మోసుకొచ్చారా! మా అందలినీ కృష్ణుడు మధురాపురమునకు రమ్మన్వాడా! నీకు కృష్ణుడికి ఇష్టం అయితే వెంటనే వచ్చేస్తాము. అయినా మా అందలినీ నీవు మధురకు ఎలా తీసుకెళ్లగలవు? ఇంతకూ కృష్ణుడు ఇఫ్ఫుడు ఎక్కడున్నాడు? కృష్ణుడు విద్యాభ్యాసము ముగించుకొని మధురానగరము వచ్చాడని విన్నాము. నిజమేనా! కృష్ణుడు మధురానగరములో, రాచనగరులో, అంత:పురములో, రాజభోగాలు అనుభవిస్తూ, సందుని, యానోదను, మా అందలినీ కనీసం మనసులోనైనా తలుచుకుంటున్నాడా! మా గులించి ఎఫ్ఫుడైనా ఒక్క మాటైనా మాట్లాడుతున్నాడా! కృష్ణుడికి ఇక్కడకు వచ్చే ఆలోచన ఏమైనా ఉందా!" అని ఆతురతగా అడిగింబి ఒక గోపిక.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ గోపికలు గోపకాంతలు కృష్ణుని మీద ప్రేమతో, భక్తితో అన్న మాటలను అన్నీ ఓపికగా విన్నాడు ఉద్ధవుడు. వాలితో ఉద్దవుడు ఇలాఅన్నాడు. "ఓ గోపకాంతలారా! మీరందరూ ధన్యజీవులు. మీ మనస్యులు అన్నీ కృష్ణుని యందే లగ్నం అయి ఉన్నాయి. మీరు ముల్లో కములలో పూజనీయులు. మానవులు అందరూ దానములు చేసి, తపస్సులు ఆచలంచి, ప్రతములు చేసి, హెహమములు చేసి, జపములు చేసి, వేదములు అధ్యయనం చేసి, ఇంట్రియములను నిగ్రహించి కృష్ణుని మీద భక్తిని సాధిస్తారు. ఇవేమీ చేయుకుండానే మీరందరూ కృష్ణుని మీద అచంచలమైన, ఏకాగ్రమైన భక్తిని సాధించారు. ఇంతకన్నా మహద్యాగ్యము ఏముంటుంట? మీరు మీ తల్లి తండ్రులను, అత్తమామలను, భర్తలను, సంతానమును, ఇల్లువాకిళ్లను వటిలెపెట్టి, సాక్షాత్తు పరమాత్త అవతారమైన కృష్ణుని వలించారు. ఇదికూడా ఒక మహద్యాగ్యమే!

గోపికలారా! మీకు కృష్ణుని మీద అచంచల మైన ఏకాగ్రమైన భక్తి ఉంది. కృష్ణుని ఎడబాటును సహించలేక మీరు పలికిన పలుకులు నాకు అమితానందాన్ని కలుగచేసాయి. కృష్ణుడు నన్ను ప్రత్యేకంగా మీ వద్దకు పంపాడు. మీకు ఒక సందేశమును అందించమని చెప్పాడు. ఆ కృష్ణ సందేశమును నేను మీకు ఆ కృష్ణుడు చెప్పినట్టుగా, కృష్ణుడి మాటలలో వినిపిస్తాను. శ్రద్ధగా వినండి.

"ఓ గోపికలారా! గోపకాంతలారా! నేను అందలలోనూ ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతుంటాను. మీమనసుల్లో సదా మెదులుతున్నాను. కాబట్టి నేను మిమ్ములను విడిచిపెట్టి వెళ్లాను అన్న ప్రసక్తిలేదు. నేను ఈ పంచభూతములలో ఉన్నాను. అలాగే మీ మనస్సులో, మీ ప్రాణములలో, మీ ఇంబ్రియములలో, మీ గుణములలో అంతల్లీనంగా ఉన్నాను. నా మాయచేత సృష్టి, స్థితి,లయము అనే కార్యములను చేస్తున్నాను. సమస్తజీవులలో ఉండే ఆత్త, జ్ఞానము చేత నిండి ఉంది. ఆత్తను సత్య,రజస్తమోగుణములు అంటవు. ఈ గుణములలో ఆత్త ప్రవర్తించదు. ఆత్త శుద్ధసత్యగుణస్వరూపము. జాగ్రదావస్థలోనూ, స్వష్నములోనూ, సుషుప్తిలోనూ ఈ ఆత్త, మాయచేత మోహితమైన మనస్సు చేసే పనుల ద్వారా వెల్లడి అవుతూ ఉంటుంది. కాని ఆత్తస్వరూపము అది కాదు.

ఈ మానవుడు తన మనస్సు ద్వారా బయట ప్రపంచములో చూడటం, వినడం, తాకడం, అనుభవించడం అనే పనులు చేస్తుంటాడు. కాని అవి అన్నీ మాయతో కూడుకొన్నవి. వాటిని మీరు నమ్మకండి. మీ మనసునునిగ్రహించండి. భూమీ మీద ప్రవహించే నదులన్నిటికీ సముద్రమే హద్దు. అదేమాబిల వేదములను అధ్యయనం చేయడం ద్వారా, అష్టాంగయోగము, సాంఖ్యయోగము, సన్యాసము, స్వధర్తఆచరణము, ఇంట్రియ నిగ్రహము మొదలగునవి పాటించడం ద్వారా, మనస్సను అదుపులో ఉంచుకోవచ్చను. మీరు కూడా మీకు తోచిన విధంగా మనస్సను అదుపులోచేసుకోండి.

ద్రజములో ఉన్నంత కాలము నేను మీ అందలకీ ప్రియుడను. ప్రస్తుతము శాలీరకంగా దూరంగా ఉన్నాను. నేను మీ శలీరంలో ఉండే కళ్లకు కనిపించకుండా దూరంగా ఉండటం వలన, నేను మీకు అనుక్షణం స్థురణకు వస్తున్నాను. మీ మనసులో నిలిచి ఉన్నాను. మీరు నన్ను ఎల్లప్పుడూ ధ్యానిస్తున్నారు. అందుకనే నేను మీకు దూరంగా ఉన్నాను అని తెలుసుకోండి. ధ్యానము ద్యారా మనసు పలశుద్ధమవుతుంది. ప్రియుడు దూరంగా ఉన్నప్పుడు స్త్రీలు ఆ ప్రియుడిని ఎల్లఫ్మడ తలచుకుంటూ ఉంటారు. అదే ఎదురుగా ఉంటే పట్టించుకోరు. నేను మీ ఎదురుగా లేకపోవడం వలన, మీరు కూడా మీ మనస్యంతా నా మీద లగ్నం చేసి నన్నే స్త్వలస్తున్నారు. మీ ఏకాగ్రమైన మనోచింతన వలన మీరు త్వరలోనే నన్ను పాందగలరు." అని కృష్ణుడు మీతో తన మాటలుగా చెప్పమన్నాడు." అని ఉద్ధవుడు గోపికా స్త్రీలతో చెప్పాడు. కృష్ణుని బిప్కోపదేశమును విన్న ఆ గోపకాంతలు ఉద్ధవునితో ఇలా అన్నారు.

"అందలి అదృష్టములు పండి, యాదవుల కులమునకు కంటకుడుగా మాలన కంసుడు మరణించాడు. మధురానగరములో కృష్ణుడు తన తల్లి తండ్రులతో ఆప్తులతో క్షేమంగా ఉన్నాడా! కృష్ణుడు ఇక్కడ ఉండగా మా మీద చూపిన ప్రేమను ఇప్పుడు మధురానగర స్త్రీల మీద కూడా చూపిస్తున్నాడా! అవునులే! కృష్ణుడిని చూచినా, కృష్ణుడిమాటలు విన్నా, ఏ స్త్రీలు మోహించకుండా ఉంటారు. ఆ మధురా నగర స్త్రీల వ్యామోహంలో పడి, కృష్ణుడు ఎఫ్ఫుడైనా గ్రామీణస్త్రీలైన మమ్ములను తలచుకుంటాడా! యమునా నదీ తీరములలో, ఆ ఇసుక తిన్నెల మీద, మాతో విహలించి, రాసలీలలు సలిపాడు కదా! మాతోగడిపిన ఆ రాతులను మేము రోజూ తలచుకుంటూ ఉంటాము. కృష్ణడు ఆ రాత్రుల గులించి కనీసం గుర్తుచేసుకుంటాడా! ఇంతకాలము కృష్ణుని విరహబాధతో వేగిపాతున్నాము. కృష్ణుడు మరలా ఇక్కడకు వస్తాడా! మా కళ్లకు అంటే, మల కొందరు గోపికలు ఇలా అన్నారు.

"అవునే! ఎందుకు వస్తాడు? ఇఫ్ఫడు కంసుడు చచ్చాడు. కృష్ణడు యువరాజు అయ్యాడు. కృష్ణడిని పెళ్లచేసుకోడానికి రాజకన్యలు పోటీ పడుతుంటారు. హాయిగా తనకు నచ్చిన రాజకుమార్తెలను పెళ్లాడి సుఖంగా ఉంటున్నాడు.పల్లె మొద్దలం మనకోసం ఇక్కడికి ఎందుకు వస్తాడు?" అని ఈసడింపుగా మాట్లాడింది.

కాని మలకొందరు గోపికలు "అదేమిటే అలా అంటావు! శ్రీకృష్ణుడు సాక్షాత్తు విష్ణుస్వరూపుడు. సకల సంపదలకు అభిష్ఠానదేవత అయిన లక్ష్మీదేవి ఆయన భార్త. ఆయనకు కొదవేముంది. ఈ పల్లెలలో నివసించే మనతోనూ, రాచనగరులో నివసించే రాజకన్యలతోనూ ఆయనకు పనేముంది. ఆయన కోరుకుంటే మనలాంటి వాళ్లు కోటానుకోట్లమంది ఆయన పాదాల మీద వాలుతారు. తెలుసా! కాబట్టి కృష్ణుడు ఇంక రాడు అనే నిరాశతో బతకడంలోనే సుఖం ఉందని తెలుసుకోండి. మూడులోకములలో ఉన్న వాళ్లు ఎల్లప్పడూ కృష్ణుని తలచుకుంటూ, ఆయనను మనసులో నుండి క్షణకాలం కూడా విడిచిపెట్టరు. ఇంతెందుకు ఆయన తన భార్య లక్ష్మీదేవిని కూడా లక్ష్మపెట్టడు. కాని లక్ష్మీదేవి ఆయన పక్షస్థలంలో స్థిరనివాసము ఏర్వరచుకొని ఆయనను క్షణంకూడా పబిలిపెట్టదు.

కాని కృష్ణుడు ఏకోలకలు లేని వాడు. అన్ని కోలకలు తీలనవాడు. ఆయన అందలలో ఉన్నాడు. కాబట్టి మనం కూడా కృష్ణుని మలచిపోకుండా మనసులోనే స్త్వలంచుకుంటూ ఉందాము. కృష్ణుడు తిలగిన ప్రదేశములలో విహలద్దాము. ఆయన తన పాదములు పెట్టిన చోట నడుద్దాము. ఆడుదాము. పాడుదాము. ఆయన మాటలను మనసం చేసుకుందాము. కృష్ణుడు మనపక్కనే ఉన్నట్టు భావిద్దాము. ఇంక కృష్ణుని మనం మలచిపోయాము అనే ప్రశ్న ఉదయించదు. ఉద్ధవ మహాశయా! కృష్ణుడు తన మాటల చేతా, చేతల చేతా మా మనస్సులను హలంచాడు. మేము కృష్ణుని మరువలేము. అని మా మాటలుగా కృష్ణునికి చెప్పండి." అని అన్నారు గోపికలు.

ఉద్ధవుని ద్వారా కృష్ణతత్వమును తెలుసుకున్న గోపికలు కృష్ణుని తమ హృదయములలో నిలుపుకొని పూజింపసాగారు. తరువాత ఉద్ధవుడు కొన్నాళ్లు గోకులములోనే ఉంది గోప కాంతలతో మాట్లాడుతూ, కృష్ణుని లీలలను ముచ్చటించుకుంటూ, కృష్ణుడు తిలగిన వనములలోనూ, పచ్చిక బయళ్లలోనూ, కొండలమీదా తను కూడూ తిలగాడు. కృష్ణుడు తాకిన లతలను. చెట్లను తనూ తాకాడు. కృష్ణుడి బాల్యచేష్టల గులంచి ఎన్వోవిషయములను గోపికలను, గోపకాంతలను అడిగి తెలుసుకున్నాడు. పరమానందభలతుడయ్యాడు. అక్కడ ఉన్నన్ని రోజులు క్షణాల్లా గడిపాడు ఉద్దవుడు.

ఆ గోపస్త్రీలకు కృష్ణుని మీద ఉన్న ప్రేమకు, భక్తికి, ఆవేశమునకు ముగ్ధుడయిన ఉద్ధవుడు వాలకి నమస్కలించి వాలతో ఇలా అన్నాడు. "సకలజీవులలో ఆత్త్వస్యరూపుడుగా ఉన్న శ్రీకృష్ణుని ప్రేమకు నోచుకున్న ఈ అమాయక గోపకాంతల జన్హతు సార్ధకమయ్యాయి. మోక్షము కొరకు తపస్సులు చేసే మునులు, మా వంటి భక్తులు ఎల్లప్పుడూ ఈ కృష్ణుడి ప్రేమకోసం పలతపిస్తుంటాము. ఏ తపస్సు చేయకుండా ఈ గోపకాంతలు కృష్ణప్రేమను అపారంగా పాందారు. ఎల్లప్పుడూ కృష్ణుడి మనసులో నిలుపుకొని ధ్యానించే అమాయక గోపకాంతలకు, గొప్ప కులంలో పుట్టడం, ఉపనయన సంస్కారములు చేయడం, యజ్ఞయాగములు చేయడం బీక్షలు తీసుకోవడం ఏ మాత్రం అవసరం లేదు. అటువంటి వారు బ్రాహ్మణజన్హ ఎత్తనవసరం లేదు. ఏ కులంలో జన్మించినా వారు కృష్ణప్రేమకు అర్హులే!

గ్రామంలో నివసిస్తూ వ్యభిచారులు అనే ముద్రపడిన ఈ అమాయక గోప కాంతలు ఎక్కడ? పరమాత్ష స్వరూపుడైన ఆ శ్రీకృష్ణుని పరమమైన ప్రేమ ఎక్కడ? తాను సేవించేది అమృతం అని తెలియకుండా సేవించినా, అమృతము తనను సేవించిన వాలకి సుఖము, సంతోషము కలుగజేస్తుంది. అలాగే కృష్ణతత్వమును ఏమీ తెలియని ఈ గోపికలు, గోపకాంతలు, కృష్ణుని సేవించడం ద్వారా, స్త్వలించడం ద్వారా, ముక్తిని పాందారు. ఈ గోపికలు చేసుకున్న అదృష్టము, ఆయనను ఎల్లప్పడూ అంటిపెట్టుకొని ఉండే అష్టరసలు, సాక్షాత్తు లక్ష్మీడేవి కూడా పాందారో లేదో అని అనుమానంగా ఉంది.

కేవలం వేదాధ్యనముతోనే పాంద దగిన ఆ పరమాత్త, పాదములను, ఈ గోపికలు తమ అమాయక ప్రేమతో పాందగలిగారు. నేను మరుజన్హలో ఈ గోపికలు తమ పాదములతో తిలగిన ఈ పనములో ఒక చెట్టుగానో, లతగానో పుట్టి నా జన్హ సార్ధకం చేసుకుంటాను. ఎవల పాదపద్మములను లక్ష్మీదేవి నిరంతరము సేవిస్తూ ఉంటుందో, ఎవల పాదములను బ్రహ్మమొదలగు దేవతలు తమ హృదయములలో నిలుపుకొని పూజిస్తూ ఉంటారో, ఆ శ్రీకృష్ణుని పాదములను కౌగలించుకొని వాటిని తమ గుండెలమీద హత్తుకున్న ఈ అమాయక గోపికలు తమ మనసులను పవిత్రం చేసుకున్నారు. శ్రీకృష్ణుని పాదస్పర్మతో పునీతమైన ఈ గోపికల పాదములకు నేను నమస్కలస్తున్నాను. వీల కృష్ణనామస్తరణతో మూడులోకములు పవిత్రం అవుతాయి." అని తనలో తాను అనుకున్నాడు ఉద్దవుడు.

తరువాత ఉద్ధవుడు గోపికల దగ్గర, సందుని దగ్గరా, యసోద దగ్గరా సెలవు తీసుకొని మధురకు పోవడానికి రథం ఎక్కాడు. సందుడు మొదలగు గోపాలురు ఉద్ధవుడికి ఎన్నో ఉపాహారాలు తీసుకొని వచ్చి రథంలో పెట్టారు. సందుడు మొదలగు వారు ఉద్ధవునితో ఇలా అన్నారు.

"కృష్ణుడు దైవాంశ సంభూతుడు అని మాకు తెలుసు. మా మనస్సు ఎల్లఫ్ఫుడూ శ్రీకృష్ణుని పాదముల యందే లగ్నం అయి ఉండుగాక! మా నోరు ఎల్లఫ్ఫుడ కృష్ణునామమును పలుకుగాక! మా చేతులు ఎల్లఫ్ఫుడూ కృష్ణునికి నమస్కలంచు గాక! మేము ఎక్కడ ఉన్నా, మా మనసులు మాత్రము కృష్ణుని యందే లగ్నం అయి ఉండుగాక!" అని కృష్ణుని కీల్తించారు.

తరువాత ఉద్ధవుడు నందుని వద్ద సెలవు తీసుకొని మధురకు వెళ్లిపోయాడు. మధుర చేరగానే ఉద్ధవుడు కృష్ణని గృహమునకు వెళ్లాడు. తాను నందవ్రజములో అడుగుపెట్టినప్పటినుండి మరలా మథురకు వచ్చేవరకు జలగిన విషయములు, గోపికలతోనూ, గోపకాంతలతోనూ తాను ముచ్చటించిన విషయములు అన్నీ వివరంగా చెప్పాడు. తరువాత ఉద్ధవుడు ఉగ్రసేన మహారాజు దగ్గరకు, వసుదేవుని వద్దకు పోయి నందుడు వాలకి పంపిన కానుకలను సమల్వంచాడు." అని శుయోగీంద్రులు పలీక్షిత్ మహారాజుకు ఉద్ధవుడు నందవ్రజమును సందల్శంచడం గులంచి తెలియచేసాడు.

> శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము నలభైఏడవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> > శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము నలభైఎనిమిదవ అధ్వాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఉద్ధవుని వలన నందవ్రజములో జలగినటి అంతా విని సంతోషించాడు కృష్ణుడు. మధురకు వచ్చినపుడు తనకు సుగంధ ద్రవ్యములను ఇచ్చిన త్రివక్ర అనే ఆమెఇంటికి వస్తానని మాట ఇచ్చాడు కృష్ణుడు ఆ మాట నెరవేర్ఘడానికి కృష్ణుడు త్రివక్ర ఇంటికి వెళ్లాడు. త్రివక్ర ఇంటి నిండా సుగంధవస్తువులతోనూ, వివిధరకములైన లేపనములతోనూ నిండి ఉంది. ఆమె ఇల్లు అంతా సుగంధ పలమకములతో గుభాఇస్తూ ఉంది.

తన ఇంటికి వచ్చిన కృష్ణుని చూచి త్రివక్ర సంభ్రమంతో లేచి ఆయనకు ఎదురుగా వచ్చి ఆహ్యానించింది. అర్హ్మము పాద్యము ఇచ్చి సత్కరించింది. ఆయనకు ఉచితాసనము ఇచ్చి ఆయనను పూజించింది. కృష్ణుడు ఆమె ఇంట్లో ఒక సుఖాసనము మీద కూర్చున్నాడు. ఆమె చేసిన పూజలు స్వీకలంచాడు. తరువాత ఆమె కృష్ణునికి స్వానము చేయించి, నూతన వస్త్రములను కట్టబెట్టింది. గంధముమొదలగు సుగంధ లేపనములను ఆయన శలీరమునకు పూసింది. పూలమాలలతో అలంకలంచింది. తరువాత త్రివక్ర కృష్ణుని పక్కనే కూర్చుంది.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! ఆ త్రివక్ర కేవలము కృష్ణుడు మధురకు వచ్చినపుడు ఆయనకు సుగంధ లేపనములు ఇచ్చింది. ఆమె వ్రజిస్త్రీలు చేసినట్టు ఆయనకు ఏమీ సేవలు చెయ్యలేదు. కాని కృష్ణుడు ఆమె ఇంటి వెళ్ల ఆమెను అనుగ్రహించాడు. త్రివక్ర కూడా కృష్ణుని పాదములను కౌగలించుకొని తాదాత్త్యము పాందింది. ఆనందస్యరూపుడైన కృష్ణునితో తాను సుఖించినట్టు మనసులోనే భావించింది. తన చిత్తములో ఉన్న సంతాపమును పూల్తగా పాగొట్టుకుంది. నిర్మల చిత్తంతో కృష్ణుని ఆలింగనము చేసుకొంది.

ఆమె సేవలకు సంతుష్టిచెందిన కృష్ణుడు ఆమెను ఏదైనా వరం కోరుకోమన్నాడు. ఆమె కృష్ణుని తన ఇంటనే కొన్ని దినములు ఉండి తనకు ఆనందము కలుగజేయమని కోలంది. కృష్ణుడు ఆమె కోలనట్టు ఆమెతో కొంత కాలము గడిపి, తరువాత తన మందిరమునకు వెళ్లిపోయాడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! త్రివక్ర కృష్ణుని మహిమలను కళ్లారా చూచింది. ఆమె కురూపమును పోగొట్టి అందగత్తాగా చేసింది కృష్ణుడే కదా! అటువంటి కృష్ణుడు వరం కోరుకోమంటే, నిరంతర కృష్ణభక్తి కోరుకోకుండా, కృష్ణునితో కామసుఖములు అనుభవించాలని కోరుకుంది. దురదృష్టవంతుడికి పెన్నిథి లభించినా, వాడు దానిని అందుకోలేడు. దుష్టబుట్ధి కలవారు, తుచ్ఛులు, తుచ్ఛమైన కామవాంఛలు, ప్రాపంచిక విషయములు కోరుకుంటారే కానీ, పరమాత్తతో సాయుజ్యమును కోరుకోరు. పరమాత్త కూడా వాల మూర్ఖత్వానికి జాలిపడి, వారు కోలంటి ఇస్తాడు. త్రివక్ర కూడా అటువంటి మూర్ఖురాలే.

ఓ పరీక్షిత్ మహారాజా! తరువాత కృష్ణుడు బలరామునితో కలిసి అక్రూరుని ఇంటికి వెళ్లాడు. కృష్ణుడు బలరాముడు తన ఇంటికి రావడం అక్రూరుడు దూరంనుండి చూచాడు. సంభ్రమంతో తొట్రుపాటు పడ్డాడు. అతని మనసంతా సంతోషంతో నిండిపోయింది. వాళ్ల ఎదురు పోయి ఆలింగనం చేసుకున్నాడు. కృష్ణుడి కాళ్లమీదపడి నమస్కలించాడు. ఇద్దలినీ ఇంటిలోనికి తీసుకొని పోయి అర్హ్హము పాద్యము ఆసనము ఇచ్చి సత్కలించాడు. తరువాత అక్రూరుడు బలరామకృష్ణుల పాదములను కడిగి ఆ నీళ్లు తల మీద చల్లుకున్నాడు. బలరామకృష్ణుల చేత నూతన వస్త్రములను ధలింపచేసాడు. వివిధ పూజాద్రవ్యములతో పూజించాడు. తరువాత కృష్ణుని కాళ్లు పడుతూ ఇలా అన్నాడు.

"కృష్ణి! మా అదృష్టము పండి, నీ చేతిలో కంసుడు మరణించాడు. యాదవ కులము తన కష్టముల నుండి తేరుకుంటి. మీ ఇరువుల దయ వలన యాదవ కులము రక్షింపబడింది. మీరు ఉత్తమ పురుషులు. పరమాత్త స్వరూపులు. ఈ జగమంతా నిండి ఉన్నారు. ఓ కృష్ణా! సత్వ రజస్తమోగుణముల కలయికతో నీవు ఈ విశ్వాన్ని సృష్టించావు. ఈ సృష్టిలో ప్రవేశించి పోషిస్తున్నావు. లయం చేస్తున్నావు. కాని ఈ గుణములు ఏపీ నిన్ను అంటవు. నీవు గుణతీతుడవు. భూమి, ఆకాశము, వాయువు, అగ్ని, నీరు కలిసి వివిధ భౌతిక రూపములలో కటిలేవి, కదలనివి గా వెల్లడి అవుతున్నాయి. అలాగే నీవు కూడా అన్నిజీవులలో ఆత్తస్వరూపుడుగా వెలుగుతున్నావు.

ఈ సత్వ,రజస్త్రమోగుణములు బీ శక్తులు. బీటితో బీవు సృష్టి,స్థితి,లయములను బిర్వహిస్తున్నావు. కాబి బీవు ఆ గుణముల చేత గాబీ, సృష్టి, స్థితి, లయ కార్యములకు కాబీ బద్ధుడవు కావు. మానవులు తమ అవిద్య చేత బంధనములకు లోనవుతున్నారు. ఆ అవిద్య బీలో లేదు కాబట్టి పే బంధనములు బీకు లేవు. బీవు మానవుడిగా అవతలంచావు. ఏ అవతారములో కూడా బీవు అవిద్యకు లోనయి బంధనములలో చిక్కుకున్నావని పే శాస్త్రము, పే శాస్త్రకారుడు నిరూపించలేదు.

సాధారణ జీవుల వలె నీకు సంసార బంధములు కానీ, పునర్జన్హల్లలు కానీ లేవు. ఎందుకంటే, జీవులు తమ అవిద్య వలన సంసార బంధనములలో చిక్కుకొని, వివిధములైన కర్త్తలు చేసి, ఆ కర్తల ఫలితంగా పునర్జన్మ పాందుతుంటారు. అటువంటి అవిద్య నీలో ఉంటే నీవు కూడా మామూలు జీవులవలె ఈ సంసార సాగరంలోనూ, జనన మరణ చక్రములోనూ పడి తిరుగుతూ ఉండేవాడివి కదా! నీవు నిరాకారుడవు. నీకు దేహము అంటూ లేదు. జన్హ అంటూ లేదు. అందుకని నీకు తల్లి తండ్రి, భార్య, సంతానము అనే బంధములు ఏవీ లేవు. బంధములే లేనపుడు ముక్తి పాందవలసిన అవసరము లేదు.

ఓ దేవా! నీవు జగత్కల్యాణము కొరకు వేదములను సృష్టించావు. వైటక ధర్తమును, భాగవత ధర్తమును ప్రచారం చేసావు. కాని కొందరు దుర్మార్గులు, అసుర ప్రవృత్తి కలవారు, ఆ సనాతన వైటక ధర్తమునకు విఘాతం కలిగిస్తున్నారు. ఆ సమయంలో నీవు శుద్ధసత్యగుణ స్వరూపముతో ఆవిర్మవించి, సనాతన వైటక ధర్తమును మరలా ఉద్దలస్తున్నావు.

కృష్ణి! రాజులందరూ అసురప్రవృత్తిచేత సంచలస్తూ లోకకంటకులుగా మారడంతో, నీవు బలరాముడుతో సహా యాదవ వంశములో ధర్మసంస్థాపన కొరకు అవతలంచావు.

ఓ దేవా! నీవు యజ్ఞమూల్తవి. దేవతలు, ఋషులు, పితృదేవతలు, మానవులు అందరూ నీ స్వరూపాలే. అందలిలో నీవు అంతల్లీనంగా ఉన్నావు. నీ పాదముల నుండి పుట్టిన పవిత్ర గంగ మూడులోకములలో ప్రవహించి, తనలో మునిగిన వాల పాపములను ప్రక్షాళనచేస్తూ ఉంది. అటువంటి పరమాత్త, స్వరూపుడవు, జగద్గురువు అయిన నీవు ఈ నాడు నా పూర్వపుణ్యవిశేషము చేత మా ఇంట్లో అడుగుపెట్టావు. మా గృహము పావనం అయింది. ఓ దేవా! నీకు నీ భక్తులంటే అత్యంత ప్రేమ. నీవు ఎల్లఫ్ఫుడు సత్యం పలుకుతావు. నీ హృదయం మంచిబి. నీవు అందలపట్లా కృతజ్ఞతాభావంతో ఉంటావు. అందుకని తెలిసినవారు, బుబ్ధిమంతులు నిన్ను తప్ప మరొకలని ఆశ్రయించరు. ఎవరైనా నిన్ను ఏకాగ్రమైన, నిర్మలమైన మనసుతో నిన్ను కొబ్దిగా సేవించినా, వారు కోలందల్లా ఇస్తావు. నిన్ను నీవే వాలకి సమల్థం-చుకుంటావు. నీవు భక్తపరాథీనుడివి కదా!

ఓ దేవా! నీ గులంచి సంపూర్ణంగా తెలుసుకోడానికి సనకాబి యోగులకు, బ్ర<u>మ</u>్తేబి దేవతలకు సాధ్యంకాలేదు. ఇంక నేనెంత. నా వంటి గృహమునకు నీవు రావడం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను. నీ మాయతో కష్టబడిన భార్యాబిడ్డలు, ధనము,గృహములు మొదలైన వానియందు మాకు ఉన్న మోహమును బంధనములను ఛేబించి మాకు ముక్తి ప్రసాబించమని వేడుకుంటున్నాను." అని కృష్ణుని ప్రాల్థించాడు అక్రూరుడు.

అక్రూరుని మాటలను విన్న కృష్ణుడు చిరునవ్వులు చిందిస్తూ ఇలా అన్నాడు. "అక్రూరా! నీవు మాకు గురువు. పితృసమానుడవు. మాకు దగ్గర బంధువు. మేము నిన్ను పూజించాలి. స్తుతించాలి. మేము నిన్ను ఎల్లప్పుడూ పోషించాలి, రక్షించాలి. అది మా విధి కర్తవ్వము. నీవంటి సాధుపుంగవులు, లోక కల్యాణమును కోరుకొనేవారు, మానవులందలి చేతా పూజింసబడతారు. దేవతలకు కేవలము తమ తమ కార్యముల మీదనే ఆసక్తి. కాని మీ బోటి సాధువులకు లోకకల్యాణము మీద ఆసక్తి. మీరు నిరంతరము ఇతరుల දූිකකාතා ණිරාණටటారు.

గంగా మొదలగు పవిత్రమైన తీర్థములు, రాతితోనూ, మట్టితోనూ చేసిన దేవతామూర్తులు అన్నీ పూజింపదగినవే. వాటిని పూజిస్తే ఎంతో కాలానికి కానీ వాటి అనుగ్రహము కలుగదు. కాని మీ వంటి వాలని కేవలం దల్మంచుకుంటేనే మానవులు పవిత్రులవుతారు.

అక్రూరా! మా బంధువులలో కల్లా నీవే మంచి హృదయము కలవాడిని, శ్రేష్టమైన వాడిని. నీవు ఎల్లప్పడూ మా శుభమును కోరుతుంటావు. కాబట్టి నీవు మాకు ఒక పని చేసి పెట్టాని. నీవు ఇఫ్ఫడు హస్తినాపురము వెళ్లాని. అక్కడ మా మేనత్త కుంతీదేని కుమారులు పాండవులు ఉన్నారు. వాలకి తండ్రి చనిపోయాడు. అనాధలైన పాండవులు, తమ తల్లి కుంతితో పెదనాన్న ధృతరాష్ట్రని గృహములో ఉన్నారని విన్నాను.. వాలి క్షేమ సమాచారములు తెలుసుకొనిరా.

ధృతరాష్ర్యుడు పుట్టు గుడ్డివాడు. అతని బుబ్ధి మంచబి కాదు. అతని కుమారులు కూడా దుష్టబుబ్ధకలవారు. ధృతరాష్ర్యనికి కుమారులు ఎంతచెబితే అంతా. వాళ్ల మాటను జవదాటడు. ధృతరాష్ట్యడు తన కుమారులను, తన తమ్ముడు కుమారులైన పాండవులను సమానంగా చూస్తున్నాడన్న నమ్మకం నాకు లేదు. ఆ కారణం చేత నీవు ఇప్పడు హస్తినాపురమునకు పోయి, పాండవులు ఎలా ఉన్నారు. ధృతరాష్ట్యని ఇంట్లో క్షేమంగా ఉన్నారా! పాండవుల పట్ల ధృతరాష్ట్యని ప్రవర్తన ఎలా ఉంబి? పాండవులను తన కుమారులతో సమానంగా చూస్తున్నాడా లేక పక్షపాతవైఖల అవలంబిస్తున్నాడా! ఈ విషయములన్నీ తెలుసుతొనిరా. నీవు తెచ్చిన సమాచారమును బట్టి

నేను పాండవులకు శుభం కలిగే బిధంగా కార్యములను చక్కబెడతాను." అని అన్నాడు. ఆ ప్రకారంగా అక్రూరుని ఆదేశించి, కృష్ణుడు బలరామునితో సహా తన గృహమునకు వెళ్లిపోయాడు." అని శుకమహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు అక్రూరుని హస్తినకు పంపండం గులించి వినిపించాడు.

శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము నలభై ఎనిమిదవ అధ్కాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్భాగవతము దశమస్కంధము నలభై తొమ్మిదవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణడు పంపగా అక్రూరుడు హస్తినాపురము చేరుకున్నాడు. వెళ్లగానే ముందు భీష్ముని కలుసుకున్నాడు. తరువాత ధృతరాష్ట్రని, విదురుని, కుంతిని, బాహ్లికుని, ద్రోణుని, కృపాచార్కుని, కర్ణుని, దుర్కోధనుని, అశ్వత్థామను, పాండు కుమారులను, ఇతర బంధువులను కలుసుకున్నాడు. వాల క్షేమసమాచారములను తెలుసుకున్నాడు. ధృతరాష్ట్రడు తన తమ్ముని కుమారులు అయిన పాండవుల పట్ల ఎలా ప్రవల్తిస్తున్నాడే గమనిస్తూ కొంతకాలము హస్తినాపురములో గడిపాడు. విదురుడు పాండవులను కౌరవ కుమారులు ఎలా అష్టకష్టములు పెట్టింది వివలంచాడు. పాండవులకు కురుకుమారులు విషం పెట్టి చంపడానికి ప్రయత్నించారని చెప్మాడు. పాండవులకు ప్రజాదరణ నానాటికీ ఎక్కువ కావడం సహించలేని సుయోధనుడు అతని తమ్ములు పాండవులను అంతమొందించడానికి ప్రయత్నాలు చేసారని వివలంచాడు. తనకు వరుసకు సోదరుడైన అక్రూరునితో కుంతీదేవి కళ్లనీళ్లు కుక్కుకుంటూ ఇలా చెప్పసాగింది.

"సోదరా! నా గులంచి మధురలో ఎవరైనా తలచుకుంటున్నారా! మా తల్లి తండ్రులు, నా సోదరులు, అక్కచెల్లెళ్లు, బంధువులు నా గులంచి మనసులో స్త్వలంచుకుంటారా! నా మేనల్లుడు అయిన శ్రీకృష్ణుడు, ఆయన అన్నగారు బలరాముడు తన మేనళ్లుళ్ల గులంచి ఎప్పుడైనా విచాలంచాడా!

అక్రూరా! హస్తినలో మా పలిస్థితి తోడేళ్ల మధ్య ఉన్న లేడి పిల్లల మాబిలి ఉంది. ఇక్కడ మా చుట్టు శత్రువులే. మాకు దు:ఖము తప్ప మరొకటి తెలియదు. నా పిల్లలు తండ్రిలేని అనాధలు. మమ్ములను కృష్ణడు ఓదారుస్తాడంటావా! శ్రీకృష్ణడు సాక్షాత్తు విష్ణంంశ సంభూతుడు. సర్వాంతర్యామి.

శ్రీకృష్ణి! ముకుందా! హస్తినలో పసివాలతో కష్టములు అనుభవిస్తున్న నన్ను రక్షించవా! ఓ దేవా! ఈశ్వరస్వరూపుడవైన నీ పాదపద్తములను ఆశ్రయించుతొని ఉన్నాము. నీ పాదములు తప్ప మాకు శరణాగతి మరొకటి లేదు. జ్ఞానస్వరూపుడైన నిన్ను శరణువేడుతున్నాము. మమ్ములను కాపాడు." అని కుంతీదేవి అక్రూరునితో మాట్లాడుతూ కృష్ణని స్త్వరించుకుంది. దు:ఖము ఆపుకోలేక పెద్దపెట్టన ఏడవసాగింది కుంతి.

తన సోదల కుంతి దు:ఖము చూచి అక్రూరునికి కూడా దు:ఖము పార్లుకొచ్చంది. కాని నిగ్రహించుకున్నాడు. కుంతీదేవిని ఓదార్చాడు. "అమ్మా కుంతీదేవీ! నీ కుమారులు సామాన్యులు కారు. దైవాంశ సంభూతులు. వాలకి అశుభము ఎన్నటికీ కలుగదు. మీకు త్వరలోనే సకల శుభములు కలుగుతాయి." అని ఓదర్చాడు.

తరువాత మధురకు ప్రయాణం అయ్యాడు. వెళ్లబోయే ముందు ధృతరాష్ట్రుని కలిసాడు. ఆయనతో ఇలా అన్నాడు. "కురువంశ శ్రేష్టా! ధృతరాష్ట్రా! నీ సోదరుడు పాండు రాజు మరణించిన తరువాత నీవు ఈ కురు సామ్రాజ్యమునకు చక్రవల్తివి అయ్యావు. నీవు ప్రజలను కన్నబడ్డలవలె ధర్తంగా పాలిస్తున్నావు. అందలినీ సమంగా ఆదలస్తున్నావు. అలా కాకుండా నీ కుమారులను ఒక తీరునా, నీ తమ్ముని కుమారులను ఒకతీరునా చూస్తే నీకు నరకం సంప్రాప్తిస్తుంది. కాబట్టి దయచేసి నీ కుమారులు అయిన సుయోధనాదులను, నీ తమ్ముని కుమారులు అయిన ధర్తరాజాదులను సమంగా ఆదలంచు. అప్పడు లోకం నిన్ను హల్వస్తుంది.

మహారాజా! ఈ శలీరములు శాశ్వతములు కావు. ఎఫ్మడో ఒకఫ్పడు ఈ శలీరమును వబిలిపెట్టిపావలసిందే. ఈ శలీరమే శాశ్వతము కానఫ్మడు భార్త,పుత్రులు, రాజ్యములు, సుఖములు ఎలా శాశ్వతము అవుతాయి. శాశ్వతములు కాని శలీరములు, పుత్రుల మీద మమకారం పెంచుకోవడం, ఇతరులను ద్వేషించడం మంచిబి కాదు.

ఈ ప్రపంచంలోకి జీవులు ఒంటలగానే వస్తారు. ఒంటలగానే పోతారు. ఎవరూ ఎవల వెంటా రారు. తాను ఈ శలీరములో ఉన్నప్పడు సంపాబించుకున్న పుణ్యములు, పాపములు ఒంటలగానే అనుభవిస్తాడు. నీటిలో పుట్టి, నీటిలో పెలగే చేపలు మొదలగు జలచరములు తమ సంతానమునకు నీటినే తమ ఆస్తిగా ఇస్తాయి. అలాగే మానవులు కూడా తాము అధర్హంగా ఆల్జించిన ఆస్తిని తమ సంతానమునకు వారసత్యంగా ఇస్తారు. ఆ సంతానము కూడా ఆ అక్రమంగా ఆల్జించిన ఆస్తిని హలించి అధర్మవర్తనులు అవుతారు.

తండ్రులు తమ సంతానమును పోషించే నిమిత్తం ఎన్నో అధర్హకార్యములు చేసి ధనము సంపాబిస్తారు. కాని వాని పుత్రులు ఆ ధనమును హలించి, అబి చాలదనీ, ఇంకా సంపాబించలేదనీ, ఆ తండ్రులను నింబించి, వెళ్లగొడతారు. ఉన్నధనము, ఆస్త్రి తన కుమారులు హలించగా, వీథిని పడ్డ తండ్రులు తాము చేసిన అక్రమాలకు ఫలితంగా పాపఫలమును మూటగట్టుకొని, నరకంలో పడతారు.

కాబట్టి ఓ ధృతరాష్ట్రమహారాజా! ఈ రాజ్యము, పుత్రులు శాశ్వతములు కావు. నీవు నడిచే ధర్తమార్గమే నీ వెంట ఉంటుంది. ఈ సంసారము, భార్య పిల్లలు, రాజ్యభోగములు అన్నీ స్వష్నంలో మాదిల కలగిపోతాయి. నీ మనసును నిగ్రహించి, ప్రలోభములను వదిలిపెట్టి, ధర్మంగా పలిపాలించు. అందలినీ సమంగా ఆదలించు. అఫ్ఘడు నీకు శాంతి సౌభాగ్యాలు కలుగుతాయి." అని హితోపదేశం చేసాడు అక్రూరుడు.

ఆ మాటలు అగ్నీ విన్న ధృతరాష్ర్యడు ఇలా అన్నాడు. "అక్రూరా! మానవులకు అమృతం ఇచ్చినా వాలకి తృప్తి కలగదు. అలాగే నాకు కూడా నీ హితవచనములు చెవికెక్కడం లేదు. నీవు చెప్పింబి అంతా సత్యమే. కాదనడానికి వీలు లేదు. కానీ నాకు అన్నిటి కంటే నా కుమారులు ఎక్కువ. నా శలీరం అంతా వాల మీద ప్రేమతో నిండి పోయి ఉంది. వాల సుఖం కోసరం, వాల సౌభాగ్యం కోసరం నేను ఏమైనా చేస్తాను. నేను స్వంతంగా ఏ నిర్ణయమూ తీసుకోలేని అశక్తుడను.

భూభారమును తగ్గించడానికి ఆ పరమాత్త కృష్ణుడుగా అవతలించాడని నాకు తెలుసు. ఆయన సంకల్వమును మార్హడానికి ఎవలికీ సాధ్యము కాదు. ఈ కృష్ణుడికి ఇక్కడి నుండి ఒక నమస్కారం చేయడం తప్ప ఇంక ఏమీ చేయలేను." అని అన్నాడు.

ధృతరాష్ర్యుని మనోని శ్రయము విన్న అక్రూరుడు ఇంక ఏమీ చెప్పి ప్రయోజనము లేదని తెలుసుకొని అక్కడి నుండి వెళ్లపోయాడు. తరువాత భీష్ముడు మొదలగు పెద్దల అనుమతి తీసుకొని మధురకు ప్రయాణమయ్యాడు. మధురకు తిలగి వచ్చిన తరువాత విదురుడు, కుంతి, ధృతరాష్ర్యుడు తనలో పలికిన పలుకులు యథాతథంగా కృష్ణునికి, బలరామునికి వివలంచాడు అక్రూరుడు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు అక్రూరుని హస్తినాపుర పర్యటన గులంచి వివలంచాడు.

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము నలభైతొమ్మిదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము యాభయ్యవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! మధుర దేశమును పలిపాలించు కంసుడు మగధ దేశమును పలిపాలించే జరాసంధునికి స్వయానా అల్లుడు. జరాసంధుడు తన కుమార్తెలు అయిన అస్తి, ప్రాప్తి లను కంసునికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడు. ఆ కంసుడు కృష్ణుడికి మేనమామ. జరాసంధుని అండచూచుకొని కంసుడు రెచ్చిపోయాడు. ప్రజలను, బ్రాహ్మణులను, తాపసులను హింసించనారంభించాడు. తుదకు కృష్ణని చేతిలో మరణించాడు.

కంసుడు మరణించిన తరువాత కంసుని భార్యలు అయిన ప్రాప్తి, అస్తి తమ తండ్రి జరాసంధుని గృహమునకు వెళ్లారు. తమ భర్తను కృష్ణుడు ఎలా చంపాడో, తమకు వైధవ్యము ఎలా ప్రాప్తించిందో తమ తండ్రి జరాసంధునికి వివలంచారు. తన అల్లుని చంపి తన కుమార్తెలను విధవలుగా మాల్షన కృష్ణుని మీద జరాసంధునికి అపలిమితమైన కోపం వచ్చింది. భూమి మీద యాదవులు అనే మాట

లేకుండా చేయదలచుకున్నాడు జరాసంధుడు. తన వద్ద ఉన్న 23 అక్షౌహిణీల సైన్యమును యుద్ధమునకు సిద్ధం చేసాడు. ఉగ్రసేనుడు పలిపాలిస్తున్న మధుర మీబికి దండెత్తాడు. మథురను నాలుగు వైపుల నుండి చుట్టుముట్టాడు.

జరాసంధుడు తన అపారమైన సేనావాహినితో మథురను ముట్టడించాడు అన్న వార్త విన్న కృష్ణుడు తనలో తాను ఇలా ఆలో-చించాడు. "ఈ జరాసంధుడు తన సేనతో మథురను చుట్టుముట్టాడు. ఇఫ్ఫుడు వీడిని యుద్ధంచేసి సంహలిస్తే వీడి వెనక ఎంతమంది రాజులున్నారో తెలియదు. అందుకని వీడితో యుద్ధం చేసి ఓడిస్తాను. వీడిని మాత్రం సంహలించను. అఫ్ఫుడు వీడుపోయి తనకు సాయంగా ఉన్న మిగిలిన రాజులను తీసుకొని వస్తాడు. అఫ్ఫుడు వాలని కూడా సంహలించవచ్చు. అఫ్ఫుడు కానీ దుష్టులైన రాజులను సంహలించడం, సాధుజనులను రక్షించడం, తద్వారా భూభారమును తగ్గించడం అన్న నా అవతార ప్రయోజనమునెరవేరదు. ధర్తమును రక్షించడానికే కదా నేను ఇష్టటి వరకు మత్త్యకూర్తున్న వరాహ అవతారములను దాల్పింది." అని అనుకున్నాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణుడు ఇలా ఆలోచిస్తూ ఉండగానే ఆకాశము నుండి రెండు బివ్వరథములు వచ్చాయి. ఆ రథములు సూర్యుని వలె ప్రకాశిస్తున్నాయి. ఆ రెండు రథములకు హయములు, సారథులు ఉన్నారు. ఆ రథముల నిండా వివిధములైన ఆయుధములు, అస్త్ర, శస్త్రములు ఉన్నాయి. వాటిని చూచిన కృష్ణుడు బలరామునితో ఇలా అన్నాడు. "అన్నయ్యా! ఇబిగో నీ రథము. సకల అస్త్ర,శస్త్రములతో నిండిన బివ్య రథము. దుర్మార్గుడు, దుష్టుడు అయిన జరాసంథుడు మన మీబికి తన 23 అక్షైాహిణీల సైన్యముతో దండెత్తి వచ్చాడు. నీవు వాడితో యుద్ధము చేసి వాడి సైన్యమును సర్వనాశనం చెయ్యి. యాదవులను, యాదవ పంశములను కాపాడు. భూభారమును తగ్గించడానికే కదా మనము అవతలంచింబి." అని అన్వాడు.

తరువాత బలరాముడు, కృష్ణుడు చెల ఒక రథము ఎక్కారు. తమ వెంట కొంత మంది సైన్యమును తీసుకొని జరాసంధుని మీదికి యుద్ధమునకు వెళ్లారు. దారుకుడు అనే సారథి తన రథమును నడుపుతుండగా కృష్ణుడు మథుర నుండి బయటకు వచ్చాడు. జరాసంధుని సైన్యము ఎదుట నిలిచి తన శంఖము పాంచజన్యమును పూలంచాడు.

బలరాముడు డ్రీకృష్ణుడు తమ బివ్వరథముల మీద రావడం చూచాడు జరాసంధుడు. . "కృష్ణి! నీవు బాలుడవు. నీతో యుద్ధం చేయడం నా వంటి బీరుడికి తగదు. కాబట్టి నీతో యుద్ధం చేయను. నీవు నీ మేనమామను చంపావు. భయంతో మథురలో దాక్కున్నావు. నీ వంటి పిలికి పందతో నేను యుద్ధం చేయను. వెళ్లపో. ఓ బలరామా! నీవు చాలా బలం కల వాడివని విన్నాను. నీకు నాతో యుద్ధం చెయ్యాలని కోలకగా ఉంటే నాతో యుద్ధానికి సిద్ధపడు. అతిత్వరలోనే నీవు స్వర్గసుఖాలు అనుభవిస్తావు. నీకు బలం, ధైర్యం, పరాక్రమం ఉంటే నన్ను చంపడానికి ప్రయత్నించు" అని ప్రగల్ఖాలు పలికాడు జరాసంధుడు. ఆ మాటలు విన్న కృష్ణుడు ఇలా అన్నాడు. "జరాసంధా! వీరులు ఎఫ్ముడూ తమను గులించి తాము పాగుడుకోరు. కేవలం తమ బలపరాక్రమములు ప్రదల్శస్తారు. నీవు వీరుడవు కావు. అందుకే ప్రగల్జులు పలుకుతున్నావు. నీవు చావడానికే ఈ యుద్ధానికి వచ్చావు. అందుకే నీ మాటలు మాకు నచ్చలేదు." అని అన్నాడు.

కృష్ణని మాటలు జరాసంధునికి శూలాల్లా గుచ్చుకున్నాయి. వాయువేగంతో తన రథాన్ని కృష్ణని మీటికి పోనిచ్చాడు. జరాసంధుని సేనలు బలరామకృష్ణలను చుట్టుముట్టాయి. మథురా నగర కోట గోడల మీద నిలబడి చూస్తున్న మథురా నగరవాసులకు, జరాసంధుని సైన్యం మధ్యలో చిక్కుకున్న కృష్ణుడు బలరాముల రథాలు కనిపించలేదు. వారంతా హాహాకారాలు చేస్తున్నారు. జరాసంధుని సైన్యములు యాదవ సైన్యములను విచక్షణా రహితంగా సంహలిస్తున్నాయి.

ఇబి గమనించిన కృష్ణుడు తన బివ్వమైన విల్లును తీసుకున్నాడు. ఆ బివ్వమైన ధనుస్సుకు అస్త్రములను సంఖంచి వదులుతున్నాడు. కృష్ణుడు అస్త్రములను సంభించే వేగానికి ఆ విల్లు గుండ్రంగా ఉండా అని భ్రమకలుగుతూ ఉంది. జరాసంధుని సేనలలో ఉన్న ఏనుగులు, గుర్రాలు, సైనికులు కృష్ణుని బాణములు తగిలి కుష్ఠలుగా పడిపోతున్నారు. రథాలు, వాటికి కట్టిన ధ్వజములు విలిగి పడుతున్నాయి. సారథులు మరణిస్తున్నారు. కాల్బలము నాశనం అవుతూ ఉంది. ఏనుగులు, గుర్రములు, కాల్బలము శవాలుగామారుతుంటే వాటి శలీరముల నుండి కారే రక్తం ఏరులుగా పారుతూ ఉంది. ఆ రక్తపు మడుగులలో సైనికుల తలలు తాబేళ్ల మాదిల తేలుతున్నాయి.

మరొక పక్క బలరాముడు కూడా విజృంభించి జరాసంధుని సేనలను ఊచకోతకోస్తున్నాడు. ఈ అనంత విశ్వాన్ని సృష్టించి పోషించి లయం చేస్తున్న పరమాత్తకు, ఆయనకు తోడుగా ఉన్న ఆబిశేషువుకు, జరాసంధుని సైన్యాన్ని లయం చేయడం పెద్దవిషయము కాదు. తన సేనలు అన్నీ నచించి పోగా, కేవలం జరాసంధుడు మాత్రం మిగిలిడు. బలరాముడు జరాసంధుని ఎదుర్కొన్నాడు. వారుణాస్త్రముతో జరాసంధుని బంధించాడు. ఇంతలో కృష్ణుడు అక్కడకు వచ్చాడు. జరాసంధుని చంపబోతున్న బలరాముని వాలించి జరాసంధుని కట్టు విప్పాడు.

"జరాసంధా! ఇఫ్పడు పోయి రేపురా! మరలా సైన్హమును తీసుకొని రా!" అని జరాసంధుని విడిచిపెట్టాడు. అవమాన భారంతో కుంగి పోయిన జరాసంధుడు తల వంచుకొని మగధకు వెళ్లపోయాడు. సర్వమును వబిలిపెట్టి తపస్సు చేయాలని అనుకున్నాడు. కాని అతని మిత్రరాజులు అతనిని వాలించారు.

"బుత్ర్రమా! యాదవ సేన పలిమితము. నీ సేన అపారము. బలరామ కృష్ణుల చేతిలో నీవు ఓడిపోవడం కేవలం పూర్యజన్త్మ కర్తఫలమే కానీ వేరు కాదు. నీవు అధైర్యపడవద్దు. మరలా సేనలనుసమకూర్చుకొని యాదవులను ఓడిద్దాము." అని ధైర్యం చెప్మారు. కొబ్ద సేనలతోనే అపారమైన సేనావాహిని కల జరాసంధుని ఓడించిన బలరామకృష్ణులమీద పూలవాన కులపించారు దేవతలు. మథురా నగర వాసులు విజయోత్యవాలు చేసుకున్నారు. బలరామకృష్ణుల బలపరాక్రములను వేనోళ్ల స్తుతించారు. మథురను శోభాయమానంగా అలంకలించారు. వీధులను పన్నీటితో తడిపారు. మామిడి తోరణాలు కట్టారు. బలరామకృష్ణులు నగరంలోకి వస్తుంటే శంఖములు పూలించారు. దుందుభులుమోగాయి. మేడల మీద నిలబడ్డ మథురానగర కాంతలు పూలవాన కులపించారు. కృష్ణుని అందచందాలను కళ్లతోనే తాగుతున్నారు. బలరామకృష్ణులు తమ తాతగారు అయిన ఉగ్రసేనుని వద్దకు పోయి జరాసంధుని వద్దనుండి తాము తెచ్చిన అమూల్యమైన రత్యాభరణములను సమల్నంచారు.

తరువాత జరాసంధుడు ఊరుకోలేదు. మరలా సైన్యమును సమకూర్చుకొని మథుర మీద దండెత్తాడు. కాని ఓడిపోయాడు. ఈ మాబిల పదునేడు సార్లు మథుర మీద దండెత్తి ఓడిపోయాడు జరాసంధుడు. దానితో జరాసంధుని సమస్త సైన్యము, జరాసంధుని మిత్రరాజుల సైన్యములు సర్వనాశనం అయ్యాయి. జరాసంధుడు తన రాజధానికి తిరుగుముఖం పట్టాడు.

కాని జరాసంధునికి మథురను జయించాలనే ఆశ చావలేదు. పదునెనిమిదవ సాలి యుద్ధానికి సన్నద్ధం అయ్యాడు. ఈ సమయంలో నారదుడు జరాసంధుని వద్దకు వచ్చాడు. "జరాసంధా! నీవు 17 సార్లు ఓడిపోయావు కదా! కృష్ణుని తో యుద్ధం చేయడానికి నీ బలం చాలదని నీకు తెలియదా! కాబట్టి కాలయవనుడు అనే వీరుడు ఉన్నాడు. వాడి సాయం తీసుకో. నీవు గెలుస్తావు." అని హితోపదేశం చేసాడు. నారదుడు చెప్పినట్టు జరాసంధుడు కాలయవనునితో కలిసి మథురను ముట్టడించాడు. కాలయవనుని మూడుకోట్ల సేనలు మథురను ఒక వైపు నుండి ముట్టడించాయి. జరాసంధుని సేనలు మరొక వైపు నుండి ముట్టడించాయి. మథురా నగరము బిగ్బంధం చేయబడింది. బలరాముడు, డ్రీకృష్ణుడు ఈ పలిస్థితిని గమనించారు. ఇప్పడు వీలతో యుద్ధం చేయడం యాదవులకుసాధ్యంకాదని భావించారు.

"అన్నయ్యా! మథుర నాలుగు పక్కలా ముట్టడించబడింది. మనము ఒక పక్క కాలయవనునితో యుద్ధం చేస్తుంటే మరొక పక్క జరాసంధుడు నగరంలో ప్రవేశించి యాదవులను నాశనం చేస్తాడు లేదా బంటీలుగా పట్టుకుంటాడు. కాబట్టి మనం కొంత కాలము వీలితో యుద్ధం చేయకుండా ఉందాము. ఈ లోపల మనము మరొక నగరమును నిల్మించి, యాదవులను, మధురా నగర వాసులను ఆ కొత్త నగరమునకు చేరుద్దాము. తరువాత ఈ కాలయవనునితో యుద్ధం చేసి వీడిని సంహలద్దాము." అని అన్నాడు.

బలరాముడు సరే అన్నాడు. వెంటనే కృష్ణుడు విశ్వ కర్ష చేత పడమటి సముద్ర మధ్యలో ఒక నగరమును నిల్హెంపజేసాడు. ఆ నగరము 12 యోజనముల వైశాల్యము కలిగి ఉంది. నగరం అంతా వాస్తు శిల్వచాతుర్యము కనపడుతూ ఉంది. నగరం నిండా ఉద్యానవనములు, ఎత్జైన మేడలు, భవనములు, బంగారు శిఖరములతో శోభాయమానంగా ఉన్నాయి. అశ్వశాలలు, ఏనుగుల ఆవాసములు సైనిక శిజిరములతో కళకళలాడుతూ ఉంది ఆ నగరము. ఆ నగరంలో ఉన్న భవనముల మీది శిఖరములు వెండి బంగారు కలశములతో అలంకలంపబడి ఉన్నాయి. దేవతా గృహములు, నాట్యశాలలు నిల్మించబడ్డాయి. నాలుగు వర్ణముల వాలకి తగిన గృహవసతి కల్పించబడింది.

ఇంద్ర్రుడు సుధర్త అనే దేవసభను నిల్మెంచి ఇచ్చాడు. పాలజాత వృక్షమును ఆ నగరంలో నాటాడు. వరుణుడు కృష్ణుడికి అమితవేగముగల అశ్వములను కానుకగా ఇచ్చాడు. కుబేరుడు కృష్ణునికి నవనిధులను బహూకలించాడు. ఇతర లోక పాలకులు తమ శక్తిమేర కానుకలు సమల్వించారు.

సిద్ధులు తమ వద్ద ఉన్న శక్తులను, సిద్ధులను కృష్ణునికి సమల్వంచారు. వాటి సాయంతో, కృష్ణుడు తన యోగబలంతో మథురా నగర వాసులను అందలనీ నూతనంగా నిల్హంచిన నగరానికి తరలించాడు. బలరాముని ఆ నగరములో ప్రభువుగా ప్రతిష్టించాడు. తరువాత కృష్ణుడు ఒంటలగా మథురకు బయలుదేరాడు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుడు బలరామకృష్ణులకు, జరాసంధునికి జలగిన యుద్ధవిశేషములను వివలంచాడు.

శ్రీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము యాభయ్యవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము యాభై ఒకటవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! యాదవుల సందలసీ సముద్రము మధ్యలో నిల్మించిన నగరంలో వటెలి వచ్చిన కృష్ణుడు తిలగి మథురకు వచ్చాడు. నగర ముఖద్వారము వద్ద నిలబడ్డాడు.

శ్యామల వర్ణంతో, పచ్చని పట్టువస్త్రము ధలించి, శ్రీవత్యము అనే మచ్చ వక్షస్థలము మీద శోభను చూకూరుస్తూ ఉండగా, కంఠము నందు కౌస్తుభమణిని ధలించి, ఆజానుబాహువులతో, తామరపూవు రేకుల వంటి కన్నులతో, పెదాల మీద చిరునవ్వతో, నిలబడి ఉన్న కృష్ణుని చూచాడు కాలయవనుడు. ఇంతకు ముందు నారదుడు తనను కలిసినపుడు కృష్ణని గుర్తు పట్టడానికి కొన్ని లక్షణాలు చెప్పాడు. ఆ లక్షణాలు, గుర్తులు అన్నీ ఇతనిలో కనిపిస్తున్నాయి. ఇతడు కృష్ణుడే అని మనసులో నిర్దాలించుకున్నాడు కాలయవనుడు.

కాని కృష్ణని చేతిలో ఏమీ ఆయుధములు లేవు. ఏ ధైర్యంతో నా ముందు నిలబడ్డాడా అని సందేహించాడు కాలయవనుడు. కృష్ణని చేతిలో ఆయుధములు లేవు కాబట్టి తన చేతిలో కూడా ఆయుధము ఉండడం ధర్తం కాదు, నేను కూడా నా ఆయుధములు వటిలిపెట్టి యుద్ధం చేస్తాను అని అనుకున్నాడు కాలయవనుడు. (కాలయవనుడు రాక్షసప్రవృత్తి కలవాడు, దుర్మార్గుడు అయినా యుద్ధ ధర్తం పాటించాడు. నేడు మనం చదువుకున్నాం. నాగలికులం. కాని బూటకపు ఎస్ కౌంటర్లు, లాకప్ డెత్ల్లలు, మాటువేసి మట్టుబెట్టడం, ఆస్త్రి కోసం, డబ్బుకోసం హత్యలు చేయడం మన దైనందిన చర్యలలో ఒక భాగం అయ్యాయి. ఎందుకంటే మనకు చదువు ఉంది. జ్ఞానం ఉంది. కాని కాలయవనునికి ఉన్న పాటి సంస్కారం మాత్రం లేదు.)

కృష్ణుడు ఒంటలగా ఉన్నాడు. నిరాయుధుడుగా ఉన్నాడు. నేను ఒక్కడినే కృష్ణుడితో ఆయుధములు లేకుండా యుద్ధం చేస్తాను. మీరంతా ఇక్కడే ఉండండి అని తన సేనాథిపతులకు ఆదేశాలు ఇచ్చాడు. కృష్ణుడు వైపు వెళ్లాడు. ఆయుధములు కింద పెట్టి తన వైపు వస్తున్న కాలయవనుడిని చూచాడు కృష్ణుడు. వెనక్కు తిలగి పరుగెత్తాడు. కృష్ణుడు పరుగెత్తడం చూచి. కాలయవనుడు కూడా కృష్ణుడి వెంట పరుగెత్తాడు. ఇద్దరూ పరుగెత్తుతున్నారు. కాని కృష్ణుడు అందినట్టే అంది, చిక్కినట్టే చిక్కి మరలా పరుగు

అలా పరుగెత్తి పరుగెత్తి ఒక పర్వత గుహ వద్దకు చేరుకున్నాడు కృష్ణుడు. కాలయవనుడు తనను అనుసలించి రావడం గమనించాడు. ఆ పర్వతగుహలోకి దూరాడు. కృష్ణుడి వెంట వస్తున్న కాలయవనుడు "కృష్ణి! నీవు యదువంశములో జన్మించావు. పరాక్రమవంతుడవు. ఇలా పరుగెడుతున్నావు ఏమిటి! పైగా జంతువు మాటిల పర్వతగుహలో దూరావు. ఇదేం బాగాలేదు." అంటూ తను కూడా ఆ గుహలోకి దూరాడు. లోపల అంతా చిమ్మచీకటిగా ఉంది. దూరంగా ఉన్న బండరాతి మీద ఒక వ్యక్తి పడుకొని ఉండటం చూచాడు. "అమ్మయ్య దొలకాడు. ఇక్కడి దాకా నన్ను నీ వెంట పరుగెత్తించి, ఇక్కడ తీలిగ్గా పడుకున్నావా! ఉండు నీ పనిచెబుతాను." అంటూ దగ్గరగా వెళ్లి తన కాలితో సాచి ఒక తన్ను తన్నాడు. ఆ దెబ్బకు పడుకొని ఉన్న వ్యక్తి కింద పడ్డాడు. లేచి నిలబడ్డాడు. కాలయవనుడి వంక తీక్షణంగా చూచాడు. ఆ చూపుల తీక్ష్మతకు, కాల యవనుడు మంటలలో మాడి బూడిద అయ్యాడు." అని శుక మహల్న చెబుతుంటే పలీక్షిత్ మహారాజు అడ్డు తగిలాడు.

"మునివర్యా! ఇంతకూ ఆ వ్యక్తి ఎవరు? ఆయన చూపులకు కాలయవనుడు ఎందుకు మాడి మసి అయ్యాడు? కృష్ణుడు ఏమయ్యాడు? నాకంతా అయోమయంగా ఉంది. వివరించండి." అని అడిగాడు. శుకుడు చిరునవ్వు నవ్వి ఇలా అన్నాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఆ వ్యక్తి ఇక్ష్యాకు వంశములో జన్మించిన మాంధాత కుమారుడు. పేరు ముచుకుందుడు. అతడు నిత్యము సత్యమునే పలికేవాడు. బ్రహ్మజ్ఞాని. పూర్యము రాక్షసులు, అసురులు దేవతలను వేథించేవారు. రాక్షసులను ఎబిలంచే శక్తి దేవతలకు లేదు. అందుకని వారు ముచుకుందుని సాయం తోరారు. ముచుకుందుడు వాలకి సాయంగా స్వర్గానికి వెళ్లాడు. ముచుకుంది పరాక్రమానికి జడిసి రాక్షసులు దేవతల వంక చూచేవాళ్లు కాదు.

 తమ సేనాభిపతిగా నియమించుకున్నారు. ఇంక ముచుకుందుని అవసరం దేవతలకు తీలపోయింది. వారు ముచుకుందుని చూచి ఇలా అన్నారు.

"మహాత్తా! ఇంతకాలము మీరు మీ వాలనందలనీ వబిలెపెట్టి మావద్ద ఉండి మా అందలనీ కంటికిరెప్టలా కాపాడారు. మీకు చాలా కృతజ్ఞులము. ఇంతకాలము మా రక్షణలో నిమగ్నమై ఉండి మీరు ప్ భోగాలు అనుభవించలేదు. మీరు ఇంతకాలము స్వర్గములో ఉండటం వలన భూలోకంలో మీ వారందరూ, మీ దాయాదులు, బంధువులు, మిత్రులు, నీ మంత్రులు, సేనాభిపతులు అందరూ కాలం చేసారు. నీ రాజ్యం కూడా లేదు. ప్రస్తుతం భూలోకంలో మీకు నా అన్న వాళ్లు ఎవరూ లేరు. మీకు ఏం వరం కావాలో కోరుకోండి. ముక్తి ప్రసాబించడం తప్ప ఏ వరమైనా ఇస్తాము. ఎందుకంటే ఒక్క శ్రీమన్నారాయణుడే ముక్తిని ప్రసాబించడానికి సమర్ధుడు. మీ ఇష్టం వచ్చిన వరం కోరుకోండి." అని పలికారు దేవతలు.

ముచికుందుడు ఒక క్షణం ఆలోచించాడు. "దేవతలారా! నేను ఇంతకాలము నిద్రాహారాలు మాని మీకు సేవ చేసాను. బాగాఅలసి పోయాను. నాకు విశ్రాంతి కావాలి. నాకు బీర్ఘనిద్ర ప్రసాబించండి." అని అడిగాడు. అలాగే అన్నారు దేవతలు. ముచికుందుడు ఈ గుహలో పడుకొని నిద్రపోతున్నాడు. కాలయవనుడు కాలితో తన్నడంతో ముచికుందునికి హాటాత్తుగా మెలుకువ వచ్చింది. ఒక్క సాల కళ్లు తెలచాడు. కొన్ని సంవత్సరాల పాటు మూసుకున్న కళ్లు ఒక్కసాలగా తెరవడం వలన ఆ తీక్షణతకు ముచికుందువు భస్తం అయ్యాడు. కాలయవనుడు కాలి పోగానే పక్కనే దాగి ఉన్న కృష్ణుడు బయటకు వచ్చాడు. కృష్ణుని చూచి ముచికుందుడు ఆశ్చర్యపోయాడు. "జనసంచారము లేని ఈ అరణ్యంలో, ఈ పర్వతగుహలోకి మీరు ఎలా వచ్చారు. మీరు ఎవరు? ఇక్కడ ఎందుకు తిరుగుతున్నారు? మమ్ములను చూస్తుంటే తేజోమూల్తలా ఉన్నారు. మీరు అగ్నిదేవులా! సూర్కుడా! సోముడివా! ఇంద్రుడివా! లేక ఇతర లోకపాలకుడివా! కాదు వీరెవరూ కాదు. నీవు సాక్షాత్తు శ్రీమహావిష్ణువే. సందేహము లేదు. ఎందుకంటే నీవు రాగానే ఈ గుహ అంతా వెలుగులతో నిండి పోయింది.

ఓ దేవా! నేను ఇక్ష్యాకువంశీయుడను. యవనాశ్వుని మనుమడిని. మాంధాత కుమారుడను. నా పేరు ముచుకుందుడు. నేను దేవతలను రక్షించడానికి ఎన్నో నిద్రలేని రాత్రులు గడిపాను. బాగా అలసి పోయాను. అందుకని ఈ జనసంచారము లేని ఈ పర్వత గుహలో హాయిగా నిద్రపోతున్నాను. ఎవరో తెలియని ష్యక్తి వచ్చి నా నిద్రకు భంగం కలిగించాడు. నిద్రపోతున్న వాడిని హింసించడం మహాపాపం. వాడి పాపానికి వాడు భస్త్యం అయ్యాడు. (అందుకనే గాఢంగా నిద్రపోతున్న వాడిని కొట్టి తిట్టి నిద్రలేపడం పాపం అని పెద్దలు చెబుతుంటారు.) తరువాత తమరు నాకు కనపడ్డారు. మీ తేజిస్సముందు నేను నిలబడలేకున్నాను. ఇంతకూ మీరు ఎవరు? మీ పుట్టుక, గోత్రనామాలు తెలియజేయండి." అని అడిగాడు ముచుకుందుడు.

ముచుకుందుని మాటలకు కృష్ణుడు చిరునవ్వుతో ఇలా సమాధానం చెప్పాడు. "ఓ రాజా! నేను లెక్కలేనన్ని జన్హలు ఎత్తాను. ఎన్మో పేర్లతో పిలువబడ్డాను. అందులో ఇది ఒకటి. ఈ జన్హలో నన్ను కృష్ణుడు అంటారు. ఈ భూమి మీద ఉన్న ధూశికణములను లెక్కపెట్టవచ్చుగానీ, నా జన్హలు ఎన్వో ఎవరూ లెక్కపెట్టలేరు. అది మహర్నులకు కూడా సాధ్యం కాదు. బ్రహ్మ భూలోకములో ధర్తమును రక్షించడానికి, దుర్మార్సులను శిక్షించడానికి, భూభారమును తగ్గించడానికి నన్ను భూలోకములో ఆవిర్థవించమని కోరాడు. బ్రహ్మ కోలక మేరకు కృష్ణుడు అనే పేరుతో అవతలంచాను. వసుదేవుని కుమారుడు కావడం వలన వాసుదేవుడు అని కూడా అంటారు. ఈ అవతారములో చాలామంది రాక్షసులను చంపాను. ఇఫ్ఫడు చచ్చినవాడు కాలనేమి అనే యవనుడు. నీవు విష్ణుభక్తుడవు. నీవు నన్ను అత్యంత భక్తి శ్రద్ధలతో ప్రాల్థించేవాడివి. ఆ కారణం చేత నిన్ను అనుగసింంచడానికి ఇక్కడకు వచ్చాను.

ఓ రాజల్నీ! నీవు నా ఏకాగ్రభక్తుడవు. నీకు వరములు ప్రసాబించడానికి వచ్చాను. నీకు ఏ వరం కావాలో కోరుకో! అన్నీ ఇస్తాను. నన్ను వరాలు కోలన వాడికి, కోరుకోడానికి ఇంక ఏ వరమూ మిగల కూడదు. అన్ని వరాలు కోరుకో!" అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

మచుకుందుడు ఒక్లు పులకలం-చింది. తన ముందు నిలబడింది సాక్షాత్తు శ్రీమన్వారాయణ మూల్తి అని తెలుసుకున్నాడు. శ్రీహలకి నమస్కలించి ఇలా స్తుతించాడు.

"ఓదేవా! ఈ లోకంలో ఉన్న స్త్రీలు పురుషులు నీ మాయ చేత మోహితులై నిన్ను సేవించడం మాని, ప్రాపంచిక సుఖములలో మునిగితేలుతున్నారు. ఇల్లు, భార్త, భర్త, పిల్లలు, బంధువులు, స్నేహితులు, ధనము వీటినే ముఖ్యంగా భావిస్తూ సంసార సాగరంలో పడి కొట్టుకుపోతున్నారు.

ఓ దేవా! ఎన్నోపుణ్యకార్యములు చేస్తే కానీ ఈ మానవ దేహము లభించదు. దుర్లభమైన మానవ శలీరమును పాంచి కూడా మానవుడు తనను తాను మలచిపోతున్నాడు. నీ పాదములను సేవించడం లేదు. పశువుల వలె తినడం, కామసుఖములు అనుభవించడం, నిద్రపోవడం వీటితోనే కాలం గడుపుతున్నాడు. సంసారము అనే చీకటిగుహలో మగ్గిపోతున్నాడు.

ఓ దేవా! నేను కూడా అటువంటి వాడినే. నాకూ ఈ దేహము అంటే ఎంతో ప్రేమ. నాకూ భార్య పిల్లలు ఉన్నారు. నాకూ ధనమునందు, రాజ్యమునందు ఆసక్తి ఎక్కువగానే ఉంది. రాజభోగములు అనుభవించడం అనే మత్తులో పడిపోయాను. ఇష్టటి దాకా నేను నా జీవితమును వృధాగా గడిపాను. నేను రాజును, వీరందరూ నా సేవకులు అనే భ్రమలో ఉన్నాను. నా చతురంగ బలములతో వీర విహారం చేసాను. ఎంతో మందిని యుద్ధంలో ఓడించాను. నిన్ను మాత్రం ఒక్కరోజు కూడా తలంచలేదు. నేను సర్యాభికాలని అని అహంకలంచాను. గల్యంచాను.

ఓ దేవా! నేను కాదు ఈ లోకంలో ఉన్న మానవులు అందరూ ఇదే బాటలో నడుస్తున్నారు. ప్రతిరోజూ ఏదో ఒక పని చెయ్యడం. ఈ పని తరువాత మరొక పని, ఆ తరువాత మరొక పని. ఇలా పనికిమాలిన పనులు చేస్తూ జీవితం వ్యర్ధం చేసుకుంటున్నారు. మానవుడు ఒక స్త్రీతో సంతృప్తి చెందడం లేదు. కామ దాహంతో అనేకమంబి స్త్రీలను అనుభవిస్తున్నాడు. అయినా మానవుడి కామవాంఛలు తీరడం లేదు. తీవ్రమైన అసంతృప్తితో అలమటిస్తున్నాడు.

ఇంతలో ఆకలితో ఉన్న పాము, ఎలుకను పట్టుకున్నట్టు కాలము మానవుని కబఇస్తుంది. మానవుడు మృత్యుముఖంలో పడిపోతాడు. ఈ శలీరం పడిపోతుంది. ఏ దేహంతో అయితే రాజభోగములు, కామసుఖములు అనుభవించాడో ఆ దేహము అగ్నిలో కాలి భస్త్యం అవుతుంది లేక మట్టిలో కలిసిపోయి క్రిములకు కీటకములకు ఆహారం అవుతుంది.

జీవితం అంతా నాలుగు బిక్కులను జయించడం, సామ్రాజ్యమును విస్తలించడం, యుద్ధాలలో మనుషులను చంపి, అందులో ఆనందం పాందడం, సాటి రాజుల మధ్య చక్రవల్తిలాగా సన్మానింపబడటం, అందలచేతా జేజేలు కొట్టించుకోవడం, పాగిడించుకోవడం, దొలకిన స్త్రీలను అనుభవించడం, ధనం సంపాదించడం, సుఖాలు అనుభవించడం, జీవితం అంతా వీటితోనే గడిపి తుదకు మట్టిపాలవుతున్నావు మానవుడు. అంతటితో ఆగకుండా చచ్చిన తరువాత కూడా రంభాసంభోగము కోసరం, స్వర్గసుఖాల కోసం, యజ్ఞములు యాగములు చేయడం, తపస్సు చేయడం వీటిలో కాలమును వృధా చేస్తున్నాడు. ఇటువంటి మానవుడికి సంసార బంధనములు ఎఫ్మడు తొలగిపోతాయో అఫ్మడే వాడికి సత్యాంగత్యము కలుగుతుంది. సాధువులతో సాంగత్యం ఏర్పడుతుంది. సాధువులతోటి సాంగత్యము ఫలితంగా పరాత్వరుడవైన నీ మీద భక్తి శ్రద్ధ కలుగుతాయి. తుదకు ముక్తి పాందుతాడు.

సాధారణంగా రాజులు వానప్రస్థమునకు పోయి తపస్సు చేసుకుంటుంటారు. లేక గృహములోనే ఉండి నిన్ను ధ్యానిస్తూ, ఈ సంసార బంధనములు తొలగిపోవాలని నిన్ను ప్రాల్థస్తుంటారు. కాని నాకు మాత్రము నా రాజ్య కాంక్ష, సంసారము మీద మమకారము వాటంతట అవే పటాపంచలయ్యాయి. నాకు సంప్రాప్తించిన ఈ వైరాగ్యము నీ అనుగ్రహము వలననే అని తలుస్తాను.

ఓ దేవా! నీవు నన్ను వరములు కోరుకోమన్నావు. నాకు ఏవరములూ వద్దు. నిరంతర నీ పాదసేవను నాకు అనుగ్రహించు. ఏ కోలకలూ లేని వారు నీ పాదసేవ తప్ప మరేమీ కోరుకోరు కదా! సాక్షాత్తు పరమాత్త, సాక్షాత్కలంచినపుడు ముక్తిని కోరుకోకుండా, బంధనములకు కారణమైన ప్రాపంచిక సుఖములను ఎవడుకోరుకుంటాడు తెలివితక్కువ వాడు తప్ప. కాబట్టి ఓ దేవా! నేను సంపూర్ణముగా సత్వ, రజస్తమో గుణములను వదిలిపెట్టాను. కోలకలను వదిలిపెట్టాను. నిరాకారుడవు, నిర్గుణుడవు అయిన నిన్ను శరణుజొచ్చాను.

ఓ దేవా! నేను ఇప్పటి దాకా ఎన్నో కర్తలు చేసాను. వాటి ఫలములను అనుభవించాను. సుఖదు:ఖములకు లోనయ్యాను. ఇంద్రియ సుఖములకు లోబడి తీవ్రమైన అశాంతికి లోనయ్యాను. నేడు నీ అనుగ్రహము చేత నీ పాదపద్తములను ఆశ్రయించాను. నన్ను రక్షించు. నాకు ముక్తిని ప్రసాదించు." అని శ్రీకృష్ణుని శరణు వేడాడు ముచుకుందుడు.

ముచుకుందుని మాటలు విన్న శ్రీకృష్ణుడు అతనితో ఇలా అన్నాడు. "ఓ సార్వభౌమా! నీ మనసు, బుబ్ధి ఇఫ్ఫడు నిర్హలంగా ఉంది. నీలో ఏ కోలకలూ లేవు. నేను నీకు ఎన్వో వరములు ఇస్తానని ఆశపెట్టినా, ప్రలోభ పెట్టినా, నీవు లొంగలేదు. కాబట్టి నీకు ఈ ప్రాపంచిక విషయముల వలన ఎలాంటి భయము లేదు. నీ వంటి ఏకాగ్రత కలిగిన భక్తులకు ప్రాపంచిక సుఖముల వలనా, విషయ సుఖముల వలనా ఎలాంటి హానీ జరగదు. ఎందుకంటే మీకు వాటి మీద ఎటువంటి ఆసక్తి లేదు కాబట్టి.

ఈ లోకంలో చాలా మంది యోగులు, జ్ఞానులు ఉంటారు. వారు ప్రాణాయామము మొదలగు యోగములు అవలంజించినా, వాలిలో ఉన్న కోలికలు, వాసనలు చావవు. వారు ప్రాపంచిక విషయముల మీద ఆసక్తి కలిగి ఉంటారు. విషయ వాంఛల మీదకు వాలి మనసు మళ్లుతూ ఉంటుంది.

(ఈ నాటి స్వామీజీలు, సన్యాసులు అని చెప్పుకునే వాళ్లు, సన్యాసం పుచ్చుకొని కాషాయ వస్త్రములు కట్టి, ప్రాణాయామం మొదలగు యోగాభ్యాసాలు చేసి, సిద్ధగురువుల మని చెప్పుకుంటూ ధాల్షక ఉపన్యాసాలు ఇస్తున్నా, లోపల మాత్రం ఆస్తుల మీదా, బంగారము, ధనము మీద, కార్లు మొదలగు వాహనముల మీదా వ్యామోహం చావడం లేదు. కొంతమందికి స్త్రీవ్యామోహం కూడా ఎక్కువగానే ఉంది. మలి కొంత మంది రాజకీయనాయకులతో సంపర్కం పెట్టుకుంటున్నారు. టివీలలో ప్రచారం చేసుకుంటున్నారు. ఈ విషయాలన్నీ కృష్ణుడు ఆ నాడే ఊహించాడు.).

ఓ ముచుకుందా! నీవు నా మీద మనసు లగ్నం చేసి స్వేచ్ఛగా ఈ లోకంలో సంచలంచు. అందలకీ జ్ఞానబోధ చెయ్యి. నా మీద నీకు ఉన్న భక్తి కారణంగా ఈ ప్రాపంచిక విషయములు, విషయ వాంఛలు నిన్ను అంటవు. నీవు ఇబివరకు చక్రవల్తిగా ఉండగా ఎన్నో యుద్ధాలు చేసావు. ఎంతో మంబిని చంపావు. వేట మిషతో ఎన్నో మృగములను చంపావు. ఇప్పడు నా గులించి తపస్సు చేసి ఆ పాపములను పేగొట్టుకో. తరువాత జన్హతో బ్రాహ్త్మణుడవై పుట్టి అనేక పుణ్యకార్యములు చేసిచివరకు ముక్తి పాందు." అని ముచుకుందుని అనుగ్రహించాడు కృష్ణుడు." అని శుక మహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు ముచుకుందుని వృత్తాంతమును వినిపించాడు.

<u>శ్రీ</u>మద్జాగవతము

దశమస్కంధము యాభై ఒకటవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము యాభై రెండవ అధ్యాయము.

శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణుడికి, రుక్తిణికి జలగిన కల్యాణానికి దాల తీసిన పలస్థితులను వివలస్తున్నాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణని అనుగ్రహానికి పాత్రుడయిన ముచుకుందుడు కృష్ణడి చుట్టు ప్రదక్షిణం చేసి, నమస్కలించి ఆ గుహలో నుండి బయటకు వచ్చాడు. ఉత్తరబిక్కుగా గంధమాధన పర్వతము వద్దకు వెళ్లపోయాడు. బదలకాశ్రమం చేరుకున్నాడు. అక్కడ శ్రీహలిని గూల్చి తపస్సుచేస్తున్నాడు.

ముచుకుందుని కంటిచూపుతో కాలయవనుడు మరణించగానే, శ్రీకృష్ణడు మథురకు తిలగి వచ్చాడు. కాలయవనుని సైన్యాన్ని సునాయాసంగా సంహలంచాడు. కాలయవనుని నుండి స్వాధీనం చేసుకున్న సంపదలను, మథురలో ఉన్న గోపులను ద్వారకకు తీసుకొని వెళుతుండగా, జరాసంధుడు తన సైన్యముతో వచ్చి శ్రీకృష్ణని అడ్డగించాడు. జరాసంధుని అపారసేనావాహినిని చూచి, శ్రీకృష్ణడు, బలరాముడు మానవ సహజమైన పిలకితనంతో జరాసంధుని ఏమాల్చి పాలిపోయారు.

జరాసంధుడు తన సైన్యముతో సహా వాలని తరుముతున్నాడు. బలరామ కృష్ణులు పరుగెత్తి పరుగెత్తి అలసి పోయి ప్రవర్నణ అనే పర్వతము మీదకు ఎక్కారు. ఆ పర్వతము మీద వర్నపాతము ఎక్కువగా ఉంటుంది. జరాసంధుడు పర్వతము అంతా గాలించాడు కానీ బలరామ కృష్ణుల జాడ తెలుసుకోలేకపోయాడు. విసిగి పోయిన జరాసంధుడు ఆ పర్వతము చుట్టు మంటపెట్టించాడు. మంటలు ఒక పక్క చెలరేగుతుంటే, బలరామ కృష్ణులు ఆ మంటల మధ్యనుండి బయటకు వచ్చి వేగంగా ద్వారకకు చేరుకున్నారు. ఈ విషయం తెలియని జరాసంథుడు బలరాముడు, కృష్ణుడు మంటలలో పడి మాడిమసి అయి పోయి ఉంటారని భ్రమచెంది, అక్కడి నుండి తన సేనలతో మగధకు చేరుకున్నాడు. బలరామ కృష్ణులు డావ్వరకలోనూ, జరాసంధుడు మగధలోనూ సుఖంగా ఉన్నారు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ఇబివరలో నీకు ఆనర్తదేశాభి పతి అయిన రైవతుడు అనే మహారాజు తన కుమార్తె రేవతిని బ్రహ్హాదేవుని ఆదేశము అనుసలంచి బలరామునికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడని చెప్మాను కదా! ఆ తరువాత శ్రీకృష్ణుడు శిశుపాలుని, సాల్యుని మొదలగు రాజులను జయించి భీష్మకుని కుమార్తె అయిన రుక్షిణిని వివాహం చేసుకున్నాడు." అని శుక మహల్ని చెప్పగానే పలీక్షిత్ మహారాజు అడ్డు తగిలాడు.

"ఓ మహల్న సత్తమా! శ్రీకృష్ణడు భీష్మకుని కుమార్తె రుక్షిణిని రాక్షస విధిలో వివాహం చేసుకున్నాడని ఇదివరలో విన్నాను. ఈ వివాహ సందర్భంలో సాళ్యుడికి, శిశుపాలుడికి కృష్ణుడికి ఎందుకు యుద్ధం జలగింది. రుక్షిణిని కృష్ణుడు రాక్షస విధిలో వివాహం ఎందుకు చేసుకోవాల్ని వచ్చింది. ఈ వివరాలు దయచేసి చెప్పండి." అని అడిగాడు.

(ఒక మనవి. ఈ అధ్యాయం నుండి రుక్తిణీ కల్యాణం ప్రారంభం అవుతుంది. ఈ రుక్తిణీ కల్యాణం ఘట్టం చదివితే పెళ్లికాని అమ్మాయిలకు త్వరగా వివాహం అవుతుందనీ, గుణవంతుడు, బుద్ధిమంతుడు అయిన భర్త దొరుకుతాడనీ నమ్మకం. ఎన్ని సంబంధాలు చూచినా, ఓ పట్టాన వివాహం కుదరని వాళ్లు రుక్తిణీకల్యాణం పారాయణం చేస్తుంటారు. ఇంక చదవండి రుక్తిణీ కల్యాణం.)

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! విదర్భదేశమును భీష్మకుడు అనే రాజు పలపాలిస్తున్నాడు. అతనికి ఐదుగురు కుమారులు ఒక కుమార్తె. వాలలో రుక్తి, అనే వాడు పెద్దవాడు. తరువాత రుక్తురథుడు, రుక్తుబాహువు, రుక్తుకేశుడు, రుక్తుమాలి అనే వారు ఉన్నారు. ఆ ఐదుగులకి ఒకే చెల్లి ఆమె పేరు రుక్తిణి. రూపములో నూ గుణములోనూ రుక్తిణికి ఎవరూ సాటి రారు.

రుక్షిణి తన తండ్రి వద్దకు వచ్చే వాల దగ్గర నుండి శ్రీకృష్ణుని గుణగణములు, ఆయన శౌర్య పరాక్రమములు గులంచి ఆయన మీద ప్రేమ పెంచుకుంది. పెళ్లి అంటూ చేసుకుంటే శ్రీకృష్ణుని మాత్రమే పెళ్లి చేసుకోవాలి అని నిశ్చయించుకుంది. ద్వారకలో ఉన్న శ్రీకృష్ణుడుకూడా అన్న గాలకి వివాహం అయింది కాబట్టి తను కూడా వివాహం చేసుకోదలిచాడు. తగిన వధువు కొరకు పెదుకుతుంటే రుక్తిణి గులంచి ఆమె గుణగణముల గులంచి విన్నాడు. రుక్తిణి యొక్క

మంచి బుద్ధి, మంచి లక్షణములు, ఉదార స్వభావము, మంచి రూపము, మృదువైన స్వభావము, సుకుమారత్వము మొదలగు మంచి లక్షణముల గులించి విని రుక్షిణినే వివాహం చేసుకోవాలని అనుకున్వాడు.

కాని రుక్తిణి అన్నగారు అయిన రుక్తి తన చెల్లి రుక్తిణిని తన స్నేహితుడు, చేబి దేశపు రాజు అయిన శిశుపాలునికి ఇచ్చి వివాహం చేయాలని నిశ్చయించాడు. రుక్తి తన నిర్ణయాన్ని తన చెల్లి రుక్తిణికి తెలిపాడు. ఆ వార్త విన్న రుక్తిణి హతాశురాలయింది. తీవ్రమైన దు:ఖంతో కుమిలిపోయింది. కాని ధైర్యం చేసింది. తనకు నమ్మకస్థుడైన ఒక బ్రాహ్మణుని పిలిపించింది. తనకు కృష్ణుని మీద ఉన్న ప్రేమ, ఆయననే వివాహం చేసుతోవాలనే తోలక, ఎలాగైనా తన వివాహం నాటికి కృష్ణుని విదర్శకు రమ్మని ఆహ్యానము, తనను వివాహం చేసుతోని ప్రేమని అభ్యర్థన ఇవన్నీ ఒక లేఖ రాసి, దానిని కృష్ణునికి ఇవ్వమని, తన గులంచి కృష్ణునికి విన్నవించమని ఆ బ్రాహ్మణునికి చెప్పి ద్వారకకు ప్రయాణం చేసి పంపింది.

ఆ బ్రాహ్హణుడు ద్యారకకు చేరుకున్నాడు. ద్యారపాలకులు ఆ బ్రాహ్హణుని శ్రీకృష్ణుని వద్దకు తీసుకొని వెళ్లారు. సాక్షాత్తు విష్ణుస్వరూపుడైన శ్రీకృష్ణుని కనులారా చూచాడు ఆ బ్రాహ్హణుడు. ఆ బ్రాహ్మణుని చూడగానే శ్రీకృష్ణుడు తన ఆసనము నుండి లేచి ఆయన వద్దకు వచ్చి ఆయనకు అర్హ్హము పాద్యము ఆసనము ఇచ్చి సత్కరించాడు. ఆయన పక్కన కూర్చుని ఆయన పాదములు వత్తుతూ ఆయనతో ఇలా అన్నాడు.

"ఓ బ్రాహ్హణోత్తమా! మీరు మీ వారు క్షేమమే కదా! మీరు ప్రాచీనమైన వైబిక ధర్మమును చక్కగా అనుష్ఠిస్తున్నారు కదా! మీ వేదాధ్యయనమునకు ఎటువంటి ఆటంకము లేదు కదా! బ్రాహ్హణులు తమకు దొలకిన దానితో తృప్తి చెందుతూ, స్వధర్మమును పాటిస్తున్నంతనరకూ, వారు నమ్ముకున్న ధర్మమే వాలని కాపాడుతుంది. అన్ని కోలకలు తీరుస్తుంది. అంతేకానీ, తనకు దొలకిన దానితో తృప్తి చెందని బ్రాహ్మణుడికి ఇంద్ర పదవి ఇచ్చినా, ఇంకా ఏదో కావాలని ఒక లోకము నుండి మరొక లోకమునకు తిరుగుతుంటాడు. ఉన్నదానితో తృప్తి చెందే బ్రాహ్మణుడు, కటిక దలద్రుడైనా, ఏ దు:ఖము లేకుండా సుఖము, శాంతి అనుభవిస్తుంటాడు.

తనకు దొలకిన దానితో తృప్తిపడేవారు, స్వధర్తాన్ని పాటించే వారు, ఇతరుల మేలు కోరేవారు, అహంకారము లేని వారు, ఎల్లఫ్ఫుడూ ప్రశాంతంగా ఉండేవారు అయిన బ్రాహ్మణులకు నేను ఎల్లఫ్ఫుడూ నా తలవంచి నమస్కలిస్తాను. ఓ బ్రాహ్మణోత్తమా! మీరు ప్ దేశము నుండి వచ్చారు? మీ రాజుగారు సుఖంగా ఉన్నారా? ధర్తాన్ని పలిరక్షిస్తున్నాడా! ఏ రాజుయొక్క రాజ్యములో ప్రజలు సుఖసంతోషాలతో వల్లిల్లుతుంటారో, అటువంటి రాజులు అంటే నాకు చాలా ఇష్టం. ఇంతకూ తమరు ఎక్కడి నుండి, ప్ పని మీద, ప్ కోలకతో సముద్రం దాటి నా వద్దకు వచ్చారు. ఆ విషయం నాకు చెప్పదగినటి అయితే నాకు తెలియజేయండి." అని వినయంతో అడిగాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణుడు అంత వినయంతో అడుగుతుంటే ఆ బ్రాహ్మణుడికి ఒక్లంతా పులకలంచి పోయింది. నోట మాట రాలేదు. మనసంతా "ఓ భువన సుందరా! నేను మా తండ్రి గాల వద్దకు వచ్చిన వ్యక్తులద్వారా, వాల సంభాషణల ద్వారా, నీ సౌందర్యమును గులంచి, నీ గుణగణముల గులంచి, నీ వీరత్వము, పరాక్రమము గులంచి విని, నా మనస్సు నీ యందు లగ్నం అయింది. అందుకే సిగ్గువిడిచి ఈ లేఖ రాస్తున్నాను.

ఇదేమిటి! ముక్కు మొహం ఎరుగని కన్క పర పురుషునికి ఇలా లేఖ రాయడం ఏమిటి అని నీవు అన్వథా భావించవలదు. మంచి వంశములో పుట్టిన కన్వ, ఉదార గుణము కల కన్వ, వివాహమునకు తగిన వయసు వచ్చిన కన్వ, ధైర్వము కల కన్వ, రూపము, వయస్సు, విద్వ, ధనము కల నిన్ను వరించకుండా ఎలా ఉండగలదు. ఆ కారణం చేతనే నేను తమలిని వరించాను. పతిగా చేసుకోదలిచాను. అత్కార్థణం చేసుకున్నాను.

నన్ను చేబదేశాబ పతి శిశుపాలునికి ఇచ్చి వివాహం చేయడానికి నా అన్నగారు సంకర్మించారు. కాబట్టి తమరు వెంటనే వచ్చి నన్ను తీసుకొని వెళ్లమని ప్రాల్థిస్తున్నాను. నీ కోసమే పుట్టిన నన్ను, నిన్నే పతిగా కోరుకున్న నన్ను, ఆ శిశుపాలుడు తాకక ముందే, నన్ను తీసుకొని వెళ్ళు. ఉ॥ శ్రీయుతమూల్తి యోపురుషసింహము సింహముపాలి సామ్ము గో మాయువు గోరు చందమున మత్తుడు చైద్యుడు నీ పదాంబుజ ధ్యాయినియైన నన్ను వడి దాగోనిపోయెద నంచు నున్నవా డాయధమాధముం డెఱుగ డద్భుతమైన భవత్వతాపమున్

ఓ దేవా! నేనే కనుక నా పూర్వ జన్మలలో బావులు తవ్వించి ఉంటే, అగ్నిహోత్రము మొదలగు పుణ్య కర్తలు ఆచలించి ఉంటే, గోదానములు, సువర్ణదానములు చేసి ఉంటే, తీర్థయాత్రలు చేసి ఉంటే, వ్రతములు ఆచలించి ఉంటే, దేవతలను, బ్రాహ్మణులను పూజించి ఉంటే, ఇంతెందుకు నేను కనుక నా పూర్వజన్మలలో శ్రీహలిని భక్తితో అల్చించి ఉంటే, నన్ను శ్రీకృష్ణుడు పాణిగ్రహణం చేసుకొనుగాక! శిశుపాలుడు నా చేతిని తాకకుండు గాక! ఓ కృష్ణి!

ఉ॥ అంకిలి సెప్టలేదు చతురంగ బలంబులతోడ నెల్లి యో పంకజనాభ నీవు శిశుపాలజరాసుతులన్ జయించి నా వంకకు వచ్చి రాక్షస వివాహమునన్ భవబీయ శౌర్యమే యుంకువ సేసి కృష్ణ పురుషోత్తమ చేకొని పామ్ము వచ్చెదన్.

కృష్ణి! పురుషోత్తమా! రేపే నా వివాహము. నీవు ఎవలకీ తెలియకుండా విదర్జకు వచ్చి శిశుపాలుని, జరాసంధుని వాల సేనలను జయించి, నీ వీర్తము, ప్రతాపమే నాకు కట్నంగా ఇచ్చి, రాక్షస విభిలో నన్ను వివాహం చేసుకొని నీ వెంట తీసుకొనిపామ్మని ప్రాల్థిస్తున్నాను. నా వారందలనీ విడిచిపెట్టి నీవెంట రావడానికి నేను సిద్ధంగా ఉ న్నాను. ఓ కృష్ణి! ఈ సందర్భంలో నీకు ఒక సందేహము రావచ్చు. నన్ను తీసుకుపోతుంటే నా అన్నగారు నీకు ఎదురు తిరగవచ్చు. నీతో యుద్ధం చేయవచ్చు. నావాలకి హాని చేయకుండా నన్ను తీసుకొని వెళ్లడం ఎలాగా అని నీకు సందేహము రావచ్చు. దానికి ఒక ఉపాయము చెబుతాను.

వివాహానికి ముందు రోజు పెళ్లకూతురు, బంధుమిత్రులలో, ఊల వెలుపల ఉన్న అమ్మవాల ఆలయమునకు పోయి అక్కడ పూజలు చేయడం ఆనవాయితీ. ఈ సందర్భంలో నేను మా ఊల వెలుపల ఉన్న పార్వతీ దేవి ఆలయమునకు వస్తాను. ఆ సమయంలో నీవు అక్కడకు వస్తే నేను నీ రథం ఎక్కుతాను. మనం వెళ్లపోదాము.

కృష్ణి! ఎంతో మంది సాధుపుంగవులు, తపోధనులు నీ పాదములను కడిగి ముక్తి పాందుతుంటారు. నాకు కూడా నీ పాదములు కడిగి ఆ పవిత్రజలములను శిరస్సన ధలించే అదృష్టాన్ని ప్రసాదించు. లేనిచో, నేను అసలు పెల్లే చేసుకోను. ఉపవాసములతో ఆహారము, నీరు తీసుకోకుండా ఉపవాసములు చేసి ప్రాణత్యాగము చేస్తాను."

ఓ యదుకుల నందనా! ఇవి రుక్తిణి యొక్క లేఖలోని అంశములు. మరొక్క మాట. ఈ అంచాగ నీకు దగు, నంగనకుం దగుబీవు, మాయుపా ధ్యాయుల యాన పెండ్లియగు, దప్పదు, జాష్యములేల? నీవు నీ తోయమువాల గూడుకొని తోయరుహాసన దెత్తుగాన వి చ్చేయుము శత్రులన్ నుఱుముసేయుము, సేయుము శోభనం జిలన్. శ్రీకృష్ణి! మా పండితుల మీద ఒట్టు. నీకు రుక్తిణికి ఈడూజోడు, ఒకల కోసరం ఒకరు పుట్టారు. మీ వివాహం తప్పక జలగితీరుతుంది. ఇంకా ఆలస్యం ఎందుకు? రుక్తిణిని తీసుకొని రావడానికి వెంటనే నీ చతురంగ బలములతో బయలుదేరు? అడ్డం వచ్చిన శత్రువులను సంహలించు. రుక్తిణి పాణిగ్రహణం చెయ్తి. లోకానికి శుభం చేకూర్చు." అని అన్నాడు ఆ బ్రాహ్మణుడు." అని శు కమహల్ని పలీక్షిత్ మహారాజుకు రుక్తిణీకత్యాణఘట్టం వినిపిస్తున్నాడు.

శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము యాభైరెండవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్యాగవతము దశమస్కంధము యాభైమూడవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! విదర్జనగరం నుండి రుక్షిణి పంపిన లేఖను తీసుకొని వచ్చి తనకు చబివి వినిపించిన లేఖాంశములను, తనకు రుక్షిణికి ఈడూ జోడూ సలిపోయింది వెంటనే బయలుదేరండి అని పలికిన ఆ బ్రాహ్మణుని పలుకులను సావధానంగా విన్నాడు కృష్ణుడు. ఆప్వాయంగా ఆ బ్రాహ్మణుని చేతులను నిమురుతూ ఇలా అన్నాడు కృష్ణుడు. "బ్రాహ్హణోత్తమా! మీ రాకుమార్తె చిత్తము నా యందు లగ్నం కావడమే కాదు, నా మనసు కూడా మీ రాకుమాల యందు ఎఫ్ఫడో లగ్నం అయింది. మీ రాకుమాల గులించి ఆలోచిస్తూ నాకూ రాత్రిళ్లు నిద్రపట్టడం లేదు. మీ రాకుమాలని, ఆమె అన్నగారు రుక్త్తి, తనమిత్రుడు శిశుపాలునికి ఇచ్చి వివాహం చేయ నిశ్చయించాడు అని కూడా నాకు తెలుసు. నేను వెంటనే విదర్శకు వచ్చి, శిశుపాలుడు మొదలగు రాజులను ఓడించి, నా మీద మనసుపడ్డ మీ రాకుమాలని పలిణయం చేసుకుంటాను.

కం॥ వచ్చెద విదర్భభూమికి జొచ్చెద భీష్మకుని పురము సురుచిరలీలన్ దెచ్చెద బాలన్ వ్రేల్తిడి వ్రచ్చెద నడ్డంబు లపులు వచ్చిన బోరన్. అని ప్రతిజ్ఞచేసాడు కృష్ణుడు.

వెంటనే తన సారథి దారుకుడిని పిలిచాడు. రథం సిద్ధం చేయమన్నాడు. శైబ్యము, సుగ్రీవము, మేఘపుష్యము, బలాహకము అనే నాలుగు గుర్రాలు కట్టిన రథాన్ని సిద్ధం చేసాడు దారుకుడు. శ్రీకృష్ణుడు బ్రాహ్మణునితో సహా ఆ రథం ఎక్కాడు. విదర్భకు బయలుదేరాడు.

ఇంక విదర్థదేశంలోని కుండిన నగరంలో భీష్మకుడు, తన కుమారుడు రుక్షి మాటకు ఎదురు చెప్పలేక, తన కుమార్తె రుక్షిణికి వివాహ సన్నాహాలు చేస్తున్నాడు. నగరం అంతా శోభాయమానంగా అలంకలంచారు. నగరంలో వీధులు అన్ని శుభ్రంగా చిమ్మారు. పన్నీరు చల్లారు. నగరం అంతా రకరకాల పతాకములతో అలంకలంచారు. రుక్షిణి పెళ్లి తమ ఇంట్లో శుభకార్యంగా భావించిన కుండిన నగర వాసులు తాము కూడా కొత్త బట్టలు కట్టుకొని వివాహ వేడుకలలో పాలుపంచుకుంటున్నారు.

భీష్మకుడు శుభకార్యమునకు ముందు పితృదేవతలను అల్చించాడు. దేవతలను అల్చించాడు. బ్రాహ్మణులకు దానములు చేసాడు. వాలకి భోజనములు పెట్టించాడు. బ్రాహ్మణులు రుక్తిణిని సుమంగఇగా ఆశీర్వదించారు. రుక్తిణి చేత నూతన వస్త్రములు ధలింపచేసారు. ఆభరణములతో చక్కగా అలంకలించారు.

బ్రాహ్మణులు నాలుగు వేదములను అనుసలంచి వధువుకు మంగళాచరణం చేసారు. హెంమములు, గ్రహిశాంతులు చేస్తున్నారు. ఆ కార్యములు చేసిన బ్రాహ్మణులకు భీష్మకుడు గోవులను, ధనమును, బంగారమును కానుకలుగా ఇచ్చాడు. బెల్లంతో కూడిన నువ్వులను, వస్త్రములను దానం చేసాడు.

ఇంక పెళ్లకొడుకు అయిన శిశుపాలుడు ఉన్న చేబిదేశంలో కూడా శిశుపాలుని తండ్రి దమఘోషుడు పెళ్ల సన్నాహాలు చేస్తున్నాడు. బ్రాహ్మణుల చేత తన కుమారుడు శిశుపాలునికి శుభకర్తలను చేయించాడు. హెూమములు, దేవతార్ఘనలు, పితృదేవతల పూజలు చేయించాడు. తరువాత ఏనుగులతోనూ గుర్రములతోనూ, రథములతోనూ కూడిన అపార మైన సైన్యముతో, శిశుపాలుడు రుక్తిణిని వివాహం చేసుకొనే నిమిత్తము కుండిన నగరమునకు తరలి వెళ్లాడు. కుండిన నగర పాలిమేరల వద్దకు రాగానే, భీష్మకుడు పెళ్లకుమారుడు శిశిపాలునికి, దమఘోషునికి స్వాగత సత్కారాలు చేసాడు. సాదరంగా ఆహ్మానించాడు. వాలకి తగిన విడిబి ఏర్వాటు చేసాడు. శిశుపాలుని మిత్రులైన సాళ్యుడు, జరాసంధుడు, దంతవక్ర్మడు, విదూరథుడు, పౌండ్రకుడు మొదలగు రాజులు, చక్రవర్తులు తమ తమ సేనలతో, రథముల మీద వివాహమునకు వచ్చారు. భీష్మకుడు వివాహమునకు వచ్చిన వారందలకీ స్వాగత సత్కారములు చేసి, తగిన విడుదులు చూపించాడు.

శిశుపాలునికి, కృష్ణునికి జన్హవైరము ఉంది. అందుకని కృష్ణుడు బలరామునితో సహా తన సేనలతో వచ్చి తన పెళ్ల చెడగొడతాడేమో అని భయపడ్డ శిశుపాలుడు, తన మిత్రబృందమును దేనికైనా సిద్ధంగా ఉండమని చెప్పాడు. సాళ్యుడు,జరాసంధుడు మొదలగు వారు తమ తమ సేనలతో ఏ పలిస్థితి నైనా ఎదుర్కోడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. పైకి మాత్రం పెళ్లసంబరాలు ఘనంగా జరుగు తున్నాయి. లోలోపల యుద్దసన్నాహాలు కూడా జరుగుతున్నాయి.

బ్రాహ్తణుడు వచ్చి రుక్తిణి గులంచి చెప్పి, ఆమె రాసిన లేఖను ఇవ్వగానే కృష్ణుడు వెంటనే తన రథంమీద కుండినకు బయలు దేరాడని తెలుసుకున్నాడు బలరాముడు.

"కృష్ణుడు రుక్తిణిని బలవంతంగా ఎత్తుకురావడానికి ఒంటలగా వెళ్లాడు. రుక్తిణిని కృష్ణుడు తీసుకొని వస్తుంటే రుక్తి, శిశు పాలుడు అతని మిత్రులు ఊరుకోరు కదా! ఖచ్చితంగా అక్కడ బీళ్ల వ్యూహాలు, ప్రతివ్యూహాలు, పెళ్ల సందడి ఇలా ఉంటే, అంత:పురంలో ఉన్న రుక్షిణికి మనసంతా అల్లకల్లోలంగా ఉంది. తాను పంపిన బ్రాహ్మణుడు ఇంకా రాలేదు. ఏమయ్యాడో ఏమో! పెళ్లకి ఇంక ఒక్కరోజే మిగిలింది. శ్రీకృష్ణుడు వచ్చిన జాడలు కనిపించడం లేదు. ఆ బ్రాహ్మణుడు కూడా తిలగి వచ్చినట్టు లేదు. కారణం తెలియడం లేదు.

శాంలగ్వంబెల్లి వివాహంబు గబెసె నేలా రాడు గోవిందు? డు బ్యగ్వం బయ్యెడి మానసంబు వినెనో వృత్తాంతమున్; బ్రాహ్హణుం డగ్నిద్యోతను డేటికిం దడసె? నా యుత్వంబు సిబ్ధించునో భగ్వంబై చనునో! విలంచికృత మెబ్బంగిన్ బ్రవల్తించునో?

పెళ్ల ముహూర్తం రేపే! కృష్ణుడు ఇంకా రాలేదు. మనసంతా అల్లకల్లోలంగా ఉంది. ఏమీ తోచడం లేదు. ఇంతకూ నా గులించి కృష్ణుడు అంతా విన్నాడా! ఇంతకూ నేను పంపిన బ్రాహ్మణుడు అగ్నిద్యోతనుడు కూడా రాలేదే! ఏమయ్యాడు? నేను చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయా! బెడిసి కొడతాయా! నా మొహాన ఆ బ్రహ్మదేవుడు ఎవలితో రాసిపెట్టాడో ఏమో! ము ఘనుడా భూసురుడేగెనో? నడుమ మార్గశ్రాంతుడై చిక్కెనో విని కృష్ణుండిబి తప్పగా దలచెనో! విచ్చేసెనో? యీశ్వరుం డనుకూలింప దలంచునో తలపడో? యార్యామహాదేవియున్ నను రక్షింప నెఱుంగునో యెఱుగదో? నా భాగ్యమెట్లున్నదో?

ఇంతకూ ఈ బ్రాహ్హణుడు ద్వారకకు వెళ్లి ఉంటాడా! లేక నడవ లేక దాల మధ్యలో ఆగిపోయాడా! పోసీ ఎలాగో ఒక లాగా ద్వారకకు వెళ్ల నా సందేశాన్ని వినిపిస్తే, కృష్ణుడు "ఇదేమిటి! పెళ్ల కావలసిన ఆడపిల్ల ఇలా పరపురుషుడికి లేఖ రాయడం తఫ్మకాదా!" అని అనుకున్నాడేమో! లేక నా మొర విని కుండినకు వచ్చి అవకాశం కోసరం ఎదురు చూస్తున్నాడేమో! నా ప్రయత్నాలు నేను చేసాను. మలి దేవుడు కూడా నాకు అనుకూలించాలి కదా! అనుకూలిస్తాడో లేదో! నేను పుట్టినప్పటి నుండి పూజించే ఆ పార్వతీదేవి నన్ను కరుణిస్తుందా! నేను ఇలాంటి ఆపదలో చిక్కుకున్నానని ఆ దేవికి తెలుసో తెలియదో! ఇంతకూ నా భాగ్యం ఎలా ఉందో! ఏమిటో!" అని రుక్తిణి పల పల విధాల ఆలోచిస్తూ ఉంది.

ఆమె ఆలోచనలు ఎంతకూ ఒక కొలిక్కిరావడం లేదు. అయినా ఇంకా సమయం మించి పోలేదు. ఏ క్షణానైనా కృష్ణుడు రావచ్చు తనను కాపాడవచ్చు అని ధైర్యంగా ఉంది. కళ్లుమూసుకొని కృష్ణని మనసులో నిలుపుకుంది. ఇంతలో ఆమె ఎడమకన్ను అదిలంది. అది శుభసూచకంగా భావించిన రుక్తిణి మనసంతా ఆనందంతో నిండి పోయింది. ఇక్కడ ఇలా ఉంటే కృష్ణుడు, అగ్నిద్యోతనుడు అనే బ్రాహ్హణుడు కుండిన నగరం చేరుకున్నారు. తాను వచ్చిన సంగతి చెప్పమని బ్రాహ్హణుని రుక్తిణి వద్దకు పంపించాడు కృష్ణుడు. ఆ బ్రాహ్హణుడు కూడా వెంటనే రుక్తిణి ఉన్న అంత:ఫురమునకు వెళ్లాడు. బ్రాహ్మణుని చూడగానే రుక్తిణి ఆతురతగా ఆయన వద్దకు వచ్చింది. వెళ్లనపని ఏమయిందని కళ్లతోనే అడిగింది.

ఉంటె చ్రే భవద్గుణోన్నతి, కమేయ ధనావళు లిచ్చే నాకు దా వచ్చే సుదర్శనాయుధుడు వాడె, సురాసురులెల్ల నడ్డమై వచ్చిన నైన రాక్షస వివాహమునం గొనిపావు నిన్ను, నీ సచ్చలతంబు భాగ్తమును సర్యము నేడు ఫలించె గన్మకా!

అమ్మా రుక్కిణీ! నీవు చేసిన పూజలు, వ్రతాలు, నీ సద్గుణములు అన్ని ఫరించాయమ్మా! నీ అదృష్టం పండిందమ్మా! ఉన్నతమైన నీ గుణగణములను కృష్ణుడు మెచ్చుకున్నాడమ్మా! ఈ వార్త తెచ్చినందుకు నాకు అంతులేని ధనము బహుమానంగా ఇచ్చాడమ్మా! కృష్ణుడు నా వెంటనే ఇక్కడకు వచ్చాడమ్మా! తాను వచ్చిన విషయం నీకు చెప్పమని నన్ను పంపాడమ్మా! దేవతలు, రాక్షసులు అందరూ ఏకమై వచ్చినా సరే వాలని ఓడించి నిన్ను రాక్షస వివాహ విభిలో తీసుకొని వెళ్లాను అని చెప్పెడమ్మా! నీవు అదృష్టవంతురాలివి తల్లీ! అని ఆశీర్యచించాడు ఆ బ్రాహ్మణుడు.

తన మనవిని విని కృష్ణుడు తన కోసం వచ్చాడు అని వీనుల విందుగా విన్న రుక్తిణి మనసంతా ఆనందంతో పరవళ్లు తొక్కింది. ము జలజాతేక్షణు దోడి తెచ్చితిని నా సందేశమున్ జెస్టి, నన్ నిలువం బెట్టితి, నీ కృపన్ బ్రబికితిన్, నీ యంత పుణ్యాత్తకుల్ గలరే! బీనికి నీకు బ్రత్యుపకృతిం గానింప నే నేర, నం జరి గానించెద భూసురాన్వయమణీ! సద్దంధు చింతామణీ!

ఓ బ్రాహ్హణోత్తమా! ఎంతటి చల్లని మాట చెప్పెవయ్యా! నాకోసం అంతదూరం వెళ్లి, కృష్ణుడికి నా గులించి చెప్పి, ఇక్కడకు తీసుకొని వచ్చావా! నీ ప్రాణములు నిలబెట్టావయ్యా! నీ దయవల్ల బతికాను లేకపోతే ఈ దేహంలో ప్రాణాలు నిలిచేవి కావు. నీ వంటి పుణ్యాత్తులు ఈ లోకంలో ఉండరు. నాకు ఇంత ఉపకారం చేసిన నీకు నేను ఏమి ప్రత్యుపకారం చెయ్యగలను. నీకు చేతులెత్తి నమస్కలించడం తప్ప ఏమీ చేయలేని అశక్తురాలిని అని ఆ బ్రాహ్మణునికి పాదాభివందనం చేసింబి రుక్తిణి.

ఇక్కడ ఇలా ఉంటే తన కుమార్తె వివాహానికి బలరాముడు, శ్రీకృష్ణడు వచ్చారని భీష్మకునికి తెలిసింది. వెంటనే వాల వద్దకు వెళ్లాడు. మంగళవాద్యములతో, పూజాద్రవ్యములతో వాలకి స్వాగతం పలికాడు. అతిభి సత్కారాలు చేసాడు. మధుపర్కములు, వస్త్రములు ఇచ్చాడు. వాలకి భోజన సదుపాయములు చేసాడు. వాలకి వాల సైన్యమునకు తగిన విడిది గృహములు చూపించాడు.

(కృష్ణుడు ఎవలకీ తెలియకుండా దొంగతనంగా వచ్చి రుక్షిణిని అపహలంచి తీసుకొని వెళ్లాడు అని మనకు ఒక అపోహ ఉంది. సినిమామలలో కూడా ఆ విధంగానే చూపిస్తుంటారు. అది అబద్ధం. కృష్ణుడు, బలరాముడు వివాహానికి అతిధులుగా వచ్చారు. రాజసత్కారాలు పాందారు. రుక్తిణి తన వెంట మనస్ఫూల్తగా వస్తే తీసుకొని వెళ్లాడు.)

కుండిన నగరంలోకి ప్రవేశించిన శ్రీకృష్ణని చూచి ఆ నగర వాసులు ఆనందంతో పాంగిపోయారు. ఆయన వంకా అలా చూస్తూ నిలబడి పోయారు. వాలలో వారు ఇలా అనుకుంటున్నారు. "మన మహారాజు సుగుణాల రాసి అయిన రుక్తి, జిని ఆ శిశుపాలుడికి ఇచ్చి వివాహం చేస్తున్నాడు. ఏం బాగా లేదు. కాకి ముక్కుకు దొండపండు ఇచ్చినట్టు ఉంది. లక్షణంగా ఈ కృష్ణుడికి ఇచ్చి చెయ్యవచ్చు కదా. ఈ కుమణికు సలపోయింది.

ము తగు నీచక్రి విదర్భరాజసుతకుం దథ్యంబు వైదర్భియుం దగు నీ చక్రికి, నింతమంచి దగునే! దాంపత్య మీ యిద్దఱిం దగులం గట్టిన బ్రహ్మ నేర్వల గదా! దర్వాహతారాతియై మగడా గావుత జక్రి యీ రమణికిన్ మా పుణ్యమూలంబునన్॥

శ్రీకృష్ణుడికి రుక్తిణికి ఈడూజోడూ సలిపోయింది. కృష్ణుడికి రుక్తిణి, రుక్తిణకి కృష్ణుడు సలిగ్గా సలిపోయారు.

(ఈ రోజుల్లో మేడ్ ఫార్ ఈచ్ అదర్ అనే మాట వాడుకలో ఉంది. కాని ఆ మాటను నాడు పోతన గారు పద్యరూపంలో వాడారు.)

వీళ్లను భార్యభర్తలుగా నిర్ణయించిన ఆ బ్రహ్మేదేవుడు ఎంతటి నేర్వల అయి ఉంటాడు. అదే నిజం అయితే, మా రాకుమాల పూజలు ఫలిస్తే ఈ కృష్ణుడు ఆ దుష్టులు శిశుపాలుడు మొదలగు వాలని ఓడించి రుక్షిణిని పెళ్లి చేసకుంటే ఎంతబాగుంటుందో! మనకు అంతటి అదృష్టం ఉందంటావా! ఉంటుంది. మనం ఏకొంచెమైనా పుణ్యం చేసుకొని ఉంటే రుక్తిణికి శ్రీకృష్ణుడికి కల్యాణం జరుగుతుంది. ఇది తప్పదు అని వాలిలో వారు అనుకుంటున్నారు.

బీళ్లు ఇలా అనుకుంటూ ఉంటే, అక్కడ రాజ మందిరంలో అందరూ వివాహమునకు సిద్ధం అవుతున్నారు. వివాహమునకు ముందు వధువు గౌలీపూజ చేయడం ఆనవాయితీ. అందుకని రుక్తిణి తన చెలులతో కలిసి పార్వతీ దేవి ఆలయానికి బయలుదేలంది. ఆమె వెంట ముత్తయిదువలు, చెలికత్తెలు, కన్యలు, అమ్మవాలకి ఉపాహారములను పూజావస్తువులను తీసుకొని బయలుదేరారు. రాకుమార్తెకు రక్షణగా కొంత మంది సైనికభటులు కూడా వెళ్లారు.

ఉ॥ సమ్మితి నా మనంబున సనాతనులైన యుమామహేశులన్ మిమ్ము బురాణ దంపతుల మేలు భజింతు గదమ్మ! మేటి పె ద్దమ్మ దయాంబురాశివి గదమ్మ హలి బతిసేయుమమ్మ నిన్ సమ్మిన వాలికెన్నడును నాశము లేదు గదమ్మ యీశ్వలీ!

అమ్మా! సనాతనులైన పార్వతీపరమేశ్వరులను మనస్ఫూల్తగా నమ్ముకున్నాను. మీరు పురాణ దంపతులు, మిమ్ములను మనసారా పూజిస్తున్నాను. ఓ దయగల తల్లీ! లోకాని కంతా పెద్ద బిక్కు నీవేనమ్మా! నాకూ కృష్ణునికి వివాహం జలగేట్టు కరుణించమ్మా! అమ్మా! నిన్ను తరువాత రుక్తిణి అమ్మవాలని షోడశ ఉపచారములతో పూజించింది. బ్రాహ్హణులకు,ముత్తయిదువులకు, కన్యలకు వస్త్రములు, ధనము, బంగారము, ఉపహారములు ఇచ్చి సత్కలించింది. ఆమెతో వచ్చిన ముత్తయిదువులు కూడా అమ్మవాలని యధోచితంగా పూజించారు. రుక్తిణి ముత్తయిదువులకు నమస్కలించింది. వారు ఆమెను బీర్హసుమంగశాగా బీవించారు. తరువాత దేవికి అల్చించిన పూలను భక్తితో తీసుకొని తలలో పెట్టుకుంది. తరువాత తన చెలికత్తెల చేతులను పట్టుకొని హంసగమనంతో ఆలయం నుండి వెలుపలికి వచ్చింది.

ఆలయం వెలుపల రథం మీద పగ్గములు పట్టుకొని లీవిగా నిలబడి ఉన్న జగన్తోహనాకారుడైన శ్రీకృష్ణుని చూచింది రు<u>క</u>్కిణి.

ముకినియెన్ రుక్తిణి చంద్రమండలముఖుం గంతీరవేంద్రాన ల గ్ను నవాంభోజదకాక్షు జారుతరవక్షున్ మేఘసంకాశ దే హు నగారాతి గజేంద్ర హస్తనిభబాహుం జక్రి పీతాంబరున్ ఘనభూషాన్వితు గంబుకంఠు విజయోత్కంఠున్ జగన్తోహనున్.

ఆలయం బయటకు వచ్చిన రుక్తిణి రథం మీద లీవిగా నిలబడి ఉన్న కృష్ణుని చూచింది. ఆ జగన్తోహనాకారానికి ముగ్ధురాలయింది. నీలమేఘచ్ఛాయతో, పున్నమినాటి చంద్రజింబము వంటి గుండ్రని ముఖంతో, సన్నని నడుముతో, తామరపూలరేకులవంటి కళ్లతో, విశాలమైన వక్షస్థలముతో, ఏసుగుతొండముల వంటి బాహువులతో, పట్టు పీతాంబరమును ధలించి, రథం మీదనిలబడి ఉన్న మోహనాంగుడిని కనులారా చూచింబి రుక్షిణి.

మెల్లిగా నడుచుకుంటూ రథం దగ్గరగా వచ్చింది. కృష్ణుడు చేయి అందించాడు. కృష్ణుని చేతిని పట్టుకొని రథం ఎక్కింది. కృష్ణుడు గుర్రాలను అదిలించాడు. అవి ఒక్కసాలిగా ముందుకు దూకాయి. వాయువేగాన్ని అందుకున్నాయి. కృష్ణుని రథం క్షణాల్లో అదృశ్యం అయిపోయింది.

తమ కళ్లముందు జలగిన ఈ తతంగాన్ని చూచి ఆమె వెంట వచ్చిన చెలికత్తెలు హాహాకారాలు చేసారు. సైనికులు రథం వెంట పరుగెత్తారు. క్షణాలో ఈ వార్త ఇటు భీష్మకునకు, రుక్తికి, అటు శిశు పాల జరాసంధులకు తెలిసిపోయింది. అంతా నిశ్చేష్టులయ్యారు. అంతలోనే తేరుకొని విజృంభించారు.

"ఆయ్! ఇంత ద్రోహమా! మనందల ముందు పెళ్లకూతులని హలస్తాడా ఆ కృష్ణుడు. మన సైన్యాలు ఏమైనట్టు! మన అస్త్రశస్త్రములు ఏమైనట్టు!" అని కలగుండు పడుతున్నారు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు రుక్షిణీకల్యాణ కథను కమనీయంగా వినిపిస్తున్నాడు.

<u> శ్రీమద్భా</u>గవతము

దశమస్కంధము యాభైమూడవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము యాభైనాలుగవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! శ్రీకృష్ణుడు రుక్తిణీ దేవిని తీసుకొని తన రథం మీద వెళుతున్నాడు అని తెలియగానే జరాసంధుడు, శిశు పాలుడు, రుక్తి, మొదలగు వారు తమ తమ సైన్యములతో శ్రీకృష్ణని రథమును వెంబడించారు. ఇలా జరుగుతుందని ముందే ఊహించిన బలరాముడు తన సైన్యములతో శ్రీకృష్ణునికి జరాసంధుడికి, శిశు పాలుడికి మధ్యగా నిలబడ్డాడు.

బలరాముడికి జరాసంధుడికి పోరు ఘోరంగా జలగింట. ఒకల మీద ఒకరు అస్ర్హశస్త్రములను జడివానలాగా కులపించారు. రథము మీద ఉన్న రుక్తిణి వెనక్కుతిలగి చూచింది. తన కోసరం జరుగుతున్న ఘోరయుద్ధమును గమనించింది. భయాందోళనలకు గులి అయింది. రుక్తిణి ముఖంలో కనపడుతున్న భయమును చూచిన కృష్ణుడు ఆమెతో ఇలా అన్నాడు.

"సుందలీ! భయపడకు. యాదవ సేనలు జరాసంధుని సేనలను త్వరలోనే జయించగలవు." అని అన్నాడు.

ఆమాటలకు అనుగుణంగానే యాదవ సేనలలో ముఖ్యులైన గదుడు, సంకర్నణుడు మొదలగు వారు శత్రుసేనలను చించి చెండాడుతున్నారు. ఎంతో మంది సైనికులు తలలు సరకబడి కిందపడి దొర్లుతున్నారు. ఆ ప్రదేశమంతా ఖడ్గములు, గదలు, విల్లులు, బాణములు, రథములు, సైనికుల మృత కళేబరములతోనూ నిండి పోయింది. యాదవుల చేతిలో పరాజయమును పాందిన జరాసంధుని సేనలు తిరుగుముఖం పట్టాయి.

పెళ్లపీటల దాకా వచ్చిన పెళ్లి పెటాకులు కావడంతో నిశు పాలుని దు:ఖమునకు అంతులేదు. నిశుపాలుని జరాసంధుడు మిగిలిన రాజు ఓదార్చారు.

"ఓ శిశుపాలా! ఎందుకయ్యా దు:ఖిస్తావు. ఈ శలీరములు అందులో ఉన్న ప్రాణములే శాశ్వతములు కానపుడు, ఈ పెల్ల, భార్య శాశ్వతమా చెప్పు. మనమంతా ఆ పరమాత్త చేతిలో కీలుబొమ్మలం. నా సంగతే చెప్పు. నేను ఆ కృష్ణుని చేతిలో 17 సార్లు ఓడిపోయాను. చివరకు నేను గెలిచాను. నాకు భయపడి కృష్ణుడు బలరాముడు ವಾಲವಾಯಾರು. ತಾಬಟ್ಟಿ ಜಯಮು పರಾಜಯಮು ದ್ವವಾಧಿನಮುಲು. ಮನ చేతిలో లేవు. జయం కలిగినప్పుడు సంతోషించడం, అపజయం కాలం కలిసిరానపుడు ఇలాగే జరుగుతుంటాయి. ఇఫ్పడు కృష్ణుడు విజయం పాందాడు. మనం కూడా మరొక సాల కృష్ణుని ఓడించి విజయం పాందుదాము అప్పటి దాకా ఓపికపట్టు. ఇంతకూ ఆ రు<u>క</u>్కిణికి నిన్ను భర్తగా పాందే యోగ్యతలేదు అని సలపెట్టుకోవడం తప్ప మరోమార్ధం లేదు.

ఆబ్రుతుకవచ్చు నొడల బ్రాణంబు లుండిన, బ్రతుకు గలిగెనేని భార్యగలదు బ్రతికితీవు; భార్యపట్టు దైవమెఱుంగు, వగవ వలదు చైద్య వలదు వలదు.

"శిశుపాలా! పెళ్లి కావాలన్నా భార్య రావాలన్నా ముందు మనం బతకాలి కదా. బతకాలంటే శలీరంలో ప్రాణాలు ఉండాలి కదా! బతికి బాగుంటే ఇటువంటి రుక్తిణులు ఎంతమందైనా దొరుకుతారు. కాబట్టి నీవు ఈ రుక్తిణి కోసరం ఏడవడం ఎందుకు చెప్పు. నా మాటవిని ఈ దు:ఖము విడిచిపెట్టు." అని జరాసంధుడు శిశుపాలునికి హితబోధ చేసాడు. జరాసంధుని హితబోధలు విన్న శిశుపాలుడు చేసేబి లేక, తన చేబి దేశమునకు తిలిగి వెళ్లాడు. అతని మిత్రులు కూడా తమతమ దేశములకు తిలిగి వెళ్లపోయారు.

శిశుపాలుడు, జరాసంధుడు అయితే వెనక్కు తిలగారు కాసీ, తన చెల్లిని అలా బలవంతంగా కృష్ణడు తీసుకొని పోతుంటే చూస్తూ ఊరుకోలేకపోయాడు రుక్తిణి అన్నగారైన రుక్తి. "యుద్ధంలో కృష్ణని జయించి, నా చెల్లి రుక్తిణిని తీసుకొని గానీ తిలగి కుండిన నగరంలో అడుగుపెట్టను" అని అందలముందు శపథం చేసాడు. అలా శపథం చేసిన రుక్తి, కృష్ణడి రథం వెంట తన రథం మీద వెంబడించాడు.

"కృష్ణి! నిలు నిలు పాలపాకు" అని అరుస్తున్నాడు. తన విల్లు ఎక్కుపెట్టి మూడు బాణములతో కృష్ణుని కొట్టాడు. "కృష్ణి! క్షణకాలం నిలబడు. నా ప్రతాపం చూపిస్తాను. కాకి వచ్చి యజ్ఞప్రసాదము ముట్టుకున్నట్టు నీవు నా చెల్లిని అపహలంచి పాలపాతున్నావు. ఎక్కడకు పాతావు. నా నుండి తప్పించుకోలేవు. నా సంగతి నీకు తెలియదు. నాకు మాయాయుద్ధం తెలుసు. క్షణకాలంలో నీ తల నలకి నేల మీద పొల్లిస్తాను. నా బాణములు తగిలి చావకముందే, నా చెల్లిని నాకు అప్పగించు." అని అరుస్తున్వాడు.

సీ॥మా సలవాడవా మా పాప గొనిపోవ? నేపాటి గలవాడ? నేబి వంశ? మెందు జన్మిం-చితి? వెక్కడ బెలగితి? వెయ్యబ నడవడి? యెవ్వడెఱుగు? మానహీనుడ వీవు? మర్వాదలెఱుగవు, మాయగైకొని కాని మలయరావు నిజరూపమున శత్రునిహవంబుపై బోవు, వసుధేశుడవు కావు, వావి లేదు. ఆ॥ కొమ్మనిమ్ము; నీవు గుణరహితుండవు, విడువు, విడువవేని విలయకాల శిఖిశిఖాసమాన శితశికీముఖముల, గర్వమెల్ల గొందు గలహమందు.

అని రుక్షి అరుస్తూ, కృష్ణుని తిడుతూ తన రథం మీద పరుగెడుతున్నాడు. కృష్ణుడు రథం నడుపుతూ, రుక్షిణి వంక చూస్తూ, ఆమె అన్నగారు అనే మాటలు సరదాగా వింటున్నాడు. రుక్షి తిట్టడం మొదలు పెట్టడంతో ఇంక ఊరుకోలేక పోయాడు.

రథమునకు కట్టిన గుర్రాల కళ్లెములు రుక్తి ణికి ఇచ్చాడు. తాను విల్లు తీసుకున్నాడు. ఎనిమిబి బాణములతో రుక్తి రథమునకు కట్టిన గుర్రములను, రెండు బాణములతో సారథిని, మూడు బాణములతో రథమునకు కట్టిన పతాకమును కొట్టాడు. రుక్తికూడా కృష్ణని మీద ఐదు బాణములను సంధించాడు. కృష్ణడు ఒకే బాణంతో రుక్తి విల్లు విరగగొట్టాడు. రుక్తి మరొక విల్లు తీసుకోబోతుంటే, ఆ విల్లు కూడా విలచాడు కృష్ణడు. రుక్తి రథము మీబికి పలఘలు, శూలములు, డాలు, శక్తి, తోమరము మొదలగు ఆయుధములు తీసుకున్నాడు. రుక్తిప్ ఆయుధము పట్టుకుంటే ఆ ఆయుధమును విరగగొడుతున్నాడు కృష్ణుడు. రుక్తి పెద్ద ఖడ్గము డాలు తీసుకొని కృష్ణుని మీబికి ఉలకాడు. కృష్ణుడు తన బాణములతో రుక్తి పట్టుకున్న ఖడ్గమును, డాలును తునాతునకలు చేసాడు.

రుక్షి నిరాయుధుడు అయ్యాడు. అఫ్ఫడు కృష్ణుడు కత్తితీసుకొని రుక్షిమీబికి ఉలకాడు. అఫ్ఫడు రుక్షిణి కృష్ణుని కాళ్లు పట్టుకుంది. తన అన్నను కాపాడమని బతిమాలింది. రుక్షిణి నోరు ఎండి పోయింది. కాళ్లు వణుకుతున్నాయి. శలీరం కంపించింది. రుక్షిణి కృష్ణని పాదములను పట్టుకొని వదలలేదు. బీనంగా వేడుకుంటూ ఉంది.

రుక్షిణి ప్రార్థన విన్న కృష్ణుడు రుక్షిణి చంపడం మానుకున్నాడు. రుక్షిని పట్టుకొని రెండు చేతులో తన అంగవస్త్రముతో కట్టాడు. రుక్షి మీసములను, తలను అక్కడక్కడా గొలగాడు. వికృతరూపునిగా చేసాడు. ఈ లోపల బలరాముడు అక్కడకు చేరుకున్నాడు. వికృతరూపుడుగా ఉన్న రుక్షిని చూచాడు. కృష్ణుని మీద మండి పడ్డాడు.

"కృష్ణా! ఎంతపని చేసావు. ఒక క్షత్రియుడి తల మీసములు గొరుగుతావా. యాదవులు చేయదగిన పనేనా ఇబి. అసలు ఇటువంటి పని వీరుడైన వాడు ఎవడైనా చేస్తాడా! రుక్తి, నీకు దగ్గర బంధువు. బంధువులను ఈ విధంగా అవమానించడం వాలని చంపడం కంటే హేయమైనబి." అని కృష్ణుని మందలించాడు. పక్కనే ఉన్న రుక్తిణిని చూచి బలరాముడు ఇలా అన్నాడు. "అమ్తా రుక్తిణీ! నా తమ్ముడు నీ అన్నను ఈ విధంగా కురూపిని చేసాడని మా మీద కోపం తెచ్చుకోకు. నీ అన్న ఏ జన్హలో ఎవలకి ఏ అపకారం చేసాడో ఈ నాడు ఇటువంటి ఫలితం అనుభవించాడు. ఎవలకైనా కర్తఫలము అనుభవించక తప్పదు కదా! ఎవల సుఖదు:ఖములకు ఎవరూ కారణం కాదు." అని రుక్తిణిని ఓదాల్హ, కృష్ణుని చూచి

"కృష్ణి! బంధువులు చంపదగిన నేరం చేసినా వాలని చంపకూడదు. వాడి మానాన వాడిని వదిలెయ్యాలి. అతడు చేసిన దారుణమైన పనికి అతడు అప్పడే చచ్చాడు. ఇంకా నీవు చంపడం ఎందుకు?" అని కృష్ణునితో చెప్పి మరలా రుక్షిణిని చూచి

"అమ్మా! ఈ లోకంలో దుర్మార్సులు పెలగిపోతున్నారు. ఎవల దర్హం వారు పాటించడం లేదు. తోడబుట్టిన సోదరుడే తన సోదలని చంపడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. ఆ నాటి ధర్హం దారుణంగా తయారయింది. నీ అన్న కూడా నీకు ఇష్టం లేని పెళ్లి చేయడమే కాకుండా, నీవు స్వతంత్రించి నీకు ఇష్టం అయిన వాడిని పెళ్లిచేసుకుంటే నిన్ను వెంట తరుముతున్నాడు. అందుకనే ఇలా చేయవలసి వచ్చింది. బాధ పడకు." అని మరలా కృష్ణుని వంక తిలగి

"కృష్ణి! ధనంతో, ఐశ్వర్యంతో మబించిన వారు రాజ్యము కోసరం, ఆస్తుల కోసరం, ధనం కోసం, స్త్రీల కోసం ఇంకా ఇతర చిన్న చిన్న విషయాల కోసం ఇతరులను హింసిస్తుంటారు. నువ్వు కూడా නංව మංబరే చేసావు. ఇబ తగునా! రుక్తి, నీ భార్యకు అన్నగారు. ఆయనను ఇలా అవమానించడం ధర్తమా! " అని మరలా రుక్తిణి వంక తిలగి

"అమ్మా! ఈ రుక్షి నీ సోదరుడు. ఇతను ఎంత దుర్మార్గుడైనా నీవు ఇతని క్షేమం కోరడంలో తఫ్మలేదు. కాని ఇతడు దుర్మార్గంగా ప్రవర్తించాడు. తన చెల్లి మనసు తెలుసుకొని ఆమె కోలన వాడిని వివాహం చేయకుండా ఉండడమే కాక, తన చెల్లి వివాహం చేసుకున్న వాడిని తలమి తలమి చంపడానికి ప్రయత్నించాడు. అందుకే ఇలా చేయవలసి వచ్చింది. బాధపడకు.

అయినా రుక్తిణీ! ఈ బంధాలు, బాంధవ్యాలు, మిత్రత్యాలు, వీడు నాకు బంధువు, వాడు నాకు శత్రువు అనే భావన, ఈ దేహానికే కాని ఆత్తకు కాదు. కాని ఈ దేహంలో ఉన్నంత కాలం ఆత్త ఇటువంటి మోహంలో పడుతుంది. తన వాలకి ఏదైనా కీడు జలగితే బాధపడుతుంది. అది సహజం. ఇదంతా భగవంతుని మాయు అని తెలుసుకుంటే ఏ బాధా ఉండదు.

అమ్మా! సకలజీవులలో ఉండే పరమాత్త తత్వము ఒక్కటే. ఒకే సూర్యుడు, ఒకే చంద్రుడు అన్ని జలాశయములలో వేరు వేరు గా కనపడుతున్నట్టు, ఒకే ఆకాశము కుండ మొదలగు పాత్రలలో పలమితంగా ఉన్నట్టు, పరమాత్త కూడా అన్ని జీవులలో ఆత్త స్వరూపంగా వెలుగుతున్నాడు. అవిద్య వలన పంచభూతముల కలయికతో, సత్వ,రజస్తమోగుణముల మిశ్రమంతో, ఈ దేహం

అమ్మా రుక్తిణీ! జననము, మరణము, బీటి మధ్య వచ్చే బాల్య, యౌవన, వృద్ధాష్యములు అన్నీ ఈ శలీరమునకు సంబందించినవే. ఇవేబీ ఆత్తకు అంటవు. చంద్రుడు మనకు వృద్ధిచెందుతున్నట్టు, క్షీణిస్తున్నట్టు కనపడతాడు. కానీ అది నిజం కాదు. చంద్రునికి వృద్ధి క్షయములు లేవు. కాని భూమి మీది నుండి చూచేవాలకి అటువంటి భ్రమ కలుగుతుంటుంది.

మానవులకు నిద్ధలో స్వప్షములు వస్తుంటాయి. వాటిలో తాను కూడా ఉంటాడు. ఏమేమో పనులు చేస్తుంటాడు. సంతోషం, సుఖం, దు:ఖం. కష్టములు అనుభవిస్తుంటాడు. నిద్ధలేవగానే అవేవి ఉండవు. అలాగే ఈ జీవితం కూడా స్వప్షం వంటిబి అనుకుంటే ఈ సంసారము నుండి విముక్తి పాందుతాము. అత్తతత్వము తెలియని వాడు మాత్రమే ఈ శలీరము, ఈ ప్రాపంచిక సుఖములు నిజం అనుకొంటాడు.

కాబట్టి ఓ రుక్తిణీ! నీ అన్నగాలని నా తమ్ముడు చేసిన పనికి కలిగిన శోకమును ఈ తత్వజ్ఞానముతో విడిచిపెట్టు. నీ మనసును స్వస్థత పరుచుకో." అని ఒక పక్క తన తమ్ముడు కృష్ణుని మందలిస్తూ, మరొక పక్క తన మరదలు రుక్తిణిని ఓదార్చాడు బలరాముడు. తన బావగారు బలరాముడు పలికిన మాటలు విన్న రుక్తిణి తన శోకమును వదిలిపెట్టింది. ఆత్త తత్వమును తెలుసుకొంది. తన మనసును సమాధాన పరచుకొంది.

కృష్ణుని చేతిలో అవమానమును పాంబిన రుక్తి, అచటి నుండి వెళ్లపోయాడు. కానీ తానుచేసిన ప్రతిజ్ఞను అనుసలించి కుండిన నగరంలో ప్రవేశించలేదు. (రుక్తిటితోనే నగర ప్రవేశం చేస్తానని ప్రతిజ్ఞచేసాడు కదా!) నగరం బయట తన కోసరం ఒక కుటీరం నిల్మంచుకున్నాడు. అందులోనే నివాసం ఉన్నాడు. అది క్రమంగా ఒక నగరంగా మాలింబి. దానికి భోజకటము అని పేరు.

కృష్ణుడు రుక్షిణితో సహా ద్వారకా నగరం ప్రవేశించాడు. రుక్షిణిని తన అంత:పురమునకు తీసుకొని వెళ్లాడు. పెద్దల సమక్షంలో రుక్షిణిని వేదోక్తంగా వివాహం చేసుకున్నాడు. రుక్షిణీ కృష్ణుల కల్యాణం తమ ఇంట్లో జలిగిన శుభకార్యంగా భావించి ద్వారకా నగర వాసులు సంబరాలు జరుపుకున్నారు. ద్వారకను అందంగా అలంకలించారు. తాము కూడా కొత్త బట్టలు కట్టుకున్నారు. నూతన వధూవరులకు తమకు తోచిన విధంగా కానుకలు ఇచ్చారు.

రుక్షిణీ కృష్ణుల కల్యాణమునకు కురు, సృంజయ, కేకయ, విదర్థ, యదు, కుంతి మొదలగు వంశముల నుండి రాజులు బంధు,మిత్ర,సపలవార సమేతంగా విచ్చేసారు. ఆ రాజులందరూ ఒకలతో ఒకరు ముచ్చటించుకుంటూ ఆనందంగా గడిపారు. ఆ సందర్భంలో వివాహమునకు వచ్చిన, రాజులు, రాచ కన్యలు కృష్ణుడు రుక్షిణిని తీసుకువచ్చిన వృత్తాంతమును విని ఆశ్చర్యచకితులయ్యారు. ద్వారకా నగర వాసులు అందరూ రుక్షిణీ కల్యాణమును కనులారా చూచి మహదానందభలతులయ్యారు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు శ్రీకృష్ణుడు రుక్షిణిని వివాహం చేసుకున్న విధానమును వివలంచాడు.

శ్రీమద్జాగవతము

దశమస్కంధము యాభైనాలుగవ అధ్యాయము సంపూర్ణము. రుక్షిణీ కల్యాణ ఘట్టము పూల్త అయింది. ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్మాగవతము దశమస్కంధము యాభైఐదవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పరమశివుడు తపస్సు చేసుకుంటున్నప్పడు మన్షధుడు శివుని మీద బాణములు వేస్తే, శివుడు కోపించి మన్షధుడిని భస్తం చేసాడు. ఆ ప్రకారంగా భస్తం అయిన మన్షధుడు ఆకారం లేకుండా ఉన్నాడు. శ్రీకృష్ణుడికి, రుక్తిణికి వివాహం అయిన తరువాత రుక్తిణి గర్భం ధలించింది. మన్షధుడు రుక్తిణి గర్భంలోకి ప్రవేశించాడు. తొమ్మిది నెలలు గడిచిన తరువాత రుక్తిణి పండంటి మగబడ్డను ప్రసవించింది. ఆ కుమారుని పేరు పద్యుమ్మడు. ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! శంబరుడు అనే రాక్షసుడు ఉన్నాడు. వాడికి మన్హధుడికి విరోధము ఉంది. మన్హధుడు శివుడి చేతిలో భస్తం అయ్యాడని తెలుసుకొని శంబరుడు ఆనందించాడు. కాని మన్హధుడు తిలగి రుక్షిణీదేవి గర్ఖంవాసాన జన్హించాడు అని తెలుసుకొని మనసులో కలత చెందాడు. పులటి గదిలో ఉన్న ప్రద్యుమ్ముని దొంగతనంగా తీసుకొని పోయి సముద్రమధ్యలో పడవేసాడు. ప్రద్యుమ్ముడు మరణించాడు అని ధృవీకలంచుకొని తన గృహమునకు వెళ్లాడు శంబరుడు.

కాని సముద్రములో ఒక మహాద్యుతము జలగింది. పసిజిడ్డగా ఉన్న ప్రద్యుమ్నుడిని ఒక పెద్ద చేపమింగింది. ఆ చేప కొంత మంది జాలరుల వలలో చిక్కుకుంది. జాలరులు ఆ చేపను పట్టుకొని తమకు ప్రభువైన శంబరాసురుని వద్దకు తీసుకొని వెళ్లి ఆయనకు కానుకగా ఇచ్చారు. శంబరాసురుడు ఆ చేపను తన వంట వాడికి ఇచ్చి వండమన్నాడు.

ఇదంతా ఒక కంట కనిపెడుతున్న నారదుడు మన్హధుని భార్య రతీదేవి వద్దకు పోయి, ఆమెకు మన్హధుడు రుక్తిణీదేవికి జన్హించడం, ఆ బిడ్డను శంబరుడు సముద్రంలో పారవేయడం గులించి చెప్పి ఆమెను శంబరుని ఇంట్లో ప్రవేశించమన్నాడు. వెంటనే రతీదేవి వంటలక్క వేషంలో మాయావతి అనే పేరుతో శంబరుని ఇంట్లోకి ప్రవేశించింది. శంబరుడు తనకు ఇచ్చిన చేపను వంటవాడు కత్తితో రెండుగా నలకాడు. ఆ చేప పాట్టలో నుండి ప్రద్యుమ్నుడు బయట పడ్డాడు. మాయావతి పేరుతో ఉన్న రతీదేవి, నారదుని మాటలు గుర్తు తెచ్చుకొని, ఆ బిడ్డను తన భర్త మన్ష్మధునిగా గుల్తించి, ఆ బిడ్డను తాను పెంచుకుంటాను తనకు ఇవ్వమని అడిగింది. వంటవాడు ప్రద్యుమ్నుడిని మాయావతికి ఇచ్చాడు. మాయావతి ఆ శిశువును అత్యంత పేమతో పెంచసాగింది.

ప్రద్యమ్ముడు పెలగి పెద్ద వాడయ్యాడు. యవ్యనవంతుడైన తన భర్తను చూచి ములసిపోయింది రతీదేవి. తన భర్త మీద ప్రేమను పెంచుకుంది. కాని ప్రద్యుమ్ముడికి ఈ విషయాలు ఏమీ తెలియవు. రతీదేవిని తన తల్లి మాచిరే పూజిస్తున్నాడు. రతీదేవి వింత ప్రవర్తన చూచిన ప్రద్యుమ్ముడు ఆమెతో ఇలా అన్నాడు.

"తల్లీ! ఇటీవల నీ ప్రవర్తన వింతగా ఉంది. నీ బుబ్ది పెడత్రోవ పడుతున్నట్టు ఉంది. నీవు నన్ను నీ కుమారునిగా కాకుండా నీ ప్రియుని మాచిలి భావిస్తున్నావు. దీనికి కారణమేమి?" అని అడిగాడు.

అఫ్ఫడు రతీదేవి ప్రద్తుమ్మడికి అసలు విషయం చెప్పింది. "కుమారా! నీవు నీవు మస్త్రధుడవు. నేను నీ భార్య రతీదేవిని. నిన్ను మహాదేవుడు భస్తం చేసాడు. నేను నీ వియోగమును భలంచలేక నిన్ను వెంటాడుతున్నాను. నీవు శ్రీకృష్ణుడు, రుక్తిణి దంపతులకు జన్మించావు. నీ పేరు ప్రద్యుమ్మడు. నీవు పులటిలో ఉండగానే ఈ శంబరాసురుడు నిన్ను సముద్రంలో పారవేసాడు. నిన్ను ఒక చేప

మింగింది. ఆ చేపను జాలరులు శంబరాసురుడికి ఇచ్చారు. నారదుడు నీకు ఈ విషయాలన్నీ చెప్మాడు. నేను శంబరాసురుడి ఇంట్లో వంటకత్తె గాచేల నిన్ను పెంచి పెద్ద చేసాను. కేవలం నిన్ను నేను పెంచి పెద్ద చేసానే తప్ప నేను నీ భార్యను. మనం ఇద్దరం రతీమన్హథులము.

ఇంక అసలు విషయం చెబుతాను విను. ఈ శంబరాసురుడు నీకు శత్రువు. నీవు మన్హధుడు అని తెలిస్తే నిన్ను బతుకనీయడు. అందుకని వీడిని వెంటనే చంపు. ద్వారకలో నీ తల్లి రుక్తిణి నీ కోసం పలతపిస్తూ ఉంది. ఆమె వద్దకు వెళ్లి ఆమెకు సంతోషము కలిగించు." అని చెప్పించి రతీదేవి.

"నువ్వు చెప్పించి బాగానే ఉంది. శంబరుడు మహా బలవంతుడు. వాడిని నేను ఎలా చంపగలను." అని సందేహము వెలిబుచ్చాడు ప్రద్యుమ్నుడు. అఫ్ఫుడు రతీదేవి తన వద్ద ఉన్న మహామాయ అనే విద్యను ప్రద్యుమ్నుడికి ఇచ్చింది. "మన్హతా! ఈ విద్య అత్యంత మహిమ కలది. ఈ విద్య ముందు ఎటువంటి అసుర మాయలు పనిచెయ్యవు. ఈ విద్య సాయంతో నీవు శంబరాసురుని మట్టుబెట్టు." అని చెప్పించి రతీదేవి.

ప్రద్యుమ్నుడు మహామాయు అనే శక్తిని రతీదేవి నుండి తీసుకొని శంబరాసురుని ఎబిలంచాడు. శంబరాసురుని నానారకాలుగా తిట్టి రోషం ఉంటే తన మీబికి యుద్ధానికి రమ్మని ఆహ్వానించాడు. తన ఇంట్లో పుట్టి పెలగిన ఈ అర్థకుడు తనను ఎబిలస్తున్నాడని తెలుసుకున్న శంబరాసురుడు తన గద తీసుకొని ప్రద్యుమ్నుని మీటికి వెళ్లాడు. ఆ గదతో ప్రద్యుమ్నుని ఒకే దెబ్ట్రకొట్టాడు. ప్రద్యుమ్నుడు ఆ గదను నేర్వుగా పట్ట్యకొని తిలగి ఆ గదను నేర్వుగా పట్ట్యకొని తిలగి ఆ గదను శంబరాసురుని మీటికి విసిరాడు. ఇలా కాదని శంబరాసురుడు ఆకాశంలోకి ఎగిరాడు. శంబరుడు తన మాయావిద్యతో ఆకాశం నుండి అస్త్రములు శస్త్రములు ప్రద్యుమ్నుని మీద వర్నంలా కులిపించాడు.

రాక్షసుడు తన మాయానిద్యను ప్రయోగించగానే, ప్రద్యుమ్ముడు కూడా రతీదేని తనకు ఇచ్చిని మహామాయను ప్రయోగించాడు. శంబరాసురుడు ప్రయోగించిన మాయలన్నీ పటాపంచలయ్యాయి. తరువాత శంబరుడు తన వద్ద ఉన్న గుహ్యక, గంధర్య, పిశాచ, సర్వ, రాక్షస విద్యలను ప్రయోగించాడు. ఆ విద్యలను అన్నిటినీ ప్రద్యుమ్ముడు తన మహామాయతో ఛేదించాడు. శంబరుడు నిల్వీర్యుడు అయ్యాడు. అఫ్పుడు ప్రద్యుమ్ముడు ఒక కత్తి తీసుకొని శంబరుని తల నలకాడు. శంబరుడు నేలమీద పడిపోయాడు.

శంబరుడు మరణించగానే రతీదేవి ప్రద్యుమ్నుని వద్దకు వచ్చింది. ప్రద్యుమ్నుని తనతో ద్వారకకు తీసుకొని వెళ్లింది. రతీదేవి ప్రద్యుమ్నుడు ద్వారకలో ఉన్న శ్రీకృష్ణుని అంత:పురములో ప్రవేశించారు. ప్రద్యుమ్నుడు కూడా నీలమేఘశ్యాముడు, పీతాంబరధాలి, ఆజానుబాహుడు, చెరగని మందహాసము, సుందరమైన గుండ్రని ముఖపద్భము, నుదుటి మీద అల్లల్లాడే ముంగురులు, ముమ్మూర్తులా శ్రీకృష్ణుని మాబిరే ఉన్నాడు. అంతా కృష్ణుడే వచ్చాడు అనుకున్నారు. సిగ్గుతో పక్కకు తప్పకున్నారు. కాని కొంచెం పలీక్షగా చూసి అమ్మయ్య కృష్ణుడు కాదు అని నిర్ధాలంచుకొని, ధైర్యంగా ప్రద్యుమ్నుని ముందుకు వచ్చారు. ఇంతలో రుక్షిణీదేవి కూడా అక్కడకు వచ్చింది. ఎన్నాళ్ల తరువాతనో తన దగ్గరకు వచ్చిన కుమారుడిని చూచి రుక్షిణిలో పుత్రప్రేమ పాంగి పారలింది. పులటిలో అపహలంపబడ్డ తన కుమారుడు ఇలా యవ్యనవంతుడై తిలిగి వచ్చాడా అని క్షణకాలం అనుకుంది రుక్షిణి.

" ముమ్మూర్తులా కృష్ణుని పోలికలతో ఉన్న వీడు నా కుమారుడు కాకపోతే ఇంకెవరు? ఎవల కుమారుడు? ఇతని తల్లి ఎవరు? వీడికి పెళ్లి అయిందా! అయితే ఎవరా అదృష్టవంతురాలు? అయినా నా కుమారుడు పులటిలోనే చనిపోయాడు కదా. అంతా ఎవరో రాక్షసుడు తీసుకొని పోయారు అని అన్నారు. అది నిజమో అబద్దమో తెలియదు.

ఒక వేళ నా కుమారుడే బతికి ఉంటే సలిగ్గా ఈ వయసులో ఉండేవాడు. అయినా నాకు అంత అదృష్టమా! ఏమో! వీడు నా కుమారుడేమో! లేక పోతే అచ్చం కృష్ణుడి పోలికలు ఎందుకుంటాయి? ఆ ముఖము, శలీరము, అందము, చిరునవ్మ్మ అన్నీ కృష్ణుని పోలికలే! సందేహం లేదు. వీడు నా కుమారుడే. నాఅదృష్టం కొట్టి మరలా నా వద్దకు వచ్చాడు. నా ఎడమ భుజం అదురుతూ ఉంది. శుభ శకునములు గోచలస్తున్నాయి. వీడిని చూడగానే నా స్తనములలో నుండి పాలు చేపుతున్నాయి. నాలో వీడి మీద పుత్రప్రేమ పాంగి పారలుతూ ఉంది." అని తనలో తాను పల పల విధముల తలపోస్యూ

ఉంటి రుక్తిణి. ఇంతలో శ్రీకృష్ణుడు తన తల్లి తండ్రులు దేవకీ వసుదేవులతో సహా అక్కడికి వచ్చాడు. భూత, భవిష్యత్ పర్తమానములను తెలిసిన కృష్ణుడు ప్రద్యుమ్నుని చూచి మౌనంగా ఉన్నాడు. ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఇంతలో నారదుడు కూడా అక్కడకు వచ్చాడు. రుక్తిణికి విషయం అంతా వివలంచాడు. శంబరుడు రుక్తిణి కుమారుడిని పులటిలోనే అపహలంచడం, సముద్రంలో పారెయ్యడం, చేప మింగడం, రతీదేవి ప్రద్యుమ్నుడిని పెంచడం, శంబరాసురుని చంపడం అన్నీ వివరంగా చెప్పాడు.

ఈ విషయాలగ్నీ విన్న రుక్తిణి అంత:ఫుర కాంతలు ఆనందంతో పాంగిపోయారు. రుక్తిణి తన కుమారుని కౌగలించుకొని అక్కున చేర్చుకుంది. శ్రీకృష్ణుని కుమారుడు తిలిగి వచ్చాడన్న వార్త ద్వారక అంతా పాకిపోయింది. అంతా కృష్ణుని అంత:పురం ముందు బారులు తీరారు. "చనిపోయాడు అనుకున్న బాలుడు తిలిగి వచ్చాడు ఎంత అదృష్టం" అనుకుంటూ ఆ బాలుని అందరూ బీవించారు.

ద్యారకానగరవాసులందలకీ ప్రద్యుమ్నుని చూస్తే అచ్చు కృష్ణుని చూచినట్టే ఉంది. అందలకీ కృష్ణుని చూడగానే మన్హధభావాలు మనసులో పాడసూపాయి. ఎందుకంటే ప్రద్యుమ్నుడు మన్హధుని ప్రతిరూపమే కదా!" అని శుకుడు పలీక్షిత్ మహారాజుతో ప్రద్యుమ్నుని వృత్తాంతమును వివలంచారు.

శ్రీమద్మాగవతము

దశమస్కంధము యాభైఐదవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము యాభైఆరవ అధ్యాయము.

శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు స్వమంతక మణి వృత్తాంతమును ఈవిధంగా వినిపించాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పూర్వము సత్రాజిత్తు అనే రాజు ఉండేవాడు. అతడు సూర్వుని గులించి తపస్సు చేసాడు. అతని తపస్సుకు మెచ్చిన సూర్వుడు అతనికి ఒక అద్భుతమైన ప్రకాశవంతమైన మణిని ఇచ్చాడు. ఆ మణి పేరు స్వమంతక మణి. దానిని ధలించిన సత్రాజిత్తు రెండవ సూర్వుని వలె ప్రకాశించాడు.

సత్రాజిత్తు స్వమంతక మణిని ధలించి ద్వారకలో ప్రవేశించాడు. స్వమంతక మణిని ధలించి వస్తున్న సత్రాజిత్తును చూచి ద్వారకానగరంలోని జనం అందరూ సూర్యభగవానుడు భూమి మీబికి వచ్చాడు అని అనుకున్నారు. ఆ సమయంలో కృష్ణుడు పాచికలాట ఆడుతున్నాడు. భటులు పరుగు పరుగున వచ్చి "దేవా! ద్వారకా నగరంలోకి సూర్యభగవానుడు వస్తున్నాడు." అని చెప్పారు. వాలి అమాయకమైన మాటలకు కృష్ణుడు నవ్వి "ఆయన సూర్యుడు కాడు. సత్రాజిత్తు మహారాజు. ఆయన మెడలో ధలించిన స్వమంతక మణి అలా ప్రకానిస్తూ ఉంది." అని అన్నాడు. సత్రాజిత్తు తన భవనమునకు వెళ్లిపోయాడు. స్వమంతక మణి కోసరం ఒక ప్రత్యేకమైన పేటిక చేయించాడు. అందులో మణిని ఉంచాడు.ఆ పేటికను పూజామందిరంలో ప్రతిష్ఠించాడు. బ్రాహ్తణులను పిలిపించి పూజలు జలిపించాడు. ఉత్యవములు చేసాడు.

స్యమంతక మణి ప్రతి బినము ఎనిమిబి బారువలు బంగారము ఇస్తుంబి. (వీశ అంటే 1400 గ్రాములు. అటువంటి 8 వీశలు ఒక మణుగు. 20 మణుగులు ఒక బారువ. అంటే 1400 x 8 x 20 = 224 కిలోల బంగారము) ఆ స్వమంతక మణి ఎక్కడ ఉంటుందో అక్కడ రోగములు, ఈతి బాధలు ఉండవు.

అటువంటి మణి ప్రజలకు ఉపయోగ పడాలి కానీ ఒక వ్యక్తికి కాదు, వ్యక్తి క్షేమం కన్నా ప్రజాక్షేమమే ముఖ్యం అని తలచి, కృష్ణుడు ఆ మణిని ద్యారకానగర రాజుకు సమల్పంచమన్నాడు. దానికి సత్రాజిత్తు ఒప్పకోలేదు. కృష్ణుడు కూడా ఏమీ అనలేదు.

సత్రాజిత్తుకు ఒక తమ్ముడు ఉన్నాడు వాడి పేరు ప్రసేనుడు. వాడు ఒక రోజు స్వమంతక మణిని మెడలో ధలించి వేటకు వెళ్లాడు. ఒక సింహాన్ని వేటాడబోయాడు కాని ఆ సింహము ప్రసేనుడిని వేటాడింది. సింహము ప్రసేనుడిని చంపి ఆ మణిని తినే వస్తువని భమించి దానిని నోట కరచుతొని వెళ్లపోయింది. నోట్లో మణిపెట్టుతొని తిరుగుతున్న సింహాన్ని భల్లూకరాజు అయిన జాంబవంతుడు చూచాడు. ఆ సింహాన్ని సంహలించి ఆ మణిని తీసుకున్నాడు. దానిని తీసుకుపోయి తన గుహలో ఉన్న ఒక బుల్లి ఎలుగుబంటికి ఇచ్చి ఆడుకోమన్నాడు.

వేటకు పోయిన తమ్ముడు ఎంతకూ తిలగి రాకపోవడంతో సత్రాజిత్తుకు కంగారుపుట్టింది. పైగా స్వమంతక మణిని మెడలో వేసుకొని వెళ్లాడు. ఏమయ్యాడో ఏమో అని ఆతురత పడుతున్నాడు. వెంటనే సత్రాజిత్తు అనుమానం కృష్ణుని మీదికి పోయింది. "అవును. కృష్ణుడు ఈ స్వమంతక మణిని తనకు ఇమ్మని అడిగాడు. నేను ఇవ్వలేదు. అందుకని నా తమ్ముడు ఒంటల వాడిని చేసి వాడిని చంపి ఆ మణిని కాజేసి ఉంటాడు. సందేహం లేదు." అని అనుకున్నాడు.

ఈ విషయం ఆనోటా ఆనోటా పాకి పోయింది. "కృష్ణుడు ప్రసేనుడిని చంపి మణిని అపహలంచాడట. అయినా ఇమ్హని అడిగితే ఇవ్వడా. దానికి చంపాలా!" అని ద్వారకలో జనం చెవులు కొరుక్కుంటున్నారు. ఈ విషయం కృష్ణుడి చెవి దాకా వచ్చింది. ఇదేదో అపనింద తన మీద పడింది అనుకున్నాడు. దానిని ఖండించడం కన్నా, ఆ అపనింద నిజం కాదు అని నిరూపించదలచుకున్నాడు.

వెంటనే కృష్ణుడు బయలు దేల ప్రసేనుడు వేటకు వెళ్లన అడవికి వెళ్లాడు. అతను వెళ్లన మార్గములో వెళుతుంటే, ఒక చోట ప్రసేనుడి శవం, దాని పక్కనే అతను ఎక్కి వచ్చిన గుర్రం కళేబరము కనపడ్డాయి. అక్కడి నుండి రక్తపు మరకలు జాడలను బట్టి పోగా, ఒక సింహము చచ్చి పడి ఉంది. అక్కడి నుండి రక్తపు మరకలు లేవు. కాని ఒక ఎలుగుబంటి అడుగు జాడలు కనపడ్డాయి. ఆ అడుగు జాడలను బట్టి పోగా కృష్ణుడు ఒక గుహ వద్దకు చేరుకున్నాడు. తన పలవారమును ఆ గుహ బయటనే ఉంచి కృష్నుడు ఆ గుహలో ప్రవేవించాడు.

కొంత దూరంపోగానే, ఒకచోట స్వమంతక మణితో ఆడుకుంటున్న ఎలుగుబంటి పిల్లను చూచాడు. అమ్మయ్య మణి పొలకింది కదా అని దానిని తీసుకోడానికి ఆ ఎలుగుబంటి పిల్ల వద్దకు పోయాడు. ఆ పిల్ల ఎలుగు బంటి కృష్ణుని చూచి ఇదేదో వింత మృగము అనుకొని జిగ్గరగా కేకలు పెట్టింది. ఆ కేకలు విని జాంబవంతుడు బయటకు వచ్చాడు. ఎవరో వచ్చి స్వమంతక మణిని అపహలస్తున్నాడు అని అనుకున్నాడు.

కృష్ణునితో జాంబవంతుడు తలపడ్డాడు. ఇద్దరూ ఆ మణికోసరం ఒకలతో ఒకరు పోరాడుతున్నారు. ద్వంద్వయుద్ధం చేసుకుంటున్నారు. ఇద్దరు సమ ఉజ్జీగా పోరాడుతున్నారు. ఇరవై ఎనిమిబి బినములు పోరాడిన తరువాత జాంబవంతుడి శక్తి సన్నగిల్లింబి. ఎదుటి వ్వక్తి సామాన్కుడు కాదు అని అనుకున్నాడు. కృష్ణుని చూచి జాంబవంతుడు ఇలా అన్నాడు.

"ఓ దేవా! నీవు సామాన్కుడివి కావు. ఈ లోకములో ఉన్న సకల ప్రాణులకు దేహ బలము నీవే అయినప్పడు నేను నిన్ను ఎలా గెలువగలను. నీవు సర్వాంతర్వామివి. సాక్షాత్తు విష్ణస్వరూపుడవు. బ్రహ్హా మొదలగు దేవతాగణములకు సృష్టికర్తవు నీవే. నీవు శుద్ధసత్వగుణ స్వరూపుడవు. కాలశక్తివి నీవే. పరమ పురుషుడవు నీవే. నాకు ఇప్పడు

అర్థం అయింది. త్రేతాయుగములో రాముడుగా అవతలించావు. సముద్రము మీద సేతువును నిల్మంపజేసావు. రావణుని చంపావు. నీవు ఆ శ్రీరామచంద్రుడివే సందేహము లేదు. నా అపరాథమును క్షమించు." అని అన్వాడు జాంబవంతుడు.

కృష్ణుడు జాంబవంతుని శలీరం అంతా తన అమృతహస్తుముతో నిమిరాడు. జాంబవంతునితో ఇలా అన్నాడు. "జాంబవంతా! ఈ స్యమంతక మణిని నేను అపహలంచాను అని నా మీద అపవాదు వచ్చింది. బీనిని వెతుక్కుంటూ నేను నా పలవారము ఇక్కడకు వచ్చాము. నీగుహలో ఈ మణిని చూచాను. నేను ఆ మణిని తీసుకుంటూ ఉండగా నీవు వచ్చావు." అని అన్నాడు. ఆమాటలకు సంతోషించాడు జాంబవంతుడు. స్యమంతక మణిని కృష్ణునికి ఇచ్చాడు. మణితో పాటు తన కుమార్తె జాంబవతిని కూడా కృష్ణునికి ఇచ్చి వివాహం జలిపించాడు.

గుహ లోపల ఇలా జరుగుతుంటే, గుహ బయట ఉన్న కృష్ణుని పరివారము కృష్ణుని కొరకు ఎదురుచూస్తున్నారు. ఎంత కాలానికి కృష్ణుడు బయటకు రాకపోవడంతో వారంతా దు:ఖిస్తున్నారు. తుదకు వారు కృష్ణుడు ఇంక రాడు అని నిశ్చయించుకొని ద్వారకకు తిలిగే వెళ్లారు. కృష్ణుడు ఒక గుహలోకి వెళ్లాడు తిలిగే రాలేదు అని తెలుసుకున్న దేవకి, వసుదేవుడు, రుక్తిణి బంధువులు, యాదవులు శోకింపసాగారు. వాల దు:ఖమునకు అంతులేదు. కృష్ణుని మీద అపవాదు వేసిన సత్రాజిత్తును అందరూ తిట్టిన తిట్టు తిట్టకుండా తిట్టసాగారు. ద్వారకా నగర వాసులు కృష్ణుడు క్షేమంగా తిలిగి

ರಾವಾಲನಿ ದುರ್ಧಾದೆವಿನಿ ವಾಲ್ಥಂ-ವಾರು.

మణిని వెదుకుతూ వెళ్లన శ్రీకృష్ణుడు భార్యామణిని (జాంబవతిని) వెంటబెట్టుకొని ద్వారకలో ప్రవేసించాడు. కృష్ణుని రాకతో ద్వారకలో ఆనందోత్యాహాలు వెల్లివిలసాయి. చచ్చిన వాడు బతికి వచ్చినట్టు, అబీ మణితోనూ, భార్యామణితోనూ వచ్చిన కృష్ణుని చూచి దేవకీవసుదేవులు, రుక్తిణి, బలరాముడు, యాదవులు పరమానంద భలతులయ్యారు.

వెంటనే కృష్ణుడు సత్రాజిత్తును పిలిపించి స్కమంతక మణిని అతనికి ఇచ్చాడు. కృష్ణుని మీద అపవాదు వేసిన సత్రాజిత్తు సిగ్గుతో తలదించుకున్నాడు. సత్రాజిత్తు ఇంటికి వెళ్లాడే కానీ, తాను చేసిన పనికి సిగ్గుతో కుచించుకుపోతున్నాడు. "నేను చేసినది మామూలు అపరాధము కాదు. ఘోరమైన అపరాధము. దానికి ఎలా ప్రాయా శ్రిత్తము చేసుకోవాలి. శ్రీకృష్ణుని ఎలా ప్రసన్నం చేసుకోవాలి? ఏమిచేస్తే నా మనసు శాంతిస్తుంది. లోకమంతా నన్ను అపరాధిగానూ, దూరదృష్టిలేని వాడిగానూ, లోభిగానూ ఆడిపోసుకుంటున్నారు. ఈ అపవాదు ఎలా పోగొట్టుకోవాలి?" అని తీవ్రంగా ఆలోచించాడు. తుదకు కృష్ణుని తన అల్లునిగా చేసుకోవడమే దీనికి పలష్కారము అని అనుకున్నాడు. తన కుమార్తె సత్యభామను కృష్ణుడికి ఇచ్చి వివాహము చేయనిశ్వయించాడు. తన కుమార్తెతో పాటు స్వమంతక మణిని కూడా కృష్ణునికి సమర్దించుకోవాలని అనుకున్నాడు.

అనుకున్నదే తడవుగా సత్రాజిత్తు తన కుమార్తెను, స్వమంతక మణిని తీసుకొని కృష్ణుని వద్దకు వెళ్లాడు. తన కుమార్తెను, స్వమంతక మణిని శ్రీకృష్ణునికి కానుకలుగా సమల్వంచుకున్నాడు. శ్రీకృష్ణడు రుక్తిణీదేవి అనుమతితో సత్రాజిత్తు కుమార్తె సత్యభామను వేదోక్తంగా వివాహం చేసుకున్నాడు. కాని కృష్ణుడు స్వమంతక మణిని స్వీకలించలేదు.

"రాజా! ఈ మణి మీబ. నాకు అవసరము లేదు. మీరు సూర్యుని భక్తులు. సూర్యుడు మీకు ఇచ్చాడు. బీని మీదకానీ, బీనినుండి వచ్చే ఫలితము మీద కానీ మాకు ఎలాంటి అభికారము లేదు. కాబట్టి ఈ స్యమంతక మణిని మీ వద్దనే ఉంచండి. లోకోపకారమునకు వినియోగించండి." అని అన్నాడు కృష్ణుడు." అని శుక మహల్న పలీక్షిత్ మహారాజుకు స్వమంతక మణి వృత్తాంతమును, శ్రీకృష్ణ, సత్యభామ, జాంబవతుల వివాహముల గులంచి వివలంచాడు.

> శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము ఏబబి ఆరవ అధ్యాయము సంపూర్ణము ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్ ఓం తత్యత్

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము పేబబి ఏడవ అధ్యాయము.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! ముచ్చటగా ముగ్గురు భార్యలతో శ్రీకృష్ణుడు సుఖంగా ఉంటూ ఉండగా, ఆయనకు ఒక దుర్వార్త తెలిసింటి. పాండవులను ధృతరాష్ట్రుడు వారణావతమునకు పంపాడనీ, అక్కడ లక్కఇంట్లో వారు కాలిపోయారనీ చారుల వలన తెలుసుకున్నాడు. ఇంతలోనే మరొక చారుడు వచ్చి పాండవులు లక్కఇంట్లో కాలి పోలేదనీ, తప్పించుకున్నారనీ చెప్పాడు. ఆ మాటవిని సంతోషించిన బలరామ కృష్ణులు ఎందుకైనా మంచిదని హస్తినా పురమునకు వెళ్లారు. అక్కడ ధృతరాష్ట్రుని, భీష్ముని, విదురుని, ద్రోణ, కృపాచార్కులను, గాంధాలని కలిసి పాండవులు మరణించిన దానికి సానుభూతి వచనాలు పలికారు. వాలతో పాటు బలరామ కృష్ణులు కూడా కాసేపు సంతాపం ప్రకటించారు.

ఇబి ఇలా ఉండగా ద్వారకలో అక్రూరుడు, కృత వర్హ మనస్సులలో ఒక దురాలోచన పుట్టింది. వారు శతధన్యుని వద్దకు వెళ్లారు. "నీవు సత్రాజిత్తు నుండి ఆ స్వమంతకమణిని ఎందుకు తీసుకోలేదు. నీకు ఇంకో విషయం తెలుసా. సత్రాజిత్తు మొదట తన కుమార్తె సత్యభామను ఈ కృతవర్తకు ఇచ్చి పెళ్ల చేస్తాను అని నిశ్చయం చేసాడు. ఇంతలో ఆ కృష్ణుని బల పరాక్రమాలు చూచి ఆయన మణి తెచ్చి ఇవ్వగానే, తన కూతులని కృష్ణుడికి ఇచ్చి వివాహం చేసాడు. ఇది దుర్మార్గం కాదా! కాబట్టి మనము ఆ సత్రాజిత్తు మీద పగ తీర్చుకోవాలి. సత్రాజిత్తును చంపితే మన పగా తీరుతుంది. ఆ మణి దక్కుతుంది. ఆ మణి తీసుకొని మనం ముగ్గురం పాలపాదాము." అని కృతవర్త అక్రూరుడు శతధన్మునికి నూలపాసారు.

వాల మాటలు విన్న శతధన్యుడు సత్రాజిత్తును చంపడానికి నిశ్చయించుకున్నాడు. ఒక రోజు సత్రాజిత్తు నిద్రపోతూ ఉంటే, శతధన్యుడు సత్రాజిత్తును చంపాడు. స్వమంతక మణిని అపహలంచాడు. తండ్రి మరణించిన విషయం సత్యభామకు తెలిసింది. వలవలా ఏడుస్తూ తండ్రి వద్దకు వచ్చింది. తండ్రి శవం మీద పడి భోరున ఏడిచింది. మంత్రులు అందరూ సత్రాజిత్తు శవాన్ని తైలములో భద్రపలచారు. వెంటనే వార్తాహరులను హస్తినకు పంపి సత్రాజిత్తు మరణించిన విషయాన్ని బలరామ కృష్ణులకు తెలియజేసారు.

ఈ వార్త విన్న బలరామ కృష్ణులు వెంటనే బయలుదేల ద్వారకకు వచ్చారు. సత్యభామతో కూడా కాసేపు మామగారు చనిపోయినందుకు ఏడ్హి, సత్యభామను ఓదార్చాడు కృష్ణుడు. బీని కంతటికీ కారణం శతధన్వుడు అని తెలుసుకొని వాడిని దండించడానికి పూనుకున్నాడు.

ఈ విషయం తెలిసిన శతధన్వుడు భయంతో వణికిపోయాడు. కృతవర్త దగ్గరకు పోయి "మీ మాటలు విని నేను సత్రాజిత్తును చంపాను. ఇప్పడు కృష్ణుడు నన్ను చంపడానికి వస్తున్నాడు. మీరే నన్ను కాపాడాలి." అని అన్నాడు. "అబి కాదు శతధన్వా! మేమేదో ఆవేశంలో అన్నామే అనుతో. సుఫ్మ్య వెంటనే పోయి సత్రాజిత్తును చంపాలా! అయినా నుఫ్మ్మ ఊలకే మాతోసం చంపలేదుగా! సత్రాజిత్తును చంపి మణిని అపహలంచావు. అయినా బలరామకృష్ణలు సామాన్యులు కాదు. దైవాంశ సంభూతులు. వాలకి మేము ఎదురు నిలిచి పోరాడలేము. వారు కంసుని, చాణూర ముష్టికులను చంపారు. జరాసంధుడు కూడా బలరామకృష్ణల చేతిలో ఓడిపోయాడు. బలరామకృష్ణలతో విరోధం పెట్టుకొని ఎవడు బతికి బట్టకట్టాడు చెప్పు. కాబట్టి నీకు బిక్కున్న చోటికి వెళ్లు." అని అన్నాడు కృతపర్త,

ఆ మాటలు విన్న శతధన్యుడు హతాశుడయ్యాడు. "ఏమయ్యా! అక్రూరా! ఆరోజు నువ్వు కూడా ఉన్నావు కదయ్యా! ఆరోజు నన్ను సత్రాజిత్తును చంపడానికి పులగొల్వి ఇఫ్ఫుడు ఇలా మాట్లాడటం న్యాయమా! నువ్వు అయిన చెప్పవయ్యా!" అని అక్రూరుని వేడుకున్నాడు.

"శతధన్వా! బలరామ కృష్ణుల బలపరాక్రమాలు తెలిసిన వాడు ఎవడైనా వాలకి ఎదురు నిలువగలడా! మేమూ అంతే. కృష్ణుడు సాక్షాత్తు విష్ణుస్వరూపుడు. సృష్టి, స్థితి లయములు అవలీలగా చేస్తుంటాడు. నిన్ను చంపడం ఆయనకు చిటికలో పని. బ్రహ్హకూడా విష్ణమాయకు లోబడి ఉంటాడు. ఏడుసంవత్యరముల వయసులోనే కృష్ణుడు గోవర్ధన పర్వతమును గొడుగుపట్టుకున్నట్టు పట్టుకోలేదా! అటువంటి కృష్ణుడికి నమస్కలించాలి గానీ ఎదురు తిరగరాదు. ఎదురు తిలగితే మనం మిగలం." అని అన్నాడు.

శతధన్యునికి ఆఖరు ఆశకూడా పోయింది. ఈ దుర్తార్గుల మాటలు విని సత్రాజిత్తును చంపి మరణాన్ని ఆహ్యానించి సందుకు తనను తాను తిట్టుకున్నాడు.

"అయ్యా! మీ మాటలు విని మోసపోయాను. నాకు మణీ వద్దు పేమీ వద్దు. ఈ స్వమంతక మణి మీరే తీసుకోండి. బతికి ఉంటే బలుసాకు తిని బతుకుతాను." అని స్వమంతక మణిని అక్రూరుడి చేతిలో పెట్టి తన గుర్రం మీద పాలపోయాడు శతధన్వుడు. శతధన్వుడు పాల పోతున్నాడు అని తెలిసిన బలరామకృష్ణలు తమ రథముల మీద శతధన్వుని వెంటబడి తలమారు.

శతధన్యుడు ఎక్కిన గుర్రము మిథిలా నగరము దాకా పరుగెత్తి, ఇంక పరుగెత్తలేక, కూలిపోయింది. శతధన్ముడు గుర్రము బిగి పరుగెత్తాడు. కృష్ణుడు కూడా వాడి వెంటపడ్డాడు. కృష్ణుడు తన చేతిలోని చక్రాయుధమును శతధన్ముని కంఠానికి గుల పెట్టి విసిరాడు. ఆ చక్రాయుధము శతధన్ముని మెడను నలకింది. తల మొండెము వేరుకాగా, శతధన్ముడు మరణించాడు.

కృష్ణడు శతధన్ముని వద్దకు పోయి స్వమంతక మణి కోసరం అతని దుస్తులన్నీ వెతికాడు. కృష్ణునికి స్వమంతక మణి దొరకలేదు. తరువాత కృష్ణుడు బలరాముని వద్దకు వచ్చి "బలరామా! నేను శతధన్ముని చంపాను. కాని స్వమంతక మణి వాడి వద్దలేదు." అని అన్నాడు. "కృష్ణి! బీడు సత్ర్రాజిత్తును చంపి మణిని అపహలంచాడు. కాబట్టి ఆ మణి బీడి వద్దనే ఉండాలి. లేక ఎవలకైనా ఇచ్చి ఉండాలి. మనం వాడు ఎవరో పట్టుకోవాలి. నీవు ద్వారకకు వెళ్ల ఆ పని చూడు. ఇంతదూరం వచ్చాను కాబట్టి నేను మిథిలా నగరం పోయి, మిథిలాధిపతిని దల్శంచి వస్తాను." అని అన్నాడు.

బలరాముడు మిథిలకు వెళ్లాడు. కృష్ణుడు ద్వారకకు వచ్చాడు. మిథిలా నగర రాజు బలరాముడు వచ్చాడని తెలిసి ఆయనకు ఎదురు పోయి ఆహ్యానించి అర్హ్హపాద్యములు ఆసనము ఇచ్చి సత్కలించాడు. బలరాముని యధాశక్తి పూజించి, ఆహారపానీయాలు సమల్వంచాడు. బలరాముడు మిథిలలో కొన్ని సంవత్యరాలు ఉన్నాడు. కృష్ణుడంటే దుర్కోధనునికి భయం. బలరాముడు కృష్ణనికి దూరంగా మిథిలలో ఉన్నాడని తెలిసి, దుర్కోధనుడు మిథిలకు వచ్చి బలరాముని వద్ద గదాయుద్ధము నేర్చుకున్నాడు.

బలరాముడు మిథిలకు వెళ్లగానే, కృష్ణుడు ద్వారకకు వచ్చాడు. తాను శతధన్యుని చంపాననీ, కానీ స్వమంతక మణి వాడి వద్ద లేదనీ సత్యభామకు చెప్పాడు. తరువాత కృష్ణుడు తన మామగారైన సత్రాజిత్తుకు అపర కర్తలన్నీ శాస్త్రాక్తిక్తంగా చేసాడు. కృష్ణుడు శతధన్యుని చంపిన వార్త ఆనోటా ఆనోటా పాకి అక్రూరుడు, కృతవర్తచెవిని పడింది. ఎలాగైనా కృష్ణుడు తమ ఇద్దలినీ వెతికి వెతికి చంపుతాడని, అక్రూరుడు, కృతవర్త, స్వమంతక మణితో సహా ద్వారక విడిచి పెట్టి పాలపోయారు. స్యమంతక మణి ద్వారకను విడిచిపోగానే, ద్వారకానగర వాసులకు రోగాలు, అకాల మరణాలు, ప్రమాదాలు సంభవిస్తున్నాయి. వర్నాలు కురవడం లేదు. పంటలు పండటం లేదు. బీని కంతా అక్రూరుడు ద్వారక విడిచి వెళ్లిపోవడమే కారణం అని జనం అనుకోసాగారు. దానికీ ఒక కారణం ఉంది.

ఒక సాల కాశీ నగరంలో వర్నాలు కురవ లేదు. అఫ్ఫుడు కాశీరాజు అక్రూరుని తండ్రిని కాశీనగరానికి పిలిపించి, ఆయనకు తన కుమార్తెను ఇచ్చి వివాహం చేసాడు. అక్రూరుని తండ్రి శ్వఫల్కుడు కాశీనగరంలో కాలుపెట్టగానే, అప్పటి వరకూ అనావృష్టితో అల్లాడుతున్న కాశీనగరంలో వర్నాలు విస్తారంగా కులిసాయి. ద్వారకా పులి వాసులు ఆ విషయాలు గుర్తుకు తెచ్చుకొని, ఇఫ్ఫడు కూడా అక్రూరుడు వెళ్లిపోవడం వలన అనావృష్టి సంభవించింది అని అనుకోసాగారు.

ఈ విషయం కృష్ణుడికి తెలిసింది. "అక్రూరుడు ద్వారక విడిచి వెళ్లపోవడం వలన అనావృష్టి సంభవించి ఉండవచ్చు. కాని అదే కారణం కానక్కర్లేదు. స్వమంతక మణి ద్వారక నుండి అపహలంపబడటం కూడా ఒక కారణం కావచ్చు" అని అనుకున్నాడు. ద్వారకానగరవాసుల మాటలు ఎందుకు కాదనాలి అని అనుకున్న కృష్ణుడు వెంటనే అక్రూరుని ద్వారకకు పిలిపించాడు. ఆయనకు స్వాగత సత్కారాలు చేసాడు. ఆయనను పూజించాడు. ఉచితాసనము ఇచ్చి సత్కలించాడు. అప్పడు అసలు విషయం బయట పెట్టాడు. "అక్రూరా! శతధన్వుడు సత్రాజిత్తును చంపి స్వమంతక మణిని అపహరించాడు. ఆ స్వమంతక మణిని నీ వద్ద దాచాడని నాకు తెలుసు. ఈ మణి సత్రాజిత్తుకు చెందింది. సత్రాజిత్తుకు మగ సంతానము లేరు. నా భార్య సత్యభామ ఒక్కతే కూతురు. కాబట్టి సత్రాజిత్తుకు కర్తకాండలు, ఆజ్దికాలు జలిపించవలసినది ఆమె కుమారులే. సత్రాజిత్తు ఆస్తికి వారసులు కూడా సత్యభామ కుమారులే. ఇది ప్రస్తుత న్యాయము. ధర్తము. సత్యభామ కుమారులకు చెందవలసిన స్వమంతక మణిని నీ దగ్గరపెట్టుతోవడం న్యాయం కాదు. కాని నీ వంటి సత్యరుషుల వద్ద ఆ మణి ఉండటం వలన దాని నోభ మరింత పెరుగుతుంది.

ఇక్కడే ఒక చిక్కు వచ్చి పడింది. నా మాటలు నా అన్న బలరాముడు నమ్మడం లేదు. నేను శతధన్యుని చంపి ఆ మణిని అపహలంచానని అనుకుంటున్నాడు. ఇఫ్ఫడు నీవు ఆ మణిని అందలకీ చూపించి నా మీద వచ్చిన అపవాదును పోగొట్టు. నా పరువు కాపాడు. లేకపోతే అందరూ నన్ను హంతకుడనీ దొంగ అనీ నిందిస్తారు. అది నీకు సమ్మతమా చెప్పు.

నీ వద్ద మణి ఉంది అన్న దానికి తగిన ఆధారాలు ఉన్నాయి. నీవు కొన్ని రోజులుగా ధనమును విచ్చలవిడిగా వ్యయం చేస్తున్నావు. అన్నీ బంగారు వస్తువులలో యజ్ఞములు చేస్తున్నావు. సామాన్కుడవి అయిన నీ వద్ద ఇంత బంగారము ఉండే అవకాశము లేదు. కాబట్టి నీ వద్ద స్వమంతక మణి ఉంది అన్న విషయం దీని వలన రూఢి అవుతూ ఉంది. కాబట్టి నీ వద్ద ఉన్న ఆ మణిని ఇక్కడ ఉన్న వారందలకీ చూపించి నీ మీద ఉన్న నా మీద ఉన్న అనుమానాలను పటాపంచలు చెయ్తి" అని బుజ్జగించి, అాలించి, యుక్తిగా అడిగాడు శ్రీకృష్ణుడు.

కృష్ణుడి మాటలకు ముగ్ధుడు అయిన అక్రూరుడు తన వస్ర్రములలో దాచి పెట్టిన మణిని తీసి కృష్ణుడికి ఇచ్చాడు. కృష్ణుడు ఆ మణిని అందలకీ చూపించి తిలగి ఆ మణిని అక్రూరునికే ఇచ్చాడు." అని శుక యోగీంద్రుడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు శతధన్యుని మరణము, అక్రూరుని వద్ద ఉన్న మణిని అందలకీ చూపించడం గులంచి చెప్పాడు

. శ్రీమద్హాగవతము దశమస్కంధము యాభైప్డవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్ ఓం తత్నత్

> త్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము యాభై ఎనిమిదవ అధ్యాయము.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పంచపాండవులు ద్రాపబిని వివాహం చేసుకొని పాంచాల రాజ్యంలో సుఖంగా అత్తగాలి ఇంట్లో ఉన్నారు. ఆ సమయంలో కృష్ణుడు వాళ్లను చూడటానికి వెళ్లాడు. కృష్ణుని చూచిన పాండవులు ఆయనకు స్వాగత సత్కారాలుచేసారు. ఉచితాసనము మీద కూర్చోబెట్టారు. శ్రీకృష్ణుడు తన కన్నా పెద్ద వారైన ధర్మరాజుకు, భీమసేనునికి నమస్కలంచాడు. సమ వయస్కుడైన అర్జునుని కౌగలించుకున్నాడు. తన కన్నా చిన్న వారైన నకుల సహదేవుల ప్రణామాలు స్వీకలించాడు. కొత్త పెళ్లకూతురు అయిన ద్రాపబి వచ్చి కృష్ణుడికి సమస్కలించింది. కృష్ణునితో వచ్చిన సాత్యకి, ఇంకా ఇతర యాదవులు కూడా తమ తమ ఆసనముల మీద కూర్చున్నారు. అందరూ ఇష్టాగోష్టిగా మాట్లాడుకుంటున్నారు.

తరువాత కృష్ణుడు కుంతీ దేవి వద్దకు పోయి ఆమె క్షేమములు విచాలంచాడు. కృష్ణుని చూడగానే ఆమె కన్నీళ్ల పర్యంతము అయింది. ద్వారకలో ఉన్న వాల క్షేమములు అడిగి తెలుసుకుంది. కృష్ణుని చూడగానే కుంతీదేవికి తమకు కౌరవులు పెట్టిన బాధలు, తమ మీద జలగిన హత్యాప్రయత్నం అన్నీ గుర్తుకు వచ్చాయి. శోకతప్పురాలయింది. కృష్ణునితో ఇలా అంది.

"కృష్ణి! నీవు మధురకు చేలన వెంటనే, మా అందలనీ గుర్తుకు తెచ్చుకొని మా అందల క్షేమములు విచాలంచి రమ్మని అక్రూరుని హస్తినకు పంపినపుడే నీ దయ వలన మేమంతా క్షేమంగా ఉంటాము అని ధైర్యము కలిగింది. మాకూ ఒక దిక్కు ఉన్నాడు మేము అనాథలము కాము అన్న భావన మాలో పాతుకుపోయింది.

కృష్ణి! నీవు సాక్షాత్తు విష్ణ స్వరూపుడవు. సర్వాంతర్యామివి. వీడు నావాడు, వాడు పరాయివాడు అన్న భావన నీకులేదు. నీకు అందరూ సమానమే. నీ గులంచి నిరంతరము ధ్యానం చేసే భక్తుల హృదయాలలో ఎప్పటికీ నిలిచి ఉంటావు. నా కన్నా చిన్నవాడివైనా, నీకు నా నమస్కారము." అని కృష్ణుడికి నమస్కలంచింది కుంతి. యుథిష్ఠిరుడు కృష్ణుడితో ఇలా అన్నాడు. "అభిశ్వరా! ఇంతకు ముందు జన్హలలో మేము ఏం పుణ్యం చేసుకున్నామో గానీ ఈ జన్హలో మాకు నీ దర్శనభాగ్యం లభించింది. మేము సాధారణ మానవులము. ప్రాపంచిక విషయములలో, కామభోగములలో తేలియాడుతుంటాము. అటువంటి మాకు యోగీశ్వరుడవైన నీ దర్శనం కలగడం మా పూర్వజన్మసుకృతంగా భావిస్తున్నాము." అని అన్నాడు.

పాండవుల ఆదరాన్ని అభిమానాన్ని ఆస్వాబిస్తూ కృష్ణుడు వాల దగ్గర కొంతకాలం గడిపాడు. ఒక రోజు అర్జునుడు, కృష్ణుడు రథం మీద సమీపములో ఉన్న వనములోకి విహారముగా వెళ్లారు. అర్జునుడు ఆ అడవిలో ఉన్న క్రూర మృగములను వేటాడి సంహలంచాడు. వాటిని తనతో వచ్చిన సేవకులకు ఇచ్చి పంపించాడు. ఇంతలో అర్జునుడికి దాహం వేసింది. యమునా నది వద్దకు నీరు తాగడానికి వెళ్లాడు. అర్జునుడు, కృష్ణుడు యమునా నదిలో స్వానం చేసారు. అలసట తీర్చుకున్నారు. స్వచ్ఛమైన యమునా నదీ జలములను తాగారు. నదీతీరంలో విహలస్తున్నారు.

ఆ సమయంలో వారు యమునా నటి తీరంలో విహలస్తున్న ఒక కన్యను చూచారు. అర్జునుడు ఆ కన్య వద్దకుపోయి ఆమెను ఇలాఅడిగాడు. "సుందలీ! నీవు ఎవరు? ఇక్కడ ఎందుకు ఉన్నావు? నీ తల్లి తండ్రులు ఎవరు? నీకు ఇంకా వివాహం కాలేదనీ, యోగ్యుడైన భర్తకోసం వెదుకుతున్నావనీ తెలుస్తూ ఉంది. నీ గులంచి వివరంగా చెప్పు." అని అడిగాడు. ఆ మాటలకు ఆ కన్య ఈ విధంగా సమాధానం ఇచ్చింది.

"నేను సూర్యుని కుమార్తెను. నా పేరు కాఇంది. నాకు ఇంకా వివాహం కాలేదు. నేను శ్రీమహావిష్ణువును భర్తగా వలించాను. ఆయన కోసరం తపస్సు చేస్తున్నాను. ఆయన తప్ప వేరే ఎవలినీ వివాహం చేసుకోను. ఇది నా నిర్ణయం. అప్పటి వరకు నేను ఈ యమునా నదీ జలాలలో నివసిస్తూ ఉంటాను." అని పలికింది కాఇంది.

అర్జునుడు కృష్ణుడి వద్దకు పోయి ఈ విషయాలన్నీ వివరంగా చెప్పాడు. తరువాత కృష్ణుడు కాఇందిని తన రథము మీద ఎక్కించుకొని యుధిష్ఠిరుని వద్దకు తీసుకొని వెళ్లాడు. ద్వారకకు వెళ్లిన తరువాత, తాను ఆమెను వివాహం చేసుకోదలచినట్టు పాండవులకు చెప్పాడు.

తరువాత పాండవులు కృష్ణుని సాయంతో ఇంద్రప్రస్థము అనే సగరాన్ని నిల్హించుకున్నారు. ఆ సగరంలో సుఖంగా ఉన్నారు. అగ్నిదేవుడు అర్జునుని వద్దకు వచ్చి తనకు ఆహారంగా ఖాండవ పనమును దహించవలెనని కోలకగా ఉందని తనకు సాయం చెయ్యమని కృష్ణార్జునులను కోరాడు. కృష్ణుని తన సారథిగా చేసుకొని అర్జునుడు ఖాండవ వన దహనంలో అగ్నిదేవునికి సాయంగా నిలిచాడు. అందుకు ప్రతిఫలంగా అగ్నిదేవుడు అర్జునునికి గాండీవము అనే ధనుస్సు (విల్లు), తెల్లని నాలుగు గుర్రములు కట్టిన బివ్వమైన రథము, ఎష్టటికీ అయిపోని బాణములు కల అక్షయతూణీరము, ఎటువంటి అస్త్రములతో కూడా పగులగొట్టబడని దుర్శేద్యమైన కవచమును ఇచ్చాడు. ఖాండవ వన దహన సమయంలో అర్జునుడు మయుడు అనే దానవ శిల్విని రక్షించాడు. దానికి ప్రతిఫలంగా మయుడు పాండవులకు ఒక బివ్వమైన మయసభను నిల్హించి ఇచ్చాడు. రాజసూయ యాగ సందర్భంలో ఆ సభను చూడటానికి వచ్చిన దుర్యోధనుడు కనపడని నీటి మడుగులో పడి అవమానాల పాలయ్యాడు.

రాజసూయ యాగము జలగిన తరువాత, శ్రీకృష్ణుడు, సాత్యకితోనూ యాదవులతోనూ కలిసి, పాండవుల అనుమతి తీసుకొని ద్వారకకు వెళ్లపోయాడు. ద్వారకకు చేరుకున్న తరువాత తనతో వచ్చిన కాఇంబిని శాస్త్రాక్తంగా వివాహం చేసుకున్నాడు కృష్ణుడు.

ఇబి ఇలా ఉండగా, విందుడు, అను విందుడు అనే వారు అవంతీ రాజ్యాన్ని పలిపాలిస్తున్నారు. వారు కృష్ణుడి మేసత్త అయిన రాజాభిదేవి కుమారులు. వాలికి ఒక సోదలి ఉంది. ఆమె పేరు మిత్ర వింద. మిత్రవింద తన బావ శ్రీకృష్ణుని మహిమలను, గుణగణములను విని కృష్ణుని భర్తగా వలించింది. ఇది ఆమె అన్నలకు ఇష్టం లేదు. దానికి తోడు, అవంతీ రాజ్యం హస్తినకు సామంత రాజ్యం. ఆ కారణం చేత విందుడు, అనువిందుడు దుర్యోధనుడు మాట జవదాటరు. దుర్యోధనుడికి మిత్రవిందను పాండవ పక్షాన ఉన్న కృష్ణుడికి ఇచ్చి వివాహం చేయడం ఇష్టంలేదు. అందుకని విందాను విందులు మిత్రవింద కృష్ణుని పెళ్లచేసుకోడానికి ఒప్పుకోలేదు. విందాను విందులు తమ సోదలి మిత్రవిందకు స్వయం వరం చాటించారు. కృష్ణడు కూడా మిత్రవింద స్వయంవరానికి వెళ్లాడు. అందరు రాజులు చూస్తూ ఉండగా, కృష్ణడు మిత్రవిందను రథం మీద ఎక్కించుకొని తీసుకొని వెళ్లాడు.

ఇబి ఇలా ఉండగా, అయోధ్యా నగరమును నగ్నజిత్తు అనే పరమ ధాల్మకుడు అయిన రాజు పలిపాలిస్తూ ఉండేవాడు. ఆయనకు ఒక కూతురు ఉంది. ఆమె పేరు నాగ్నజితి. నగ్నజిత్తు తన కుమార్తెకు స్వయం వరం ఏర్వాటు చేసాడు. ఆయన వద్ద ఏడు ఆబోతు ఎద్దులు ఉన్నాయి. ఆ ఏడు ఆబోతులను లొంగబీసుకున్న వీరుడికి తన కుమార్తెను ఇచ్చి వివాహం చేస్తానని ప్రకటించాడు నగ్నజిత్తు.

ఈ వార్త విన్న కృష్ణుడు తన సైన్యముతో అయోధ్యానగరానికి వెళ్లాడు. శ్రీకృష్ణుని రాక గులించి తెలుసుకున్న నగ్నజిత్తు ఆయనకు సకల మర్యాదలు చేసాడు. పూజించాడు. సత్కలించాడు. నాగ్నజితి కూడా కృష్ణుని చూచింది. కృష్ణుని అందచందాలకు ముగ్ధురాలైన నాగ్నజితి కృష్ణుని తప్ప వేరే ఎవలినీ వివాహం చేసుకోనని మంకు పట్టు పట్టింది.

నాగ్నజితి అగ్నిదేవుని ఆరాభిస్తుంది. తనలో తాను ఇలా అనుకుంది. "నేను అగ్ని దేవుని మనస్ఫూల్తగా ఆరాధించిన దానను అయితే నాకు కృష్ణుడు భర్తగా లభిస్తాడు. కృష్ణుని భర్తగా పాందాలంటే ఇంకా ఏంచెయ్యాలో తోచడం లేదు." అని అనుకొని తన మనసులో కృష్ణుని నిలుపుకుంది. "ఓ దేవా! నేను నీకు ఏమీ చేయలేను. నిన్ను భర్తగా వలంచాను. నా కోలక మన్నించు. నన్ను వివాహమాడు." అని ప్రాల్థించింది.

ఈమె పలిస్థితి ఇలా ఉండగా కృష్నడు నగ్నజిత్తుతో ఇలా అన్నాడు. "నీ కుమార్తెను వివాహ మాడటానికి నీవు పెట్టిన నిబంధన శాస్త్ర విరుద్ధము. దానిని నేను అంగీకలంపను. నాకు నీ కుమార్తెను వివాహం చేసుతోవాలని తోలకగా ఉంది. నీ కుమార్తె తోసరం నేను నిన్ను యాచించను. అది క్షత్రియ ధర్మం కాదు. నీ కుమార్తెను వివాహం చేసుతోడానికి నేను నీకు ఎటువంటి శుల్కము ఇవ్వను. తరువాత నీ ఇష్టం." అని నీవు నీ కుమార్తెను తనకు ఇచ్చి వివాహం చేయకపోతే బలవంతంగా ఎత్తుకుపోతాను అని నర్తగర్థంగా చెప్పెడు కృష్ణుడు.

ఆ మాటలు విన్న నగ్నజిత్తు ఇలా అన్నాడు. "కృష్ణి! నీ కన్నా గుణవంతుడు, యోగ్కుడు నాకు ఎవరు దొరుకుతారు. నా కుమార్తెకు తగిన వరుడిని నిర్ణయించడానికి ఈ స్వయంవరము, ఈ నిబంధన పెట్టాను కానీ వేరుకాదు. ఇప్పటికి ఎంతో మంది రాజకుమారులు వచ్చి, నా దగ్గర ఉన్న ఎద్దులతో పోట్లాడి, వాడి కొమ్ముల దెబ్బలు తిని వెనుటిలిగి పోయారు. నీవు కూడా నీ శక్తి కొట్టి ఆ ఎద్దులతో పోలి గెలిస్తే నా కుమార్తెను ఇస్తాను. నీవు గెలవలేవని కాదు. ఏదో ఒక నియమం పెట్టుకున్నప్పడు దానిని పాటించాలి కదా! పైగా నేనుపెట్టిన నియమాన్ని అతిక్రమించి నా కుమార్తెను నీకు ఇచ్చి వివాహం చేస్తే, ఓడిపేకియిన రాజులు నా మీద దండెత్తుతారు. కాబట్టి నా కోసరం, నా క్షేమం కోసం నీవు ఈ ఎద్దులను లొంగబీసుకుంటే మంచిబి." అని నసుగుతూ చెప్మాడు.

వీడి ముచ్చట ఎందుకు కాదనాలి అని కృష్ణుడు తన ధట్టీని జిగించి ఏడు ఎద్దులను ఎదుర్కొన్నాడు. చిన్నప్పటినుండి గోవుల మధ్య ఎద్దుల మధ్య పెలగిన వాడవడం వల్ల, ఆ ఎద్దులను లొంగబీసుకోవడం కృష్ణుడికి ఏమంత కష్టం కాలేదు. ఏడు ఎద్దులను తాళ్లతో కట్టాడు. ముక్కుతాళ్లు వేసాడు. వాటిని లాగుకొని వచ్చి నగ్నజిత్తు ఎదుట నిలబెట్టాడు.

శ్రీకృష్ణుని పరాక్రమానికి సంతోషించాడు నగ్నజిత్తు. తన కుమార్తె నాగ్నజితిని కృష్ణునికి ఇచ్చి వైభవంగా వివాహం జలిపించాడు. అయోధ్యలో గొప్ప ఉత్సవం జలిపించాడు.

నగ్నజిత్తు తన కుమార్తె నాగ్నజితికి పబివేల ఎద్దులు, మూడువేల మంది దాసీలు, తొమ్మిబి వేల ఏనుగులు, తొమ్మిబి లక్షల రథములు, తొమ్మిబి కోట్ల అశ్వములు, సూరు కోట్ల మంది సైనికులను అరణంగా ఇచ్చాడు. వధూవరులను రథం ఎక్కించి సాదరంగా ద్యారకకు పంపాడు నగ్నజిత్తు.

అంతకు ముందు నాగ్నజితిని వివాహం చేసుకోవాలని కోలకతో ఎద్దులతో పోరాడి ఓడి పోయిన రాజులందరూ ఒకటయ్యారు. వారందరూ కృష్ణుని దాలలో ఎదుర్కొన్నారు. అర్జునుడు కృష్ణునితో "కృష్ణి! నీవు నాగ్నజితిని తీసుకొని అయోధ్యకు వెళ్లు. నేను వీళ్ల సంగతి చూస్తాను." అని అన్నాడు. అర్జునుని అస్త్రశస్త్రధాటికి ఆ రాజులు తట్టకోలేకపోయారు. యధాశక్తి పాలపోయారు. అర్జునుడు కూడా ద్వారకకు చేరుకున్నాడు. కొత్త పెళ్లకూతురు నాగ్నజితి, కాఇంబిలతో కృష్ణుడు ఆనందంగా విహలస్తున్నాడు.

శ్రీకృష్ణునికి మరొక మేనత్త ఉంది. ఆమె పేరు శ్రుతకీర్తి. ఆమె కూతురు పేరు భద్ర. శ్రీకృష్ణుడు తన మేనత్త కూతురు భద్రను కూడా శాస్ర్రైక్తంగా వివాహం చేసుకున్నాడు. తరువాత శ్రీకృష్ణుడు మద్రరాజు కుమార్తె తననే భర్తగా వలంచిన లక్ష్మణ అనే కన్యను, స్వయంవర మండపము నుండి బలవంతంగా తీసుకొని వచ్చి వివామం చేసుకున్నాడు.

(ఇప్పటికి శ్రీకృష్ణుడు వివాహం చేసుకున్న వారు... రుక్తిణి, జాంబవతి, సత్యభామ, కాఇంది, మిత్రవింద, నాగ్నజితి, భద్ర, లక్ష్మణ. వీలలో రుక్తిణి, మిత్రవింద, సులక్షణలను బలవంతంగా తీసుకొని వచ్చి వివాహం చేసుకున్నాడు. కాని వీరంతా కృష్ణుని తమ భర్తగా వలించిన వారే!)

ఓ పలీక్షిత్ మహారాణ! తరువాత శ్రీకృష్ణడు నరకాసురుని సంహలంచి వాడి చెరలో ఉన్న వేలకొలబి రాజకుమార్తెలను చెర విడిపించి, వాల కోలక మేరకు వాల నందలనీ వివాహం చేసుకున్నాడు." అని శుకమహల్న పలీక్షిత్తు మహారాజుకు శ్రీకృష్ణని అష్టభార్యల గులంచి వాల వివాహముల గులంచి వివలంచాడు.

శ్రీమద్మాగవతము

యాభై ఎనిమిదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము. ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము యాభై తొమ్మిదవ అధ్యాయము.

శుక యోగీంద్రులు పలీక్షిత్ మహారాజుకు నరకాసుర వధ వృత్తాంతమును ఈ విధంగా వివలించాడు.

"ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! పూర్వము నరకుడు అనే అసురుడు ఉండేవాడు. వాడు ప్రాగ్జ్హ్యోతిష పురమునకు రాజు. వాడు ఇంద్రుని జయించి అతని వద్ద నుండి వరుణునికి చెందిన ఛత్రమును, అదితి కి చెందిన కుండలములను, మణిపర్వతము అనే ఉద్యానవనమును బలవంతంగా అపహలంచాడు. ఈ విషయాన్ని ఇంద్రుడు శ్రీకృష్ణునికి చెప్మాడు. శ్రీకృష్ణుడు తన సేనలతో నరకుని మీదికి యుద్ధానికి వెళ్లుడు. సత్యభామ కూడా శ్రీకృష్ణుని వెంట వెళ్లంది. శ్రీకృష్ణుడు, సత్యభామ గరుడుని మీద ఎక్కి నరకుని మీదికి యుద్ధానికి బయలుదేరారు.

నరకుడు పలిపాలించే ప్రాగ్జ్వేతిష పురము చుట్టు జల దుర్గము అంటే అగడ్తలు ఉన్నాయి. కోట గోడల మీద అగ్నిగోశాలు అమర్షబడి ఉన్నాయి. కోట బురుజుల మీద అస్త్రములు, శస్త్రములతో సాయుధదశాలు కాపలా ఉన్నాయి. అటువంటి నరకాసుర రాజధాని మీబికి యుద్ధానికి వెళ్లాడు శ్రీకృష్ణుడు. గరుడుని మీబి నుండి తనబాణములతో కోట బురుజుల మీద ఉన్న సైనికులను చంపాడు. తరువాత కోట గోడలను అగడ్తలను నాశనం చేసాడు. కోట బురుజుల మీద ఉన్న అగ్ని యంత్రములను, అగ్నిగోళములు (ఫిరంగులు), లోహపు గోళములను (గుండ్లు) విసురు యంత్రములను నాశనం చేసాడు. తన గదతో కోట గోడలను బద్దలు కొట్టాడు. శ్రీకృష్ణుడు విజయసూచకంగా పాంచజన్యమును పూలించాడు.

ఆ శంఖధ్యని విన్న దుర్గ రక్షకుడు అయిన మురుడు అనే రాక్షసుడు పైకి లేచాడు. వాడికి ఐదు తలలు. తన ఐదు తలలను విబిలించాడు. త్రిశూలం తీసుకున్నాడు. కృష్ణుని మీబికి ఉలకాడు. తన త్రిశూలమును గరుడుని మీబికి విసిరాడు. తన ఐదు ముఖములతో వికటాట్టహాసం చేసాడు. ఆ ధ్వనికి మూడులోకములు భయభ్రాంతమయ్యాయి. శ్రీకృష్ణుడు మూడు బాణములు ప్రయోగించి గరుడుని మీబికి వస్తున్న త్రిశూలమును ముక్కలు చేసాడు. తరువాత ఐదు బాణములతో మురుడి ఐదు తలలను కొట్టాడు.

మురుడు తన గదను శ్రీకృష్ణని మీటికి విసిరాడు. శ్రీకృష్ణడు తన గదను విసిల మురుడు విసిలన గదను ముక్కలు చేసాడు. నిరాయుధుడుగా ఉన్న మురుడు తన చేతులతో శ్రీకృష్ణని మీటికి దూకాడు. శ్రీకృష్ణడు తన చక్రాయుధముతో వాడి తలను ఖండించాడు. తల తెగిన మురాసురుడు కోట బయట ఉన్న అగడ్తలో పడిపోయాడు. మురాసురునికి ఏడుగురు కుమారులు. వాల పేర్లు తామ్రుడు, అంతలక్షుడు, శ్రవణుడు, విభావసుడు, వసువు, నభస్వంతుడు, అరుణుడు. తండ్రి మరణ వార్త విన్న ఆ ఏడుగురు కుమారులు శ్రీకృష్ణుని మీద ప్రతీకారం తీర్చుకోడానికి ఆయన మీదికి యుద్ధానికి బయలుదేరారు. వీల యొక్క సేనాభిపతి పీఠుడు తన సేనలతో వాల వెంట బయలుదేరాడు.

మురుడి కుమారులకు, శ్రీకృష్ణుడికి ఘోరయుద్ధం జలగింది. మురాసురుని కుమారులు వాల సైన్యము ప్రయోగించిన బాణములను, ఖడ్గములను, గదలను, శక్తి మొదలగు ఆయుధములను, ఋష్ట్రలు మొదలగు ఆయుధములను, శూలములను శ్రీకృష్ణుడు తన బాణములతో ముక్కలు చేసాడు. పీఠుడు అతని సేనలు శ్రీకృష్ణుని చేతిలో మరణించారు.

తన సేనాథిపతి పీఠుడు మరణించాడు అన్న వార్త విన్న నరకాసురుడు తన ఏనుగు మీద శ్రీకృష్ణని మీబికి యుద్ధానికి వచ్చాడు. వచ్చీరాగానే నరకుడు శ్రీకృష్ణని మీదకు ఒక శతఘ్నిని విసిరాడు. నరకుని సేనాథిపతులుకూడా శ్రీకృష్ణని మీద నానావిధములైన అస్త్రములు, శస్త్రములు ప్రయోగించారు.

శ్రీకృష్ణడు తన దృష్టి అంతా నరకుని మీద పెట్టాడు. నరకుడు వేసే బాణములను గరుడుడు అటు ఇటు ఎగురుతూ తప్పించాడు. శ్రీకృష్ణడు నరకుని రథమును, గుర్రములను, విల్లను ఛేదించాడు. నరకుని గజసైన్యమును, అశ్వ సైన్యమును, సైనికులను తన బాణములతో చంపాడు. గరుడుడు కూడా అమిత వేగంతో కిందికి దిగి సేనలను తన ముక్కుతో పాడిచి చంపి అదే వేగంతో పైకి ఎగిరేవాడు. శ్రీకృష్ణుని చేతిలో నరకుని సైన్యం అంతా హతం అయింది. మిగిలిన సేనలు పాలపోయారు.

నరకుడు ఒంటలగా మిగిలాడు. శక్తి అనే ఆయుధమును గరుడుని మీద ప్రయోగించాడు. గరుడుడు ఆ శక్తిని తప్పించుకున్నాడు. తరువాత నరకుడు కృష్ణుని మీదికి తన శూలమును విసిరాడు. ఆ శూలము తన వద్దకు రాక ముందే శ్రీకృష్ణుడు తన చక్రాయుధమును ప్రయోగించి, నరకుని కంఠమును ఛేదించాడు. చెవులకు కుండలములతో, తల మీద మణిమయ కిలీటముతో శోభించే నరకుని తల నేల మీద దొర్లుతూ ఉంది.

అబి చూచి నరకుని సేనలు, బంధు మిత్ర్రలు హాహాకారాలు చేసారు. దేవతలు కృష్ణుని మీద పూలవాన కులిపించారు. నరకుని వద్ద ఉన్న అబితి కుండలములను, వైజయన్తిమాలను, వరుణుని ఛత్రమును, ఎవలిబి వాలికి ఇచ్చాడు కృష్ణుడు. తరువాత భూమాత కృష్ణుని ఈ ప్రకారంగా స్తుతించింబి.

"దేవదేవా! శంఖ,చక్ర,గదాధరా! నీవు భక్తుల కోలక మేరకు కృష్ణుడుగా అవతలంచావు. అట్టినీకు నమస్కారము. ఓ పంకజనాభా! పంకజమాలినే! పంకజనేత్రా! పంకజాంఫ్రినే!(తామరపూల వంటి పాదములు కలవాడా!) నీకు నమస్కారము.ఓ భగవాన్! వాసుదేవా! హే విష్ణి! పరమపురుషా! ఆబిదేవా! పూర్ణుడా! నీకు నమస్కారము. ఓ దేవా! నీకు జన్హ లేదు. కాని బ్రహ్హాగా ఈ జగత్తును సృష్టించావు. అట్టినీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! నీవు రజోగుణమును ఆశ్రయించి, బ్రహ్హాగా ఈ విశ్వమును సృష్టించావు. జగత్తును లయం చేయడానికి పరమశివుని రూపంలో తమోగుణమును ఆశ్రయించావు. సృష్టి, లయముల మధ్య ఈ జగత్తును పోషించడానికి సత్యగుణమును స్వీకలంచావు. కానీ ఈ మూడు గుణములు నీలో లేవు. నీవు గుణాతీతుడవు. కాలస్వరూపుడవు. ఈ ప్రకృతి, పురుషుడు నీవే అయి ఉన్నావు. అట్టి నీకు నమస్కారము.

ఓ దేవా! నాతో కలిపి పంచభూతములు, పంచ తన్మాత్రలు (శబ్దము, రూపము, స్వర్శ,రస,గంధములు), పబి ఇంబ్రియములు, మనస్సు, బుబ్ధి, అహంకారము, మహత్తత్వము, ఇవన్నీ నీ యందే ఇమిడి ఉన్నాయి. వీటిని వేరుగా, స్వతంత్రంగా చూడటం ఒక భ్రమ తప్ప వేరు కాదు. అన్నీ నీవే అయినప్పడు, వేటికీ స్వతంత్రత లేదు కదా!

తన తండ్ర్రి నరకాసురుడు నీ చేతిలో మరణించి నందువలన, అతని కుమారుడు చాలా భయంతో ఉన్నాడు. అతనిని నీ వద్దకు తీసుకొని వచ్చాను. ఈ కుమారుడిని నీవు కాపాడు. ఇతనికి అభయం ఇవ్వు. నరకుని కుమారుని నీ బివ్వమైన కరకమలములతో ఆశీర్వచించు." అని కోలంచి భూదేవి.

నరకుని కుమారుడు భగదత్తుడు. భూదేవి కోలక మేరకు, భగదత్తునికి శ్రీకృష్ణుడు అభయం ఇచ్చాడు. ఆశీర్యదించాడు. తరువాత శ్రీకృష్ణుడు, నరకుని కుమారుడు భగదత్తునితో కలిసి రాజాంత:పురమునకు వెళ్లాడు. నరకుని అంత:పురములో, నరకుడు వివిధదేశాలరాజులను ఓడించి వాలి వద్దనుండి బలవంతంగా తెచ్చిన కన్యలు పదహారు వేలమందిని బందీలుగా చూచాడు. వెంటనే వాలినందలినీ విడుదలచేయమని భగదత్తుని కోరాడు. శ్రీకృష్ణని కోలక మేరకు భగదత్తుడు ఆ కన్యలను విడుదల చేసాడు.

ఆ కన్యలందరూ శ్రీకృష్ణని చూచి ఆయనే తమ భర్తగా వలంచారు. ఆయన మీదనే తమ మనస్సును లగ్నం చేసారు. శ్రీ కృష్ణడు ఆ రాచ కన్యలను అందలినీ రథముల మీద ఎక్కించి ద్వారకకు పంపాడు. వాలతో పాటు భగదత్తుడు ఇచ్చిన ధన,కనక,వస్తు,వాహనములను ద్వారకకు తరలించాడు. నాలుగు దంతములు కలిగి ఐరావతము కులములో పుట్టిన ఏనుగులు 64 భగదత్తుడు కృష్ణనిని కానుకగా ఇచ్చాడు. వాటిని కూడా కృష్ణడు ద్వారకకు తరలించాడు.

తరువాత శ్రీకృష్ణుడు తన భార్య సత్యభామతో కలిసి ఇంద్రుడి వద్దకు వెళ్లాడు. తన తల్లి అబితిని దల్శంచి ఆమెకు కుండలములను ఇచ్చాడు. ఇంతలో సత్యభామ నందన వనములో ఉన్న పాలజాత వృక్షమును చూచి అబి తనకు కావాలని కోలంబి. తన ముద్దులభార్య సత్యభామ కోలకను మన్నించి, కృష్ణుడు నందన వనములో ఉన్న పాలజాత వృక్షమును పెకలించి గరుడుని మీద పెట్టుకొని తీసుకు పోతూ ఉంటే ఇంద్రుడు తన సేనలతో అడ్డగించాడు. ఇంద్రుని అతని సేనలను ఓడించి, కృష్ణుడు పాలజాత వృక్షమును ద్వారకకు తెచ్చి సత్యభామ అంత:పురములో నాటించాడు. పాలజాతపుష్టముల వాసనకు అలవాటు పడ్డ భ్రమరములు పాలజాత వృక్షముతో పాటు స్వర్గమునుండి భూలోకమునకు వచ్చాయి.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! మొట్ట మొదట ఇంద్రుడు నరకాసురుని బాధలు పడలేక, నరకాసురుని వధించమని కృష్ణుని కోరాడు. ఇంద్రుని కోలక మేరకు కృష్ణుడు నరకాసురుని వధించాడు. కాని కృష్ణుడు పాలజాతవృక్షమును కోలతే, ఇంద్రుడు యుద్ధానికి దిగాడు. దేవతలు కూడా ఈ రాగద్వేషములకు అతీతులు కారు అనడానికి ఇది ఒక ఉదాహరణ.

తరువాత కృష్ణుడు ద్వారకకు వచ్చి తాను నరకుని చెరనుండి విడిపించిన 16,000 మంది రాజ కన్కలను వివాహం చేసుకున్నాడు. శ్రీకృష్ణుడు అప్పటికే తాను పెళ్లాడిన ఎనిమిది మంది భార్యలను, ఈ 16,000 మందిని అందలినీ సమానంగా ఆదలించాడు, గౌరవించాడు, ప్రేమించాడు, లాలించాడు, అనుగ్రహించాడు. వారందలితోనూ గృహస్థధర్తమైన మైధున క్రియలను కొనసాగించాడు.

శ్రీకృష్ణుని వివాహంచేసుకున్న 16,008 మంది భార్యలు కూడా శ్రీకృష్ణుని మీద అనురాగము కలవారై వాలలో వాలకి ఎటువంటి ద్వేషము, మాత్యర్యము లేకుండా కలిసిమెలిసి ఉన్నారు. వాలకి ఎంతమంది దాసదాసీజనము ఉన్నప్పటికినీ, వారందరూ శ్రీకృష్ణునికి అన్ని రకాల సేవలు స్వయంగా చేసేవారు. వారందరూ శ్రీకృష్ణుని సేవించడం లోనే ఆనందాన్ని పాందారు. శ్రీకృష్ణుడు తమ మంబరమునకు రాగానే స్వాగతం పలకడం దగ్గర నుండి, ఆయనకు ఆసనము, స్వానము, వస్ర్హధారణ, భోజనము, తాంబూలము., శయ్యను అమర్హడం, విసనకర్రతోవిసరడం అన్ని పనులు తామే స్వయంగా చేసేవారు. ఎన్ని తపస్సులు చేసినా పాందలేని పరమాత్త, సేవలను వారు పాందగలిగారు. వాల అదృష్టము ఏమని చెప్మాలి." అని శుకుడు పలీక్షిత్ మహారాజుకు నరకాసుర వధ గులంచి వివలంచాడు.

శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము యాభైతొమ్మిదవ అధ్వాయము సంపూర్ణము ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్

> శ్రీమద్ఖాగవతము దశమస్కంధము అరువదవ అధ్యాయము.

"పలీక్షిత్ మహారాజా! ఒక రోజు శ్రీకృష్ణుడు రుక్షిణీ దేవి మందిరంలో ఉన్నాడు. తన శయ్యమీద కూర్చుని ఉన్నాడు. రుక్షిణి పక్కన నిలబడి పలచాలక చేతిలో ఉన్న వింజామరను తాను తీసుకొని, స్వయంగా విజామర వీస్తూ ఉంది. శ్రీకృష్ణుడు రుక్షిణి ఒకలికి ఒకరు అందచందములలో ఒకలికి ఒకరు తగినట్టుగా ఉన్నారు. తనకు సేవలు చేస్తున్న రుక్షిణిని చూచి కృష్ణుడు ఆమెతో ఇలా అన్నాడు.

"విదర్థరాజకుమాలీ! ఈ లోకంలో ఉన్న ఎంతో మంది రాజకుమారులు, వీరులు, శూరులు, నీ అందం గులించి విని, నిన్ను వివాహమాడటానికి ఉవ్విక్తూరారు. నీ సోదరుడు, నీ తండ్రి నిన్ను శిశు పాలునికి ఇచ్చి వివాహం చెయ్యడానికి సంకర్యించాడు. కానీ నీవు నన్ను వలంచావు. నాకు లేఖ రాసావు. నన్ను పిలిపించుకున్నావు. నా వెంట వచ్చావు.

నిజం చెప్మాలంటే నేను వాలకి ఎందులోనూ సాటి రాను. వారందరూ మహారాజులు, చక్రవర్తులు. నేను ఏ దేశానికి రాజును కాను. వాల వద్ద ఉన్న ధనము, సంపదలు నా వద్దలేవు. పైగా నేను జరాసంధుడికి భయపడి ద్వారకలో దాక్కున్న పిలకివాడిని. నా మీద రాజులందరూ ద్వేషంతో ఉన్నారు. (13)

దేవీ! నాకు ఏ కోలకలూ లేవు. నాకు సంపదలు లేదు. నాకు సంపదల మీద ఆసక్తిలేదు. నాకు యోగుల మీద సన్యాసుల మీద ఆసక్తి కానీ ధనవంతుల మీద కాదు. అటువంటి నన్ను రాజులు, ధనవంతులు ఆదలంచరు.

ఒక వివాహం జరగాలంటే ఈడూ జోడూ ఉండాలి. వియ్యమైనా కయ్యమైనా సమాన మైన వాల మధ్యనే జరగాలి. కులములో కానీ, ఐశ్వర్యములో కానీ, రూపములో కానీ, మంచి పుట్టుకలో కానీ, ధనము లో కానీ, సమానంగా ఉన్న వాల మధ్యనే వివాహాలు జరుగుతుంటాయి. ధనము,ఐశ్వర్యము, కులములలో హెచ్చుతగ్గులు ఉంటే ఆ వివాహాలు జరుగవు. ఒకవేళ జలగినా కలకాలం నిలబడవు. ఆ సంగతి తెలిసి కూడా ఏ మాత్రం దూర దృష్టి లేకుండా నా బోటి వాడిని వలించావు.

అయినా నా సంగతి నీకు పూల్తగా తెలిసే నన్ను వరించావా! నేను బాల్యంలో గోపికలతో విహరించాను తెలుసా? నాకు యోగులు, సన్యాసులు అంటేనే ఇష్టం. అటు వంటి నన్ను ఎలా వరించావో అర్ధం కావడం లేదు. రుక్తిణీ! ఇష్టటికీ మించి పోయింది లేదు. ఇఫ్ఫుడైనా నీకు తగిన వాడిని, చక్రవర్తిని, ధనము, సంపదలు కలవాడిని చూచి వివాహం చేసుకో! నీ జీవితం సుఖమయం చేసుకో! ఇంతమంది సవతుల మధ్య ఏం సుఖపడతావు!

పైగా నీ అన్న రుక్షిణి నన్ను నిరంతరము ద్వేషిస్తూనే ఉంటాడు. నీకు నా వలన పుట్టింటి సుఖం దూరం అయింది. పైగా మహా బలవంతులు అయిన జరాసంధ, సాళ్య, శిశుపాల, దంతవక్త్రులు నాకు శత్రువులు. వాల వల్ల నాకు ప్రమాదం ఎల్లప్పడూ పాంచి ఉంటుంది. కేవలం ఆ దుష్టుల నుండి కాపాడడానికే నిన్ను తీసుకొని వచ్చాను కానీ, నీ మీద పేమ ఉండి కాదు.

రుక్షిణీ! నేను నీ కు ఒక విషయం స్టప్టం చేయదలిచాను. నాకు ఈ సంసారము, దేహము, ఇల్లు, మొదలగు విషయములు అంటే ఆసక్తి అసలు లేదు. భార్త, పిల్లలు ధనము, ఐశ్వర్యము మొదలగు వాటి మీద ఏ మాత్రం కోలకలేదు. నేను ఎల్లప్పడూ నా ఆత్తను పరమాత్తతో అనుసందానం చేసి ఆత్తానందం పాందుతుంటాను. నేను ఏ కర్తను ఆసక్తితో చేయను. నేను ఆ కర్త

చేయాలి కాబట్టి చేస్తుంటాను. ఫలితాన్ని ఆసించి ఏ కర్త, చెయ్యను. అటువంటి నిప్ర్కియాపరుడిని నన్ను కట్టుకుని ఏం సుఖపడుతున్నావు. ఆలోచించు." అని అన్నాడు కృష్ణుడు.

ఓ పలీక్షిత్ మహారాజా! రుక్తిణికి ఇటీవల కొంచెం గర్యం పెలగింబి. తాను అందల భార్యలకాన్న గొప్పదానిననీ, పట్టపురాణిని అనీ, అందలితోకీ అందగత్తెననీ గర్యంగా ఉండేబి. ఆ గర్యాన్ని పాగొట్టడానికే కృష్నుడు ఆ విధంగా మాట్లాడాడు. అనవలసినవి అన్నీ అనేసి, రుక్తిణి పేం అంటుందా అని ఎదురుచూస్తున్నాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణడు శరములు సంధించినట్టు ఒక్కొక్క మాట అంటుంటే రుక్తిణి ఏడుపు ఆగలేదు. వెక్కివెక్కి ఏడుస్తూ ఉంది. ఎక్కడ కృష్ణడు తనను వదిలేస్తాడేమో అని మనసంతా చింతతో నిండి పోయింది. తన బొటనవేలితో నేల మీద రాస్తూ ఉంది. ఆమె కన్నీక్లు గుండెలమీదికి ధారాపాతంగా కారుతున్నాయి. నోటి నుండి మాట పెగలడం లేదు. గొంతు బొంగురుపోయింది. చేతిలో నుండి వింజామర జాలపోయింది. దేహంలో ప్రాణం ఉందా పోయిందా అన్నట్టు అలాగే రాయిలాగా నిలబడిపోయింది. ఇంక ఏమాతం నిలబడలేక, కుష్పకూలిపోయింది.

అఫ్ఫడు కృష్ణుడికి రుక్షిణి మీద దయ కలిగింది. తన ఆసనము మీది నుండి దిగాడు. రుక్షిణి వద్దకు వచ్చాడు. ఆమె బుజాలు పట్టుకొని లేవదీసాడు. ఆమె జుట్టును ముడివేసాడు. కన్నీళ్లు లాలనగా తుడిచాడు. రుక్షిణిని గట్టిగా కౌగలించుకున్నాడు. రుక్షిణిని ఓదార్చాడు. రుక్షిణి ముంగురులు సవలస్తూ ఇలా అన్నాడు. "దేవీ! నా మీద కోపమా! నీకు నా మీద ఎంత ప్రేమ ఉందో తెలుసుకోడానికి అలా అన్నాను కానీ, నీ మీద నాకు నిజంగా ప్రేమలేక కాదు. చూడు. నీమీద ప్రేమ లేకపోతే, నీవు రాసిన లేఖను చూచీచూడగానే అమాంతం ద్వారకనుండి విదర్జకు పరుగెత్తుకొని వస్తానా చెఫ్మ. నిజం చెప్పనా!

దేవీ! నీవు కోపంలో ఎంతో బావుంటావు. ప్రణయ కోపంతో అందంగా అటరే పెదాలు, నీకు కోపం వస్తే నీ కళ్లలో కనపడే ఎరుపు జీర, ధనుస్సులాంటి నీ కనుబొమలు పైకి కింటికి ఆడడం, వీటన్నిటితో అలరారే తామర పూవు వంటి నీ ముఖము, వీటిని చూడడానికే నేను అలా అన్నాను. ప్రేమించే భార్యతో సరసాలు ఆడటం, ప్రియురాలికి కోపం తెప్పించడం, ఆ కోపంలో అందమైన ఆమె ముఖాన్ని చూడటం, ప్రియులకు సర్వసాధారణం కదా! ఎప్పుడూ ప్రియంగా మాట్లుడుకుంటే నవ్వుకుంటే ఏం బాగుంటుంటి చెప్పు. కాసేపు సరదాగా ప్రణయ కలహములతో గడిపితేను సంసారములో అందం ఆనందం." అని రుక్కిణిని ఓదార్వాడు కృష్ణుడు.

కృష్ణుడు ఎన్ని మాటలు మాట్లాడినా రుక్తిణిలో ఉన్న భయం పోలేదు. కృష్ణుడిని అలాగే కౌగలించుకొని వదలలేదు. కృష్ణుడు తన భార్త, రుక్తిణి వీపు నిమురుతూ ఉంటే, రుక్తిణి తల పైకెత్తి కృష్ణుడి ముఖంలోకి చూస్తూ ఇలా అంది.

"నాధా! మూడు గుణములు నీలో ఉన్నాయి. అవి తమ సౌందర్యముతో ప్రకాశిస్తున్నాయి. నీ మహిమలు అద్భుతములు. అటువంటి నీవు నాకు తగినవాడవు కావు అని అన్వావు.

నీవు చెప్పినబ నిజమే. నీవు నాకు తగినవాడవు కావు. ఎందుకంటే, నీవు మూడు లోకములకు అభిపతివి. బ్రహ్మాను, శివుని శాసించేవాడివి. సకల ఐశ్వర్యములను అభినేతవు. అటు వంటి నీవు ఎక్కడ! రజోగుణము, తమోగుణములతో కూడిన దానను, ధనం కోసం పనిచేసే నా దాసదాసీల చేత కాళ్లు మొక్కించుకొనే దానను నేనెక్కడ!

నీవు జరాసంధుడు మొదలగు రాజులకు భయపడి సముద్రమధ్యలో నగరమును నిల్మించుకొని ఉన్నావు అనడం కూడా యదార్థమే! దుష్టులైన రాజులకు భయపడి నీ భక్తులయొక్క హృదయ సముద్రములలో పరమాత్ష స్వరూపుడుగా శయనించి ఉన్నావు.

రాజులందరూ నీ మీద వైరంతో ఉన్నారు అని అన్నావు. ఇబి కూడా నిజమే. కోపము,లోభము,మోహము,కామము,మదము మాత్యర్యము అనే దుష్టులైన రాజులు నీ మీద వైరంతో ఉన్నారు. మహాబలవంతులై నిత్యము మానవులను హింసిస్తున్న అలిషడ్వర్గములు నీకు శత్రువులు కావడంలో ఆశ్చర్యం ఏముంది.

నీవు మరొకటి కూడా అన్నావు. నీకు రాజ్యము లేదు. రాజ సింహానము లేదు అని అన్నావు. అదీ నిజమే. నీవే కాదు, నిన్ను సేవించే భక్తులు కూడా ఈ రాజ్యములు, రాజ సింహాసనములు, రాజభోగములు, స్వర్గలోక సుఖములను కూడా అన్నిటినీ తృణప్రాయంగా త్యజిస్తారు. నీ పాదసేవకోసం పాకులాడుతుంటారు. అట్టి నీవు రాజసింహాసనం విడిచిపెట్టడంలో విశేషం ఏముంది.

నాధా! నీకు ప్రాపంచిక విషయములు ఇష్టము లేవనియు నిగూఢములైన విషయములందే ఆసక్తి కలిగి ఉంటావని అన్నావు. అటీ నిజమే. నిరంతరము నీ పాదములనే సేవిస్తూ, నీ మీద అచంచలమైన భక్తి కలిగి ఉండే వాలకి కూడా నీ గులంచి ఏమీ తెలియదు. ఇంక నాబోటి సామాన్య మానవుల సంగతి చెప్పనక్కరలేదు. నువ్వే కాదు, నిన్ను సేవించే భక్తులు కూడా నీ వలెనే ఎవ్వలకీ అర్ధం కారు. ఈ సకల జగత్తులను శాసించే నీవు కూడా ఎవలకీ అర్ధంకావు అనడంలో అతిశయోక్తి లేదు.

తమరు మరో మాట కూడా అన్నారు. "నేను ఎవలనుండీ ఏమీ కోరను." అని కూడా అన్నావు. అదీ నిజమే. అందల చేతా పూజలు అందుకుంటున్న బ్రహ్హ, మహేశ్యరుడు కూడా నిన్నే పూజిస్తూ ఉంటారు. నీవు తప్ప ఏ ఇతర పదార్థము ఈ సృష్టిలో లేదు. అటువంటి నీవు ఇతరుల నుండి ఏదైనా కోరడానికి అవకాశం ఏముంటుంబి? నీకు ఏదైనా లేకపోతే కదా ఇతరుల నుండి కోరడానికి!

తమరు ఇంకొక మాట కూడా అన్నారు. "ధనికులు నన్ను పూజించరు" అని అన్నారు. అబీ యదార్థమే. ధనము, సంపదలు ఉన్న వారు గర్యంతో గుడ్డివారైపోతారు. వాలకి ప్రాపంచిక విషయములు తప్ప నీ గులించి పట్టదు. అటువంటి వారు నిన్ను ఎలా పూజిస్తారు. నాధా! సమస్తపురుషార్థములు నీలోనే ఉన్నాయి. సకలఫలములను ఇచ్చేవాడివి నువ్వే! నీ గులంచి తెలుసుకోడానికి పండితులు నానాపాట్లు పడుతుంటారు. ఆ కారణం చేత నీవు నీ భక్తులకు మాత్రమే సంబంధం ఉంటుంది. కేవలం ప్రాపంచిక సుఖములలో మునిగితేలుతూ, విషయవాంఛలతో తృప్తిపడేవాలకి నీతో ఎలాంటి సంబంధం ఉండదు. ఈ ప్రాపంచిక విషయములను విడిచిపెట్టినవారు మాత్రమే నిన్ను తెలుసుకోగలరు.

నీవు సకల జగత్తులోనూ అంతర్యామిగా వెలుగుతున్నావు. నీ భక్తులకు నిన్ను నీవు అల్టించుకుంటావు. ఈ విషయం నాకు తెలుసు. అందుకనే నేను బ్రహ్హా, శివుడు మొదలగు దేవతలను వబిలిపెట్టి నిన్నే నా హృదయ పీఠంలో నిలుపుకున్నాను.

నీవు పురుషులలో సింహము వంటి వాడివి. సింహము ఇతర జంతువులను జయించినట్టు నీవు కూడా ఇతర రాజులను జయించి, నన్ను తీసుకొని వచ్చావు. అటువంటి నీవు తుచ్ఛులైన రాజులకు భయపడి సముద్రములో దాక్కున్నావు అని అనడం కూడా సమ్మతమే. ఎందుకంటే ఇదంతా నువ్వు నా కోసము, నా ప్రేమకోసరం, నన్ను పెళ్లచేసుకోవడం కోసమే కదా చేసావు!

తమరు ఇంకొక మాట కూడా అన్నారు. నాకు సన్యాసము, సన్యాసులు అంటే ఇష్టము సంసారము అంటే విరక్తి అని అన్నారు. పూర్వము అంగరాజు, యయాతి, పృథుడు, భరతుడు, గయుడు మొదలగు చక్రవర్తులు, నీ పాదములను సేవించి వానప్రస్థమునకు వెళ్లారు కదా! వారు నీ మార్గమును అనుసలంచి వెళ్లన వారే! మల వారు దానికి ఏమీ చింతించలేదు కదా! అన్నిగుణములు నీలో ఇముడ్చుకున్న నీ పాదకమలములు ఆత్త్రజ్ఞానమును పాంటన వాలకి ఆశ్రయములు. లక్ష్మీదేవి కూడా నీ పాదములను ఆశ్రయించి ఉంటుంటి. సకల జనులకు మోక్షమును ప్రసాటించేవి నీ పాదపద్తములు. ఇంక మానవలోకములో ఉన్న నా బోటి స్త్రీలకు నీ పాదపద్తముల ఆశ్రయం దొలకితో, వారు వేరే పురుషులగులంచి ఎందుకు ఆలోచిస్తారు. పరపురుషులను ఎందుకు ఆశయిస్తారు.

కాబట్టి ఓ నాధా! జగద్రక్షకా! సర్వాంతర్యామీ! అగ్ని కోలకలు తీర్రేవాడా! నాకు నీవే శరణ్యము. నిన్ను సేవించిన వాల సంసార బంధనములు ఛేబించి వాలని నీ వద్దకు చేర్చుకుంటావు. అందుచేత ఈ జన్మలోనే కాదు రాబోవు జన్మలలో కూడా నాకు నీ పాదకమలముల సేవను అనుగ్రహించమని కోరుకుంటున్నాను.

ఓ దేవదేవా! బ్రహ్హ మొదలగు దేవతా గణములు కీల్తంచే నీ లేలలు ఏ స్త్రీ వినకుండా, సాంసాలిక విషయములలో మునిగితేలుతూ ఉంటుందో, వాళ్లు మానవులు కారు. మానవ రూపములలో ఉన్న జంతువులు. జంతువులకు ఆహార, నిద్ర, మైధునములు తష్ట నీ పాదముల మీద ఆసక్తి ఉండదు కదా! ఇబి వరకు నువ్వు చెప్మావే ఆ దుర్మార్గులు అయిన రాజులు వాళ్లకు భర్తలుగా లభిస్తారు. అటువంటి స్త్రీలు దుర్మార్గులు అయిన రాజులతో సంసారంలో పడి మునిగి తేలుతుంటారు. జనన మరణ చక్రంలో గీరా గీరా తిరుగుతుంటారు.

ఓ దేవదేవా! నీ పాదపద్తములను సేవించని స్త్రీలు కేవలము చర్తము, రక్తము, మాంసము, ఎముకలతో కూడిన శలీరములను కలిగి జీవస్తూ కూడా శవముల మాటిలి బతుకుతున్న మగవాలని భర్తలుగా పాందుతారు. అటువంటి జీవచ్ఛవములకు సేవలు చేస్తుంటారు కానీ నీ గులించి తలచుకోరు. కాని ఒక సామాన్య స్త్రీని అయిన నాకు పరమపురుషుడవైన నీవు భర్తగా లభించావు. నాకు నీ పాదముల మీద నిరంతర భక్తి ఆసక్తి కలిగి ఉండేటట్టు అనుగహించు.

ఓ దేవా! నీవు శుద్ధసత్వగుణ సంపన్నుడవు. కాని నాకు సంతానమును అనుగ్రహించే ఉద్దేశములో రజోగుణమును దాల్చి నన్ను కలిసినపుడు అదే నాకు పరమానందాన్ని కలిగిస్తుంది. ఆ ఆనందాన్ని నాకు అనుగ్రహించు.

నాధా! "నీకు తగిన వాడిని చూచి వలంచు" అని అన్నావు. అబి నిజమే కదా! నేను నా పెళ్లి కాకముందు నాకు తగినవాడిని ఎన్నుకొని వలంచాను. వలంచిన వాడిని లేఖరాసి పిలిపించుకున్నాను. వివాహం చేసుకున్నాను. నీవు చెప్పినట్టు నాకు తగినవాడినే వివాహం చేసుకున్నాను కదా! అయినా నా ప్రవర్తన బాగా లేకపోతే నీవు నా కోసం రావు. నన్ను పెళ్లి చేసుకోవు. కాబట్టి నేను ఇంక పరపురుషుని మనసులో కూడా తలంచుకొనే ప్రసక్తి లేదు." అని చెప్పి కృష్ణుడి గుండెల మీద తలవాల్పి మౌనం వహించింది. రు<u>క</u>్కిణి పలికిన పలుకులు విన్న కృష్ణుడు చిరునవ్వు నవ్వుతూ ఇలా అన్నాడు.

"సాథ్వీ! నేను చెప్పిన ప్రతి మాటకు సానుకూలమైన అర్థము చెప్పెవు. నీ నోటి వెంట ఇటువంటి మాటలు వినడానికే నీతో ఆ విధంగా మాట్లాడాను. నా మాటలకు నీ వ్యాఖ్యానము అక్షరసత్యము. కత్యాణీ! నీకు నా అనుగ్రహము ఆశీస్సులు ఎల్లప్పుడూ ఉంటాయి. నీవు నాకు సహధర్తచాలణివే కాదు. నాకు అనన్యభక్తురాలివి. నిన్ను నేను నా పరుషము లైన మాటలతో నీ మనస్సును చెలింపచేయడానికి ప్రయత్నించాను. కానీ నీవు ఏ మాత్రముచలించకుండా, నా మాటలు నాకే అప్పచెప్పావు. నీకు నా మీద ఉన్న ప్రేమ, పాతివ్రత్యము, పతిభక్తి పెల్లడిచేసావు.

ప్రాపంచిక విషయములతోనూ. విషయ వాంఛలతోనూ, ఏవేవో కోలకలతోనూ నన్ను పూజించేవాళ్లు, నా గులించి తపస్సు చేసేవాళ్లు, వారందరూ నా మాయకు లోబడి ఉంటారు కానీ నా అనుగ్రహాన్ని పాందలేరు. కొంత మంది నా గులించి తపస్సు చేస్తారు. నన్ను భక్తితో పూజిస్తారు. కాని వాల కోలకలు మాత్రము ప్రాపంచిక విషయముల మీద, విషయ వాంఛల మీదనే ఉంటాయి. అటువంటి వారు మందభాగ్ములు. వాలకి నా అనుగ్రహము లభించదు.

నా ప్రాణేశ్వలీ! నీకు నా మీద ఉన్నది నిష్కామ ప్రేమ. నీవు నన్ను ఏ కోలకలు లేకుండా సేవిస్తున్నావు. కాని ఎల్లఫ్ఫుడు కామకోలకలతో సతమతమయ్యే వారు, ఇంద్రియసుఖములకు దాసులు అయిన వాళ్లు, ఎదుటి వాలని మోసం చేయడానికి ఎల్లప్పుడూ ప్రయత్నించేవారు, ఇటువంటి స్త్రీలకు నా మీద నిష్కామ ప్రేమ ఎన్నటికీ కలుగదు.

దేవీ! నిన్ను వివాహం చేసుకోడానికి ఎంతో మంది రాజులు, చక్రవర్తులు, ధనవంతులు వచ్చారు. వాల సందలసీ కాదని, నన్ను వలంచి, నాకే లేఖరాసి, నన్ను సీ వద్దకు రష్టించుకున్నావు. సీ వంటి ప్రణయమూల్త, ధర్తపత్ని మూడులోకములలో లేదు. నేను సీ అన్నగారైన రుక్తిని అవమానించాను. నీకు తీవ్రమైన దు:ఖమును కలిగించాను. ఆ దు:ఖమును నా మీద ఉన్న ప్రేమతో సహించావు. నీకు ఉన్న మంచి గుణములు, సహనశీలత నాకు సీ మీద ఉన్న ప్రేమను ఇనుమడింపజేసాయి.

దేవీ! నీవు నా వద్దకు ఒక బ్రాహ్హణుని దూతగా పంపావు. కాని ఆ బ్రాహ్హణుడు కానీ, నేను కానీ ఎంతకూ రాలేదు. వివాహ సమయం సమీపిస్తూ ఉంది. అట్టి సమయంలో నీవు పడ్డ మనోవేదన, ఈ లోకం అంతా శూన్యంగా భావించి నీవు అనుభవించిన చిత్తక్షోభ, తుదకు నీవు దేహత్యాగమునకు కూడా సిద్ధపడటం, ఇవన్నీ నాకు తెలియనివి కావు. కాని నేను నిన్ను పెళ్లిచేసుకొని నా ప్రేమను పంచి ఇవ్వడం తప్ప ఇంకేమీ ఇవ్వలేకపోయాను. నీ ఋణం ఎలా తీర్చుకోవాలో తెలియడం లేదు. అటువంటి శక్తి సామర్థాలు నాకు లేవు." అని కృష్ణుడు రుక్తిణితో ప్రేమగా ఆర్థంగా మాట్లాడాడు.

రుక్తిణి శోకమంతా దూబిపింజ లాగా ఎగిలిపోయింది. కృష్ణునితో ఆనందంగా విహలం-చింది. కృష్ణుడు రుక్తిణితోనే కాదు ఇతర భార్యల వద్ద ఉన్నప్పుడూ ఇటువంటి చతురమైన మాట్లాడి వాలకి కోపం తాపం కలిగించి మరలా అనునయిస్తున్నాడు." అని శు కయోగీంద్రుడు పలీక్షిత్ మహారాజుతో రుక్షిణీ కృష్ణుల సంవాదమును వివలంచాడు.

శ్రీమద్థాగవతము దశమస్కంధము అరువబియవ అధ్యాయము సంపూర్ణము. దశమస్కంధము రెండవ భాగము సంపూర్ణము. ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్ ఓం తత్వత్